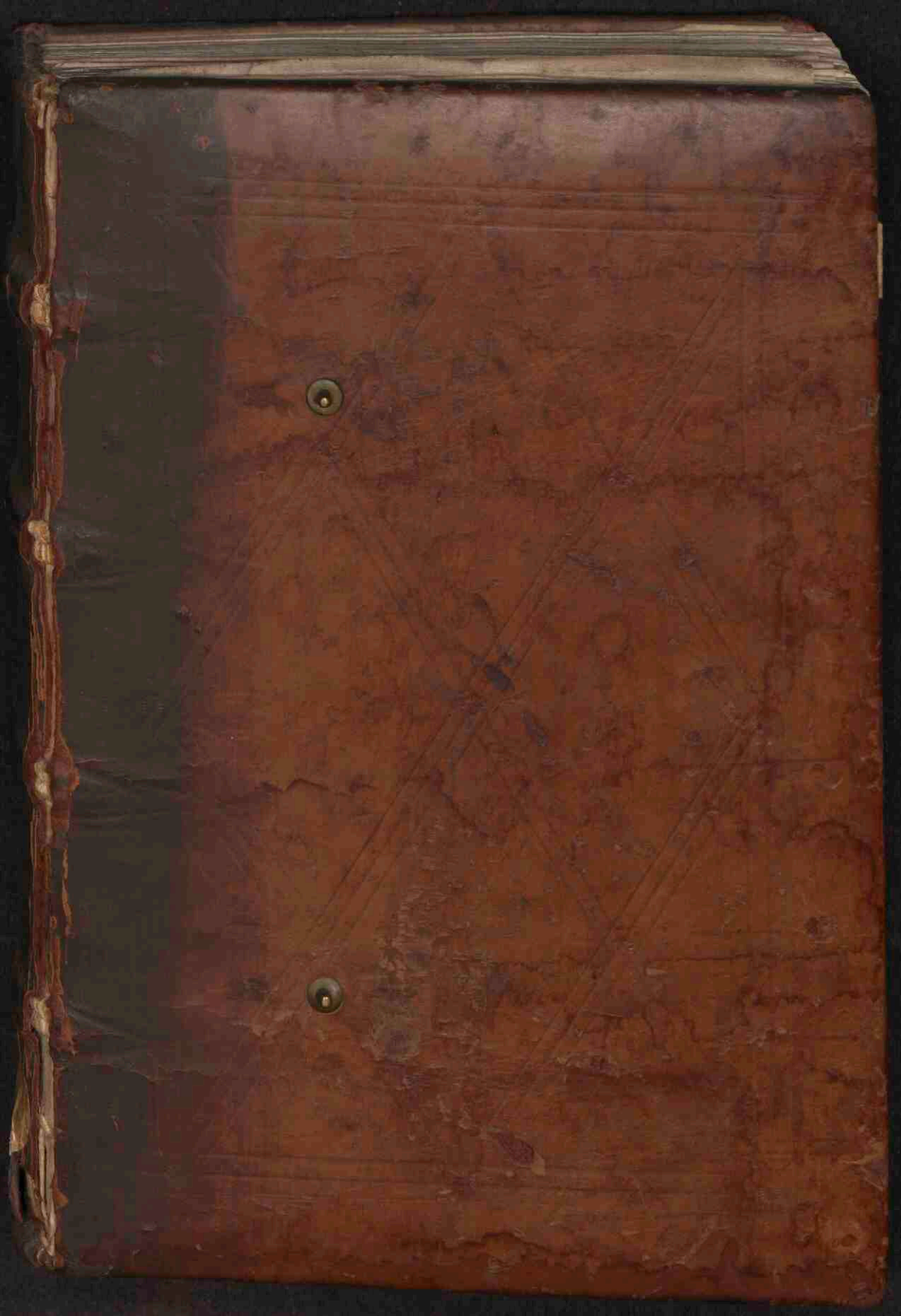

Opuscula

<https://hdl.handle.net/1874/334111>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 356

N° 4 127
N° 4

cos te excolle illos usq; ietiu. **P**er sanctos
dies bñdixim⁹ te. **E**t laudam⁹ nomē tuū in

seculū et i seculū seculi. **D**ignatē dñe die istō

sine pñō nos custodire. **M**isere nostri dñe m⁹

66
serre nri. **F**iat misericordia tua dñe sup nos

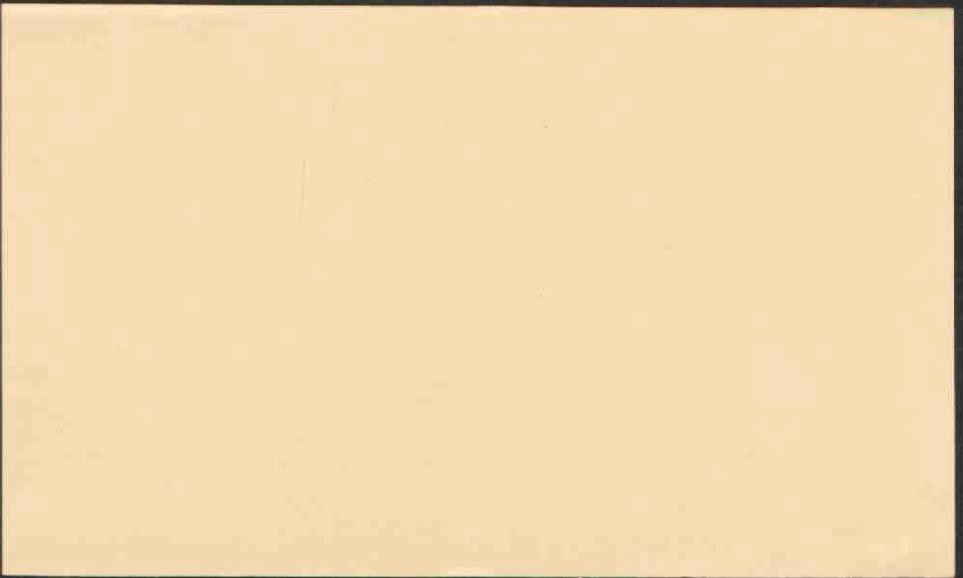
Hs.
4 J 4

Iudei oratoris esse venturus. **U**t ergo quesu-
mus **M**ichi q̄s paulo sanguine r̄emissi. **E**t̄na
fac cū **G**is tuis gl̄a munerari. **E** aliū fac po-
puluū tuū **D**ne et benedic hereditam tue. **E**t regē

In de was goret (Arc 212)

april 1988

vall.

quāmodū speram⁹ in te. in te domine spera

ui nō cōfidat ieternū. *Laus dei*

Te decet laus. Te decet p̄nus tibi gloria

deo patri et filio cū scō Spiritu in secula seculorū

Amen. *Quomodo p̄nus tou⁹ de⁹s sc̄pi.*

66 (Ecl. 356, antea 283cc.) Membr. et charta. 4°. 144 ff. quorum
21 vacant. 1454.

S. Augustinus, Opuscula, scil.: De praedestinatione divina; De spiritu
et litera; De quinque generibus hostium; De professione viduitatis;
De bono conjugali; De sancta virginitate; De adulterinis conju-
giis ll. II.

(Fol. 1b. Contenta). Fol. 2a. Incipit liber sancti augustini episcopi de praedesti-
natione. Fol. 144a. Explicit liber secundus... de adulterinis coniugiis. (In fine
duorum opusculorum: Anno 1454).

„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum inferius.“

Pertinet ad catholice fidei iherosolimitana.

Scriptura libri haberi in isto volumine.

Augustinus de predestinatione divina.

Idem de spiritu et littera.

Idem de quibusdam generalibus hostibus suis quibusdam hereticis.

Idem de viduitate.

Idem de bono coniugali.

Idem de sancta virginitate.

Idem de adulterio coniugali.

n.º 244. y.

n.º 203. cc.

Incipit liber sancti augustini episcopi de predestinatione
 in sacra voluminibus hinc. **D**ivina.
 seu futurorum quod propheticis spiritu principia
 ribus. seu prophetarum historica veritate nar-
 ratibus. seu vite monita apostolica auctoritate et de
 cibus. aliqua divisa sonare sententia. vel mouet
 loquor. vel sollicitat auditor. Certa autem que
 incommissa fide cognita teneri debet. vni atque
 eiusdem spiritus. et eiusdem potestatis que nichil est veritas
 apertus. alibi paulo occultus alibi sonare mis-
 teria. et quod si quod occulta significatio susce-
 pit. aut a se habet breuitudine indicata. quoniam quod
 humani cordis obtusio poscebat exploratum est. hinc
 admodum appare. ibi alius late. nisi quod deesse non videt
 veritate. Sed si etiam per magnitudinem rei de qua
 querit. non facile tollit sensibus quod non occurrit.
 maxime si de immutabili voluntate oppositio dei.
 diuisa sonet canonice auctoritatis vel quod senten-
 tia. ita se omnia ad pietatis regulam dirigenda. ut
 nec iniusta esse deum. nec merita singulorum offensa.
 Quada personarum acceptio maxime que nec istum
 qui quod voluit non valuit explicare. non causa
 diffinitio tenent. **S**ed huius diffinitio in quo
 me in sacrilega temeritate. male libere colla sup-
 met. quoniam huius. quoniam donato duo pos-
 sunt occulta mentorem. Quia huius paulus di-
 versis et locis. non parum etiam discrepantibus. stu-
 diosis proponit sermoneibus. et quod per ipas laquei ver-
 tate. Sententia siquidem dei gratia predictis. latissi-
 sima et robustissima disputatio affecta ita
 concludit ait. Ergo qui vult miseretur. et que
 vult obdurat. **C**um in alia epistola de diuina beni-
 uolentia ipse sic dicat. Qui vult oves homines

saluos fieri. & i agmone veritatis venire, **De**
rit ei cur peneat ex hinc aliq. ai oēs oēs hoies
saluos fieri vult velit. & i agmone veritatis venire
Deid au rursus iduret alios. miseris alioru
aut quomō oēs velit saluos fieri hoies. ai ipse nomi
ne saluet iduret. **For** quā ad hūānā iusticiā
videt iustū. **Bed** quis ita desipiat. vel potius
q̄ ita blasphemet. ut dicat de iusticia dei. lege
hūāne iusticiē disputādū. que p̄fecto si iusticia
dei adūfat iusta est. ab illo ei q̄ sume iustus
est. oē qd̄ q̄ hūānū iustū est. mianē mātē stū est. ali. d. man
De gō est qui ignitabilis manēt. et oīa que
sē condēt. & regentē atq̄ seruātē dei sapiētia.
hūāne sapiētie p̄ndat arbitrio. de quo idē apls
ait. Quia sapiētia carnis inimica est deo. & alibi.
Sapiētia hūānū mundi stulticia est apud deū. **Itō**
est ergo de illa maiestate diuine sapiētie. vani
tatis arbitrio disputādū. **Si** q̄ ei peccā sua ita
nutrit. si gura vel umbra aut typo supbie
blādētē deapit. ut dicat. qd̄ nonnullos eē dictu
vō. statū ut videt **It** hō apls. s̄ videt ei. **Dicit**
aliquis. si cui vult miseret. et que vult iduret
qd̄ adhuc grū² voluntati ei qd̄ resistit. **Non**uit
har plus nos ad hūilitatē & pietatē regi. artariq̄
sentētia. **Cū** ei totū ad deū referēs. hūānis vōibz
neget doctor aplissimū. qd̄ aliud q̄ ut deū t. toto
corde suspētū. ab eo salutis auxiliū postulemus
hortatur. **Quē** gō mouet her idūine grē dispē
satiōē diuinitas. & iustū putat negari alteri
qd̄ alter acceperit. itelligat quēadmodū diuina
dixit psalmus. **Omīse** vīe dñi misericōdia & vei
tas. **Atq̄** cognoscat tū deū res hūānas agitare in
dīno. ut debitas penas aut iuste donat. d̄ miseri
corditer donet. **Vicinate** ei radice macula ita

paginis traduce. p generationū sarmēta dif-
 fusa est. ut nec itans qdē vniū diei a culpa sit
 pme puacatiois alienū. nisi p idēbitā saluato-
 ris grām fuerit liberāus. Qd si nemo qd sine
 pccō est. qui pccā adhuc habet nō potuit. consejē-
 ut illud trapelet alienū. de quo apls dicit. Per
 vniū hoīem pccāi trāuit ī mūdū. et p pccāi
 mors. et ita ī oēs pccāuit. ī qd oēs pccauerūt.
 Qd qui negat. negat pccō pmi nos ee mor-
 tales. Si et ut dicit apls p vniū hoīem. pccā-
 tā trāuit ī mūdū. et p pccāi mors. mors itē
 te nō potuit. nisi trāte pccō. Et qui mors nō
 nature gdiuo. si pena pccā est. pccōtē necesse
 ē. pena pccāi. Pccāi qmō cū pmiū origmale
 nascitur. carnis oculis videre nō possumus
 Qmā vō ex adā carnalit' natos. et si illi etiā
 ī xpō nati sūt. videm' lege mortis constrikti.
 P hoc qd videm' illud qd nō videm' rognū us
 confiteri. facilius ei fieri posset. ut qm' tra-
 scute pccō. pena mīme seqret'. qd ut nulla
 gnummatioe pccā pccō sumat pene. q nō habet
 culpā. Si ergo ut apparuit de puacatiois sem-
 ne. oēs nascimur debitores. qm' ī ipō oēs ut
 ait apls pccauerūt. et ipā ita ī pccāio vnde
 descendim' massa dāpnata ē. null' de duri-
 tia sua. nullus de pena cōqueri audeat. Que
 tsi ita nō existētib; pccāi pccō. sola nascēdi cō-
 ditioe debet'. Qd vō deus alius v gratuita
 vocatioe quersis. misericordiā largit' idēbitā.
 nō ad dispensatiois iusticiā. s; ad donāns mi-
 sericordissimā libertate. veritatis ratioe referē-
 dū est. an audebit debitor creditore iustitias
 arguē. si alci donāns ab eo qd' debeat exegerit
 Si go itē cōtracty homī. nullus ex hoc pccōtiois

oēs

locus est. ut et se debitor. dicat iuste Agi. quia
 sit alii debitor. qd̄ debebat creditore donati. Quis
 i tāta rōnā p̄feme vocis eripat. ut iustitiae deū
 arguat. si vni i debita donauerit grām. alibi red-
 dicit debita penā. Itaq; ex superiore huius p̄sentis
 cie qua dicit. cui vult miseretur. puto qd̄ nullus
 nisi idignā misericordia audeat dispicere. Qd̄
 vā seget. q̄ vult idurat. ibi paulula huāne mēte
 idēno vbi nouitate ofundit. s; nō ita intelligēda
 est. q̄ si deus i hōie. ipam q̄ nō eet duricia opet. cordis
 Qd̄ e et aliud duricia. q̄ dei obviare mādatis.
 Quid illud b̄s stephanus dicebat ad p̄ph̄. dum cer-
 uice et nō carāso corde et auribz. vos at sp̄ sp̄m
 frō r̄stitit̄is. Quā q̄ a deo fieri putat p̄p̄erea qd̄
 dictū est quē vult idurat. ipm p̄nairationis tōie.
 at exordiu. et deo dāte mādātū. q̄ trāsgressiōis
 culpā i corde ficit opati attēdat. Quāuis ne
 ab ipō qd̄. si negaret a sensu. potuēt tēptatore
 opelli. Ergo qd̄ p̄ illā p̄nairationē nary sup̄plicij
 hō patit. iuste reddi multoq; fateat. Indurare
 eī dicit deus eū quē emollire noluit. h̄ excc̄a sic
 re dicit q̄ e. eū quē illinare noluit. q̄ eī p̄des
 tinauit. illos et vocauit. et q̄ vocauit illos et iusti
 ficauit. Ip̄ eī dedit ut simq. ip̄e ut boni esse
 possimq. Presunt eī nos diuinitas eiq. sapiēcia
 cōdidit. iusticia dapnauit. grā libēant. quidq;
 eī q̄m̄s p̄ tpe ex quo factū ē. cepit. i illa dīne
 p̄fēcie luce faciēdq. nullū potuit h̄re p̄ncipiū.
 et quānatq; uel ex adā vsq; i hodie r̄m̄ hōies
 nati s̄. uel p̄ etate nr̄am generatiōis s̄. p̄pa-
 gine nascituri. apud deū etiā nati s̄. et deant
 so totius vite tpe trāsierūt i illo nichilominq;
 diuini obturis lumine p̄manētes. Deus eī qui
 nec loco claudit. nec tpe p̄uēit. om̄i rerū

ta pteitay meōna q̄ immedū scāca pleng
 est. nec dūm̄scēs voluit ī pteitū. nec speras
 cedit ī futurū. ⁊ quecūq; oīno s̄. q̄ pteitorū
 motib; agitāt. ab eo p̄tāpio ī quo erat v̄bū.
 ⁊ v̄bū erat ap̄o deū et deus erat v̄bū vsq; ī fine
 oīū sc̄lōz s̄. De quo fine cū dicit b̄s moyses
 dñe iqt q̄ regnas ī sc̄lū ⁊ ī sc̄lū. Et adhuc ne
 sperāt futura. nec pteita trāsierūt. si p̄e
 sentia dūm̄tati. p̄nti s̄ lucē cernūt. ab illo.
 Ergo qz et̄ms ⁊ p̄s̄ms. q̄ ⁊ iustus ⁊ pius est.
 q̄ et operit a bita senectate. ⁊ exhibet iudicia
 p̄tate. ⁊ habz ī creādis ⁊ eligēdis hoīb; sicut
 ī luto figul; p̄tate. s̄cā s̄ alia vasa q̄d ī hono
 re. alia v̄o ī cōtūmētia. Antē q̄ facit p̄s̄ant
 nos. ⁊ ī ip̄a nos p̄s̄antia cū nodū fecisset ele
 git. S̄ quo hoc fieri potuit nisi ab eo q̄ vocat
 ea q̄ nō s̄ t̄p̄ ea que s̄. Ap̄l̄s et̄ dicit. q̄ ele
 git nos ante mudi cōstitutionē. In mū
 dū f̄i sum; ⁊ ante mūdū electi sum;. vel
 si quo alio modo dici potest. Si tamē p̄t ap̄
 deū esse ⁊ p̄s̄are ⁊ facē ⁊ eligē. ut p̄s̄antia
 sua cōmutabilis p̄manētē eliget facēdis.
 q̄b̄ facturus fuerat eligēdis. Hec q̄d quātū
 ad fidei regulā dñō illūante dicta s̄. Sed p̄e
 tā video qd etiā hinc calūpniosa p̄uinitas pos
 sit opponē. Sequit̄ eī. ut si eos quos p̄s̄ant. il
 los ⁊ vocauit ⁊ si illos q̄s vocauit illos ⁊ iustifi
 cauit. qui nec p̄s̄antati nec vocati ac p̄ hoc
 nec iustificati s̄. ab oī culpa debeat eē innocēs
 Im̄ste qz ab eis. p̄ vite p̄uinitate trāsacte ī illa
~~agmā~~ agmānois dñe s̄nt postēda simp̄ha.
 Dicat istis ap̄l̄s paul; Nūq̄ iqtas ap̄o deū?

Statū ipse videat. Absit. Super hoc fuerit in hominis
mente sana pietate fundat. quod nulla sit iustas
apud deum. ita intelligat cui vult miseretur et que
vult idurat. quasi dicitur: cui vult miseretur et cui
vult non miseretur. Itaque horipm ita rursus intel-
ligat quasi dicitur: Cui vult donat. et a quo vult
dehinc posuit. quod quod dicitur perseverat inuisti ab aplo
audiat. **O ho.** tu quod es quod videas deo. Cognue
siquidem huiusmodi pietate applica recidit auctoritas.
Tunc de exaggeratione nominum postquam dicitur et dicitur.
O ho. tu quod es quod videas deo. **O ho.** luti figula.
Subiungit et idem aplo. Aliquid dicit figurati-
ci quod se sumit. quod sic me fecisti. dicitur habere
pietate figulus luti. ex eadem massa facit aliud
quod vas in honore. aliud in gemella. Si ergo
habet. immo quod habet pietate figula luti ex eadem mas-
sa aliud quod vas in honore aliud vero in gemella
o ho tu quod es quod videas deo. quod cui vult miseretur
et que vult idurat. Sed postquam ad huiusmodi conclusio-
nem aplo disputatio dicitur eadem puerit: hoc potest
sumi de veteribus litteris supersit ex in quod idura-
tionem que deo fieri dicitur edoceret. Dicitur inquit
scriptura pharaoni. Quia in honorem exatam te.
ut ostenda in te virtute mea. et adiugetur nomine *annuac*
meum in uniuersa terra. Indurasse autem cor eius deus
in eadem scriptura apertissime dicitur. in moysi de fig-
nis quod in egyptos per eum facta fuerat loquetur.
Sic et dicitur. ego autem idurabo cor pharaonis. ne
dimittat populum. Hic iam per aperta se iustas calu-
miantor astutus. iustitiam dei ad suum libret arbi-
trium. et quanta potest vaciferatione ruidat. Si cui
vult miseretur et per vult idurat. quod adhuc quid?
Voluntati et eius quod resistit? Huiusmodi elatio

apls dicit. **S** hō tu q̄es q̄ rīdeas deo? Qui
 at pie queres aqd̄ desiderat iucēte. illū lo/
 cū adde sp̄are relegat. vbi p̄mū moysi i rubo
 ignis apparuit. atq; ita cor ei ardore dīne ca/
 ritatis igniuit. ut i asp̄u igni sicut dauid dicit.
 testimonia ei sine ofusioe loquet̄ & illi iucēret
 totū hoc qd̄ Durasse deus cor ei pharaonis
 p̄mittit. nō opatioe dei. s; ad p̄fectā p̄tē.
I loquet̄ ei dñs de rubo sic dicit. **E**go at scō. qd̄
 nō dimittet vos pharao rex egypti. nisi per
 manū magnā. **E**ed extendes manū meā p̄
 t̄a egyptos i oib; mirabilib; q̄ faciā. & postea
 dimittet vos. **H**ec p̄ma vox dei est. q̄ futurā
 volūtate pharaonis sic p̄videt̄ idicabat. **P**os
 tea iā tē ip̄os miraculoꝝ ymbres dupisse legit̄.
Ego at idurabo cor pharaonis ne dimittat ppl̄
 vbi iā ap̄te itelligit̄ p̄mā iterasse sentētia
Ed est et idurabo? nisi nō mollia? **A**pparet
 et i alios manēte iusticia. i alios grā p̄fluere.
 sp̄are illiq̄ sentētia fuisse opletā. q̄ dicit de
 pharaoni. i horipm̄ exatam te. ut ostēda tē
 v̄tute meā. & ut ad am̄ct̄ nō! meū i vni
 uersa p̄ra. **V**tere et deo bene etiā malis idu
 ratioe pharaonis flagella egypti. & tot ac totis
 i illa gēte miraculis p̄t̄ acertuatiq; p̄fectis. ^{ap̄d se}
 qd̄ aliud gestū est qd̄ q̄ ut de v̄s t̄fo magna
 i se plena. ad hūm̄ generis notāā p̄ueiret
Nō deo. s; ip̄is relegētib; p̄futura. **P**haraone
 nō esse m̄itadū. & illā oēm gēte q̄ post tot
 vbera vix sibi erūtū dei ppl̄m. armis etiā iser
 tanti conabat̄ & bello. **A**lta deus illa p̄videt̄
 sine luce p̄saur. s; perituroꝝ itellū p̄destinat̄
 a se vasis misericordie salutē ee voluit argu

metu & aliorum pudore ad salutem usus est aliorum.
Et quod patet habet figuram luti ex eadem massa
aliud quod vas in honore aliud vero in gemellam
facit, hoc etiam diuine preteritis in hominum electione
iudicium. paulo ante commendat beatus apostolus. robustis
simis monstrat exemplis. cum de rebecca patet. ad
huc etiam veteri consuetudine. totum ad dei gratiam referens
loquetur. Sic et ait. Sed et rebecca ex uno co-
alitu habet isaac patrem meum. cum nodum uari
fuisse. neque ad egisset bonum a malo. ut scilicet
electione propositum dei manet. non ex operibus sed
ex uocatione domini est. quod maior seruet minor.
sicut scriptum est. iacob dilexi. esau autem odio habui.
Etiamque scribitur. Quod dicimus. Nihil iniquitas apud
deum. Negamusque iudicium. Absit. Ut et cetera que
sequuntur ad hanc sententiam suspecta referantur et re-
lata soluantur. que negantur apud deum esse iustitiam.
Et quod hic egere apostolice disputationis intentio.
satis admodum claret. Non solum et fratres. sed ge-
minos. non solum geminos. sed uno etiam gaudium su-
per in uero — parauit. ut qui nodum satis. non
dumque aliquid operis. nulla poterat esse momenta
meritorum. ne ex parentum quod meum. que diuisio
tunc varia esse potuerunt. ad id est gratia. Aliquet
obstanti. Que utique parentum meum. etiam si p-
mittimus diuinum prouidit uel auertisse uel
conuulisse que prouidit. seu bona seu mala contra
gemina prole. que eodem concepta gaudium. eodemque
in luce preterita est momento esse paria debuerunt
Quod si futurorum eorum mores dicitur diuinum decre-
uisse iudicium. profecto illud euacuabitur quod
promissum apostolus dicitur. Non ex operibus. sed a gratia
hinc dicitur si ex uocatione dictum est. quod maior

seruet minori. **N**o ei aut ex p̄catis opibz.
 s̄c̄a ḡualit̄ dixit. nō ex opibz. ibi z̄ p̄c̄ta
 t̄elligi voluit z̄ futura. p̄c̄ta saluet. q̄
 nulla erat. futura q̄ nōdū erat. p̄c̄d̄stata
 gō iacob vas t̄ hōr̄. s̄ nō ex opibz. s̄ ex voca
 t̄ōe dictū. maior seruet minori. Et ne forte
 vasa t̄ honore p̄c̄stata. suis aq̄d v̄ribz
 tribuēdo negaret gl̄am creatori. alio eos lo
 cō apl̄s vasa misericordie notāuit. ut totū q̄qd
 essent. s̄dm̄ misericordiam se eē ḡnoscerēt. **S**ic
 et alibi idē apl̄s paul̄s dicit. et h̄ nō ex vob̄
 s̄ dei donū. **H**ic etiā moyses t̄ deut̄onomio di
 cit ad ppl̄m. Et ne dicas t̄ corde tuo. fortitudo
 mea z̄ potentia manū mee fecit michi v̄tute
 magnā h̄c. z̄ imēozabilis d̄ni dei tui. qz ip̄s
 tibi dat fortitudinē fac̄ virtutē. ut statuat
 testamētū suū qd̄ iurauit p̄p̄t̄ibz suis. Itē pau
 lo p̄ ḡludē ad eos. **N**e dicas iqt̄ t̄ corde tuo. cū
 suscepit d̄ns deus tuus gētes istas ante fac̄ tuā
 dicens. **H**ic iustitias meas t̄dixit me d̄ns h̄c
 d̄nare etiā bonā istā. **N**o ip̄s iustitiā tuā.
 neqz ip̄s sc̄itak̄ cordis tui utrasqz h̄d̄itare etiā
 eoz. s̄ ip̄s iqt̄ate gētū istarū d̄ns. d̄ns dis
 persit eos z̄ a fac̄ tuā. **E**cce q̄ atiq̄ d̄ni
 sp̄s dogma. nō salū t̄ apl̄is h̄is p̄dicatū. s̄
 etiā t̄ p̄phetis. atqz t̄ ip̄is israheliticis ppl̄i ex
 ordibz. s̄ ip̄s voce fortū. nouelle p̄sup̄tionis
 ip̄ietas conat̄ eūte. **C**larē siqd̄. qz t̄ vno atqz
 eodē sc̄pture loco boītatē atqz seueltatē dei.
 p̄pheta beati oīdit d̄c̄s. **N**o ip̄s iustitias suas
 pl̄o h̄d̄itatē eē illi reddi. s̄ gr̄a t̄m̄ misericordie
 donam. illas at̄ ip̄s iustitias suas pelli. **E**cce

i illis iuste punire iustas. i iustis gratis nulla
iustitia numerat. Nec suffiat beo moysi quod
dixerat. no ppe meita ipoz heditate ere illius
israheliticis ppo fuisse gessam: nisi etia addere
adderet qd' aduipit. unde eos oi bono mostraret
idignos. Beqit ei p illud qd' sup meozanina
& snas hodie. qz no ppe iustias tuas. dno deo
tuus dat tibi era bona ista heditare. qui ppo
dime certias es tu. Qs hic salm debitu pce
detu meitoz. mercede reddita dicit. qz
no gram fatcat' tdebita. qz uoties ut ppa
teptauerit eu i deserto. qas maadia dei.
cordis auersioe metuerit & saluauit eos.
ppe misericordia sua ut nota facit potesta
sua. hoc uentu apls dicit. Eustimur i multa
pacencia uasa ire apta i teitu. & ut ostendit
diuinas suas i uasa misericordie. q ppat i glaz
Ne uo rursus ho i ultima fece desidiu zsolata.
arduā uentis iter. & quis aduante dei gū.
no nisi labore gradietu meitis ibi crederet
posse defere. & nulliq laboris industria studio
sua pfecto adhibet. Ita & u se & atq hoies &
qpa atq officia distribues ordinauit. ut vo
catioe ipi. bonoz pncipia sumemq. vocati
at atq illuati. uas madataz sig ratiois
iqrite itelligetia nossemq. et eas. libero
ul' iteligemq uel ititquemq arbitio. Qs et
si ipi' filii aduitorio gnuma deuotioe seq
remitt. i fine rurs' no zpugnates mada
tis suis. s' uicta i nobis obediencia coronaret
libera uo qd' ab eo habemq arbitiu. prono
ad nequicia lapsu fluit. & ai ad uentis idole dei
anglio deserete nichil possit. ad gen'oe pti uo

animo deferente nec fultu vultu subsistat.
 Trahit et lex i mebris nata pcc. et deus a
 leui iugo madatoru suoz. leui q; sartona re
 cedentes atq; i pcc durissima senectate libes
 a iusticia voluntat artubo defluentes. sedm
 sua iusticia deliquit. eos vco q; vocationis
 munus agrua pietate suscepit. q; carna
 libz no subingat illerebus. q; iactate vicio.
 auaricie fugib; vcto supbie caruetur. et
 quatu i hoie est. dei i se bona dona seruantes.
 apud spiritualia exercaa oe studiu geule
 rit. i agone hui; vite certates. adiuuat.
 i coronas viciaib; largit etnas. Ipe rursus
 delinquentes deserit. resistetes idurat. con
 depnates q; qapnat. De hoz graduu disti
 butioe. qua uel i nob; deus opat. uel nos iu
 bet opari: ipm irogemus de cui; vbiis orta
 est questio. qua si dng assit. enodare cona
 bunt. ut ei; sensib; p diuisa volumina. varia
 qd; locutioe. si vna eadeq; iethoe digestis.
 si qd i hoc loco latet. alie; sentetie collatioe
 reseruet Vocatu a deo aplin paulu. uel
 i eo libro legimus vbi eoz gesta canoica vel
 tate narrat. uel ipe i epla sua ghetur
 dicit. Paulus seruus xpi ihu vocatu apls. Sed
 at vocatione fecatu. i totu qd i hoie fuerit
 opatu: ipe sic ait. Plus oib; illis laboraui.
 Sed ne horipm qd; sibi tribue;: sollicita pie
 tate s; iuxit. Mo ego at. si gra dei meoi. Ia
 s; i vocato i vocatione p opa iusticie s; i
 cito. qd; superat aliud. nisi ut libeat de cor
 pore mortis hui; hui; ad illu; alie; vite. que
 scis oib; vicitans ore pmissa e btitudine pueit.

ad

qd' nullus huānis meritis reddi. si dei dones grā
largiēte donari sibi ipse videt p' geminis q'bus
dixerat. Misere ego hō q's me liberalit de corpore
mortis huius. Grā igit dei p' ihm xpm dñm nr̄m.
Hac itaq' dñi lūione quā dixerunt. a deo hōies
nullis epistolis meritis vocari. & vocatos. ut hōi
dñs opent. Dei amminiculis adnumerari. sup'ro
de veterib; hōis apli mo'rat exēplo. Post q'
illa de duob; geminis electione. oī repulsa
laude meritorū. ad dei grām iudiciū q' iudicat
Vides qd' ipa posset blasphemare garrulitas
nūq' iūtas igit ē apud deū. Et qd' absit. et qd'
q' si dicit ei. Vnde plias. Parū putabis aucto-
ritate sue vale dactne. nisi sententiā suā
etiā leōis docet exēplo. Si et itelligi voluit
qd' moyses dixerat. Misereor cui miserabor &
misericordiam prestabo. cui miserus fuero. Et p'mā
a deo misericordiam. vocatioe ordam' hominib;
prograti. q' sola ad rē vniuersā nō sufficit: si
deserat q' vocant. Ideoq; additū. & misericordiam
prestabo cui miserorū fuero. Et a deo accipi
manifestū sit. etiā ip'e misericordie opa q' nō videm
ip'e d. dei misericordiam p' p'memur. Sic et i
euāgelio dñs dicit. Hī misericordis. qm' ip'is
miserabit' dñs. qd' nisi sic itelle p'iss; apli.
nūq' phariseis grā disputatōi sue hoc testōmū
curasset itere. Siquid vō mouet. qd' nō oēs etiā
de hūis q' iā vocati sūt ad scdām grām. id ē ad rē
vniuersā domū p'uare meant'. sicut dñs i euā-
gelio dicit. mlti vocati. pauci vō elā. Hū itelli-
gat. q' le sit qd' cōt' dei grām defensare molit'.
q' de libero sibi bladiat' arbitio. Quāq; et dñe
vocatiois mōre delicto. ad ipā rursus d'fluxo

p̄fidia: ip̄is dei gr̄a deserere. ad implendū quod
 voluerit voluerat sufficit gr̄a arbitriū. Vide
 et quēadmodū psalmus misericordiarū dei
 ordinē q̄ p̄ moysi sensu tēptat̄ apl̄s p̄
 phetia sp̄s veritate dēbet. Audi iqt̄ p̄ls me9
 ⁊ q̄testabor tibi. Q̄d eos volebat audire q̄b̄
 cū testificatiōe loq̄bat̄: q̄d v̄q; nisi mādara
 vite. Sicut alius p̄ph̄a dicit. Audi isrl̄ mā
 data vite. Et que s̄t ista mādara. Psalmus
 s̄b̄iūgit ⁊ sc̄it̄. Ego ei sū dñs de9 tuus q̄ ē
 eduxi te de t̄ra egypti: ⁊ h̄c ē mādara vite.
 corōe q̄ discip̄los p̄uagmēdat ondit dñs dicit̄.
 H̄c ē vita et̄na. ut cognoscat̄ te solū verū
 deū ⁊ quē misisti ih̄m xp̄m. Post h̄c vocatio
 nē illd̄ sc̄it̄. qd̄ ⁊ vult ad conatū hom̄i ptine
 ⁊ ostendit se sine se nō posse q̄pleri. hoc ē et̄
 qd̄ dicit apl̄s. Qm̄ ab ip̄o h̄em9 ⁊ velle ⁊ p̄ficē
 p̄ bona volūtate. Ab ip̄o h̄em9 velle: qz vo
 cat ⁊ illūat. Ab ip̄o p̄ficē. qm̄ ad nos p̄riet
 conari bona. que ⁊ velle donauit. Nec it̄m
 te ab apl̄o cū dixisset. qz ab eo habem9 ⁊ velle
 ⁊ p̄ficē. addit̄ ē p̄ bona volūtate. Ut etiā
 atq; etiā videat̄: ubi habeat̄ a dei iusticiā
 liberā de quo gloriat̄ arbitriū. Et illū ordiē
 quo misericordias diuisas dñs ip̄m dispensatiōe dis
 t̄buit. sicut moysen fontifis dixisse sensit
 apl̄s: etiā t̄ ḡtima psalmi hui9 oratiōe vi
 deam9 qd̄ ait. p̄q̄ vocatos docuerat dñs.
 Ego ei sū dñs deus tuus q̄ eduxi te de t̄ra
 egypti. dilata iqt̄ os tuū ⁊ implebo illud. Sic
 n̄q̄d rursus apparet hōi fuisse seruatiū: qd̄

in liberum facere deberet arbitrium. Dilatare etiam
iubet os suum: si deus se ipse promittit. Sicut etiam
discipulis suis in euangelio dominus dixerat. Nolite
cogitare quod loquimini. Non enim vos estis qui loquimini:
sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Hoc solum ad il-
los recurrit. ut omnium tribulationum necessitate liberet
susciperet per veritatem. Penes se autem promissit
effectum. libero autem quod locum reservat arbitrio.
ubi sine dei adiutorio ad explendum quod voluerit
rationali dignitate suffulta. sibi ipsi sufficiat
ipsa humana natura. quoniam psalmus orat. Et non
audivit populus meus vocem meam. et israel non credit
mihi. Quod dixerat ad vocaret. Audi populus meus
et loquitur. Quod testificans quod edauerat mentibus
audientium. De quo deus tuus ego sum. Quod etiam ab ipso
fideliter iusserat. quod de terra egypti. et ignorantie tu-
nebris liberatos in luce mandatorum suorum. splendore
vocationis eduxerat. Dilata itaque os tuum. Statim
quasi dicit. si dilatare te. me defendere nichil potest.
Ita addidit. et adimplebo illud. Quod ergo ille qui
vocationem et vocatos docuerat. querula de
huiusmodi voce stringit. et non audivit itaque populus meus
vocem meam. et israel non credit michi. Excitat nunc
liberi contra dei gratiam defensor arbitrii. audiat
dicente apostolum. cum de bonis suis laboribus loqueretur.
Non ego autem. sed gratia dei mecum. Audiat dei vocem ^{defenderat}
in psalmo. de huiusmodi quod ^{defecerat} dicente. et dimisi
eos secundum desideria cordis eorum ibunt in adine-
tationibus suis. Audiat unum eorum apostolum de vice
sue variis temporibus. sibi tamen mala. gratia autem dei. bo-
na omnia tribuente. qui prius sui blasphemus
et persecutor. et in alio loco. Gratia dei sum quod sum.

Cū dicit q' prius fin. nulla grā mēno inq' opū
 copulat. Quia suffiat sibi sicut dicit est. ad ne
 quiciā. natura libertatis hūane. Cū vō de p
 sentis vne bñtudīe loquet. grā dei iqt sū id
 qd' sū. Et illo ordie quo miseret' deus vocad.
 miseret' deiceps i rās conatibz adinādō. sicut
 serie psalmi narratū atq; digestū est. bñtū
 etiā apls paulū gēnuā narratōe seruauit
 Et ei i ordie que passim excerpta narrauit
 testōnia. 2 legat. ita sōseit. Grā iqt dei sū
 id qd' sū. Hec est pma misericō. quā libe volū
 tatis opa gsequit. Et ut apli pauli vocatōne
 bona opa sequerēt. qd' aut. et grā ei i me
 vacua nō fuit. eīd ei feasti. Plus iqt oibz
 laborauit. Ne ml'nt supbiat solū veri defensor
 arbitriū. audies paulū de suis laboibz glāntē:
 attēd qd' seāt. Nō at ego si grā dei me ai. Pu
 to sane qd' nullū de hīs q' ~~monit~~ dei grām exal
 tato aut' ruiā sicut sūpū ē corde blasphemāt.
 Tān arrogācie impudētis agnūat: ut bñ
 iūbe dauid meitis a' equādū sit. a' etiā epū
 timet pferedū. Cui' ut de pma illa z' mme
 ratiōe quā nullū ut fateat' ut debita delati
 solictet regni itent' tacea: orōmū z' ofessionū
 ei' uēnoēs aff'iq; p'sem q. Ipse siq; d' fmit
 i psalmo. Bñs hō que tu erudieis d' ~~z'~~ oī legis
 factā sadi istinimōne iudicā sufficiēē i stru
 to. ad bñtudīe res her sola suffecerit. Cui
 ergo rursus clamat ad dnz. da m' itellctū
 z' struaboz legē tuā. et custodia illā i toto cor
 de meo. q'si dicit. Cui' custodia illā i toto cor
 de meo. si tu dederis itellctū. Adhuc supbō
 z' de lege tua dicitur est. Sed vidam' vtrū ipi ut erudito z' oī
 parū erat qd' ad struādā legē p'sēt nisi etiā ad custodiādā
 nec vñ significaret aupalū dicit et custodia illā i toto cor de meo.

cor

φ

φ

100

101

102

103

ille ppe voluntatis dno ad ista respondeat,
qd ppha ad itelligenda tm mandata dina, q
tamē ppa virtute impleturis fuerat, opē dmi
in postulanteit auxiliū. Que si ita st, ante
paululu libet bre dauid sensuūduoz occulta
p qzē. Vnde 200. tibi pugna carnis & sps.
Vnde, apliaū sicut ppe fatens certamē ipse.
Etā utiqz illūatus atqz eruditus itelligē e mu
nere, q quā diuinitus postularas clamās di
ceres, auerte oculos meos ne videat vāritatē
Intellectū certe discernē vāritatis a veritate,
sicut postcebas accepto, Cur oculos tuos a vāri
tate q displicet nō auertis, si auaritiā iphe
dis, cur nō si ab ea ppo sepat^r arbitio: cor tuū
ad mādata salutis itclinas. s; tū ifm q i oibus
clamas ad deū, itclina cor meū i testōnia aia
& nō i auaritiā. Nisi suggestit auaritiā lex
igt nata melis pccū. Et ab hac vlt oculos suos,
nec p se pt m sū auerte, ac sicuo gāpifāt
adūsus spm, & sps adūsus carnē, ex q huc nō
liberat, nisi grā q p x^m ihū dñi nūm pms mag
m qz donat^r, Velle ei adiacet, p fice at non.
Dñus & ipm velle, nō ex nobis, s; donū dei ē,
qm ab ipō habem⁹ & velle & p fice, & bona volū
tate. hō g^o es, qm ai aplis xpi, & doctine & pug
ne eq̄litate gōdas. Quia & i spūs tuis, aplōz
bella gnosom⁹ & tua certamina i aplias hōz
hōz incūm⁹. Vnde ista i vno eodēq; hōie qui
ex aia gstat & corpe, verū volūtatiq; diuinitas,
nisi qz iusto diuinitas iudicio: Cōspicēs hōieū
creatura creatorē Ifm mō sumū, it^m se et

ipm iohedieae penas ex qumada foris inest.
 Qua ei iustia. qmuis meliori deterior. crea
 ture tamē creatura feruere: si ipi q' l'it'iq;
 creatura feruere noluerit creatori. Et ne hoc
 qd' ad pena' suffiat. ut ps illa deterior meli
 orib; zpugnaret cordis affectib; nisi enā ple
 riq; superaret. i captiuitate ducer. possidet.
 nō solū natos i adā hoies lex illa p'ci ad motu
 sui miseriā uedicaret. n' etiā z i natos i xpo
 maneret. suggestioe pulsaret. Quia reuera
 p' illud ignatiois muni. reaty dimissus est.
 Nō soluta qdmo grā est. veterū delict' orig'
 pha debitoz; nō a passioe carnali iā separas
 adhuc hoies; i carne uiuere. Ut ois futuro
 tpe diuinū p' singlos dies i ploret auxiliū. z
 qm nō tā aufie potuit q' mōstrare p'ciū.
 Qd' p'ciū i se nascentes passim sibi hoies uedi
 cabat. z gaurisērie ofensioe p'cessos ietmū
 mergebat ietmū. Dns nū ih's xps filius dei
 vbi. eqle z coetmū p'ci. semetipm epmanuit
 form' serui accipies. et cū p'ciū ipē nō esset.
 fens assupta carne p'ciū: ut p' p'ciū carnis
 hoie sanato. p'ciū dāpnaret i carne. Vult
 qre qd' penerat. sanare qd' egrotabat. erige
 qd' iacebat. p'ciū habēs dimittē p'ciū. Quod
 nō debebat. donare. qd' ei debebat. ignoscē.
 delictis q; oib; veteris d'p'e maculis. quā fece
 rat. reparat naturā. De hīs qbz pena' sene
 ritatis iuste deueniat. scdm i'effabile d'p'
 posinois occulte misēdic. Elegit vasa q' facer
 i honore. et alios a uēnura ira dono gratiū
 te uocatiois absoluit. alios deliquēs. ad eq'

pres

an

folo

an

fo

3m

litatis iudicium reseruaunt. nulli tñ agnoscent
de peccatis abstulit facultate. et ita plebsudo di
uine p̄sac̄ie. i. alios manere iusticia. alios gr̄a
p̄fluente q̄pleta est. Ut pereantibz q̄s p̄sac̄rat
deus eē pituros. et saluans q̄s i illa secta sua elec
tōe p̄sac̄rat eē saluādos. toto orbe diffusa mlti
plicaret gr̄a eccl̄a. Gratulare go q̄m̄q; illuati
es. et gr̄am quā nō mereris agnosce. Seme
q̄m̄q; duratus es. et iusticiā q̄fiteri. Dic q̄m̄q;
ab originali cōtagio lanoato gr̄e te ḡulans ab
lucū. misericors et miserator dñs. panes et mltē
miseric. nō sōd; p̄cā n̄ā fecit nobis. neq; sōd;
iūqtates n̄ās ret̄buit nobis. Dic q̄m̄q; dapna
ris. Iustq; es d̄ i oibz que fecisti nob. et oīa iudi
ca tua vera. ~~Et noli ulciscis iusticie dei culpa~~
q̄ et i ueritate et iudicio sup̄iduxisti oīa hec p̄t
p̄cā n̄ā. Et noli ulciscis iusticie dei culpam
tue iduratiōis ~~aff̄b̄e~~ ascribere. qz oēs uic dñi
miseric et ueritas. Ut nec hñ q̄ miseric̄ia p̄t̄ fue
rit ~~q̄m̄q; q̄secuti~~ q̄secuti: iudicio ueritatis merit̄is suis
aliqd̄ glent̄. Neq; hñ q̄ idurati ~~p̄t̄~~ atq; dapna
ti s̄t. excusationē elpe ex hoc h̄re se posse edat
qd̄ nullā ut cōuēnt̄ sint miseric̄ia q̄secuti. H̄c
ḡ pharao miseric̄ia nō accepit. et ideo ei ad pe
rendū liberū sufficit arbit̄ū. Quñ qd̄ nullus
ita ignarus diuinariū septuagariū est. q̄ audeat
dicē illa oīa iuste eē p̄fessū. an forte si pie de
deo sicut expedit sentiamus. etiā pharao
datā miseric̄ia repererimus. Patētia ei de
valē ei debuit ad salutē. qz differēs iustū me
ritūq; supplicium. miraculoz v̄bera crebra
desabat. ~~Alūq; nō potuit flagellis cedens~~
sicut

expulit pplm. ita miraculis credēs deū tate
 virtutis agnosce? Et d'ia pharone non
 potuisse mutari. qz eū p̄sauerat deus nō eē
 mutadū. Rndet' dei p̄sacia nō cogit hoīem ut
 talis sit. q̄le p̄saut deus. si p̄saro tale futurū
 q̄lis ē futurū. q̄m̄p eū nō sic fecit deus. Cōm̄ si
 cogit eē. hor vniqz cogit qd' nō est. Porro si hor
 p̄sauerat futurū esse qd' nō ē. p̄sacia nō ē qd' de
 deo q̄ ipse dicit' dicit' q̄qz p̄s̄is suis idē bla
 dit'. d' d' p̄s̄is e' eū futurū eē p̄sacit' exisē.
 Kirgilom̄ fortasse q̄ dicit. nūqz idē ad
 salutē viā. si nulla tr̄isens vocatōe pulsata
 tū q̄sp̄ia flagellet'. Unde nabugodonosor p̄ci
 tēā meruit fructuosā. Mōne p̄q̄ immensas
 t̄p̄ctates flagellat' p̄nituit. z regnū qd' p̄d̄e
 rat rursus accepit'. Pharaō at. ip̄s ē flagell'
 duror' effis. z perit'. Sic m̄ rationē reddat.
 qd' diuinū q̄siliū m̄mū alta sapiētī corde diu
 dicat. aut medicamentū vniqz medici q̄fectū. alij
 ad t̄cētū. alij valucit ad salutē. nisi qz xpi bonā
 odor. alij ē odor vite i vitā. alij odor mortis
 i mortē? Quātū ad naturā alio hoīes erat.
 quātū ad dignitatē alio reges. quātū ad r̄m̄
 alio captiui dei pplm̄ possidētes. quātū ad pe
 nā alio flagell' demēt' amoniti. Qd' gō fines
 eoz feat eē diuisos. nisi qz vniqz manu dei sen
 ties. i iudicatioe p̄p̄e iūstas i gemunt. alter
 libero q̄ dei misericordissima veritate pugnauit
 arbitrio? Sic q̄m̄qz ridet. Illi ut mutaret'
 affuisse diuinū. hinc ut iduraret' defuisse
 p̄sidū. Et hō q̄ credit q̄d' iūstū. p̄t' qd' rerū
 ip̄arū finē i dei voluntate q̄stitues dix' apls.
 cui vult miser' z q̄ vult idurat. dicite etiā

11

foli

11

10

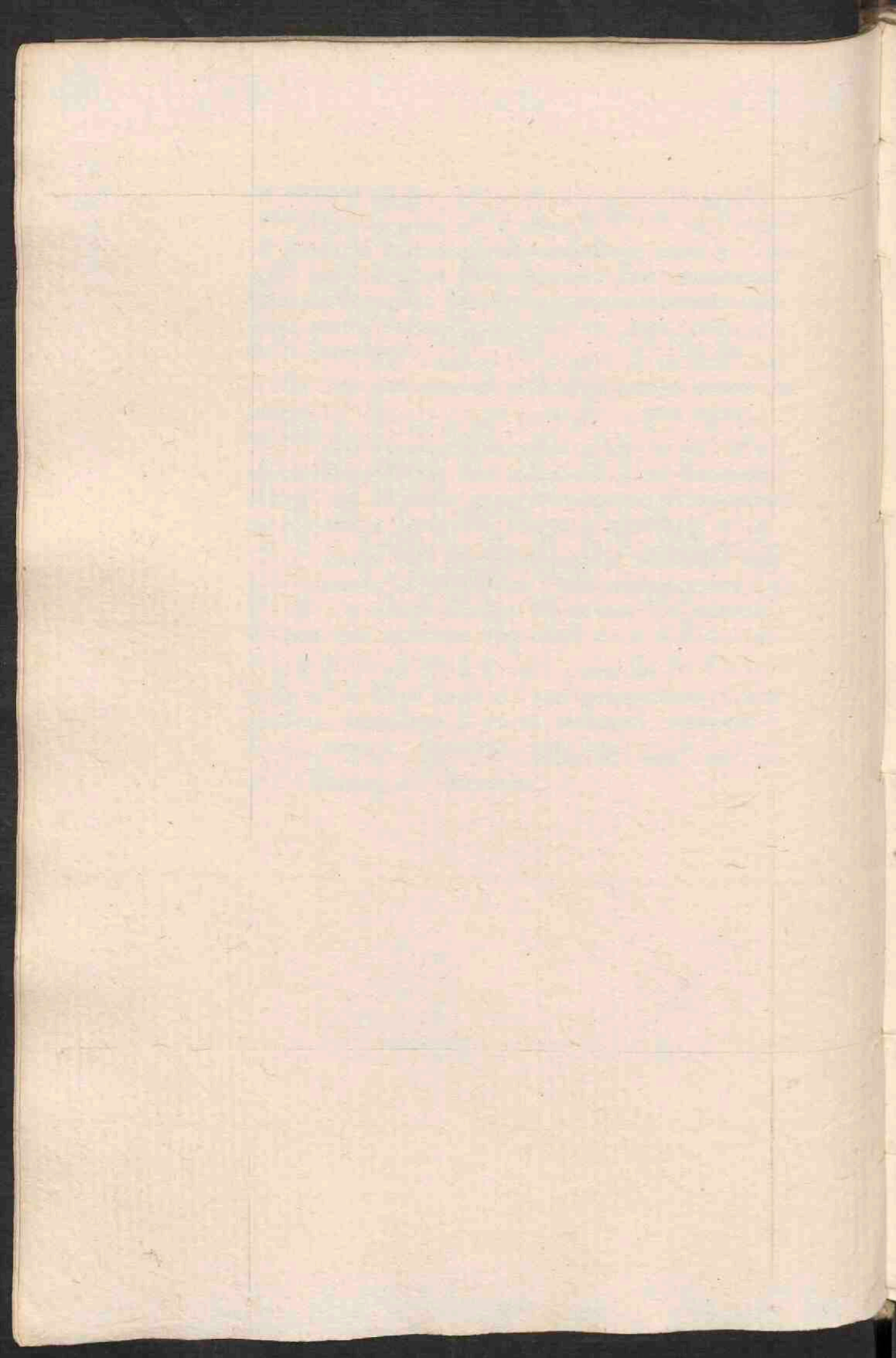
3

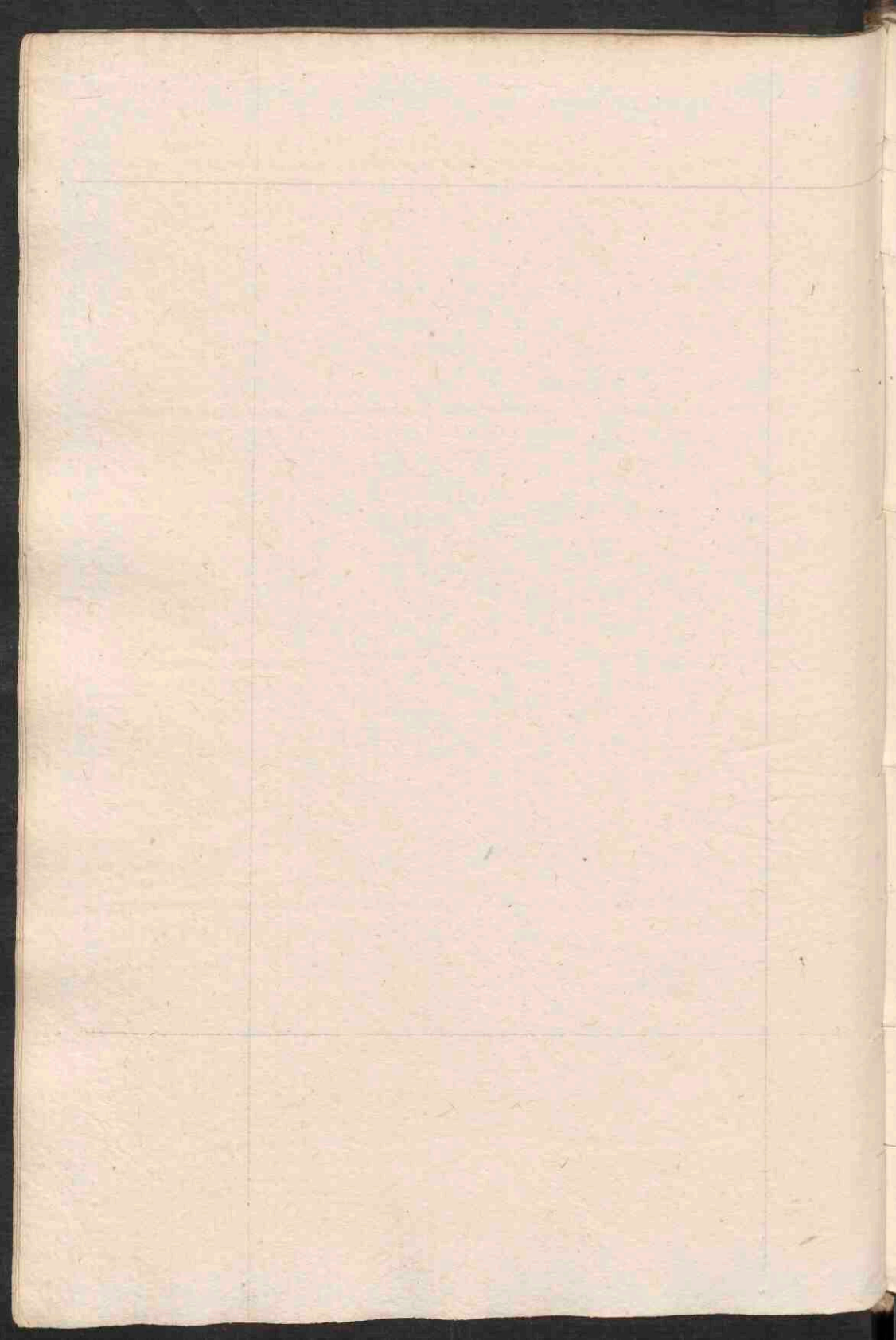
Dno. sine me nichil potestis facere. Intelligat
ista oia. uel adiuuante deo p̄fici. uel deserente p̄
mitti. ut nouerit tunc. uolente eo nichil pro se
admitti. Sed reditur ad puulos. redit ad ge
minos. Paru e qd' dipl. redit ad uerdu natos
q' eode gubitu seminati. et eode momento
luc' fuerat p̄feredi. eis discrepās. diuisiq' in
dian' diuine uoluntatis appareb. sensu hois de
uoluntate dei supbe nimiu disputates. magni
tud' q'hois obturbat. Exalta ia uib' uoce tua
o iuste uisitatoz iusti. & dic m. qd' ho' ille me
ruit. qd' mali ille gmisit. Et tu deo e no ego
s; paulo aplb. nichil qd' abo meruerit. Sed
habz p̄ate figulo luti ex eade massa fac' aliud
qd' vas i honore. aliud uo i gimmelā. dicitur
ep̄ q're. siue e iudiciu hui' ta g'fusa diuisitas.
Rursus hac p̄suptione ille g'fuet & dicit. q'
ho tu qd' es q' r'ndas deo i maxie q' ad illa hua
noz actiu' q'patione rurs' g'fuetio carnis res.
podet. iusticie no posse argui q'ditorē. q'de
duob; debitozib; h'e uoluit h're iudiciu. ut uni
donet. ab alio epigat qd' ab v'sq; debet. Et cer
te i oib; huane g'nsationis actib; atq; g'tractib;
ad discernedu aliqd' ad diiudicadu. hac q' uide'm
aliqua p̄bare iusticia. ex illa ineffabili diu
ne iusticie p̄titudine i humilitat' m're corda ma
ne manifestu e. b'ro iohane h'o i euagelio g'fite'te
qui de p̄titudine ei' accepim'. Qd' si ita e. qua
tandē ipudētia ho' de deo. luti de figulo iudi
cabit. no solu dices. qd' me fecisti sic. Sed etiā
de alijs dāpnabili amositate p̄struatis & dices.
Quare de eade massa fecisti. aliu' qd' sic. aliu'

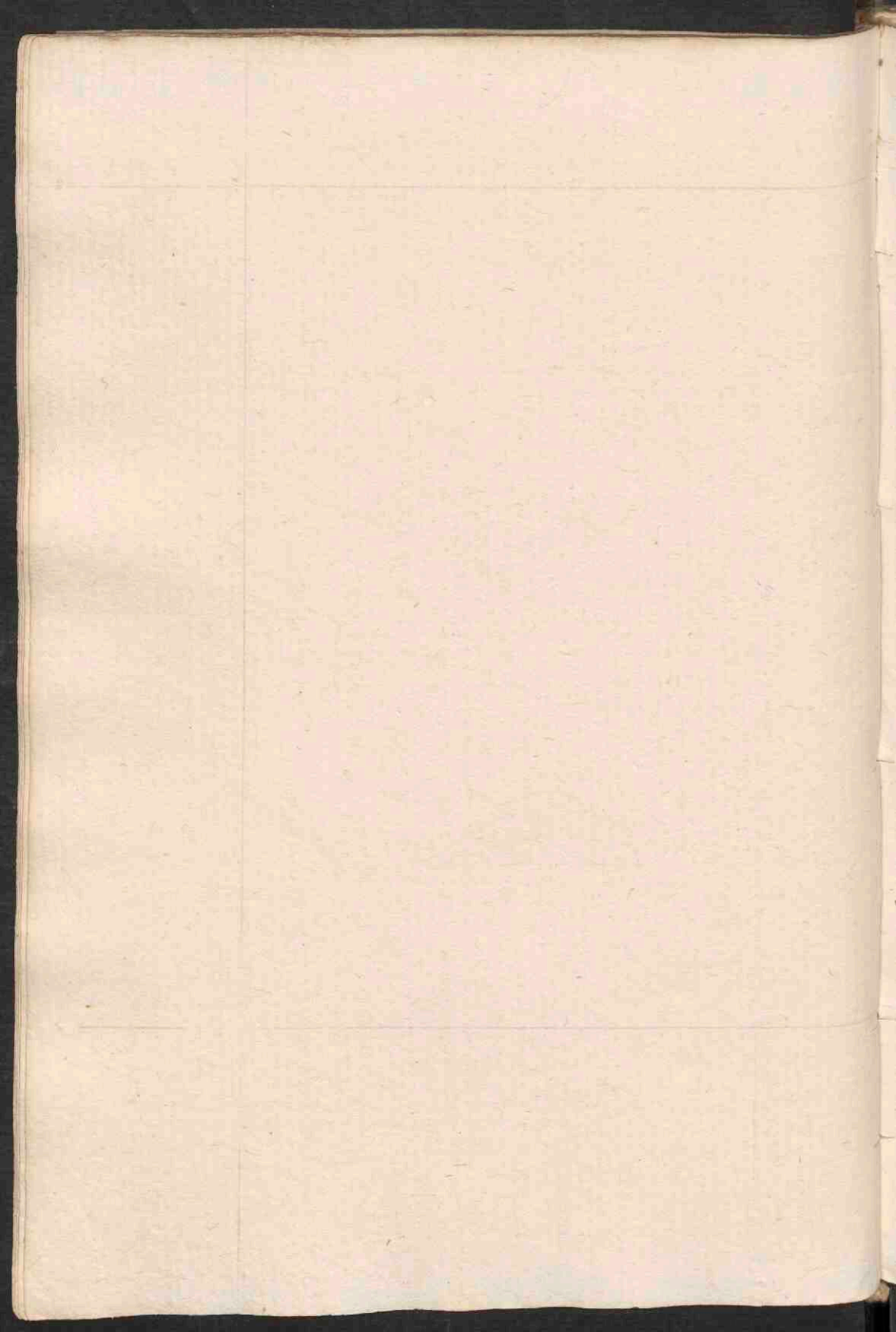
X
oeb

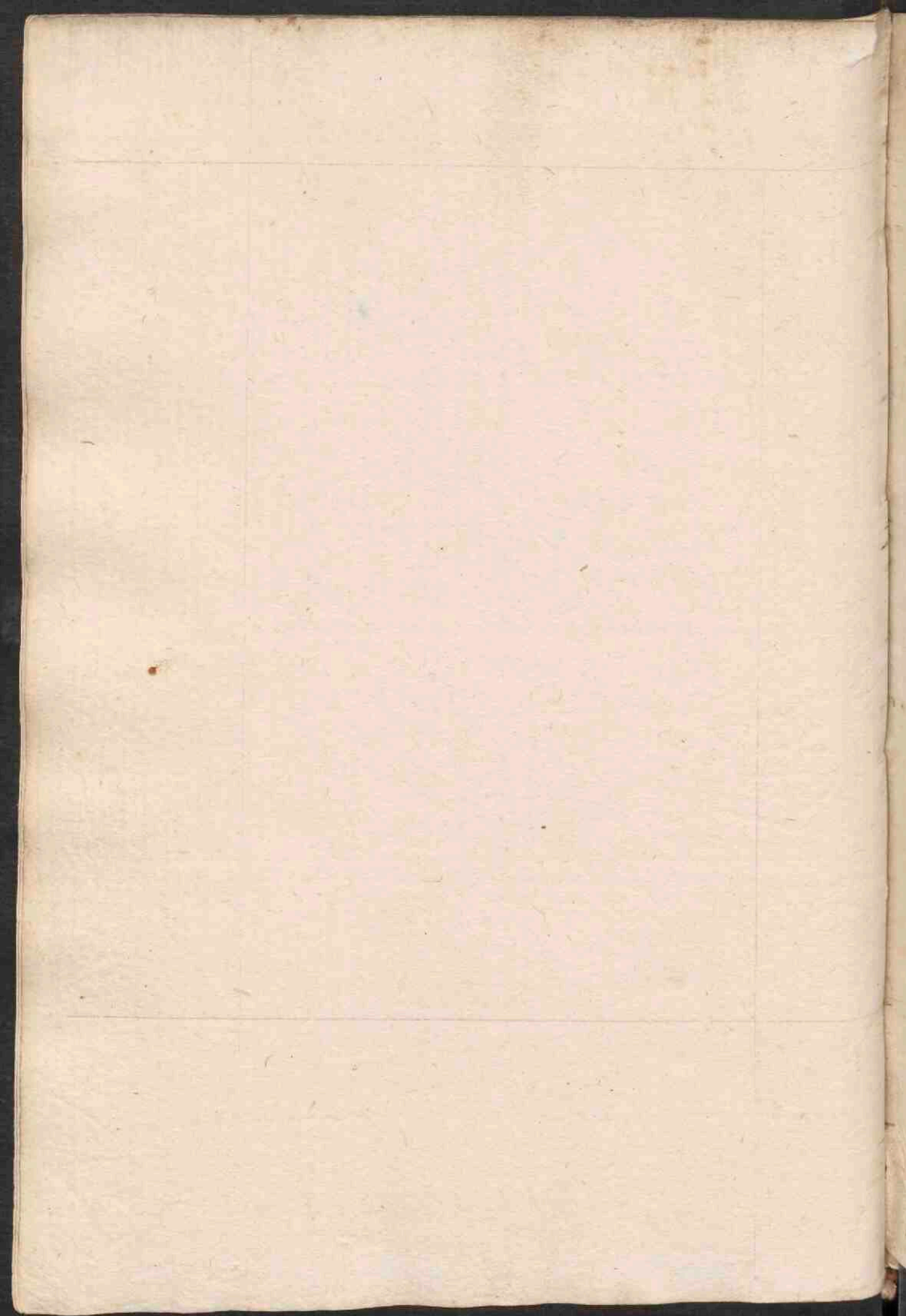
vero sic? Si humanum genus genus quod factum primum
 constat ex nichilo. Non aut debito mortis et peccati ori-
 gine nasceretur. et tamen ex eis creator oppositum
 nonnullos daperaret in reatu, Quod si oportet crea-
 tori diceret. que fecisti sic? Qui aut non esset esse
 donauerat. Quod si ne esset habuit potestate. ne di-
 ceret ceteri. cum paribus omnimodis diuini disci-
 paret arbitrium. quod potestate habet figuram luti. ex eadem
 massa facit aliud quod vas in honore. aliud vero
 in ignominia. Quod aut cum daperet daperatis pena
 iusta dat. saluatis aut gratiam dat et debita. quod usque
 adeo humane gradibus oblitus. diuini sensus ar-
 thana distinat. ut cum ipse penam merito facit
 assecutus. gratiam aut alius gratiam que ei debebatur
 accepit. Hanc magis diuina electione. non meritis
 reddi. sed sola volentis munificencia donari hominibus:
 moyses cum iam tunc quibus parte populum diceret.
 ostendit. Sic et in deuteronimo dicit ad populum.
 Ecce deum et deum celum. et celum celi terra et omnia que terra
 sunt. Veritatem presertim meos elegit dominus. dilige
 eos. et elegit seruos suos post illos ipsos nos per omnes
 gentes. Et adiecit. Et tunc ad meum ergo a duritia
 cordis vestri. et ceruicem vestram ne iduritis apostolus.
 sed hanc in eis mansisse duritiam cordis. sicut super
 iam diximus. his prophetis cum iudeos increpat.
 ostendit. in actibus apostolorum ipse sic dicit. Duris cer-
 uicibus et recalcitrantibus cordibus et auribus. vos spiritui
 sancto resististis. Unde dura ceruix in eo populo quod
 ex omni mundo electus est. quod de seruitute dicitur mi-
 ranibus meruit liberari. Cuius lex data. cuius
 saluti ora prophetarum omnium militauerunt. ex quibus
 factus sed et carne et ad quod missus est christus. nisi

qz certas ex pte israhel facta est. donec israhel
adoptatus ex pleitudine gentiu iteraret i regnu
et gclusu i iherosolymis. ut oes dñs. ut oes idige
ret misericordia saluatoris. Cuius diuini os
sily sacramenta pstriges. et maiestatis misfe
ria. que qñs magnitudie euclationi noue
rat. tamen p huana ifinitate succubet. ena
q ille q p pscutorib; et blasphemis meruit no
minari. miratur exclamat. O altitudo diuini
nari sapieacie et scientie dei. et insurabiliu vie
eius et insurabilia dei confites ee iudicia. Et
illo go qñ de tlib; queit admirent. et mane
te sententia qd no sit iqtas apd deu. si qd
illud modu nri sensus exresserit. et itellu nri
no dignat angustias. i illa iusticie misericordie
psaltesq; diuine pleitudie pmanet. ito causa
eitate fatcam. Ne supioib; diuine voluntatis
archanis. alius q modis qditiois nre patit
disputates. dei iusticia reliquam. et nram
statue nupietes. i pma qumate rozagie
de adamus. Explicit libet bti aug. epi de
predestinacione diuina.

beati aug⁹

Retractatio libri que scripsit ad marcellinum de spu & lib⁹ de
 d que scripsit tres libros. q⁹ titulu⁹ de p⁹cc⁹z me⁹itib⁹.
 et remissio⁹. ubi diligit⁹ disputat⁹ eti⁹ de baptisimo
 p⁹muloz: & scripsit in se fuisse p⁹motu⁹ qd⁹ dixerit fieri pos
 se. ut sit ho⁹ sine p⁹cc⁹. si voluntas ei⁹ no⁹ desit. ope adiuuate
 dina. q⁹uis neco⁹ ta⁹ p⁹tre iusticie i⁹ hac vita uel fuit ul⁹ fut.
 ul⁹ eti⁹ futur⁹ sit. Quesiunt ei quomodo dixerit posse fieri
 cum zel⁹ dixerit desit ex⁹. **Ad** ei⁹ i⁹stione⁹ hac. scripsit libru⁹ cui⁹
 titulu⁹ de spu & lib⁹ p⁹tractat⁹ apl⁹ica⁹ smaz ubi ar. lib⁹ occidit
 sps at⁹ unificat. In q⁹ loco p⁹tu⁹ de adiuuat⁹ acruer⁹ disputa
 u⁹ q⁹ i⁹m⁹it⁹ g⁹re de q⁹ i⁹ustificat⁹ i⁹pl⁹us. Cu⁹ agere de obser
 uat⁹io⁹ib⁹ iudeoz. ac q⁹da⁹ es⁹ sed⁹ veter⁹e lege⁹ abstinetu⁹
 dixi q⁹da⁹ es⁹ay⁹ cerimonie q⁹ no⁹ no⁹ est i⁹ vsu⁹ lib⁹ q⁹ scri⁹
 p⁹o⁹ tu⁹ in⁹ g⁹g⁹tu⁹ g⁹g⁹u⁹ i⁹st⁹ est. qd⁹ a⁹ caredo appellat⁹
 cerimonias q⁹si cerimonias m⁹era⁹ teneba⁹. eo qd⁹ d⁹serua
 tes carcat⁹ h⁹is i⁹bo⁹ a⁹ q⁹ se abstinet. **Ad** si⁹ origo⁹ alia ho
 nois q⁹ abhorret a⁹ va⁹ religio⁹ sed⁹ hac no⁹ su⁹ lo⁹cu⁹. sed
 sed⁹ ista⁹ qua⁹ sup⁹ g⁹m⁹ozam. **Inc** liber sic incipit. **Inc** opus
 culus q⁹ ad te nup⁹ elaborau⁹ fili carissime marcelline. **Explicit**
 retractatio **Inc** ipu⁹ lib⁹ sa⁹ aug⁹ de spu & lib⁹.

Lectis opuscul⁹ q⁹ ad te nup⁹ elaborau⁹ fili carissime mar
 celline. de baptisimo p⁹muloz. et de p⁹fectio⁹ iusticie
 hois. qd⁹ neco⁹ ea⁹ i⁹ hac vita. uel affecut⁹ uel affecuturus
 uideat⁹. excepto vno mediatore q⁹ huana⁹ p⁹essus e⁹ i⁹ sibi
 tudie carnis p⁹ti sine villo o⁹mo p⁹cc⁹. & scripsisti te moueri
 eo qd⁹ i⁹ p⁹cc⁹io⁹z duoz libro fieri posse dixi. ut sit ho⁹ sine
 p⁹cc⁹ si voluntas ei⁹ no⁹ desit. ope adiuuate diuina. et tu
 p⁹ vnu⁹ i⁹ q⁹ o⁹es unificabit⁹ neine⁹ fuisse uel fore i⁹ quo
 hic viuere eet illa p⁹fectio. absurda⁹ tibi uide⁹ dia⁹ ad qd⁹ fieri
 posse. cui⁹ desit ex⁹. cu⁹ sicut credo no⁹ dubit⁹et. n⁹q⁹ esse
 f⁹u⁹. ut p⁹ forame⁹ acus camel⁹ tra⁹siret. et tu ille hoc q⁹
 deo e⁹ dixerit possibile. Legas eti⁹ duo⁹ dea⁹ milia legio⁹es
 agelo⁹z p⁹ xp⁹o ne patet⁹ pugnac⁹ potuisse. nec tu factu⁹.
 legas fieri potuisse ut⁹ g⁹tes⁹ semel⁹ ex⁹imnaret⁹ a⁹ san
 q⁹ dabat⁹ filiis isrl⁹. de⁹ tu paulat⁹ fuisse fieri uoluisse et
 alia secreta possunt occ⁹re q⁹ fieri uel potuisse ul⁹ posse

faceant. ut eoz tñ exempla qd' facta sunt p'fice neq' amas. **Unde**
nō ideo negare debemus fieri posse ut hō sine peccō sit. qz nullū ē
hōmī p' vñū illū. q' nō tñ hō ē et nō d' ē. t' q' d' ē p'fctū d' mō
t' ēe possūm. **Hic** fortasse rīdeat illa q' comēzantī facta nō ē.
et fieri potuisse opa ēē dīna. ut at' sit hō sine peccō ad op' q' p'p'g
hōis p'one. id q' op' ēē optimū q' facta plena et p'fctā et ex oī t'p'e
p'p'g absolutū p'ē absoluta iustīa. et id nō ēē credēdū nemē ul'
fuisse vel fore t' hac vīa. q' hō op' t'p'ley si ab hōie t'p'lei possēt
Et cogitare debet q' nō ad hōie id agē p'oneat hō q' nūm
ēē dīnū. atq' ideo nō dubitāe op' ēē dīnū. **De** et q' op'at' i nob'
aut ap'p' et velle et opari p' voluntate bona. p' d' nō mltū nob'
lesti s' et istādū ē eis. ut si possit ondāt na ēē dīcat vīe h'
hōie sine vīa sine vīo oīo peccō. **Ala** si testomū scripturā
q' b' existitō diffinitū. nullū hōiem h' vīe q' nō vīat' lib'ō
arbit'ō mētri sine peccō. sicut ē. ne t'p' i iudicā ai suo t'p'o
q' nō iustīabit' t' op' ai oīo vīe et cetera h'ia q' d' dōc'
p'oret alit' accipiat q' sonat. et d' mōstrūit q' nō vel d' q' sine
vīo h' vīa sine peccō. q' nō ei ut nō s' h' mīne adūsat'. verū
etā plimū q' fūlat' fuit nō mediocrib' iudic' ac stimulis
agitat'. **Quīerit** si nō ē a fuit a etiā qd' mag' credo tali pū'
tate p'fctō. et tñ ēē aut fuisse a fore defendit' et putat' q' nō
ego iudicare possū nō mltū errat' nec p' mōse ai quada'
q' s' b' vīolētia fallit' si tñ q' hoc putat' seip' tale esse nō put'
nisi reuera ac h' d' talē se ēē p'p'xit. **Et** ill' accerrim' et
ac vehemētissīe resistēdū est. q' putat' sine adiutorio dei
p' se ip'ā vī voluntat' hūane vel iustīā posse p'fice. vel ad eā
tendēdū p'fice. et ai vī vīi cepit q' nō id p'fūmā afferē fieri
sine ope dīna. **Exp'unt** se. nec hōc vocē audet' emittē. q' nō
vidēt q' sū t'p'ia et nō fēda. **Et** aut' ideo ista sine ope
dīna fieri. qz et hōie d' ē aut' ai lib'ra voluntat' arbit'ō.
et dādo p'cepta ip'e docet' quāmodū sit vīvēdū. et t' eo vīq' ad
vīat' ad dōcēdo auferit' ignorātia. ut sciat hō i opib' suis.
qd' emittē et id appetē debeat. q' p' lib'ra arbit'ū nālit' et
t' h' vīā d' mōstrūit ignē dīcōs g'net' et p'ic et vīte vīvēre
ad h'ā vīā eā vīq' et nā p'vīre mīeat'. **Nōs** at' dīam'
hūcāā voluntatē sic dīnū ad vīat' ad fūcēdā iustīā
ut p' id qd' creatō hō ai lib'ō voluntat' arbit'ō. p' q' d' d'ctū
quā ei p'p' q' admodū vīe debeat accipiat sp'ū s'cū
quō fiat t' nō ei d' d'lectatō. d'lectioq' s'cū illi atq' iōmūab'

boni qd' deus e. etia nō ai adhuc p fide abulat mōdū p
 spem. ut huc sibi uelut arma data q' tūc munitis mūis
 iardesat ihere carou suo. atq; i flāmet acced' ad pti
 apatione illig uerū lūmū. ut ex illo bene sit illi. a q'
 habet ut sit. Nā neq; liberū arbitiū q'q; nisi ad peccādū
 ualēt si lateat peccatū uia. et ai id qd' agēda et vitādū
 est exp' nō latē. nisi etiā delectet et amet. nō agit nō
 suscipit. nō bene uiuit. ut ~~at~~ at diligat. castas dei dif
 fidu' i cordib; mōis nō p liberū arbitiū. qd' surgit ex
 nobis. si p spm sanū q' dat' e nob'. Doctrina q'p' illa qua
 mādatū accipim' q'met' deq; uinēdi. hā e occidē. nō
 affit sps uiuificat'. Neq; ei solo illo modo itelligēda est
 hā occidit. sps at uiuificat. ut dō figurē spm auget
 absūda p'etas nō accipim' tamq; sicut sonat hā: si aliud
 qd' significat itūctes itēre hōie; spūali itelligēda mi
 tamq; qui sape sed; carno morē e. Sape at sed; spū
 uita et pau. uelut si q'q; mltā q' s'p'ta p' i carno caroz
 carnalē accipiat. nō ad lūminose caritat' fructū. si ad
 libidinosē cupiditat' affat'. Nō go illo solo modo itelligēda
 est qd' ait apls. hā occidit sps at uiuificat. si etiā illo eaq;
 maxē ad ap'issie i alio loco dicit. G'cupiscētia nē facia
 nisi lex dicit nō g'cupiscet. Et paulo p' occasioe accepta
 p'mū p' mādatū se fellit me et p' illud occidit. Ecce ad e
 hā occidit et utiq; nō figurē qd' accipēda nō sit sedm
 hō sōm ai dicit nō g'cupiscet. S; ap'issimū saluberrimū q'
 p'ceptū e. qd' si q's iplēuit. nullū habebit p'mū p'cām.
 Nā hō apls elegit iō generale q'dā q' d'ca g'plexus e t'p'
 h' eēt uox leg' ad x' oī peccō phibēt ad' aut nō g'cupiscet
 Neq; ei vllū p'mū nisi g'cupiscēdo g'mittit'. Quid que hō
 p'cipit bona et laudabil' lex e. si ubi sit nō adimat spū
 i spūis p' g'cupia mala ad g'cupiscētia bonā hō e caritate
 i hōis i cordib; mōis. p'fecto illa lex q'uis bona auget p'
 hūcō d'fidēriū malū. sicut aq' spēt. si i ea p'te nō res
 set i hūc uehementior sit obice opposito. cuius mole ai
 cūctit maiore cumulo papitū; uolēt'. ~~X~~ p' p'na spūal
 ut'. Nēscio ei q'mō hō ip; qd' g'cupiscat' sit iōccidēda re
 uetat'. et hoc e qd' fallit p'mū p' mādatū et p' illud occidit
 ai occidit eēt p'uaicūto q' nulla e ubi lex nō est. Sed totū

no

qd' legitur

ipm aplice eple boni si placet asidemus. et sicut dñs aduocet
p̄tinetemq. **P**olo et si patens demostre illud qd' apls ait. **I**n
ocadit sup' et unificat. nō de figurat' leombz dñy. q̄uis et ill'
ggnēt' accipiat. s; pot' de lege apte q' malu' est phibet. **Q**d'
p̄fecto ai ostend' manifestus apparet hū vnic' dñi esse di
uini. nō tū qz hoc deus dedit liberā arbitriū sine q' nec hū
nec male uiuit. nō tū qz p̄ceptū dedit q' debeat q̄admodū
sit unedū. s; qz p' spm scm diffundit caritatē i cordibz eoz. q̄s
p̄staut ut p̄sonaret. p̄staut ut vocaret. vocatur ut iust'
ficeret. iustificauit ut glificaret. **H**o at ai apparuit videbis
ut est estimo fuit dñs. illa tū possibilis dñs se sine exēplo
q' de opa p̄ sicut de cameli transitu p' forame acis romēozam
m) et q̄oq; alia p̄ apud nos impossibilia. ap' dñi at facilia. et
ideo nō hoc huana x̄p̄putada se iusticia. qd' nō ad dñi. s; ad hoīs op'
p̄tine iusticia debeat. cui p̄fao si ē i hac vna possibil. nulla
tū se aut sine exēplo se credat. **H**o igit' frustra dñs factu
abit. tū et ipaz huana iusticia. op̄atio dñi t̄cluda esse claruit.
q̄uis nō fiat sine hoīs voluntate. et iō eū p̄faoe etiā i hac
vna se possibile negare nō possū. qz oia possibilis p̄ dñi
sine q' facit sua sola voluntate. sine q' cooperatibz sine etiā
tūre voluntatibz a se fieri posse q̄tunt. ac p' ho q̄q; eoz nō facit
sine exēplo ē qd' i opibz sap. s; ap' dñi i eū vnic' habet eam
q' fieri possit. et i eū sapientia q̄e nō fān sit. Que causa si etiā
lateat hoīm nō se obliuiscat' se hoīoz. **N**ec p̄tē dñi dō det i
sapientia. qz nō plene caput eū sapiaz. **A**ltē de igit' apls ad rōmōs
explicat. satis q' demostre qd' sapit ad corūhos. **I**n ocadit
sp̄s at unificat sit mag' accipiedū q̄admodū sup' dixim'
qm' leg' hā q' docet nō se p̄tendū. si sp̄s unificas desit. ocadit.
Scim et fat pot' p̄m q' cauci. et iō mag' augeri q' minui.
qz male ḡup' i fere etiā p̄uatiō leg' accedit. **P**oleō igit'
apls ḡmedare grām q' p' ihm x̄m oibz gētibz vult. ne uidei ad
ūsus ceteris gētibz de accepta lege se extolleret. **p**os p̄tē q̄
dixit p̄m et morte p' vni hoīoz itrasse i gēns huānū. et p'
vni hoīoz iusticia et vitā etnā p' ihm xpm dñm nrū illū
ada. huc xpm ap̄uisse q̄mias ait. **I**cy at p̄t̄rauit. ut ha
būdar' et delictū. vbi at habūdar' delictū. ~~habūdar' delictū~~
sup̄habūdar' grā. ut q̄admodū regnū p̄m sit et grāia
regnēt' p' iusticia i vitā etnā p' ihm x̄m dñm nrū. **D**eide
offendit sibi ipē q̄tione. **Q**d' gō dicim' iqt. p' manebim' s

i peccato ut gratia habuerit: Absit. Vidit et a patris. posse posse
 accipi quod dicitur. lex subtrahit ut habuerit delictum. ubi aut
 habuerit delictum superhabuerit et gratia. Itaque dicitur peccator
 habuerit gratia quod dicitur peccator habuerit delictum absit. atque
 subtrahit. Quia mortui sumus pro peccato quomodo uiuimus i. e. qd
 est cum id subtrahit gratia ut moreremur peccato. quod aliud fatimur
 si uiuimus i. e. nisi ut gratia sumus i. e. t. Neque quod laudat bnfici-
 am medicine. posse morbos dicit et uoluntate a quibus illa
 hominem sanat. Si pro maioribus medicina laudibus predicat
 fatomagus uituperat et horret uoluntate et morbo a quibus
 libeat quod ita laudat. sic laus et predicatio gratie. uirupentio
 et dampnatio est delictorum. Demonstranda est fuerit hoc fedus
 languoris eius. cui contra iustitiam suam nec peccati sui et
 boni profuit quo magis aucta est iustitia quod minima. quod
 quod lex ita ut ut habuerit delictum. ut comodo quirtus
 atque ofusus. uidet non tamen doctores sibi se necesse. uerum
 etiam adiutore deum. a quo eius ita uoluntate dirigat. ne dicit
 ois iustitiam ei et ofugit ad eam opem diuine misericordie sancti
 atque ita ubi habuerit delictum superhabuerit gratia. non peccat
 merito. sed subuenit auxilio. Consequenter eadem medicina
 et passioe et resurrectione christi iusticie demonstrata ondit
 apostolus dicit. In ignorantia quod quod baptizati sumus i christo ihesu
 i morte christi baptizati sumus. Consepulti est sumus illi per
 baptismum i morte. ut quodammodo surrexit christus a mortuis
 per gloriam patris ita et nos i nouitate uite abulemus. Si est
 operati sumus similitudinem mortis eius. sed et resurrectionis et
 eius. Factus quod uetus homo noster sicut crucifixus est ut euacua-
 ret et corpus pro peccato. ut uult non seruat peccato. Quia est mor-
 tuus est. iustificatus est a peccato. Si est mortui sumus cum christo
 et quod sicut uiuimus cum christo. factus quod christus resurrexerit ex
 mortuis ita non moritur. et moritur ei uult non durabit. quod
 est mortuus est peccato mortuus semel. quod at uiuit. uiuit
 deo. Ita et uos existimate uos mortuos esse peccato. uiuetis
 at deo i christo ihesu. Neque satisfacet ministerio diuine mortis
 et resurrectionis figurati uite nostre uetus occasu et ex-
 ortu noue. demonstratam iustitiam absolutio ne renoua-
 tioneque iusticie. Unde quod hoc tamen beneficium hoc per hanc legem
 nisi per fidem ihesu christi. Hec cogitatio scilicet seruat filios

homo i affectu alax dei sperans. ut reuertat ab vltimo domo p[er]p[et]ua
et torret. Voluptat[em] potet. qui apud ipm e fons vite. et i lumine est
videtur hunc q[ui] p[re]ndit misericordiam sua factib[us] eu. et iusticia sua
hinc q[ui] deo se corde. Neq[ue] et q[ui] scit. h[ic] ut scit eu p[re]dit misericordiam
sua in q[ui] deo se corde. facta ut v[er]a sint v[er]ba p[re]dit misericordiam
sua. p[re]dit iusticia sua q[ui] iustificat ipm. Hec cogitatio no effert
i supbia. q[ui] v[er]a out[er] eu q[ui] sibi p[re]dit. scq[ue] sibi ad v[er]medu
caput fat. Quo motu reuertat ab illo fonte vite illu[mi]n[ati]o[n]e cui[us] plus
hancu iusticia v[er]bit. bona saluet v[er]i. et ab illo i[m]mutabili linc.
cui[us] p[ro]p[ri]etate ma[gn]a zonal[is] accedit. quodamo ut sit etia ipa fan
c[on]traq[ue] linc. sicut cat[er]a ioh[ann]is lucina arde[re] et lucet. Quia ai v[er]de
lucet agnoscat. nos iqt[er] de plenitudine eius accipim[us]. Cui[us] nisi illud
v[er]q[ue] i[us]t[us] p[ro]p[ri]etate no cat[er]a linc ioh[ann]is. Illud et cat[er]a v[er]a linc
q[ui] illuat om[n]i hancu v[er]itute i hunc m[un]du[m]. P[er]de ai dicitur i
eod[em] psalmo. p[re]dit misericordiam tua factib[us] te. et iusticia tua hinc q[ui]
deus se corde. No v[er]at et m[un]d[us] iqt[er] p[er] supbia. et mand[atum] p[ro]p[ri]etate no
moueat me. ibi v[er]at[ur] de q[ui] opat[ur] iusticia expulsi s[ed] nec
potuerunt stare. Har[um] q[ui]p[er] iusticia q[ui] e[st] sibi q[ui]q[ue] q[ui] de[us] est
pellit[ur] i teneb[is] suis q[ui] se op[er]a iusticia. Hec et plane q[ui]p[er] fecit
et ad hoc iplenda s[ed] sibi e[st] adu[er]sus. Op[er]a v[er]o iusticia no facit n[isi]
quatu[m] ex illo fonte atq[ue] ex illo papit[ur] vbi nullu[m] indiget vita est
et vbi no est q[ui]mutatio nec moment[um] obulatio. no paul[us] q[ui] apl[us]
q[ui] ai saulo q[ui]p[er] vocaret[ur] no ob aliud q[ui]m in v[er]de hoc nome
elegit. nisi ut se o[m]n]id[er] p[er]m[itt]it. t[em]p[or]e m[un]di apl[us] m[un]di q[ui] supbia
et arrogat[ur] et de suis v[er]bit[ur] op[er]ib[us] p[er]sumpt[ur]ib[us]. p[ro]m[itt]enda
illa dei gra[ti]a f[er]re atq[ue] actus d[omi]n[us] ap[er]t[ur] q[ui] z[er]ua i illo em[er]itior
et clarior affuit. q[ui] ai t[em]p[or]e oparet[ur] v[er]bit[ur] et carian[us] dei p[er]p[et]ua
p[er] q[ui]o sumo supplicio dignu[m] fuit. Misericordiam p[er] d[omi]n[us] p[er]p[et]ua
p[er] p[er] pena q[ui]p[er] e[st] gra[ti]a. m[un]di t[em]p[or]e defensione clamat atq[ue]
g[er]rat. ut i re p[er]fida et nimis abdita no i[n]telligat[ur]. et v[er]ba
sua sana i p[er]p[et]ua sensu detorquetia curet iudicia. du[m]
tu i[n]t[er]t[er]at[ur] p[re]dicat domi[no] dei. quo vno salui fuit filii p[er]
missio[n]i filii b[er]thia[um] d[omi]ni. filii h[ic] et misericordie filii noui testam[en]ti
p[er]p[et]ua q[ui]o saluatio eius sic se habet gra[ti]a vob[is] et pax a deo
p[er]e. et d[omi]n[us] n[ost]r[us] ih[esu]s xp[istu]s. Deinde ad roneb[us] bene ia q[ui]sio sola d[omi]n[us]
sat[ur] ta m[un]d[us] p[er]p[et]ua pugnat. ut fatiget q[ui]o lege[re] i[n]t[er]t[er]at[ur].
p[er]p[et]ua fatigat[ur] v[er]bi et saluati. ut i[n]t[er]t[er]at[ur] h[ic] mag[is] ex[er]cat
m[em]bra q[ui]p[er] f[er]rat[ur] deo se q[ui] m[un]d[us] z[er]ua. Inde e[st] q[ui]o v[er]bi arguit
e[st] q[ui]o dicit m[un]d[us] notari et neq[ue] id q[ui]o p[er]p[et]ua i[n]t[er]t[er]at[ur]. p[er]p[et]ua at

tu igitur nudus cognovimus et regesab lege et glariis i deo et
 nostri voluntate eius. et plias distatit istructus ex lege qsi
 dis tempm dno coroz esse luno eoz q i tenebus se em
 dnoze i spietu nigrm i tantu. hnto foru sacre et veltat^{no}
 i lege. Qui go aliu docet tempm no docet. Qui p dicit fura
 du furaris. q dicit no adulteradu adulteraris. q abhoraris
 pdola saclegu fact. Qui i lege glaris p pnatuonem
 legis deu thonoras. Nomo ei di p vos blasphemat. It ge
 tes. sicut sptu est. Curatio qde pdest si lege observa. si
 at pnatator leg sis. curatio tua spuan f fra est. E igit
 spuan iustitias legis custodiat. ndne spuan ei q curatioz
 ei spueabit. et iudicabit qd ex na legis e spuan lege p
 fracs te q p hram et curatione pnatator legis es. Ro
 et q i manifesto nudus e. neq que i manifesto i carne cu
 alio. si q i abscondito nudus et curatio cordis i spu no ha
 cuius laus no ex hoibz. si ex deo est. Hic manifestant quidmo
 du dicit glaris i deo. Na vtiq si tal nudus glet i deo. eo
 mo quo postulat gra q no opera meit si g tura datur
 ex deo eet laus ei no ex hoibz. Et ita gliabat i deo. neclut
 q sli meruisset lege ei accepe. sedz illa voce psalmi qua
 dom e. no fecit sic ulli gcti et iudicia sua no manifestant
 eis. Quia tu di lege sua iustia arbitrat. i ple. ai magf
 et pnatatorib. et eent vnde ill' nra opabat habundate
 pto qd a factibz ppetrabt. qz et qcuqz fiebat qd lex in
 bebat no adumate spu gre. tiorz pene fiebat no amoe
 iusticie. ac p h' cora deo no car i voluntate qd cora hoibz
 affebeat i ope. potiqz ex illo rei tenebat. qd eos none
 zar malle si fieri possit ipime gmitte. Curatioe col
 dis dicit pura. saluet ab oi illicita concupiscentia voluntate.
 qd no fit h'ra dicit et ptemat. si spu adumate et sa
 nate. Ideo laus thm ex hoibz no ex hoibz. si ex deo est. q
 p sua gram pstat vnde laudet de q dicit. In dno lau
 dabit aia mea. et qui dicit. Apud te laus mea. No
 q les illi se q deu laudari volut qd hoies se. se at qd iusti
 se. Et laudans igit et deu nre iustificatiois auctore e
 eo qd lege dedit. cuius iustitu noneimus que admodu pme
 debemus. n' auduit qd legit. qz no iustificabit ex lege

vere

de

at

21

ois vult corā deo. qd. fiet corā hoibz nō at corā illo. q. cordis illius
 et tunc voluntas p̄spector est. vly videt etiā si aliud faciat q.
 65' lege timet. qd. ~~et~~ mallet facē si licit. At ne q̄si purat et h̄ aplm
 ea lege dēusse. noīne ~~est~~ iustificari q. i. fac mētē et vltimū
 gmet signata p̄cepta. Unde etiā ip̄a est cōmissio carnis quā die
 ortano accipe p̄mū iussi s̄. ḡtmo p̄mūet. quā lege dicit
 et ait: **P** lege et cōtra p̄cā. Illa igit. lex ē de q. postea dicit
P cā nō ḡnom. n̄ p. lege. nā ḡpiaz nēsa ebā. nisi lex dicit
Nō ḡpiaz. Nā qd. ē aliud. p. lege et cōtra p̄cā. **H**ic forte
 dicit illa huana p̄sup̄tio ignorās dei iusticiā. et sua volēs cō
 stitūe mētē dūssit aplm. q. ex lege nō iustificabit. **V**idit et
~~et~~ tūmodō lex qd. faciendū qd. nō cauedū s̄. ut illa qd. illa ~~videt~~
 ondit voluntas p̄leat ac sic hō iustificat. nō p. legis spernū. s̄.
 p. libitū arbitiū. **S**i o hō atōde qd. s̄at. **N**ūc at sine lege ut
 iusticia dei manifestata ē testificata p. lege et p̄has. **D**arū ne
 i sonat ~~est~~ surdus. iusticia ut dei manifestata ē. **H**ic ignorat
 q. sua volēs ostendit. hūc nolūt v̄e p̄lecti. iusticia ut dei ~~est~~ manifestata
~~est~~ ē. nō dicit iusticia hoibz. nēl iusticia ip̄e voluntat.
 Iusticia dei nō q. iustus ē deus. s̄ q. dicit hoibz cū iustificat ip̄m.
Hic testificat p. lege et p̄has. hūc ip̄e testis nū p̄hibet lex
 et p̄has. **L**ex ip̄e h̄ ip̄o qd. mēdo et mēdo. et hōic iustificatō
 s̄at dicit dono dei iustificat hōic p. adiutorū s̄p̄. **P**hē at q.
 id qd. p̄dicitur. xpi ip̄e aductus. **N**ā h̄ic s̄at q. adiungit dicit.
 66' Iusticia at p. fide dei ih̄u xpi. h̄ic p. fide q. credit xpm. **S**icut
 at ista fides xpi ~~est~~ dicit. nō q. credit xpm. s̄ic et illa ius
 ticia dei nō q. iustus ē deus. **P**erū et nūc **P**erūq. et nūc ē
 fides dei et xpi dicit q. nob. eis largiatur donat. **I**usticia igit
 dei sine lege nō sine lege manifesta. **S**ino et p. lege testificata
 f̄ si sine lege manifesta. s̄ iusticia dei sine lege ē. quā deus
 p. sp̄m. gr̄e crediti ofert sine adiutorio legē h̄o ē nō adūta
 a lege. quā de ondit hōi iusticiā suā. ut ad eū misēdian
 p. fide ofugies sanct. **D**e sapia ip̄e aductū ē. qd. lege et
 misēdian t̄ lingua potet lege soluet q. ~~reos~~ s̄at sup̄has.
 misēdian vō q. iustificet hūmilitat. **I**usticia gō dei p. fide ih̄u x
 t̄ ois q. credit. nō et ē d̄fictio. **P**er et perauerit et egit
 glā dei. nō glā sua. **E**d et habet q. nō accepit. **S**i at ac
 ceperit. qd. gloriat q̄si nō accepit. **E**git itaq. glā dei
 et nūc qd. s̄at. iustificati ḡt p. gr̄am ip̄i nō itaq. iustifi
 cati p. ~~gr̄am~~ lege. nō iustificati p. ip̄a voluntat. s̄ iustificati

lege

Gratia & gratia ipsa, non quod sine voluntate nostra fiat, sed voluntas
 nostra ostendit ipsam legem, ut sancta gratia voluntatis, et sancta
 voluntas implet legem non ostentata sibi legem, non idcirco legem,
 Iustus et non est lex posita, Quae tu bona est si quod ea legitime
 videtur. Per duo apostoli videtur Et se gratia quertibus mouet mo
 netque lectorem ad perscrutanda quoniam atque solueda, Quomodo
 si bona est lex si quod ea legitime videtur, si etiam quod legitime videtur
 Iustus hoc quod iustus non est lex posita, Nam quod legitime videtur legem, non
 quod iustus, Et ei non est posita, sed iustus, an et iustus ut
 iustificetur, id est ut iustus fiat legitime videtur legem debet quod tunc peda
 gogo ducatur ad gratiam per quam sola quod lex iubet possit implere,
 Per ipsam gratiam iustificatur gratia id est, nulli suorum operum precedit
 tibi, merito, alioquin iam non esset gratia, quod de ideo non quod bona
 bona opera faciamus, sicut ea facere valuerimus id est non quod legem imple
 uimus, sed ut legem implere possimus, Ille et dicit, Non ut legem
 solue, sed adimple, De quo dictum est, Videmus gloriam eius gloriam tunc vni
 uersam a patre, plenam gratiam et veritatem, hoc est gloria de qua scriptum est
 Quod peccauerunt et egit gloria dei, et hoc est gratia de qua scriptum
 dicit, Iustificati gratia per gratiam ipsam, Iustus ergo legem legitime
 videtur ut iustus fiat, quod cum fructus fuerit ea iam non videtur tunc vehi
 culo cum puenierit, vel ut potius supradictam similitudinem apostoli videtur
 tunc pedagogo cum eruditus fuerit, Quomodo et iustus non est lex pa
 sita, sed et iustus est necessaria, non quod iustus ad iustificationem gratiam
 pducatur, sed quod legitime iam iustus videtur, An forte primo vero non forte,
 sed et legitime sit videtur legem iam iustus, cum ea credo iponit iustus
 primo vero ut cum et, ipse cepit voluit concupiscere mortali iusti
 no prohibito et amulo puidationis angelis, fugiat per fidem
 ad iustificationem gratiam, et per domum spiritus suauitate gratia delecta
 ti pena hinc minatur euadat, Ita non erunt gratia, neque ite
 se duo ista pugnant, ut etiam iustus bona legem legitime videtur
 et tunc iustus lex posita non sit, Non et ex ea iustificatur, sed ex
 legem fidei quod credit nullomodo posse imitari sine, ad impleda
 ea quod lex fructus iubet, nisi diuina gratia subueniat, Vnde dicit
 ubi est glatio tua, Exclusa est, Per quam legem, fructus, Non, sed per
 legem fidei, Sine glatio dicitur laudabile quod tunc non est eam
 exclusa id est, ut non abadet pulsa, sed ut emineret expressa
 Vnde et exclusores dicitur quod artifices argerantur hinc

Hic est et illud in psalms. ut excludat huiusmodi phariſaei argenti
ut emineat huiusmodi phariſaei deo dñi. nã et alibi dicit. **Quia**
dñi eloq̃ casta argenti igne examinati. **Sine** gliffatione
vicioſa de supbia veniente gmedorare voluit. **ex** saluz q̃ in sibi
iuste videt. **om̃e** ita gloriat̃ q̃ nã accepit. **caq̃** nã p̃ lege
fidei. **si** p̃ lege fidei dicit exclusã d̃ ẽ cetera & abiecta. **q̃** p̃ lege
fidei q̃q̃ gmedat si q̃e huiusmodi vinit dei grã si h̃c. **et** ut p̃f̃at̃ i di
lecte iustiae nã se aliunde gsecutum. **Quae** cognatio p̃ũi fit. **qua**
pretas ẽ ṽca sapia. **Pictate** dno qua g̃a. **thoſebian** vocant
ip̃i q̃ h̃c gmedata ẽ. **in** dñi ẽ h̃c qd̃ i libro iob legit̃. **Ecce** p̃u
tab̃ sapia. **thoſebian** pono si ad aigme ubi h̃c expressã ẽ
~~Pictate~~ pretas ẽ dei cultu dno p̃t̃at̃. **q̃** i ho maxie g̃t̃ur g̃t̃ur
cui ẽ nã sit ig̃ta. **Unde** & i ip̃a ṽssio et singulari factio dno
de mo grã ag̃ amonem̃. **Est** at̃ g̃ta si qd̃ illi ex deo ẽ sibi
ebueit. **p̃p̃uq̃** iustia. **aug** opib; velut a finet ip̃a. **sibi** met
p̃f̃ nã volgarit̃ t̃p̃idinit̃ a mebor; for̃ a delogia r̃e ip̃i q̃ sine
extius sine corp̃ sine ai bonis. **q̃** h̃c etia f̃d̃cãti p̃f̃c̃t̃ soler;
s̃ t̃p̃ de huiusmodi q̃ p̃p̃e s̃ bona bonoz q̃ i sapie ẽ iplat̃. **Quo** u
no p̃p̃uſi a dine stabilitate s̃be. **etia** magis qdã ṽnti ad ydolate
dedec̃ deſluxerit. **Unde** id̃ apl̃s i ead̃ eplã i q̃ ṽl̃me p̃ de
f̃s̃o ẽ grã. **cu** se dixit; g̃as ac barbaris sapietib; et iſp̃ictib;
debitoz; et iō qd̃ ad ip̃m p̃t̃et̃ p̃optu ẽ. **et** h̃iis q̃ rome ṽnt
euag̃eliaz. **nã** ẽ of̃id̃e de euag̃el̃o iqt̃. **W̃y** ẽ d̃ i ẽ i salute
oī cred̃ti iudo p̃m̃ et g̃to. **Iustia** ei dei i eo iuclat̃ ex fide
i fide sicut s̃p̃e ẽ. **Iustus** at̃ ex fide ṽnit. **h̃c** ẽ iustia dei q̃
i testam̃e ṽcti velata. **i** nouo iuclat̃. **q̃** iudo iustia dei dicit̃
q̃ ip̃a ẽ ẽ iustos f̃t̃. **sicut** dñi ẽ sal; q̃ saluos f̃t̃. **et** h̃c ẽ fide
ex q̃ & i qua iuclat̃ ex fide saluz am̃iatu i fide obediẽtia q̃
fide ih̃a xpi id̃ ẽ qua nob; g̃ulit̃ qd̃ ẽ dñi ex deo nob; ẽ. **ple**
niusz; futuru ẽ qd̃ iuste uiuim; **Unde** illi ea pietate qua sol;
rol̃e q̃ ẽ grã ag̃m; **Mo** iucito apl̃s ex h̃o articulo g̃it̃
ad eos cu d̃ct̃ano ẽ gmedorad̃. **q̃** ṽcio illo qd̃ sup̃us g̃m̃e
raui laue; & iplat̃ ac p̃ seip̃os velut p̃ iane iplat̃ ubi nã ẽ
q̃e f̃c̃t̃e t̃is f̃r̃cti d̃siluẽt̃ i figm̃e t̃a ydoloz. **t̃p̃** i lapid̃ de
cederit. **Quia** ẽ gmedauerat apl̃s pietate fidei q̃ deo iustifi
cati g̃ti esse debem; velut g̃m̃ qd̃ d̃ct̃arom; p̃t̃ i f̃r̃ct̃. **Rone**
lat̃ iqt̃ iua dei de celo sup̃ oẽm; iſp̃ictate. **et** iustia hom; cor;
q̃ ueritate i iustia d̃t̃met. **q̃** qd̃ notu ẽ dei manifestu ẽ i illis.

Deus ei manifestavit ill. invisibilia ei illos a creatura mundi
 p ea q scia st itella qspirant: sempiterna q agunt et divini-
 tas ut sit iexcusabile. qz agnosceret deum no ut deū glifi-
 cauerit a grās egerit. s; enamerit i cogitationib; suis et
 absentatū ē insupred cor eoz. dicētes se sapiētes se stulti
 fū st. et immutauerit glāz corruptibil' dei i similitudinē ymagis
 corruptibil' hoīs et voluerit et quadrupedū et serpētū. Vnde
 qadmodū nō eos dixit veritatē ignoratōs. s; qd veritate i nq-
 tate detinuerit. Nō vō occurrebat aīo. ut qz et vnde ill
 potuerit se agnoscere veritatē qbz deus legē nō deditur neq; ho-
 tacuit. Vnde hīs potuerit. Prohibita nāq; cāturā puenisse eos
 dixit ad itelligētia invisibilū creaturā et cāturā. qm̄ venerat
 sic magna ignora qz pstitit ut vbi qd ipse ad. qz videlicet
 ai cognosceret deū nō sicut deū glificauerit a grās egerit.
 s; enamerit i cogitationib; suis. Eoz qz pūctas morib; qz
 quo seipos seducit. dū videt sibi aqz ee cū nichil sūt. De
 mō hū timore suplic se obubratōs. aūq; pcedē sibi nō posse
 dicit s; illo cātor q dicit. i hūc tuo viderimq; hūc. ab
 ipō hūc idmirabil' veritatē aīo st. et absentatū ē itipē
 cor eoz. Nō ei sapiēs cor qm̄ agnosceret deū. s; itipē potū
 qz nō sicut deū glificauerit a grās egerit. Dixit ei hō
 ette pietas ē sapia. ac p hō dicētes se se sapiētes. qd nō ali-
 itelligēda est. nisi horūm sibi tūctos stulti fū st. Vāq; scit
 qd dicit s; p hāc vi ipetate illi hoīs. illi i q hoīs q p cāturā
 creatoris agnosce potuerit quo pias si ai deus supbus se sicut
 atq; vbi demisi meli; ipi eplē qd p hāc docet q hūc qm̄ corat
 a nobis. Neq; ei illo ope hāc eplam exponēda suscipim; s;
 ei; maxie tēstimo qm̄ possim; demostre nitent. nō i eo
 nōs diuinito adiuuari ad opandā iusticiā. qz legē deus dedit
 plena bonū scip; pcepti. s; qd ipā voluntas nra sūo q opant
 bonū nō possim; adiuuet et dignū eiat. p hō spū qz
 sūo q adiuutoro i doctrina illa hā ē accēdē. qz eos potius
 pntificatōis tenet q iustificat ipios. nā sicut ill' p cāturā
 cogitorib; ea ipā agnitio. nichil pfiat ad salute. qz cognis-
 cēt; deū. nō sicut deū glificauerit a grās egerit. dicētes
 se sapiētes essētia eos q p legē cognosant. qadmodū sit hō
 vniēdū nō iustificat ipā cogitatio q sua volēt; qstine ius-
 ticiā dei nō st pūcti. lex qd frōz idē opem p quā nō ex-
 cludit illa glārio. et lex fidei p quā excludit qd se differat

scire
potuerit

op

ope p̄m̄ ē ḡs̄id̄are si tamē valem̄ aditē atq; d̄is̄enē. **N**ec
et̄ q̄sq; d̄ixit legē op̄m̄ eē i iudaismo. legē at̄ fidēi quā
m̄smo. p̄p̄a qz c̄m̄s̄io r̄et̄m̄q; illa opa legēi q̄ p̄ana d̄is̄ipli
na nō s̄eruat. **S**z quān̄ fallat ista d̄is̄t̄ctio iā d̄m̄ qd̄ est ut
molim̄ ondē t̄ acut̄ ad d̄m̄s̄cedū t̄ibiq; pot̄issim̄ ac t̄ibiq; for
tasse iā ostēd̄m̄. **V**erūm̄ qm̄ r̄ep̄ magna ē nō iōgniet̄
i ea manifestada p̄libz et̄a atq; et̄a t̄est̄om̄is imozant̄.
Item̄ et̄ d̄icit legē ex q̄ n̄cō iustificat̄ quā d̄icit s̄b̄it̄asse
ut habūdar̄et delictū. Quā t̄m̄ n̄cō q̄sq; ob h̄c ip̄ta arguet̄
t̄ sac̄ legē accusat̄ et̄ d̄efend̄ ea d̄icē. **Q**d̄ ḡo d̄icem̄. **L**ex
p̄m̄ ē. **A**bsit. **S**z p̄m̄ nō ḡgnouit n̄ p̄ legē. nā ḡgnis̄e
c̄ia n̄s̄c̄iba p̄m̄ n̄ lex d̄icit nō ḡgnis̄es. **O**ccas̄ioe itaq;
accepta p̄m̄ p̄ m̄adant̄ oem̄ ḡgnis̄c̄ia op̄atu est̄ i me.
Dicit et̄a lex qd̄ s̄c̄a. et̄ m̄adant̄ s̄c̄i t̄ iustu t̄ bonū.
Sz p̄m̄ ut appareat̄ p̄m̄ p̄ bonū m̄chi op̄atu ē morte
p̄p̄a ē ḡo h̄a om̄d̄ q̄ d̄icit nō ḡgnis̄es. de qua uerū d̄icit
qd̄ paulo ante ḡm̄ozam̄. **P** legē et̄ ḡgnitio p̄m̄ n̄cō at̄
s̄m̄e legē iusticia d̄i manifestata ē t̄est̄ificata p̄ legē t̄ p̄p̄at̄
Iusticia at̄ d̄i p̄ fidē ih̄u x̄i oēs q̄ credūt. **N**ō et̄ ē d̄is̄t̄ctio.
oēs et̄ p̄ccauerūt et̄ egr̄t gl̄a d̄i. iustificati ḡ h̄s p̄ ḡr̄a
ip̄s̄ p̄ r̄ed̄ptionē q̄ ē i xp̄o quē p̄misit d̄s̄ p̄m̄atorū p̄ p̄c̄
i sanguis̄ et̄ ad ostēct̄ione iusticiae ip̄s̄ p̄t̄. **M**os̄itū p̄cedit
delictū t̄ d̄i p̄c̄c̄a ad ostēd̄da iusticia t̄ hoc t̄p̄e ut s̄it iust̄a
et̄ iustificat̄ ea q̄ ex fidē ē ih̄u. **D**e d̄e n̄cō s̄b̄it̄et̄ vnde n̄
agim̄ vbi ē n̄cō gl̄oratio tua. **E**xclusa ē. **P** quā legē. **f**rō.
Nō: s̄i p̄ legē d̄icit fidē. **L**ex ḡo ista frō ip̄a est̄ q̄ d̄icit. **N**ō ḡn̄
p̄s̄es̄. qz p̄ illa ḡgnitio p̄m̄. **V**olo igit̄ s̄c̄e si qd̄ audeat
m̄ d̄icē. vtrū lex fidē d̄icit. nō ḡgnis̄es. **S**i et̄ nō d̄icit. que
causa ē cur nō i ea pos̄it̄ s̄c̄i atq; ip̄m̄e p̄ccem̄. **H**oc
et̄ i illa p̄ccem̄ p̄ccem̄ putant̄ur apl̄z d̄icē de q̄l̄a ait. et̄ s̄icut
d̄icit nos qd̄ d̄icē. s̄c̄am̄q; mala ut v̄er̄ant̄ bona. q̄c̄u d̄ap
natio iust̄a ē. **S**i at̄ d̄icit et̄a ista. nō ḡgnis̄es. s̄icut m̄l̄ta
p̄cepta euāgelica t̄est̄ificat̄ et̄ clamare nō cessat. q̄c̄e lex
factor̄ ip̄a t̄ra nō d̄icit. **N**eq; et̄ qz nō habet̄ opa v̄eterū
s̄c̄i m̄c̄oz̄ arm̄as̄iois̄ videl̄icet atq; r̄et̄oz̄ idō nō s̄c̄i opa q̄
hab̄t̄ s̄c̄i m̄c̄is̄ s̄up̄ h̄m̄c̄ t̄p̄i ḡgnis̄ d̄ v̄o de op̄ibz s̄c̄i m̄c̄
toz̄ q̄est̄io fuit. qm̄ m̄c̄io leḡ ob hoc f̄iebat̄ qz p̄ ip̄az ḡgnit̄
tio p̄m̄ est̄. et̄ ideo ex ea n̄m̄o iustificat̄. **V**nde nō p̄ illa

exclusa e glificatio glano. si p lege fidei ex q̄ q̄ iustis uiuit. s; mudo et p ista no fit agnatio pcc̄i. et ipa dicit. no gaudisces. Qd̄ igit̄ e b̄ iur̄ dicit. Qd̄ operu lex immdo iperit: hoc fidei ley credo iperit. Ista dicit no gaudisces. ista dicit. In sare q̄ neco pt ee gones n̄ deus det. et h̄o ipm erat sapiens sare auct̄ hor domi. adu dnm et deprec̄a sa illa. ipa e illa sapia q̄ pietas uocit̄ q̄ colit̄ q̄z h̄m̄m̄. aq̄ est ac datu optimu et ac dnm p̄f̄m̄. Dolut̄ at sacrao laudis. actioibz gratia. ut cultor ei no i seipo. si illo glet̄. At p h̄o lege opm̄ dicit d̄ far qd̄ iubeo lege fidei dicit deo da qd̄ iubeo. Ido ei ley iubet ut amoneat qd̄ facit fides. id e ai iubet̄ si nodu esse pt̄ fuit qd̄ petat. Si at gemo p̄ et obediet̄ fuit d̄ly. ead̄ sare q̄ donate possit. no ei spm̄ huius mundi accepim̄. ut idē gsta tiffm̄ p̄dicator agnos̄ q̄t. si spm̄ q̄ ex deo e. ut sciamus q̄ a deo donata s̄ nob. Qd̄ e at sp̄ huius mundi. nisi sp̄ sup̄ huc quo tot i sp̄ies obscuratu est eoz q̄ agniti deū no ut deū ḡtas agēdo glificauerit n̄ alio sp̄u d̄cipiūt̄. etia illi q̄g notaret iustia dei et sua uolēt̄ ḡstine iustias dei no sūt s̄bierti. Unde n̄ maḡ uideat̄ ee uult̄ fidei filius q̄ nouit a q̄ speret qd̄ nodu habz q̄ s̄q̄ sibi t̄buit id qd̄ habz ḡm̄s ut q̄ h̄o p̄ferēda sit. q̄z habz et nouit a q̄ habz. si t̄i no se credat esse qd̄ nodu est. ne iadar i uia illi pharisei. qui q̄q̄ deo ḡtas agēt̄ ex h̄is q̄ hebat. nichil t̄i pecebat dari sibi t̄i nichilo idiget̄ ad augēda p̄f̄cēda ue iustia.

His igit̄ p̄tractat̄ q̄s̄idēt̄ q̄ p̄ uiribz q̄ d̄ns dare diḡnat̄ colligim̄ no iustificari h̄oic̄ p̄cept̄ bone uite n̄ p̄ fide ih̄u x̄pi. h̄o e no lege opm̄. s; fidei. no h̄a s; spiritum. no f̄oz̄ mēt̄is mēt̄is. s; gratuita gr̄a. Quis inq̄ illos q̄b̄ cōuasio p̄suadebat̄ ita corrip̄e atq̄ corrip̄e uideat̄ apl̄s ut eadē cōuasioe leḡnoūe appellet̄. retent̄q̄ h̄o modi leḡ obs̄uatiōnes. q̄s̄ t̄p̄ umbras leḡ. futurū iā no respūit xp̄iam. id tenēt̄ qd̄ p̄ illas umbras figurat̄ p̄mittēbat̄. cū lege n̄me dicit iustificari no t̄m̄ i ill̄ fac̄ mēt̄is que habuerūt p̄missinas figuras ~~uocant̄~~ veterū. s; etia ill̄ op̄ibz uult̄ itelligi q̄ q̄s̄q̄ fecit iuste uiuit. vnde e et illud.

vlt̄ No gaudisces. atq̄ s; hor qd̄ d̄m̄o fiat plain̄ decalogi ipm̄ uideam̄. Scire ei moyses lege im̄strada p̄lō accep̄.

I more spm i lapideis tabul' digito dei, **V**nde precept' strigit' ubi nihil
de circumsione madatu' e. nihil q' de vicijs peccat' q' ut a iunib' no imo-
lat'. In ill' v'it' p'cept' exceptasabbati obliuio' dicit' nichil qd no
sit ob' uadu' a vno sine de no facit' broledis q' v'it' atq' alijs v'it' d'ns
se vno v'it' d'ni. sine de no accipied' no' d'ni iunib'. sine de hore
pent' d'ferend'. sine de comedij formatio' h' h' d'ns fuit' falsis
testimonis adulterij. re aliena occupat' d'ns. **Q**uod h'os q' d'ns dicit'
v'it' no debet' agnare. an forte no ista lege que i ill' duabz tabul'
sc'pta e h'az omdere appellat' apl's. h' ~~h'az~~ e circumsio illoz q' veteru' illa
iaq' aboliu' sac' m'etoz. **S**i q'no putabimus cu' ea sit no g'p'is
re b. p' qd madatu' q'us m'it' et sim et bonu' sekillit' me i q' p'au'
et p' ill' omdit'. **Q**uod et d'ns h'az omdit'. q'us euadit'us conio loco ad
cor' h'os ubi au'. **I**ta omdit' sp' at vni'ficat'. no d'ia velu' d'ligi
h'az q' ipz decalogu' i ill' duabz tabul' sc'ptu'. sic et dicit'. q'm est' x'
c'pla m'istrata p' v'os. nos no at' m'etoz sc'pta. si sp' d'ni v'it'. no in
tabul' lapideis. si i cordis tabul' h'at carnalibz. **C**onfidera tale h'ez
p' ipz i d'ni. no q' p'donei sim' p'rogat' ad ~~ex n'ob' m'etoz~~ a nob'
q' si ex nob' m'etoz. si sufficiat' m' ex d'no e. **Q**ui et p'donei
nos fecit' m'istras noui testam' e. no h'ez sp' d'. **I**ta et omdit'.
sp' at vni'ficat'. **S**i at m'istratio mort' i h'is figurata i tabul'.
fuit' i gl'az. ita ut no possit' m' d' filij isrl' i facie moysi p' gl'az
v'it' e' q' euadit' q'le no mag' m'istratio sp' est' i gl'az. **S**i a
m'istratio d'pnatio' gl'az e m'ltomag' habudat' m'istratio m'istratio
gl'az. **D**ia de h'is m'lt' v'ba possit'. si postea fortasse op'it' m'it'us. **S**ic
at adute ~~q' d'ns~~ qua dicit' h'az q' omdit'. cu' velu' e' d'no vni-
ficat' iugit' sp'm. ea e' x' m'istratio mort' i h'is figurata i lapideis
& m'istratio d'pnatio' q' lex s' b' d'ur. ut habudat' d' d'cti. **P**oro
at p'cepta q' ta s' v'it'ia facien' atq' saluba. ut si q' d' d' p'rit'
v'it' h'ez no possit'. **A**n v'it' v'it' p'ceptu' q' d' d' sabbato e p'
sim' d'ns e decalogu' h'az omdit'. q'm q' d' d' d' sicut' h'az sonat'
ut vsq' obliu'at' carnalibz sapit. s'ape at s' d'z. carne mo'is e. et
illa ~~de p'ceptu'~~ noue' no sit' re obliu'at' ut sc'pta s' q' ad lege
opt' ex qua no m'istrat'. si ad lege fidei ex q' m'istratio v'it'
nere putada s'. **Q**uod ta absurde sonat' m'istratio mort' i
h'is figurata i lapideis no d'ia ex oibz d'ns p'cept' q' ex vno solo q'
ad sabbatu' p' d'ct'. **V**bi q' p'ponit' lex m' opat'. **V**bi ei no est
lex nec p'uaratio. et vsq' ad lege p'au' i m'it' fuit'. p'au' at
no d'putat' i lex e' d'ct'. et ill' d' q' d' ta t' d'ct' q'm coram' p' lege
cognitio p'cti. mag' e' q' illud euadit'us v'it' ex p'cessit' v'it' agit'.
g'p'it'az. n' d'ct' n' lex d'ct' no g'p'is s' b'. **Q**ue totu' locu' att' d'.

legi mēss donec i nouitate que de die i die in uicione hōe au
get tota ueritas mutata p̄tāscat liberatē nos de corpē mortis
huius grā p̄ illis e^m dnm m̄m̄. **Hic** grā i uerū testimoniū uelata
latrabat q̄ i xpi euāgelio euclatē e^m dispensatōe t̄m̄ ordinatissā
Sicut dōm nouit arta d̄i ponēret fortasse ad illud ip̄ e^m lati
bulā p̄tēt qd̄ i eo decalogo q̄ i moē s̄m̄ ad d̄o e^m hoc solum p̄p̄
m̄ figuratē occultū est qd̄ ad saluatiū p̄tēt. **Babb̄m** ar̄ **f̄m̄** s̄m̄
e^m not̄ parat ad it̄ oīa t̄m̄ opa q̄ fecit d̄o illis p̄mo s̄m̄
tio s̄m̄. ubi ab oībz opibz d̄m̄. vnde nō nō e^m diff̄. d̄i loci
Verū qd̄ re d̄ q̄ agit̄ s̄m̄ se actū. nō frustra illo die
p̄p̄. ab oī opē s̄m̄ alit̄m̄ p̄p̄. q̄ significat̄ p̄m̄
q̄ nō peccare s̄m̄ e^m hoc e^m m̄m̄ e^m d̄i p̄ s̄m̄ s̄m̄ qd̄
i legē q̄ duabz **tabul** tabul lapideis q̄ s̄m̄ e^m salū it̄ e^m d̄i
figurē possit est i q̄ uidet sabbatū ob̄. ut h̄ op̄ signifi
cat̄ s̄m̄ t̄m̄ fuisse om̄. q̄ nouo testam̄ e^m fuerat
p̄ xpi passioē s̄m̄ s̄m̄ uel reuelada. **In** et̄ t̄m̄ i q̄
ad ep̄. **Auḡ** et̄ uelamē. **D̄m̄** ar̄ s̄m̄ e^m ubi ar̄ s̄m̄ d̄m̄
libertatē lib̄. hic ar̄ s̄m̄ d̄i m̄m̄ dono iustificam̄ qua
sit i nob̄ ut nō peccare delectet ubi libertas e^m sicut p̄t̄ h̄
s̄m̄ peccare delectat ubi s̄m̄ a oī opibz ab̄. d̄m̄
s̄m̄ est s̄m̄ p̄ que diffidit̄ r̄m̄ i cordibz n̄m̄ q̄ pleitudo
legis e^m. et̄ d̄m̄ d̄i euāgelio d̄m̄. **Unde** **ille** q̄ et̄ ille
tabule d̄m̄ d̄i q̄ s̄m̄. et̄ d̄m̄ e^m s̄m̄ s̄m̄ p̄ que s̄m̄
ut ex fide uim̄. p̄ dilectionē bene op̄m̄. **Que** nō mo
neat ista geometria id̄ ad̄ dist̄. **Quē** et̄ quāgita op̄
t̄m̄ a c̄m̄ pasche q̄ om̄ figurat̄ om̄ p̄ moysen
f̄m̄ p̄p̄ e^m i significatiōe utiq̄ f̄m̄ d̄m̄ passioē
usq̄ ad̄ die q̄ moys̄ legē accepit i tabul̄ d̄m̄ d̄i septis.
Sicut ab om̄ et̄ i s̄m̄ illud. q̄ sicut om̄ ad̄ mo
landū ductū e^m quinquagita dieb̄ q̄l̄ est. q̄ ḡ ḡ i om̄ si
deles d̄m̄ d̄i hoc e^m s̄m̄ s̄m̄ i p̄m̄. **In** hac mirabili ḡm̄
e^m illud it̄ plim̄ dist̄. qd̄ ubi p̄m̄ ar̄ ad̄ lōm̄ ubi lex
dabat̄ hōi d̄m̄ p̄m̄. **Hic** ar̄ i e^m s̄m̄ s̄m̄ s̄m̄
q̄ e^m p̄m̄ expectat̄ i om̄ fuerat̄ q̄m̄. ibi tabul̄
lapideis d̄m̄ d̄i op̄m̄ e^m h̄ i cordibz hōm̄. **Ibi** uel lex
s̄m̄ extrinsecus posita e^m q̄ iusti t̄m̄ h̄ i s̄m̄ d̄m̄
est q̄ iustificat̄ e^m. **Nā** nō adulterabis. nō hōicidū facies
nō ḡm̄. et̄ si qd̄ e^m aliud m̄d̄m̄ qd̄ utiq̄ i illi s̄m̄ est
tabul̄ i hoc i q̄ s̄m̄ re capitulat̄ i eo qd̄ d̄m̄ p̄m̄

tui sicut tonam. dilectio propter malum non operatur plenitudo ut leges
 et caritas. heri non in tabulis scripta lapideis sed diffusa est in cordibus
 nostris per spiritum sanctum qui datur nobis. Lex gratiae est caritas. huius pruden-
 tia mitis non est subiecta neque esse potest. sed ad hanc prudentiam car-
 nis et verba in tabulis scribuntur opera caritatis. Lex est ergo operum
 et hanc omnem suavitatem. **Cum** autem ipsa caritas diffunditur in corde
 ereditur lex fidei est et spiritus vivificans dilectorem. **Vide** ut quod
 modum resonet ut differno illi apostolus ubi quod paulo ante ob aliud
 gmeozata et diligenti tractata distulit. manifestati igitur
 quoniam est epistola christi ministrata per nos scripta non armeto. si spiritus dei
 vivum. non in tabulis lapideis. sed in tabulis cordis carnalibus. **Sicut** quod
 admodum ostendit quod hoc extra hanc se habet ut enim foris sensus cer-
 tificet hoc in ipso hanc ut enim intrinsecus iustificet. **Carnales**
 autem tabulas cordis dixit. non carnalis prudentia. sed spiritus vivificans
 sensusque huiusmodi gratiae lapidis quod sine sensu est. **Et** quod paulo
 post dicit. qui non poterat iterum filii israel usque in faciem volubis mo-
 si. et ideo per vela eis loquatur. hoc significat quod hanc legem
 nemine iustificat. si velamen patitur est in lege veteris testa-
 menti. donec ad christum transierit et auferat velamen. id est tra-
 sferat ad gratiam. et intelligat ab ipso. nobis autem iustificationem
 quod faciamus quod iubet. quod gratia iubet. ut a nobis deficiat ad
 illum confugiendum. **Pro** vigilanti sic ait dixisti. quod fiducia talis
 habet per gratiam ad deum. ne nobis vili hoc subiectum. gratiam quod
 ut vnde agit dicitur. **Ad** ad praeconium simus cogitamus quod ipsi
 ex nobis met ipsos. si sufficiencia nostra ex deo est. **Et** praecones
 nos fecit ministros novi testamenti. ne hanc sed spiritus dei et
 adit spiritus aut vivificat. **Vide** quod lex sicut alibi dicitur. prae-
 ventionis gratia posita est. id est hanc ipsa ex hanc scripta proterea
 ea et ministratio mortis et ministratio damnationis appellatur.
Hanc autem id est novum testamenti ministratio spiritus et ministratio
 ne iustitiae dicitur. quod per domum spiritus operatur iustitiam operantur
 et damnationis praeventionis libentiam ideo illud evanget
 hoc manet qui tres pedagogos auferet in timore fuerit
 scilicet caritas. ubi autem spiritus domini ibi libertas. **Hanc** autem ministratio
 non ex merito. sed ex misericordia sic dicitur. **per** quod huiusmodi
 ministratio hanc sicut misericordia operantur non imerunt. sed
 abicantur ocula confusio non abulantes et astucia neque dolo
 adulterantes verbum dei. **Hanc** astucia et dolo propositum vult
 intelligi. quod voluit iusti superbi videri. vnde et in illo psalmo

29. 22. 107.
tat. 9. 11.

qm̄ozatio noui testam̄ti. ut omo q̄a noie appellat. **Ma** m̄
 tis loq̄ h̄o significat. & p̄nuat futurū. s; no ita ut etiā no
 legat. expressu. **Orāz** igit. q̄sda dilige quā ut duo testame
 ta idē veteri & noui sūt cu dixiss; no sēd; testam̄tu qd̄ feci pa
 trib; eoz i die q̄ apprehedi manu eoz. ut eiaz eoz de **Eg**
 tra egypti. **Vide** qd̄ aduipit. **Q̄a** nō p̄uenerunt i testame
 to meo. vno eoz deputat qd̄ i testam̄to dei nō p̄uenerunt
 fut. ne lex qua tunc acciperit culpada videat. **Ipa** ei est q̄
 qua nō uerū v̄p̄ solue. s; adiplē. nō tū p̄ eadē lege iustificat
 tis ip̄is. s; p̄ grāz. h̄o q̄ppe agit sp̄s uiuificat sine q̄o h̄a occidit
Et ei data est lex q̄ poss; uiuificare omo ex lege est iusticia
S; ḡclusit scriptura oia s̄ p̄ p̄o. ut p̄missio ex fide ih̄u xpi da
 ret. **credētib;** ex hac p̄missioe. id est ex dei b̄sp̄io ip̄a lex
 ip̄let. sine q̄ p̄missioe p̄uicatorib; fiat. ul' vsq; ad effon
 mali op̄is. **Et** ei ep̄agula timorib; ḡrupie flama trāscēdit
 ul' de t̄ sola uoluntate si timor pene succurrit libidib; uerit.
Qd̄ ei ait. **ḡclusit** scriptura oia s̄ p̄ p̄o. ut p̄missio ex fide ih̄u
 xpi daret. **credētib;** ip̄is ḡclusionib; uoluntate daret. **deā** ē.
Ipa ḡclusit ad q̄s vsq; n̄ q̄admodū alibi dicit p̄sq; uerit
 fides s̄ lex custodiebam̄. **ḡclusi** i ea fide q̄ p̄p̄a inelata ē
 lex q̄ data ē. ut grā q̄zēt. grā data ē ut lex ip̄let. **Neq;**
 ei suo uino nō ip̄lebat. lex s; uino p̄uēdere carnis. **Qd̄**
 uino p̄ lege demonstratū p̄ grāz sanadu fuit. **Qd̄** ei ip̄as
 sibile eadē legi i q̄ i f̄mabat. p̄ carne. misit deq; filiu suū
 i similitudē carnis p̄ca. et de p̄ca dāpnauit p̄ca i carne
 ut iusticia legi ip̄let. i nob; q̄ nō sēd; carne abulamus. sed
 sēd; s̄p̄. vna ē i isto p̄thetico testam̄to. **Consumabo** igit sup
 domū isrl' & sup domū iuda testam̄tu nouū. **Qd̄** ē q̄sda
 malo. n̄ uois ip̄lebo. nō sēd; testam̄tu qd̄ feci p̄rib; eoz. ut
 eiaz eoz de tra egypti. **Erigo** illud uerū eadē. q̄ hoc nouū
 ē. vna igit illud uerū. hoc nouū cū eadē lex ip̄leat. p̄ testame
 tu nouū q̄ dicit i veteri. nō ḡrupisat. **Et** ip̄i q̄ nō p̄ducta
 uerit i testam̄to meo. t̄ ego negleui eoz dicit d̄ns. **Erigo**
It̄ uerū h̄oq; nouū q̄ p̄ h̄a; uibere & minare minime sanabat.
 dicit illud testam̄tu uerū h̄. at nouū p̄ nouitate sp̄s q̄
 nouū h̄oq; sanat a uicio uerū. **Deide** attēde qd̄ s̄q̄t. et
 uide quāta lux fiat p̄p̄mū qd̄ sibi attēdetes uolūt h̄oq;
 inuēt. q̄ h̄o testam̄tu ē q̄t qd̄ ordiabo domū isrl' post illos
 dies dicit d̄ns dabo leges meas i cor illorū & i mēte eoz.

Et die q̄ apprehedi
manu eoz.

scriba eas. **Sec** e unde apls ait qd sup q meo ramina. no i tabul
 lapideis. s; i tabul cordis. qz no arameto. s; spu dei vni. **Mer**
 ob aliud arbitror i eo loco aplis voluisse qmcorare testametu
 nouu ubi appe ait. **Qui** t pnceps nos fecit nostros noui tes
 tameti. no tra s; spu. n qz ista ituebat ppheta cu dicit. no
 i tabul lapideis. s; i tabul cordis carnalibz. **Qm** hic dictu est
 i cordibz eoz s; ba eas oli noiat pmissu e testametu nouu
Ad se leges dei ab ipso ipse i cordibz. n pnaa ipa s; s; s; est
 dignu dei q pnt diffidit caritas i cordibz homi q pleitud
 legu e t fuis prepti. **Na** qz veteris testameti pmissa tre
 na st licet exceptis fac imet q umbra erat futuror sicut e cau
 casio t sabim et alie dicitu obfnatioes q quida escaru ali
 momie t multiplex sacrificioz factozqz ritus q veterari car
 nalibz legu. magis scruii qgruebat talia qmcar prepta
 iustiae. q ha ne qz obseruare papimus q magis ill' duabz
 tabul' sine figura adabrare significatioz xpissa st. sicut
 e. **Mo** aduicabuz. no furtu facies. no hoctadu faciesino
 gompuses t si qd e aliud madatu qd' pmo e recapitulat
 diliges proximu tuu sicut teipz. **En** t qz i eo sicut dicit p
 missa eterna t tyaha iurat que bona st huius corruptibil'
 carnis. quibz est sempiterna atqz celestia ad nouu saluet testa
 metu pnuera figurat ne ipi cordis bonu pmutit metis
 bonu. s; s; bonu hoc intelligibile bonu cu dicit. **Dabo** leges
 meas i mentibz eoz t i cordibz eoz s; ba eas. **Unde** significat
 no foris eoz s; ba lege formidaturos. s; i iustis habuare
 ipaz legu iustia dilecturos. **De** de addidit t in corde. t ero eis i
 deu. t ipi erut in i plim. h' e illud qd' deo ait ille. qmchi at ad
 herz deo bonu e. **Ero** iqt ill' i deu t ipi erut michi pps. **Ad**
 hoc bono meli'. **Ad** hac felicitate felici. vni deo. vni de deo
 apd' que e fons vite t i aug lumine videbim lumine. **De** hac
 vita dicit ipse dñs. **Hec** e at vita eterna. ut agnoscat te vni
 vera deu. t que misisti ihu xpm id e te. t que misisti ihu xpi
 agnoscat vni vera deu. hoc ei t suis ipse pmutit dilectoribz
 duobz. **Qui** diligit me madata mea custodit. t q diligit me a
 pre meo diligit. t ego diliga eu. t onda me ipz illi. utiqz i for
 di t q est e pu no i forma serui. t q se t i pns ondebat. **Tuc**
 et fiet t qd' scriptu est. tollat i pns t no videat glaz dei dñi.
 qm ibut sumstot i igne etnu. iust at i vita etna. q vita

Semper in apparet sicut et erunt
etna sicut quocumque definita e. ea de ut cognoscat vnu
veru deu. Hic dicit et iohes. dilectissimi filii dei sumus. et munda

apparuit qd emm qm videbimus eu sicut e. hoc silitud mit
capit transformari qd in homo iterior inouat de die i die
sed ymagine ei qd creauit illu. si ad illu emm eie pfectio
ne que tuc futura e qd hor a quatu e. si de apls ad illa ief
fabula qleatq; adhibet de noff reb; ex m pmla etuc vntu
pant etati. cu sem iat pmla. qsi pmla loqbat. qsi pmla
sapieba qsi pmla cogitaba. Cu at frup su vnt q erat pmla
li deposui. Cur at hoc dicit qscit endis. videmus q mit
p speculu i enigmate. tuc at face ad face. Cur at suo ex
pse tuc at agnosca sicut et agnitio su. Vide etia p huc pphie
ta aud testimoniu ptractamus h addit. ut i eo merces. i eo
fimis i eo pfitio felicitatis i eo bre etncq vite summa yfistat.
Cu et dixit. et ero illi i deu. et ipi erut m m h i ppls. Cotimo
addidit. et no docetur vng qsq; ane suu. et vng qsq; frem
suu dicit. cognosce deu. qz oes agnoscat me a minore vsq;
ad maiore eoy. Nunc ete a tepe e testameti noui et p ppheta
fia est pmissio p hor vba q ex illa ppheta quocumque inuiss.
Cur go adhuc dicit vng qsq; cum suo et sui suo agnoscat dm
An forte no dicit ai euageliu pdict. et ad ipa pdicatio sit
ut hor vluq; dicit. Na vnde se apla dicit getiu doctore e. ee.
n qz hor sit ad ipe ait. qmo inuocabit i q no crediderit.
a quomo credit ei q no audierit. qmo audiet sine p
dicte. Cu go ipa pdicatio usq; qz crederet. qmo tepe e
testameti noui de q ppha dicit. et no docetur vng qsq; ane
suu et vng qsq; fruz suu dicit. Cognoscat dm qz oes cog
noscat me a minore vsq; ad maiore eoy. n qz e qd testa
mesti noui etna mrede id e pphie dei beatissima gre pla
one pmissio qm qz. qd go e oes a minore vsq; ad ma
iore eoy n oes pmissio squalit ad domu isrl et ad domu
iuda ho est ad filios ysaac et ad seme ab he ipa est ei pro
missio q ei dicit e. In ysaac vocabit e seme. No et q filij
carnis hu filij dei. si filij pmissiois deputat i seme. pmiss
siois at vba hoc e. Ad hoc tepe venia. et eie sar filius
No plu at ipa si et rebeta ex vno gubitu hns ysaac pnt
npi. de nodu ei nati. neq; qd aqd opati p hom a mali. ut
sed; electione ppositu dei maneret no ex opib; si et vocate

dictu est ei qz maior seruet minori hoc e domus qd' ncl domus
 uida qd' epm q' uat ex t'bu uida domus filioy pmissiois ho e no
 operu p'poy si h'ntat' de. ho e de q' p'mittit qd' ip'e fat. No e ip'e
 p' p'mittit q' alij fat. p' d'ia no e p'mittit h' p'dicant. p'eo no ex a
 p'ly h' ex p'oratioe ne ipoy sit no dei ne in ad no ip'ntet sed
 gra h' sed d'bitu. atq' ita gra u no sit gra. Quis uehement' de ^{ap'loz}
 fensat e. atq' assertor n'm' q' p'ly aly ill' laborant. no ip'e
 at h' gra dei cu illo. p' d' it' agnoscat me aut domus isrl' x domus
 uida. Neq' ei oes q' ex isrl' h'it' isrl'ite. s; oes q' d'icat' i psalmo
 p' suscepi't' oc matutina hoc e p' luce noua testameti nouu. p'm
 isrl' seme iacob magnificat' eu. t'meat' eu de seme isrl'. om
 usu orno seme isrl' p'p'oy oc seme p'missioy atq' uocato y. h' eoz
 q' sed; p'ostm uocati s' s'n. q' ei p'destinat' illos x uocant' t' n' <sup>q' d'at' uoc'
 tur illat'</sup>
 tificatur. q' d' iustificatur illos x glificatur. Ido ex fide ut sed; gra
 factura sit p'missio oi sem' no ei tan qd' ex lege e id e qd' ex uer'i
 testameto uat' ad nouu. s; ei qd' ex fide e no sibi p'missio lege
 ex fide at abrah'e id e imitator' fidei abrah'a q' e p' omniu
 sicut sp'm e p'p'oy u'it' u'it' p'p'oy p'p'oy k. p' d' go h' p'destinati uo
 cati iustificati glificati agnoscat' dei gra nouu testameti a m
 minore usq' ad maiore eoz. sicut go lex factoy s'pta i tabulis
 lapideis n'cesq' ei s'ra p'missiois qua carnal' domus isrl' cu ex g'p
 to lib'ata s'et accepit. p'met ad testametu uer'u ual' lex fidei
 s'pta i cordib; n'cesq' ei s'p'es p'planoy spual' domus isrl' ab ho
 mudo lib'ata p'p'et p'met ad testametu nouu. Tur fat qd'
 apl's dicit. s'ue p'p'ere euacuabit' s'ue l'ique resabunt s'ue
 s'ra euacuabit' illa soliq' p'muloy s'ra i q' h' uiuit' q' ex p'e e
 p' speculu i enigmat. p'e hat n'itaria p'p'ea e cu adhuc h'ntia
 succedit' p'p'it'. p'e hat lingue id e multiplicat' significat'
 tionu cu ex alio atq' ex alio aliud atq' aliud anone't' q' nodu
 s'ra luce p'p'ere uat'at' m'et purgans'ia p'p'lat' d'at' at
 p'uen'it' qd' p'p'm e et totu ho qd' ex p'e e fuit' euacuatu. tur
 qd' assupta carne carni apparuit' o'ndet' s'p'z dilectorib; suis
 Tur e'it' uita s'na. ut agnoscam' vnu uer'u deu. tur e'it' q'
 ei s'it' qm tur agnoscam' sicut t' agniti s'mus. Tur no d'
 reb'it' u'it' q'p' aue s'm' d' s'm' s'm' d'ic' d'ic' agnosce d'ic'. p' d'
 ei agnoscat' eu a minore usq' ad maiore eoz. q' d' m'it' m'it'
 uell'oy p'f. s'ue q' z ill' d'iq' s'p'z t'q' stella a stella differt i
 gla met ad z' s'p'z t'p' u'it' a minore usq' ad maiore sicut
 ia f' d'it' e. an s' a maiore usq' ad minore d'ic' q' s'it'

q'
 ulla

michi it' eff' etia si minor es itelligenti q' in modo e' d' maior es
 at q' etia itellige quam si har vna lunc e' itropen atq' ignu
 tabile valuerit sine minor es tpe posterior es. maior es at tpe
 por es itelligi voluit. Sil' ei pmissa di' ex'platione acceptu
 f' o'p' q' x' illi p nob' meliora p'cederet ne sine nob' p'cti
 p'ficeret x' is velut por es x' p'nt' nnores q' omni dilati f' f'ant
 i' illo euagelio denario p' f'it' ad me dicit' qm' p'nt' accipit q'
 posterior es p'nerit ad vna sine d'lib' alio modo q' me in
 p'fentia for sita' fugit minor es maior es q' itelligedi f'
 illud tu q'ntuq' p'nt' dilige' at'ede. qd' tato volumie cono
 onde cu' testametu nouu' p'ha p'ntet no' sed' testametu qd'
 p'nt' f'ui e' p'lo' isrl' ex' egipto lib' caro. nichil eu' de factioz
 ul' f'uaq' fac' m'etoz fac' q'ntatio e' dixisse q'nt' x' ipa sine
 dubio facat' f'ecutura f'ia' f'cuta videm' qd' mlt' alijs locis
~~videm' eade' eade' p'phetia f'ptura testat'.~~ q' t'nt' modo ista q'
 m'edasse distacia qd' leges suas datur' d'et' d' h' m'et' coru'
 p'ntet ad h' testametu x' co'p' f'ptur' usq' i' cordib'. Vnde ap'lo
 f'p'it' no' ar' m'et'o. si sp'u' dei vni no' i' tabul' lapidos. si i' tabu
 lis cordis carnalib'. f'ep'it' naq' m'et'o' m'f'it'at'io' hui' no
 f'it' d' qua' pulsi f' amozzei f'et'et' x' alie g'et'es q' ibi q'nto
 zabar'. f'z' ipz' deu' cui adhere' bonu' e'. ut bonu' qd' diligit' d'
 f'it' tpe q' diligit'. it' que' x' hoies n' p'ca' no' f'p'at' q' no' n' p'
 eade' g'ra' dimittit' vnde cu' dixiff' o'p' agnosset me. a mino
 re usq' ad maiore' eoz. mox ad didit'. q'z' f'p'ca' d'ero' t'q'ntu' eoz
 x' p'ca' eoz no' q'm'oz'abaz' vlt'ra. p' lege' g'o' f'oz' dicit' d'is.
 no' g'rup'f'eb'. p' lege' f'idei dicit' d'is. sine me nichil pot'it' f'aci.
 agebat' et de bonis opib' h' e' d' palmitu' fructib'. au'g'it' hor
 apparet' distacia veris x' noui testametu. qd' lex ibi i' tabulis
 h'ic i' cordib' f'eb'it'. ut qd' ibi f'oz'f'ent' f'et' h'ic d'lectet' it'it'
 f'aus. ibiq' fiat' p'airator' p' occidete' h'az' h' dil'etoz' p' vni
 tate' sp'u' no' ideo d'cedu' e' qd' deus adiuuet' nos ad op'adans
 iusticia' atq' op'et' i' nob' et' velle x' op'ari p' bona volutat'
 q' p' p'p' iusticia' f'oz'f'et' it'onar' f'ent'ib' n'ris. f'z' p' f'oz'f'ent'
 im'et'ia' dat' dist'cedo' calcate' i' cordib' n'ris p' sp'u' f'au' a' d'at' nob'
 d'cedu' e' at' quomo' d'at' ap'lo. tu' a' g'et'es q' lege' no' habet' n'at'it'
 q' leg' f' f'ant'. h' lege' no' h'nt' ipi' sibi q' lex. n' o'ndit' op' leg'
 f'ia' f'p'ia' i' cordib' suis ne videat' no' ee' t'ca' dist'acia noui
 testametu qd' leges suas d'nt' i' cordib' p'li sui f'ptur'u' se esse
 p'missu'. qu' d'et' hor' g'et'es n'at'it' h'ebat'. p' tractada' igit' h' q'ntio

permetit

questio

reft

i pde

unde

sein

que no medioans exorta e. Dicit et aliqd. In deus hinc discernit. a
 veteri testamto nouu qd' t' veteri lege sua scriptu in tabulis. In
 nouo at' scriptu i cordib; fidelib; nouu testamtu vnde discernit
 a getib; q' habet apl' legis scriptu i cordib; suis quo n' alit' q' legi
 st' faciunt quasi ut vld' potiores q' lege accepit i tabul' & nouo
 vld' parit' cu' hoc prostat' p' testamtu nouu qd' h'nt' ut i pres
 entu. In forte eas getes qm' coram apl' scriptu habe lege
 i cordib; que ad nouu p'inet testamtu. Ad hoc et vnde vane
 dit' Th' d' est pmo euageliu' qm' d'is ait. Vnde et dei e' i sa
 lute oi' credeti' iudeo p'mu' & greco. Iustia et dei reuelat' q'
 fide' sicut scriptu e. Iustia at' ex fide vinit. Deinde loqr' d' ill' q'nt'
 q' b' q' supbia nec q'nt' q'nt' deo p'fuit. q' no' sicut deu' gli
 firmuerit a' grat' egerit. vnde trasi' ad eos q' iudicat' & agit'
 talia q'nt' p'p'nat' nimiru' iudeos q' de lege dei gl'abat' q'nt'
 adhuc eos no' iati no' exp'nat. & no' dicit' na' & indignatio t' h'ala
 tio & angustia i o'z' aiuz' hoib; op'at' malu' iudeo p'mu' & greco
 q' d' at' & hor' & par' oi' op'ant' bonu' iudeo p'mu' & greco. No' em'
 e' p'sonaru' acceptio apud' deu'. Quiaq' ei sine lege peccauerunt
 sine lege p'bit'. Et q'nt' i lege peccauerunt p' lege iudicabit'
 h'nt' v' q'nt' ho' agit' s' b'ingit' et dicit. No' ei' auditores legi'
 iusti s' f' apud' deu'. si factores legi' iustificabit'. Tu ei' getes
 q' lege no' habet' n' alit' q' legi' s' faciunt' & q' ia' sup' me' coram
 p'ice no' videt' alios h'c significasse sub' no'ie getu' q' eos
 quos no'ie g'ci supra significabat' cu' dicit' iudeo p'mu' & greco
 Porro si euageliu' v'ntu' dei e' i salute oi' credeti' iudeo p'mu'
 & greco. et na' et indignatio & t'bulatio & angustia i o'z' aiuz'
 hoib; op'at' malu' iudeo p'mu' & greco. Gl'ia at' & hor' & par'
 oi' op'ant' bonu' iudeo p'mu' & greco. Iste at' greco' no'ie g'ciu'
 signato e' n' alit' que legi' s' factu' & q' scriptu habet' op' legi'
 i cordib; suis p'fecto euageliu' ad' p'inet' getes q' b' l'ca i cor
 dib; scripta e. eis q'nt' credenti' v'ntu' dei e' i salute. Q' b' at'
 getib; bene op'antib; gl'ia et hor' & par' p'mittet' extra &
 euageliu' g'ram' ostendit'. Q' ei' g'ra' acceptio no' est apud' deu'
 & no' auditores legi'. si factores iustificabit' iudeo sine iudeis
 sine g'ra' h' e' q' b' ex getib; credenti' salute i euagelio p'it'
 habebit. No' ei' est distinctio iudei & g'ci sicut postea dicit. Des
 ei' peccauerunt & eget' gl'ia dei iustificati grat' p' g'ram'
 ip'ius. Vnde at' factores legi' g'ra' iustificati diceret' sine
 g'ra' saluatoru'. Neq' et cor' semetip; dicit' qd' ait factores

ipsa ymago dei inouat i meo e actum y testamotu nouu q
 no potuit ipmetas abolerat. Na imaserat utiq id qd' dia
 hois i ronal' ee no pt. ita etia ibi ley dei no ex oi pte deleta
 y iusticia pfo s'bit' inouata y g'ham. ut ista q' p'p'one que
 iustificatio e. parat' effere i iudis ley i tabul' s'pta. s' solu p
 naricatione. Na x'p' hois erat x' vis illa ne iterat eis q' legi
 timu' dad' dial' ronale ferat x' facit. s' p'p'one q' i alia trasit
 vita btam x' etna lege habz imaculata quiete atq. ut ex illo
 lumine inouet' fiatq' i eis: signati e sup nos lume volms
 tuu d'ni. Pudet auersi aboleste mernuerit. Inouat at' nisi gra
 mediator dei x' homi ho x'p' ih'p. q' dedit semetipm' x' dephone pro
 oibz a ou' gra si alium s' illi de q'bz agim' q' sed; illi modu' de q'
 supus s'p'p'imus n'at' que legi s' facit qd' eis p'p'one cogita
 tiones ex'usantes i die q' iudicabit d'ns occulta homi. nisi for
 te ut mitius p'uiat'. Sicut et no p'cedit a vita etna iustu
 qda p'ra uetaha sine q'bz her vita no g'rat' ducit'. sic ad sa
 lute etna nichil p'sur ipio da' bona opa. sine q'bz difficillime
 uita g'libz p' s' sum hois inuit'. Perat' sicut i regio dei sicut
 stella a stella i gla differunt s'c. sic et i dapnatioe p'ene sempi
 t'ne i tolle' abiq' est s' d'ome q' alci curat'. Et erit qda du
 plo ap'ius q'busda' filijs' gehene. ita ut illud i iudicio dei vaca
 bit qd' i ipa ip'etate dapnabili mag' alijs' alio min'us peccauit
 s'c' q' ap'is effie' uoluit qd' iactancia' coh'ib'is iudeoy' cu' d' uillz
 no audientes legi iusti s' ap' d'ni. s' factores legis iustifica
 bunt' q'mmo p'liant' de h'ibz q' lege no h'nt' n'at' q' legi s' fa
 aut'. Si no illi i'cllgedi s' q' p'inet ad graz mediatoru'. s' i
 illi potius q' cu' uera deu' uera p'etate no colat. habet tame
 qda bona opa i uita ipia. An forte hanc h'p' h'ar ip'o p'ba
 du' credidit qd' supradixerat. qz no e' p'sonaz acceptio apud deu'
 x' qd' postea dicit. qd' no iudeoy' e' deus t'm. s' x' getu' qd' quatu
 lacuz' legi opa n'at' i' uita no inuenit' i eis q' lege
 no acceperut i' ex' illis y magis dei q' qua no d'p'mit' cu'
 i' eu' credut' ap' q' no e' acceptio p'sonaz. s' qd' libz hanc ar
 cipiat' q' stat' graz dei p'missa ee nouo testameto. etia' p'p'
 p'p'eta eadez' graz i eo diffinita ut s'bat' leges dei i cordibz
 homi pueniat' q' ad ea g'gnitione dei ubi no docet' ou' q' s'
 que s'nt uel s'nt sui d'ict'. cogno' s'c' d'ni qz o' s' cognos
 cet' eu' a minore usq' ad maiore' eoy' ho' d'ni s'nt dei e' quo
 diffudit' caritas i cordibz iustis. Caritas no q'libz. s' caritas

med

med

dei de corde puro & gna bona & fide no facta ex q̄ iustus Thac p̄gnatio
 vult ad f̄q̄ q̄ dicit p̄p̄cula & enigma & i q̄i erat ex p̄e ut agnos
 cat sicut & agnosce. Vnde ei p̄mittit a dno h̄c redit ut i habuerit i do
 mo dno p̄ oēs dies vite sue ad hō ut ḡt̄plet delictatione dno. **Ad**
 maḡ p̄let̄ ex eo qd̄ videt̄ h̄c q̄i no accepit a dno se p̄met accepisse
 q̄l̄ta ex̄m̄f̄er̄ uel ut leḡt̄ apparuit uel ut audiret̄ id̄m̄it. **It̄a**
 si p̄ lege iusticia ergo x̄p̄s ḡrat̄ mortuis ē. Porro at si no ḡrat̄
 mortuis ē ascedit i alt̄a captiua dixit captiuitate & dicit do
 na h̄ab̄z m̄de h̄ab̄z q̄t̄i q̄ h̄ab̄z. **Et** qd̄ at id̄ se negat h̄c. q̄ no
 h̄ab̄t. & qd̄ h̄ab̄t auf̄et̄ ab eo. **Vnde** ei dicit q̄ iustificat̄ cōtra so
 n̄e ex fide & p̄uac̄ p̄ fide. **Ad** no ad d̄q̄ dicit̄ dno ē t̄q̄ aliud
 sit ex fide aliud p̄ fide. **Et** ad ueritate locutionis alio q̄ que loco in de
 ḡrat̄z dicit̄ h̄c est de p̄uac̄ p̄uac̄ q̄t̄ sp̄cia q̄ ex fide iustificat̄
 ḡrat̄z dicit̄. **It̄e** q̄ de cōtr̄isio loq̄t̄. **Vnde** nos erant̄ q̄t̄
 n̄a uideat̄ & no ex ḡrat̄z p̄ced̄t̄ s̄c̄t̄es q̄ no iustificat̄ homo
 ex op̄ibz leḡt̄ p̄ fide ih̄u x̄p̄i & nost̄ ih̄u x̄p̄o credim̄. **ere** & p̄u
 ac̄ dicit̄ iustificari ex fide & iustificari cōtr̄isio p̄ fide. **It̄a**
 t̄q̄ cōtr̄isio iusticia dei tenet̄. **Sicut** ḡrat̄z q̄ no p̄t̄ab̄t̄ iusti
 cia app̄ch̄der̄ iusticia. **Iusticia** at q̄ ex fide ē ip̄t̄a d̄o c̄
 ex d̄o no ex semet ip̄s p̄sum̄do. **It̄e** v̄ p̄seqūt̄ leḡo iusti
 cie i lege iusticie no p̄uit̄. **It̄e** no ex fide s̄ q̄t̄ ex op̄ibz
 id̄ ē t̄q̄ c̄ p̄ semet ip̄os op̄at̄ no i se cred̄t̄ op̄ari d̄o. **Deus**
 ē c̄ q̄ op̄at̄ & uelle & op̄ari p̄ bona uoluntate ac p̄ h̄c off̄nde
 rit i lapid̄ off̄ensiois. **It̄a** q̄ dicit̄ q̄ no ex fide s̄ t̄q̄ ex op̄ibz
 iusticie expos̄t̄ dicit̄. **Ignorat̄** c̄i dei iusticia. **et** sua uol̄t̄es
 ḡrat̄ie. iusticie dei no p̄t̄t̄. **It̄e** c̄i leḡt̄ x̄p̄s ad iusticia
 oī cred̄t̄. & adhuc dubitamus q̄ s̄ op̄a leḡt̄ q̄b̄ h̄o no iustifi
 cat̄. **It̄e** c̄i t̄q̄ sua s̄m̄e aduoc̄ia dei cred̄t̄ & dono dei qd̄
 est ex fide ih̄u x̄p̄i cōtr̄isio & cetera talia p̄p̄t̄at̄ q̄ est ^{suspiciū}
 d̄ h̄is sac̄m̄t̄ aliis i loc̄ talia qued̄a leḡt̄. **It̄e** h̄i utiq̄ no
 t̄q̄ cōtr̄isio t̄q̄ sua iusticia uol̄t̄at̄ ḡrat̄ie q̄ & ip̄a de q̄ p̄
 p̄ico ḡrat̄at̄. **It̄e** d̄ ill' op̄ibz h̄c intelligi pot̄t̄ p̄t̄t̄. **De** q̄b̄
 eis dicit̄ d̄s. **It̄e** c̄i iusticia m̄dat̄a dei ut c̄ d̄no c̄i d̄as statu
 at̄. q̄ p̄seqūt̄ c̄ lege iusticie i lege iusticie no p̄uit̄ ip̄s
It̄e dicit̄ p̄seqūt̄ traditioē suā id̄ ē ḡrat̄at̄. **It̄e** c̄i sola
 dist̄ant̄ ē q̄ ip̄m̄ no ḡrat̄at̄ & cetera m̄dat̄a c̄i s̄a et
 bona s̄ta t̄ucl̄at̄ q̄ no possit̄ h̄o fac̄ d̄ op̄at̄ i h̄o p̄ fide
 ih̄u x̄p̄i q̄ s̄m̄e ad iusticia oī cred̄t̄ id̄ ē p̄ sp̄m̄ s̄m̄i i corp̄at̄
 factus q̄ m̄ebz c̄i p̄t̄ q̄b̄ illo t̄m̄e c̄i t̄r̄is̄ d̄ d̄e op̄at̄

Dubium

It̄e

factus est in noli peccare ne quod detur tibi gignat. **S**anctus dicit.
Dne deus meus dominum ad te et finasti me. **L**iberum arbitrium dicit.
Voluntate sacrificabo tibi. **D**ilectio iustitiae dicit. **N**arraverunt mihi dicit
in q̄ delectatione suab. s̄ ut nō ut lex tua. **U**t quod gō miseris hominibz
a deo libeō arb̄ utō audet sup̄bire anḡ liberet̄ a deo sub v̄ribz
sua v̄ liberati s̄. **N**ec attendit i ipō nō libeō arbitriū v̄tibz
liberati sonare. vbi at sp̄s d̄m̄ illi libeō. **S**i gō serm̄ s̄ p̄m̄. qd̄
se iactat de libeō arbitrio. **A** q̄ ei qd̄ dicitur. hinc et serm̄
adit̄. **S**i at libeō s̄ qd̄ se iactat. **E**t velut de oye p̄o glo
r̄at̄ q̄si nō accep̄it. **I**n q̄ ut s̄ libeō. ut nec illū velut
h̄c d̄m̄ q̄s̄ dicit. sine me nichil potest fieri. **E**t si vob̄ filij
libeō ut v̄ libeō estis. **Q**uare aq̄ utriū fides ipsa i q̄ salutis.
vel ad salute ḡnoxios h̄m̄ q̄ am̄ōram videt̄. **E**t exordiu
i nra s̄ ḡstuta p̄t̄e. **Q**d̄ faciliū vidēbim̄. si p̄s qd̄ sit p̄t̄e
aliquāto diligētis p̄p̄ōrem̄. **C**u ei quēda s̄m̄ s̄m̄ duo pos
se et velle. p̄nde nec q̄ vult. ḡtūmo p̄t̄. nec q̄ p̄t̄. ḡtūmo vult.
q̄ sicut aq̄ volum̄. qd̄ nō possum̄. sic et aq̄ possum̄. quod
nolum̄. sicut elucet et etia ip̄s vocabul̄ resonat qd̄ al̄ eo qd̄ est
velle. voluntas. al̄ eo at qd̄ e posse. p̄t̄ nō accep̄it. **S**i p̄t̄ qui
sicut q̄ vult habet voluntate. ita p̄t̄ a p̄t̄. **S**ur p̄t̄e aq̄d̄ fiat
voluntas adicit. **N**ec ei dia s̄ h̄. q̄ p̄t̄e voluntate fecisse si qd̄ fecit
iust̄ q̄q̄ si p̄t̄e adit̄. etia qd̄ q̄q̄ iust̄ fac̄ cogit̄. **S**i s̄m̄.
voluntas s̄m̄. **S**i q̄ malit̄ aliud. **I**deo malit̄ malit̄ aliud. **I**deo
iust̄ h̄c e nolēb̄ fac̄ dicit̄. malo q̄p̄e aq̄ ḡpellit̄ fac̄ qd̄ vob̄
eiunt̄. vel a se imonē s̄m̄ qd̄ cogit̄. **N**ā si tāta voluntas s̄m̄
ut malit̄ h̄c nō fac̄ q̄ illud nō pati. p̄culdubio cogit̄ resistit
nec s̄m̄. at p̄ h̄c si s̄m̄ nō qd̄ plena et libeō voluntate. **S**i tū nō
s̄m̄ nō voluntate quā voluntate q̄ effectus q̄s̄ nō possum̄ d̄m̄
p̄t̄e defuisse voluntati facultati. **S**i ei cogit̄ vob̄. velle
fac̄ e nō poss̄. ei voluntate s̄m̄ affuisse licet exorta. s̄ p̄t̄e
defuisse d̄m̄. **C**u vō ideo nō fac̄ elucet q̄ nolēbat erat v̄tibz
p̄t̄e. s̄ voluntas d̄m̄ q̄ d̄m̄ cogit̄ eluctado nō s̄m̄. **H**ic e
etia qd̄ illi q̄ cogit̄ ul̄ q̄ suadet s̄m̄ d̄m̄ qd̄ habet i p̄t̄e. q̄
nō fac̄ ut h̄m̄alo carcat. **E**t q̄ oīno fac̄ nō p̄t̄. qd̄ ideo
cogit̄ ut fac̄at q̄ posse e d̄m̄. s̄m̄ exortado r̄ndē et d̄m̄.
fac̄e si est i p̄t̄e mea. **Q**d̄ ut v̄t̄. q̄m̄ quāq̄ h̄c
d̄m̄ p̄t̄e vbi voluntati aduēt facultas fac̄edi. v̄nde h̄c
q̄q̄ i p̄t̄e dicit̄ h̄c. qd̄ si vult fac̄. si nō vult. nō fac̄.
al̄ t̄o iā illud. qd̄ exortado possum̄ v̄t̄. s̄m̄ i p̄t̄e s̄m̄.

hoc

De hac et fide ut loquitur qua adhibetur in dō dōm q̄ no qua dōm
 in dōd pollicent. Nā et ip̄a dicit fides. S; alit dicitur ^{non} michi
 habuit fide. alit no michi seruauit fide. Nā illud ē no ē dōd
 qd dixi. illud no fuit qd dixit. Sed; hac fide qua credimus fide
 les s̄ sumus deo. sed; illa uō q̄ fit ad p̄mittit etia deo ip̄o fide
 les ē nob. hoc et dicit apl̄s. fidel' deo q̄ no uos p̄mittat tep̄ta
 sup id qd potest. De q̄ utiq; fide q̄m̄q; vtrū i p̄tate sit q̄ cre
 dimus deo uel credimus dō. Sic et scriptū ē. Credidit abrahā
 deo et reputatū ē illi ad iusticiā. et credidit et q̄ iustificat ip̄m
 deputat fides et ad iusticiā. Vnde ut vtrū qsq; credat si vo
 luit. a no credat no uoluit. Qd si absurdū ē. ad et e credē n̄
 ofeure uerū ē qd dicit. Conscio autē utiq; uolēt est
 p̄tate fides p̄tate ē. S; sicut apl̄s dicit. no ē p̄tate a deo. Qd
 uti iuste. cur no ē de ista nobi dicit. Sed et habes qd no ar
 reptū. Nā et ut credamus deus dedit. Nūq; at legimus i scripturis
 si fide. uō ē uoluntas n̄ a deo. Et rōe no scriptū ē qd uerū no fuit.
 Alioq; etiā p̄tate qd alit auctor ē deus. si no ē uoluntas n̄ a deo.
 qm̄ mala uoluntas in sola p̄tate ē. etiā si desit effectus id ē si non
 habeat p̄tate. Porro in uoluntas mala p̄tate ampt̄ apl̄s qd rōe
 dicit ex iudicio dei uerū ap̄ q̄ no ē iustitā. p̄mittit et etiā isto
 no. uerū iō iuste q̄ occidit. Ceterū si quis p̄mittit se ignorat
 n̄ in manifesto supbia senserit uolēs. quātū mali sit qd p̄mittit
 uolēs. hoc ē qd de absurdū apl̄s ait. et dedit illos dōt̄ gūpias
 cordis illoz ut faciat q̄ no querunt. Et dñs p̄tate. No ha
 bens ut p̄tate i me n̄ ē dāt uerū desup. Et in p̄tate dāt
 no uoluntas utiq; ip̄a ut vtrū in dauid saulis occidit p̄tate ar
 reptū. maluit p̄tate q̄ ferire. Vn̄ intelligimus malos accipere p̄
 tate ad dāpnationē male uoluntat̄ sue. bonos ar ad p̄ba
 tionē bonē uoluntat̄ sue. Cū q̄ fides i p̄tate sit. qm̄ in uol
 tate credit. et in credit uolēs credit. Qd et credū ē p̄mo
 dō dātū quā fide tām q̄ fluctatōe q̄m dāt apl̄s. No et
 qd libi credē bonū ē. Nā vnde illud. Nolite credē oī sp̄ritū.
 s; p̄tate sp̄s vtrū ex deo ē. Nō et laudat̄ ratiō qd dicitū ē
 oīa credit sic ampt̄ dāt ē ut certitū q̄m̄ cū p̄tate dero
 gans si no qd audierit statū credidit. Qd qd eade ratiō ad
 mouet no facile de fr̄e mali ē credidit. et in h̄c dō dicit
 h̄ ad se magis dicit p̄tate. ne credat. postremo ip̄a ratiō
 q̄ oīa credit. si deo. q̄ no dicitū ē oīb; credit. Nulli itaq;
 in oī sp̄i credit. ar p̄ h̄ oīa qd credit.

Dubium est ea fide ab aplo comedari qua creditur deo. si adhuc ad
dispensandum e. qm & illi qd' lege st. et tunc pons iusticia sua
facit conat. et id dei iusticia no facit. qz caritas ea facit
qua no libet si qd' licet no timor q' cogit. i ope habet qd' licet
in aliud habeat i voluntate q' mallet si fieri posset hie qd'
no licet. Et illi go creditur deo. na si omo no crederet. nec ve
na legis vtiq' formidaret. S; no hac fide comedat aplo
q' ait. No ei accipiat spm servitutis utru i tunc. si acc
piat spm adoptionis filioz i quo clamamus abba p. Timor
go ille servitutis e. t i o illo q' dno dedit no tu iust
ria diligit. si adoptio timet. filii go clamant abba p. Qz
duoq' parti vna e ex transiioe alia ex spuo mdei pnu.
& Gen. qui & vna e de q' iustificat transiioe ex fide &
spuone spuo p fide. Si at clamat ad petru. Et quid
petru si qd' sursum & sursum. Et ho qd' e nisi qd' de ill' dno
est. Ibi q' sursum & sursum iusticia qm ipi satrabunt.
Iur go trahat q' lege st. ut ex servus filii fiant. Nec
sic tu ut servus de sistat. si ut t' filii dno et p' iudicatu
serviat. qz t' ho accipiet. Dedit ei p' tate ille vnic' filioz
dei fici medietibz no e eis ob q' amonuit pete qz pulsare
ut accipiat et iudicat et aprat eis addit i' repatione &
duobz. Si vos cu sup' mal' nost' bona data dare filiis vris.
q' tomag' p' v' q' i rel' e dabit bona peccatibz. Cu go v' p' m
lex i' flamauit aculeu mortis accepta p' m p'
madatu opet' aq' g'upiam. A q' p' tate e g'nera n' ali
p'os qd' nos possi e g'nera n' d' d' det. Ho go ur suat v' a
idig' sapia. n' mag' no audit p'is sui spm dicit' p' aplz
xpi ul' p' ipz xpi q' dicit i' eu' g'ho suo. petru & accipiet
loquere etia i aplo suo & dicit. Si q' v' m' idig' sapia
postulet a dno q' dat oibz affluet & no i' p'erat. & dabit
ei. Postulet at i fide nichil hesitas. hoc e fides q' iust
v'it. h' e fides q' credit' i eu' q' iustificat spm. h' e fides q'
excludit g' latio sine ut abscedat q' i nob' i' flama. sine
ut emineat q' i dno glam'. h' e fides q' i' p'etrat' largi
tas sps de q' dicit. Nos ei spu ex fide spem iusticie expectam'.

Vbi quid adhuc qm p̄ vtrū spem iusticie dicit dicit
 q̄ sperat iusticia an q̄ sperat & ip̄a iusticia. Quā iustia
 ex fide vnicū sperat vniū vitā et̄nā. Iterūq̄ fides est
 nō sitiensq̄ iusticiā inouatiōe de die i die itelozis
 hoīs p̄fiar i ea & sperat i ea faciar i vita et̄nā vbi fiet
 qd̄ i psalmo de deo dicit. Q̄ faciat i bonis & desiderii tui.
 H̄c fides q̄ saluū fiut q̄ d̄ dicit. Grā saluū fū est p̄ fide.
 & h̄c nō ex vob̄ nob̄ s̄ dei donū ē. nō ex opibz. nō forte qd̄ ex
 tollat. ip̄i q̄ i sum̄ signētū creati i xp̄o ih̄u i opibz hoīs
 q̄ p̄auit d̄ h̄ ut i illi ambulem̄. Postremo h̄c fides q̄ p̄
 dilectione opat̄ nō p̄ timore nō formidatōe penā. si ama
 do iusticiā. Vnde ḡ ista dilectio idē caritas p̄ qua fides opat̄
 n̄ vnde illa ip̄a fides ip̄et̄ iur. Neq̄ et̄ est i nob̄ quācumq̄
 eet̄ i nob̄. n̄ diffidēt i cordibz n̄ p̄ sp̄z s̄m̄ q̄ d̄ dicit nob̄.
 Caritas det̄ affe dei dicit̄ ē diffidēt i cordibz n̄ p̄. nō qua
 ip̄a nob̄ diligit. s̄ q̄ nob̄ facit dilectores suos. sicut ius
 ticia dei q̄ iust. eiq̄ m̄m̄ efficit̄. & d̄m̄ salū q̄ nob̄ sal
 uos fuit. & fides ih̄u xp̄i q̄ nob̄ fides fuit. h̄c ē iusticia
 dei q̄ nō solu dicit̄ p̄ leḡ p̄ceptū ueritē d̄at p̄ ip̄a donū
 Si q̄ se queq̄ ē Paulū q̄c vtrū uolūtas q̄ credim̄ etiā ip̄a
 donū dei sit an ex illo nātū i s̄ro lib̄o adhibeat̄ arbitrio
 Si et̄ dixim̄ nō ee donū dei metuēdū ē ne existimem̄
 meisse nos d̄d̄ qd̄ aplō imp̄ati & d̄icti qd̄ ei habes qd̄ nō
 accepisti. Si at̄ & accepisti qd̄ gl̄ans q̄ nō accepisti. Vnde
 possum̄. For̄ h̄c uolūtas crededi q̄ nō accepisti. Si at̄
 dixim̄ q̄ h̄m̄ uolūtas nō ee nisi donū dei iustis
 metuēdū ē. ne i fideles atq̄ ip̄i nō im̄c̄ro se uelut iust
 exultare uideat̄. id nō credidisse q̄ d̄at illi deus ista uo
 lūtas. Nā illud qd̄ donū ē. deū ē q̄ opat̄ i nob̄
 & uelle & opari p̄ bona uolūtas. nā gr̄a ē q̄ fides ip̄et̄at.
 ut possit ee hoīs opa bona q̄ opat̄ fides p̄ dilectione q̄
 diffidēt i corde. & p̄ sp̄z s̄m̄ q̄ d̄ dicit nob̄. Si et̄ d̄m̄ q̄
 ip̄et̄at h̄c gr̄am & vtrū uolūtas credim̄. De h̄c
 q̄ d̄. Vnde nob̄ sit si nā q̄c nō oibz n̄ sit det̄ nō de
 d̄n̄s om̄i creator. Si dono dei etiā h̄c q̄c nō oibz n̄
 oibz hoīs uelit saluos fieri & i agnitione ueritat̄ uerit̄.

ecce ubi gl̄ans
 qd̄ nō accepisti

101
Tolman

Primo quod illud dicimus & videamus vtrum hinc satisfiat questio
quod liberi arbitrii natus attribuitur a creatore ante ratione illa media
vis e qua ut dicitur ad fidem vel ad infidelitatem potest et ideo n. ista
voluntate quod credit deo dicitur potest hoc habere quod non accepit quod dicitur vocari
te deo surgit de libero arbitrio quod natus est in creatore accepit. **Vol**
at de ois homines saluos fieri & in agnitione veritatis venire. no sic
tu ut eis admittat liberu arbitriu qd ul' in ul' male vices iustitie
iudicet. Qd' cu sic infidelitatem qd voluntate dei facit cu ei vera
gelo no credit. n' io in ea vicit. vni seipos fraudat magno
et sumo bono malisq' peralibz. Iphitatis experiri i supplicis pnti
ca. cu h' domo misericordia quiescent ut voluntas dei sp' iuncta e.
Viret at si no iudicet qd de quiprouis facit. a vllomo possit
evade qd de t'libz ille ostendit. Qd' ei dicit vni gra. volo ut hui ois
serm mei opent i vna. & p' labare i se h'etis epulet. ut ut
102 qd' h' no noluerit i p' p'no sp' molat. videt qd' q'ntiq' quiescent
q' voluntate dmi sui face. Si tunc ea viret si i p' p'no quiescent
effugit qd nullomodo fieri potest t'li dei p'rate. Vn' s'p'u e. Semel
locuta e deus h' e' i'gnitabilis. q' q' & de vniro v'ho possit iudic
ligi. De deo s' h'ingit qd i'gnitabilis sit locuti. Quo i' q' audim
qui p'ras dei e. & d' d' misericordia q' reddet vni cuiq' s'oz opa sua.
Ille igit' reus est ad d'p'natione s' p'rate ei q' quiescent ad
reddu misericordia ei. Quisq' at reddet ei q' se a p'ris ab'rab
reddu illuandiq' no quiescent habet ex ei gra' bona ex q' h'ena
s'oz corp' in mort' corruptioe reddat. coronet' bonis q' sanet'
no t'p'alibz s' et'is sup' q' petim'at i'elligim'. h'ic ordme
tenuit psalm' vbi dicit. Indir aia mea dno & noli obliuisci
ois retribucioes ei. Qui h'ic q' sic ois i'gnitabilis tunc q' sanet
ois laquozes tuos. Qd' redim' de corruptioe vita tua. Qd'
coronat te i' misericordie & misericordia. Qd' faciat i' h'ois desidia
tua. Et ne forte h' tanta bona hui' vetustat' h'oe deformi
tas mortalitatis des'priet. Renouabit' igit' ut aq'le iuncta
tua. ty dicit. h' q' audisti ad nouu h'orem & ad nouu p'riet
testametu. Kerole mecu' eade' ipa paululu' obsecro te &
ispice delectabilis laude' misericordie hoc e' gre' ei q'. Indir igit'
aia mea dmi & noli obliuisci ois retribucioes ei. No aut'
t'butioes ei. s' retribucioes. q' e' h'unt bona p' malis. q' p'ia)

fit oib; iustitiz eius. **H** agit i baptisimat fac m'eto. Qui
 sonat ~~est~~ oes lagures tuas. hoc agit i hac vita fidelis
 hois du raro gompisit adu's spm & sps adu's carne. ut
 no q'q; volum' illa faciam' du aha lex imelibus epugt
 legi met' du nelle adiacet. **P**re at bonu. no. **Q**' lagur
 res ueniat' si p'uenit m'et' ~~ffim' p'firm' de die idie~~
 res'ac nouitate sonat' ex fide q' p'dilone opat'. **Q**' idmit
 de corruptioe uita ~~mit~~ ho fiet i vltia i'firmatioe mortuo'q'
Q' coronat te i misericordie & misericordia. **H** fiet i iudicio ubi
 ai rex iust' sedet i throno redditur' p'm'cu'q; sed' opa sua
 q's gl'abit' se m'udu h're cor n' q's gl'abit' m'udu se ~~ex~~ a p'ao.
Deo illic necari' fuit g'm'corare miseratione & misericordiam
 dm. ubi ia exigi' debuit reddi meita sic possent uidi' ut
 nulla est misericordie loci. Coronat' g' i misericordie & misericordia
 b'etia sic sed' opa. **S**egregabit' a ad d'p'ta cu' dicit' est
 i'ni & de d'ni maducare. qui iudicau' sine misericordia. s' illi
 q' no fecit misericordia. **I**lli g'o misericordie q'm' ip'oy miserabit'
 deus. **I**a uo ai i'ni' uenit i g'ustione et'na. iust' at i v'm
 et'na. q' her e i'q' v'm et'na ut g'nostat' te v'm uer'u' de'u
 & q' mis'it' ih' p'm' illa g'g'm'oe illa uisioe illa g'p'latioe
 faciat' i uois aie desideiu. hoc et' si solu' fac e vltia no
 hab' q'd' appetat quo i'net q'd' req'rat. **E**t desideio hui' arde
 bat saactat' q' x'p'o d'no dicebat. unde nob' p'rem' & suffiat
 nobis. **A**u' mis'it' e. q' me uidet. uidet & p'rez. q' ip'ae v'm
 et'na. ut g'nostat' te v'm uer'u' de'u & q' mis'it' ih' x'p'm.
Si si ille q' uidet filiu' uidet & p'rez; p'fecto q' uidet & p'rez
 & filiu' uidet & sp's son' & i' p're & filio. **I**deo nec liberu' ar
 bitru' tollim' & iudicat' aia n'ra d'ni no obliuisc' o'eb' re
 t'buo'eb' eia. **N**ec ignorat' dei iusticia & sua uol'eb' g'fi
 tie. s' i'ndit' i'eu' q' iustificat' ip'm & uiuit' ex fide donec
 ad sp'm' p'ducat'. fide saluz q' p'dilone opat'. **Q**uo di
 lectio i' cordib; n'ris p' no p' sufficiet'ia p'p'e uoluntat' nec
 p' l'ra; leg'. s' p' sp'm' son' q' dat' nob' **H**er d'p'putatio si
 questio' illi sufficiat solu' de sufficiat. **S**i at uidet' r'au'ed'u
 ee ne q'q' deo e'bu'ed'u p'uet' p'au' q'd' admittit' p'liber'u
 arbitru'. **S**i t'eo q'd' dicit' ad hab'eb' q'd' no accepim' p'p'ea
 et'na uolunt' q' i'ndim' dono dei e'bu'it' q' de lib'oe existit
 arbitrio q'd' i' n'creant' accepim'q. am'edat & uidet' no io

at p ho ad nos ptebat onde feci ad posse quibus dicitur ex^o

Hic et ex euangelio et ex lege qda possumus i sermois huius
 exoldio sicut de cameli transiu p foramen acus. et de duo
 dea milibz legionu q potuerut si uellet pugnare p ppa
 et de illi getibi qb dicit potuisse se a facie ipsi sui semel
 exfirmare q oia fra no st. **Hic** addi pnt etia illa q legitur
 i libro sapientie q multa posset noua tormeta dno exere
 i pios ad metu sibi pucte creatura q tu no exant.
 p et de motu illo q fides i mare trasserat. qd si nullo qm
 uel legimus uel audimus. dicitur si hoy ad dicit deo i
 possibile uides q dicitur q q aduq scriptura fide. et loq
 qlla alia huiusmodi possunt occurrere uel legent uel cogitant
 que possibilis deo negare no possumus quibus dicitur ex^o

Hic q dicitur pte illa opa dina. iuste at uice ad nra opa pte.
 suscepi onde etia ho opa ee dnu et ho egi i libro isto loqntus
 forte q sar e. **Hic** q i micos gre de. paria miche dixisse vi
 deo. nichil q me ta mltu dno delectat q vbi michi et
 spura ei plim suffragat et id agit ut q glar i dno
 glar et i oibz grāz agam. duo deo nra suru ruda habetes
 vn a pte huius ee datu optimu et ee donu pte est. Na si
 pte no e opa dei q p nos agit uel q illo donare nos agim
 nec illud opa dei e ut nos trasserat i mare. q p fide
 homi fici posse dno dicitur. et ho ipoy opi attribuit dno dicitur.
Hic habuere i vob fide sicut q i m mapi. dicitur hinc motu
 tolle et mitte i mare et fiet et nichil possibile est uobis.
 certe uobis dixit no michi a pte. et tu ho nullo modo fut
 ho n illo donare et opare. **Hic** q admodu sine expleo est.
 i hoibz pte iusticia et tu iposibil' no e. fieret ei si tanta
 uoluntas adhibet qta sufficit tate zel. et at tata si et
 nichil eoy q pte ad iusticia nos latet et ea nos sic de
 leteret amp. ut adqd aliud uoluptat uoluptat ipedit
 delectatio illa superet. **Hic** ut no sit no ad iposibilitate
 si ad iudiciu dei pte. **Hic** ei ne sciat no ee i hoibz pte
 ad sciat nec ee qd queb. ut ad appetedu agimū fuerit
 appetit. n tū delectat quatu diligeda e. hoc at sanitat
 die e. **Hic** si fortasse nspia putauit nichil nob deesse ad
 cognitione iusticie qd dno vbi qsumas et b inas dixit
 i dno b pte tota lege pte. nec ea tantu. **Hic** vbi

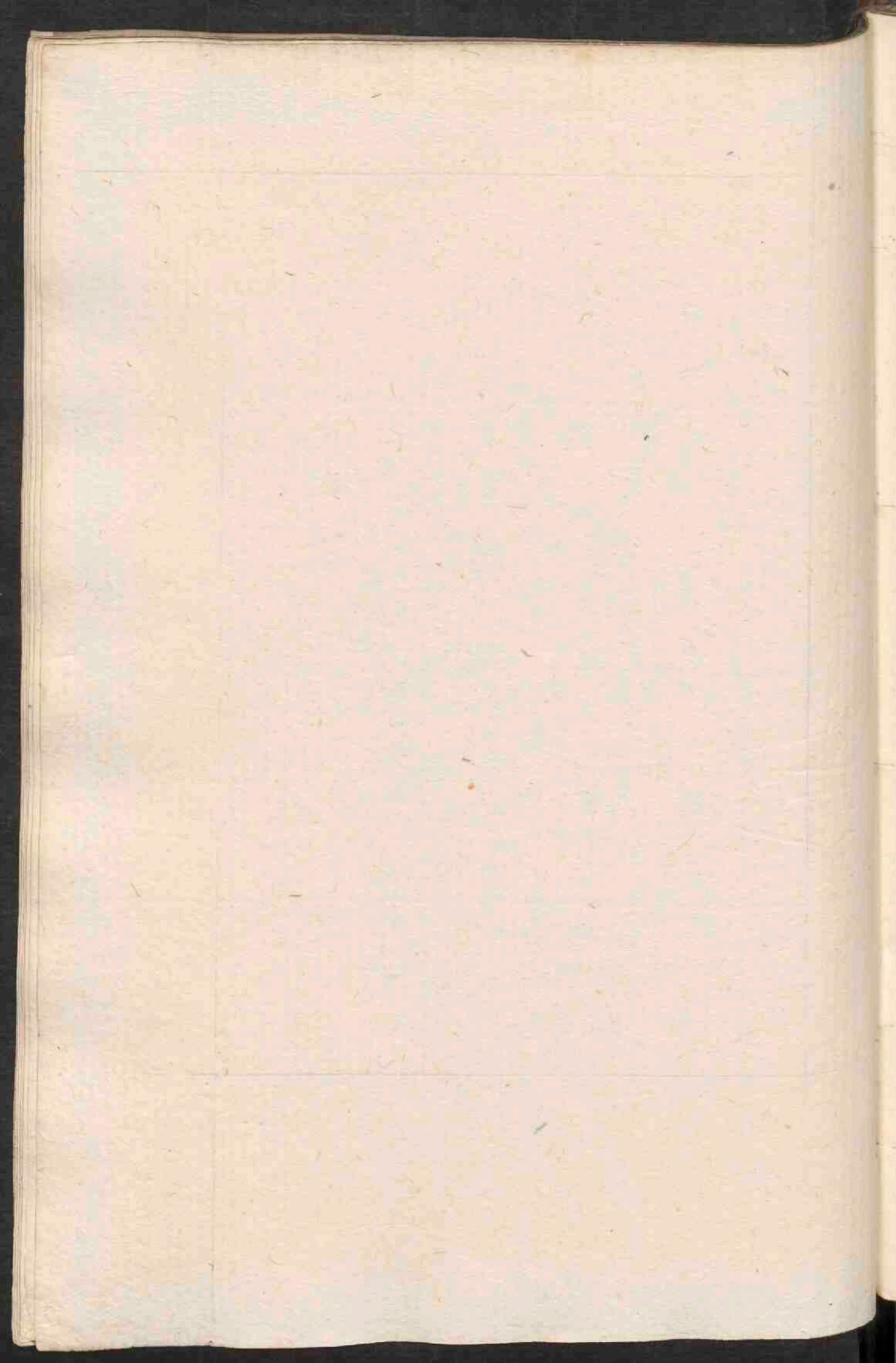
apassimis pmissis. Diliges ut dnm̄ deū tuū ex toto corde tuo ex
 tota aīa tua & ex tota mēte tua. et diliges pp̄ximū tuū sicut
 teip̄s. Ad verū hūc ipl̄q̄. ipl̄eri aq̄ iusticia. verū q̄ h̄o attēdit
 & illud attendat q̄ q̄ i mlt̄ offendim̄ aq̄ dū putam̄ deo que
 diligim̄ placē ut nō displicē qd̄ facim̄ & p̄p̄ea p̄ s̄p̄m̄ eius
 sine c̄ta & p̄p̄ia rōne ḡm̄m̄tū cū didiscim̄ qd̄ ei nō pla
 ceat p̄tēdō dēp̄am̄ ut ignoscat. **Plena hūana vita ē dōm̄**
m̄t̄ t̄libz. p̄t̄ at nūq̄ nouim̄ qd̄ ei placeat n̄ q̄ & ip̄e m̄m̄
not̄ ē nob̄. Videm̄ q̄ n̄ p̄p̄ealū t̄ em̄gnate. t̄t̄ at facē
ad facē. Ad v̄d̄ existim̄de audeat ac cō v̄tū fūit qd̄ ay ut
agnosca sicut & ḡm̄m̄tū. c̄ta dēi dilectionis facē ḡp̄latōibz
ad quāta fidēlibz n̄ ē. d̄m̄ nullo modo h̄at illi t̄p̄ de pp̄io p̄p̄a
ifferta dēi dilectio t̄t̄ p̄ficia dē notat̄ & dēesse credēdū ē.
Sicut ē aq̄d̄ ul' credi. et t̄i nō diligi p̄t̄. Diligi at qd̄ neq̄
fat̄ neq̄ credit̄ nō p̄t̄ ac si credēdō ad t̄m̄ dilectionis s̄t̄
patuētur p̄uēre q̄ n̄ r̄e maiorē i hac vita ē caritatē
nō posse dicim̄ ip̄e testat̄ ē. ut aīas suas p̄ fidē uel p̄ fr̄ibz
ponēt cū ali h̄at p̄d̄gnat̄ ē t̄ q̄ p̄ fidē n̄ abulat̄ q̄ uēta
ēit ad sp̄m̄ quā nodū uisā p̄fiant̄ & p̄ p̄t̄iam expectam̄
produbia & ip̄a dilectio nō solū sup̄ q̄ h̄o p̄t̄m̄ a d̄elligim̄
ēit. Nor t̄i iō pl̄ ēē potuit q̄ ex toto corde & ex tota aīa
& ex tota mēte. Neq̄ ei restat̄ i nob̄ aq̄d̄ qd̄ addi possi ad totū
p̄ceptū iusticiē quō iubem̄ d̄m̄ diligere ex toto corde & ex tota
aīa & ex tota mēte. Quī & de pp̄io diligēdo alterū q̄ se que p̄t̄
illa vita ipl̄ebim̄ cū videbim̄ facē ad facē. S̄ iō nob̄ h̄o
ct̄a n̄ p̄ceptū ē ut admonem̄ ad fidē exposc̄i quo sp̄m̄ p̄
m̄t̄ē. & obliuiscēdo q̄ retro s̄t̄ i que aīora nob̄ exēdē de
beam̄. ac p̄ h̄e q̄m̄ michi uic̄ t̄ ea q̄ p̄ficia ē iusticia
ml̄t̄ i hac vita ille p̄f̄at̄ q̄ q̄ loq̄e s̄t̄ a p̄f̄ct̄ō ē iusticia
p̄ficia dō ḡm̄m̄t̄. S̄ d̄m̄ p̄t̄ q̄m̄ iusticia minor hūc vite
ḡp̄p̄ct̄ q̄ iust̄ ex fidē uiuēt̄ q̄m̄ p̄d̄gn̄ a d̄no & iō p̄fidē
abulat̄ nodū p̄ sp̄z et iō nō absurde d̄m̄ c̄t̄a ad istā p̄
ct̄ē n̄ p̄erēt. Neq̄ si s̄t̄ ē nodū p̄t̄ t̄m̄ dilectio dēi
q̄m̄ illi ḡm̄m̄t̄ pl̄c̄ne p̄f̄ct̄ debet̄ iā culpe dēi depurandū
ēit. Aliud ē ei totū nodū asseq̄ caritatē. aliud nullā asseq̄
cupiditate. P̄ iob̄ debz h̄o q̄m̄ loq̄e m̄m̄ amēt̄ d̄m̄ q̄
cū p̄t̄ amāē q̄ sp̄m̄ n̄m̄ m̄t̄ h̄t̄ aff̄ct̄ē illi c̄m̄ sicut c̄t̄a

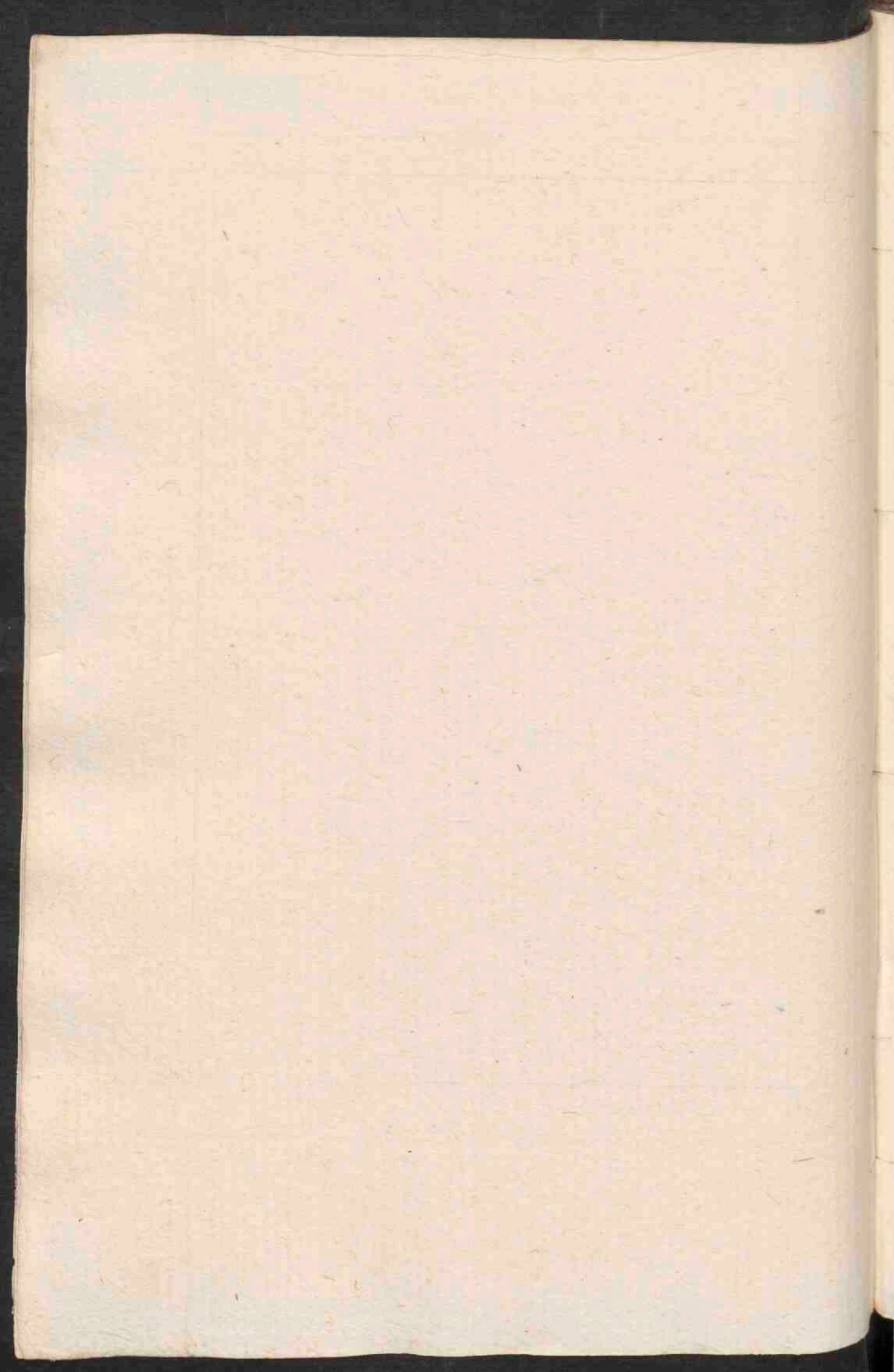
7 q̄m̄

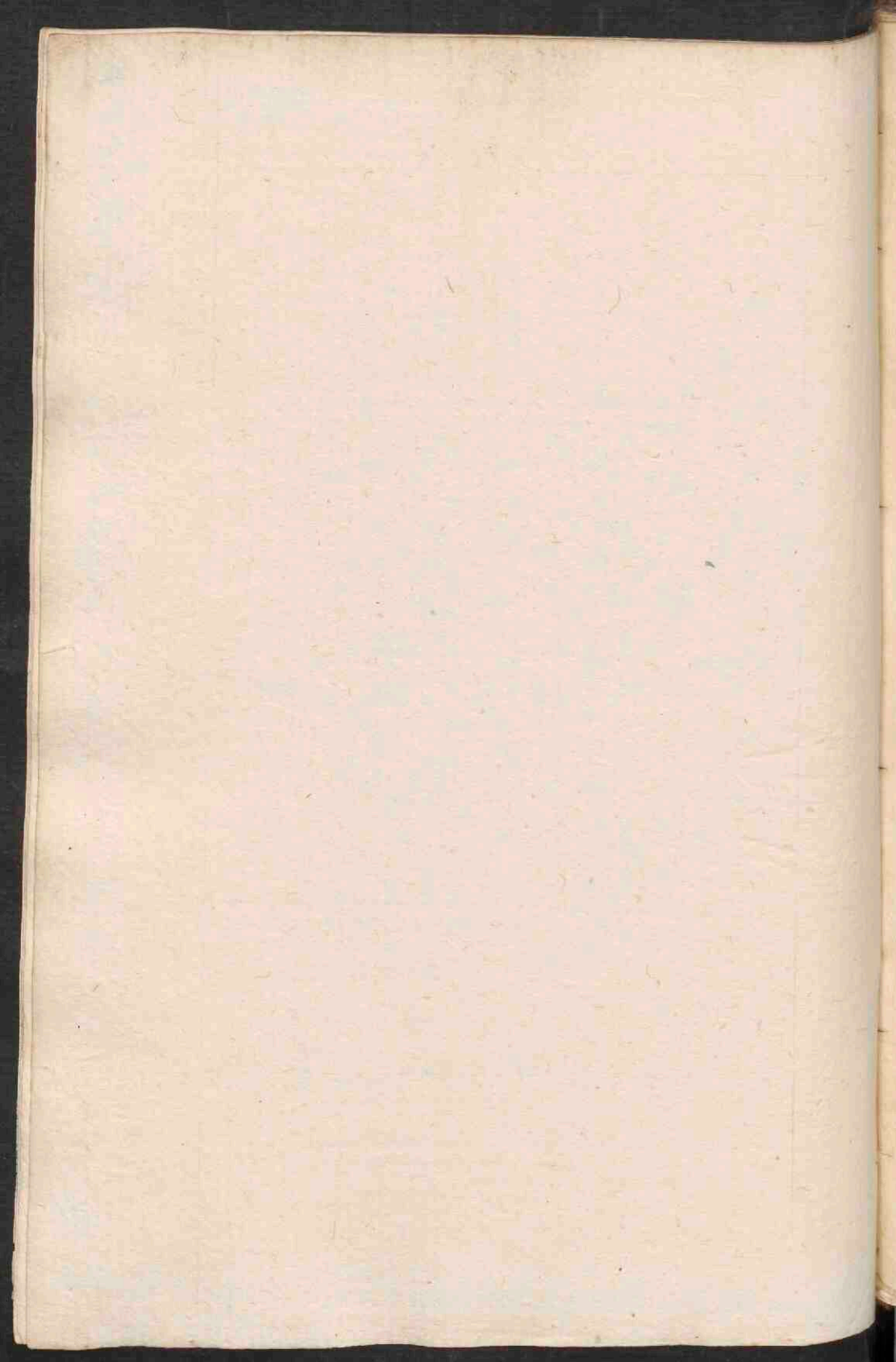
// h̄ic h̄m̄ q̄ loq̄
sup̄ra q̄

huius q̄ adiacet sensibilibus corpis p̄ oculis nullis tenebris delectat
 tati quibus nō p̄t i fulgentissima luce de signi. Verū care tā
 tā gstruima tlem atq̄ hūana i hoc corruptibili corpore
 q̄ etia si nodū illa supeminet illa p̄fectio ē caritatis dei
 oēs motus frenē libidinis absobuerit atq̄ ḡsuscepit. Atq̄
 i ista minore iusticia ad illam d̄p̄ opadu eide libidini
 nulla ielmatōe ḡsentiat. Ut ad illā vira i mortalē u
 p̄tueat. Diligēs d̄m̄i deū tuū ex toto corde tuo. & ex tota
 aīa tua & ex tota mēte tua. Ad hāc nō regnet p̄m̄i i
 mo mortali corpore ad obediēdu desideris eia. Ad illā nō ḡu
 p̄sēs. ad istā p̄t p̄ ḡuipias tuas nō eās. Ad illā m̄chitāp̄ia
 nichil ap̄h̄ q̄d̄ ḡ i ea p̄fectioe p̄sistē. ad istā hō q̄d̄ agit i
 ope h̄c & illa p̄fectionē p̄ mōde sp̄are. Ut p̄ illā iustī
 sine fine uiuat i sp̄are quā i ista desiderabat. p̄ hāc autē
 iustī uiuat ex fide i q̄ illā eō sine desiderat. h̄c ḡstruū p̄m̄i
 eī hōis ex fide uiuēt. agn̄ alicui delectationi illi care ḡsen
 tite. nō tū i uilis hōidib̄ flagitū facinorib̄ & flagitiis p̄
 p̄tradiis. uenientia i leuiorib̄. ut uel auri alicui p̄on que
 ad audiēda nō eēt. uel lingua alicui que d̄ceda q̄ nō eēt
 accommodet. ut i ip̄o corde d̄p̄ ita cogitet ut malit hōi
 q̄d̄ male delectat. & p̄ceptū s̄at̄ illiatū quā ista ḡp̄e ḡsen
 tō ē ad p̄m̄i q̄ v̄r̄q̄ fiet si p̄na ēreoret. Tales uisti ex fide
 uiuētēs nō op̄ h̄abēt d̄cē. p̄m̄itte nob̄ debita uia sicut
 & nos d̄m̄itōm̄i debitorib̄ uisib̄. s̄m̄q̄ ḡuicū ē ad s̄p̄m̄i
 ē. Nō iustificabit i sp̄ari tuo oīs uiuēt. & illud. Si dixē
 rim̄ q̄ p̄m̄i nō h̄em̄ nos ip̄os sed uiam & ueritatē in uob̄
 nō eēt. Et illud q̄ nō hō q̄ nō peccabit. Et illud. q̄ nō eēt
 iustī i eia q̄ faciat bonū & nō peccabit. Verūq̄ eī h̄o
 tiōm̄i nō d̄ p̄tēto d̄c̄at id ē peccatur. s̄ d̄ futuro id eēt
 peccabit. & si q̄ alia i hāc s̄m̄a s̄ta s̄p̄m̄a ḡm̄corat. s̄
 qui h̄c falsa ē nō possit. illud eē q̄d̄ quib̄ uideo ut i
 lēn̄q̄ ul̄ quātālib̄ i hāc uira potuēim̄ diffimire iusticiā
 nullā i ea sit hōm̄i q̄ nullū ~~h̄m̄~~ habeat oīo p̄m̄i. s̄iq̄
 hōi sit necitū dare ut det̄ illi. d̄m̄itte ut d̄m̄ittat̄ illi.
 Et si q̄d̄ habet iusticiā. nō de suo sibi eē p̄sīm̄. s̄ de ḡr
 grā iustificat̄ dei & adhuc tū ab illo ēsurit & sicut ius
 ticiā q̄ ē p̄m̄i v̄m̄us & ap̄d̄ q̄ ē fons uitē q̄ sic operat̄
 iustificatiōe i s̄p̄i s̄p̄i i huius uita tēptatiōe laborantibus.

ut tunc sit qd' p'ctibz largit' adiaat & qd' q'fidaly d'emet'
ignoscat nisi tñ eu' f'eat' & si t'ueniat isti si possit aliquo
sub onere corruptiois huius vincto cu' r' no' habeat deo
qd' ignoscat nisi tñ eu' f'eat' no' doctrina legis data. si
etia' i'fuso sp'u gr'e ut tal' e'et aditura no' eiusmodi
p'ca' crime. si ipius ip'et'at' t'unt'et. Hanc q'q' tal' si tel'
t'monia illa dina q'petes' accipiat p'ol' d' t'ueire no' possit
millimo tñ d'ic'ndu' e' deo de esse possibile quo volutab' sit
admu'et' huana. ut no' solu' ista iusticia q' ex fide est o'
ex p'te modo p'f'eat' i' hanc v'et'etia' illa sed; qua' p'tea
t'et'nu' i' ipa' e'ia' q'p'latioe' v'nd'ndu' e'. qu'q' de si n'c' uelut
i' quog' etia' hoc corruptibile d'ue' i' corruptione. atq; h'it
ut h'ois' mortu'os cu' i'ub'e' v'ue' m'ime' mortu'um. ut
tota p'ct'ia' v'et'et'at' q' sup'ra. nulla lex i' m'eb'is' e'it'ze
p'ugnet' legi m'et' d'eu'q; v'biq; p'nt' ita' agnoscat' sicut' s'c'i
postea' cognu'it' s'c'i. q's' d'anes' a'udat' affirmare' f'ici
no' p'asse. S; q'ze no' faciat' q'nt' h'ois'. nec q' q'nt' et
t'edut' se e' h'ois'. S'ao qd' sicut' i'possibilitas' ita' i'nd'at'
no' e' ap'd' d'eu'. Et s'ao qd' sup'bis' resistit. humilib'at' dat'
gr'ia'. Et s'ao qd' illi au' no' extoll'et' dat' e' stimulu' car'
nis' ag'ls' s'ar'f'ene' ut e'ia' colaph'et'. semel & i'v'ru' & t'no
depreca' h' d'ic'it' e' suffiat' e' gr'a' mea. Na' d'ic'it' i'f'mitate
p'f'at'. Alud' g'at' i' ab'it'o' & p'f'ido' i'nd'ic'ioy' dei. ut etia'
iust'ioy' os' obstruat' i' laude' sua' & no' ap'iat' nisi' laude'
dei. hoc at' a'q'd' q's' possit' s'c'it'at' q's' i'uestigare' quib' n'ot'
nosse' t'a' s'c'it'at' i'nd'ic'ia' dei et i'uestigabile' v'ic'
e'ia'. Quib' e' cognouit' sensu' d'm. d' q's' q's' h'ar'us' illi f'uit
q's' p'or' dedit' illi et t'eb'net' ei. q'z' ex ip'o' et p' ip'm' t'et' ip'o'
s'c' o'ia'. I'p'i' gl'a' i' sola' s'c'lo'y' amen **¶** Explicit' h'ic' au'
gustin' de sp'u & h'ca'.

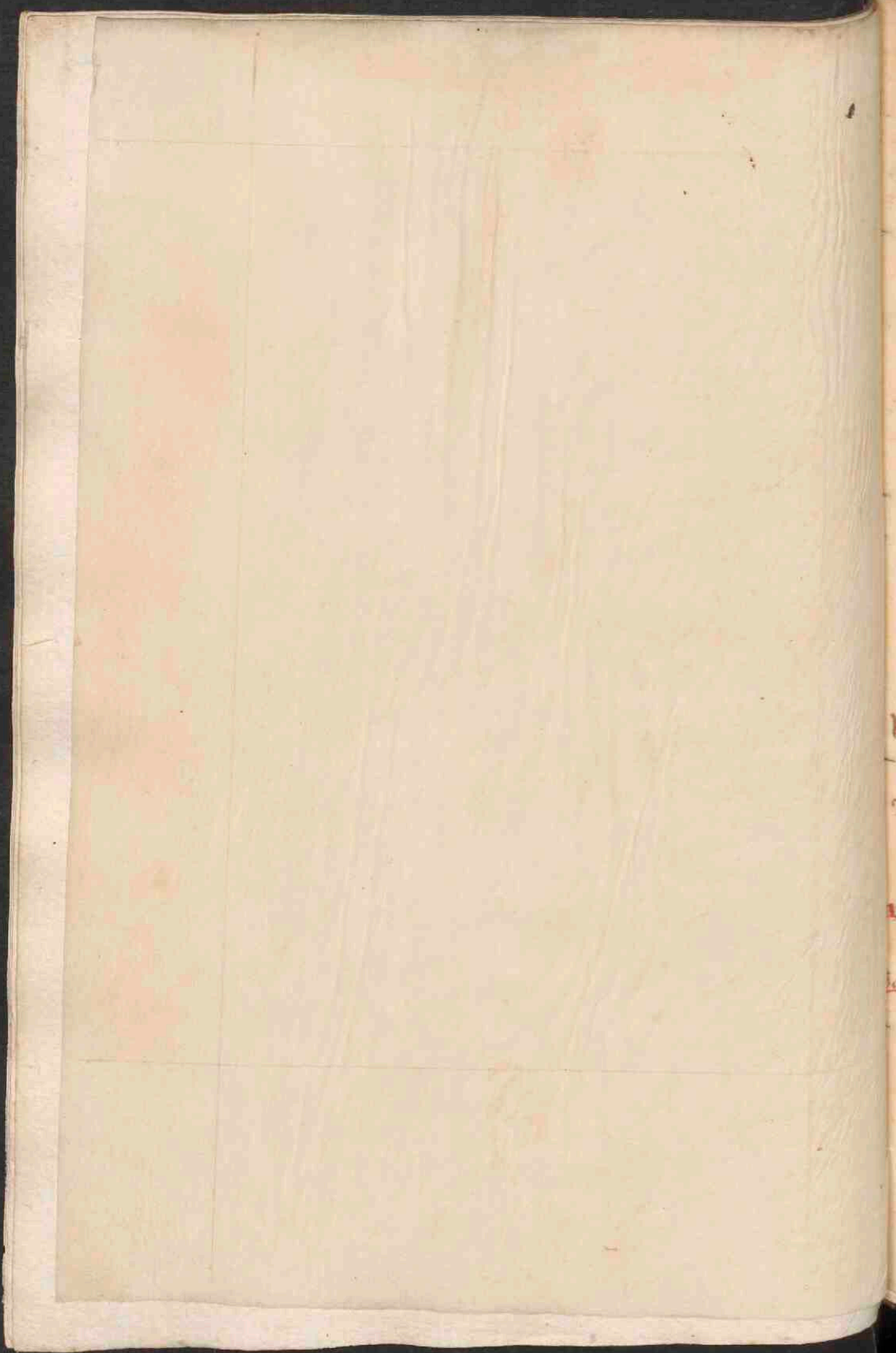

43

4

Incipit liber beati augustini epi de quinq; genibus
Debitor su fateor no necessitate. *hostiu.*
 sed qd' vehementius est caritate. Ad complenda
 non potest esse molestus exactor. ai ad red-
 dendum deuotus est debitor. Sed ut ipse qd' promisi.
 adiuuare me fas oratioibz vris. ut dno ops det gra-
 tia sermoinz meis. et satisfacia pno meritis et au-
 ribus vris. Si meminisse dignamur. q' i tpe af-
 fuis. quinq; gra hostiu ee diximus. Com' que ex-
 pugnada iduacis postulauimus. ut necessaria
 arma parare possemus. *Dimissus dies illupit.*
 nos q' ipigre ad certame dno adiuuare pcessim q'
 aduortum mri i noie dmi. q' fecit celu' et terra.
 Donabit certati victoria. q' certati dedit audacia.
 No nos hostiu turba? no bellatu' renocet forma:
 no qsi fulges vitrea terreat arma. Goha mag-
 ni robustu. armis terribilibz igentiq; turba mi-
 mta. dauid solus. puer pius atq; ieremi iarmis.
 vno lapidis ictu pstravit. tota q; allophiloz cast-
 turbant atq; fugant. Sed at aliud petra cotra
 goha manu dauid dimissa? nisi xpi' tot' dyabo-
 lu' ex femie dauid veteru' significauit. *Ecce*
diuinit. u. et erroz q' dixim' q' quinq; gra ppona
mus. Paganu' dicit. Sed est qd' nos exhorretis
atq; abiat. tñ' multos colere deos? Ecce et vos deu'
q' predicans coleda. filiu' habe dicitis. et sine al-
telis conuptioe sexus natu' esse cofingitibz. Iuda
dicit. Quomodo vnu' colere deu'. quado et hoiem
que pres vni crucifixerit. dnm deu' dicitis
hoibus extorquetis. et tñ' filiu' dei vobisc' vene-
ret' et colat. Namchei dicit. fantasina ee qd'
dicit. dnm xpm. femeo potuisse nasci ex utero.
No ei dignu' est iquit. ut rata maiestas. y fordes
et squalores femie trasisse credat. Habelli-
am. id e' patripassiam dicit. vnus est. deus

Paganu.

Iuda.

Namchei.

Habelliam.

pater & filius. qui ipse est pater. ipse est filius. Nā
si aliud dixerimus. dicemur multicolores. **Adrianus**
dicit aliud ē pater. aliud ē filius. si minor ē filius. q̄
modo ei fieri potest. ut genitor. genitus sit equalis.
Ecce s̄ errorū p̄posite q̄stiones. quasi hostium q̄po
sue acies. Contra istas acies p̄feras. s̄ssimū
fr̄es. assumite arma dei. ut possitis resistere
die malo. & ī oibz p̄f̄a stare. Accingimini liberos
vros ī veritate. Nemo trepidet. nec formidet
Est lorica iusticie. est scutum fidei: ī quo sagittae
ce malignorū ignite exapiat̄ & extinguantur.
Est galea salutis. ē gladius sp̄s. q̄ est verbum dei.
Quisq̄ fidelium xp̄i militū h̄is fuerit munitus
armis: nec quisq̄ formidabit p̄sonā. nec ter
rore reponit a certamine iuocabuntur. **Epa** fr̄es
certamine ī promptu ē. seruet opus. urget
aduersarius. spicula parat. iacere temptat. nec
expansat. **Fr̄es.** plures s̄ nobiscū. q̄ aī illis.
Nobiscū ē moyses ille armis magnis dei.
qui ut hoste videret plauite. ad deū manus ex
tendit. iā nūc figura crucis xp̄i ostendit. **Ipe**
divino īperio. tumētis p̄ti volūtes fluct
uosas sinibus vndas. **in** vno ictu virge
pulsit. & traxit p̄lin. an̄ds iterū vertit
ī rāpos. **Nobiscū** ē ihsus. p̄ moysen p̄li
dux israheliticū. fortissimū p̄lator: cuius etiā
nomē dicitur saluatorē. **Ipe** poterat sui &
diuina fiducia. die sui adversus ~~monē~~ metas
ne p̄geret statuit. & nocti ne accideret ipe
rauit. **Ipe** genitū reges. nō sigillatī. s̄ congregatī
supavit. captivavit. **h̄m** hūiliauit. occidit.
Nobiscū ē dauid manus fortis. **Qd** dicam?
Servus dei. electus dei. amicus dei. pater dei.
Non erant & bene non erant. nō solū parere

subiectis, sed debellare supbiōs, verū etiā vācū
 ondē, & patriā custodire, Ipe inimicos suos cu
 se qret, nō pūciosus, et ac viciēt nō existit ipius,
 Nobiscū p̄ alijs, atq; alij viri sū q̄ oīa futura pre
 uiderūt atq; p̄dixerūt, Nō est ergo qd̄ nos cre
 at, tācū expectate, audite, orate, Tēnor et aru
 tior, arca me v̄ra sit orō, Nō dicitur sū imo
 rem, iā qd̄ p̄posuim⁹ p̄sequimur, Qd̄ dicit pagā
 ne, Dē iqt̄ si delectat⁹ ē filio: idignit̄ quigio, Si
 horum quigū: solus ē sine filio, Qd̄ ei poterat
 iūctri simile deo, qd̄ quigēt⁹ deo & parēt filiu deo,
 Deide si sicut dicit, habet de⁹ filiu: iā nō vnicō
 lino deū, Qd̄ agimus? Ab allophilo celū missū ex
 cepim⁹, Qd̄ remittim⁹? Qd̄ lib; miserim⁹
 celū, licet p̄uenit ad illū, nichil p̄dest, Quare?
 Quia durus est, qz lapideus ē, ydola colit, Et sicut
 ē, filius ill' q̄ facit ea, & oēs q̄ q̄fidit i eis, Erās
 saturas nō accipit, Quetam⁹ qd̄ lapide q̄ pau
 tatur, ut p̄cussus quassetur, quassatus ḡmmuat⁹,
 ḡmmutus i puluere cōuertat⁹, cōisus i pulue
 re cōphatur, cōphutus serat⁹, factus, faciat fruct
 ū, nō qd̄ igne ḡsimat⁹, si qd̄ horreo icodit⁹,
 Ermes q̄ latine mercator dicit⁹: s̄psit libru, q̄
 logostileos appellat⁹, id ē, v̄bu p̄fati, magnum no
 me libru hui⁹, qz magnum ē de quo s̄psit ē liber,
 Qd̄ ei p̄fert⁹ ē v̄ho: qui solus ē i mortuos liber:
 Andram qd̄ loq̄t⁹ manius de v̄ho p̄fati, Dns iqt̄
 tōm factor deoz: secūdu fecit dnz, Et p̄ pau
 ca, ut ostēdet qd̄ dicit, repetiuit & dicit, Qm
 ḡ hūc fecit, primū, & solū & verū, Bonus at
 ei visus ē: & plenissim⁹ omni deoz bonozū,
 Et se iqt̄, letatus est, Cui vel cū quo se letatus
 est, Dicit ipā sapiētia dei, filij dei, Ego etiam
 cui aggradebat, Ego letat⁹ ē & valde dilexit,

quasi unguentum sum. Quis pius dixit factum. postea
 unguentum appellavit. Itē alio loco sic dicit, filius
 benedicti dei. atq; bone voluntatis. cuius nomen nō
 potest nāno ore narrari. Querebas pagane. cō-
 iuge dei. audi maronem. para frōtē. exape lapis.
 lapidē. Cade. ut erigaris. frāgere. ut ofmēris.
 destrue. ut edificeris. Itus lapidis. nō autē dūi
 dat frōtē. nō venā rēpat sagnis. nō autē dūi
 foveā volucis: h signū faciat crucis. nō aperiat
 grīs. abiat rōgo ex corde tuo impura prauitab.
 Cōmp dei. ē bona voluntas. Quomōd at pē sit deo.
 et filius deus. hō tū duo dū. h unq; sit deus. tēat
 disputare nō deho. q; nisi credideris. itellige
 nullatenus poteris. Et tū filiū dei. dū fatet. maronē.
 hoc lapidē pmissus. lapideus desinat saclegus.
 Audiamus qd etiā sibilla vates eorū. de eodē dicit
 Alū iqt dedit deus filiū hōm colēdū. Quātū
 apparēt t hūis sentēns maronē et sibille. sabellus
 etiā dicit. ayarunq; et pēm. dū dicit. et filiū
 et sibilla dicit. dū alū. Sabellus dicit. nō alū.
 qz eūdē. pēm affelt eē quō filiū. Opermū val
 de est: si mō nō ad dū tātū. s; etiā ad quātoscūq;
 missus pueri ponit adūsarios vno ictu pautiam.
 Itē sibilla dicit. Ipū tūi gnosce deū. dū et dei
 filiū eē. vsus iste. pagani inepat et in dū. alio
 loco. symbolon appellat filiū dei. id ē. ofiliū. uel
 ofiliam. Et ppheta dicit. Vocabit nō eiā amira
 bilis. ofiliad. deus fortē. Sic arrianus arguit
 q; cū dicit. minorē filiū. dicit aq; deū nō habuit
 se filiū. Et si fuit sine filio. fuit sine ofilio. Ecce
 ad q; et ad quāta pūla pūoram. Et qm deus nūq;
 fuit sine ofilio: etiā cōt dicit arriano. nūq;
 pē potuit eē sine filio. Qd agis pagane? dū
 aurep. noli eē sicut aspis surda. q; optinet aūe
 ne audiat vocē iratatis. Nō tibi meos auctores

net

dit

indicat

vini

pfero. Iam e' mercurius, cui te' d'ob t'at'us ho-
 nor cultusq; allatus e': ut ei' noie. die' d'm'ca
 vocaretis. Ipm' audi. ip'e te' qu'rat. ip'e expug-
 net. ut cu' te' vireit. illi credas & michi credas.
 Mercurius dixit. Dilexit deus unigenitu' suu'.
 Ip'e dixit. Fili' b'ndicti atq; bone voluntatis.
 Et ne de ei' noie te'du' i'trogatiois sustineret
 scatu' adiu'git. Cui' noie no' pot' est hu'ano ore
 narrari. Q'd tu mercuri d'cas & ali' hoibz noie
 filii dei narrari no' posse. A te' narret. q' no'
 homo. s; deus ab hoibz estimaris. Et loq't ad fi-
 liu' suu' d'c't. Est at' q' q's filii i'ennarrabilis ser-
 mo sapie'tie s'ib' s'ib'. None hoc e' i' p'ncipio erat
 v'lu' & v'bu' erat ap'd' d'u'. Dic' er'm'is. Sermo
 iste sapie'tie habz m'rem'. Be'at'. De solo deo.
 d'us e' om'z du'ante deo mortalibz. & q' ab hoibz
 idagari no' pot' est. Addidit & dicit. sup' hoies est.
 Ergo q' sup' hoies est: noie filii dei narrare
 no' possu'. q' deus no' su'. Dicit hoies. q' si hoies.
 q'd deus su' ego. q'd no' su' agnosco. Sermo sapie'tie
 de solo deo est. No' g'o pagane ibi hu'ani suspi-
 ritus aut f'ngas fuisse ~~ergo~~ c'ing'u'. De solo deo.
 deus e'. & sup' hoies deus e'. Iure pat' & sibilla
 d'c't. Ipm' tuu' agnosce. ^{om'} de' dei filiu' ee'. ipz tuu'
 agnosce deu'. Ipm' no' aliu'. no' iou'e. no' marce.
 no' nicolu'. s; que' q'stet' mercuri'. Q'd miraris
 xp'iane. & q'd' talia isti de pat'e & de filio d'c'at'. Et
 de'nes credut' & q'rem'is'at'. Nepe' i' eu'ngelio tra-
 sc'ute d'no d'c'at'. nouimus q's s'ib' filii dei. be'at' ate
 t'epus p'de' nos. O'm'a quomo' de'nes iudic'e: sic
 hoies agnosceret saluatore'. Q'd dicit iudeus?
 B'nat' e' nobis deus. p'e' illu'. aliu' no' nouimus.
 Illu' at' que' d'c'at'is xpm'. p'ies n'ri. no' deu'. s; hoies
 occidit. Nepe' hoc e' q'd' dixi. v'ema' q' modo.

in deos.

Abur audi qd' metuas. ne iqt gtepedu putes.

deones iudic. sic hoies agnosceret saluatore.
Ecce deones viderit & tremuerit. hoies videt
& occidit. Deones ofessi s^d. hoies psecuti sut.
Ecce ifelicitas e. & quata miseria ipare etia deo
inibus iudic. It' deones cadit. hoies perent
hoies cadit. deones perent. hoies saluat. deones
punit. Et hec mutatio e dextere excelsi. non
psupno hois de suis vrbz qd' dicit. Tot' v^d istu iudic
no laboro. Pugnet tot' illu codices sui. pugnet
tot' illu lex & pphete. & a victo a hūilitat' salua
bit'. a supb' & p'issim' punit'. Dixit deus ad
moysen. Ecce ego mitto angelu meū q' pcedat te.
& custodiat t' via. ac introducat t' locū que parauī.
Abur audi et voce eius. nec cōtepedu pu
tes. Quare? Quia nō dimittur ai peccaueris. &
e no' meū i illo. Quis e iste tā magnus? cui
deus & p'atē suā dedit & nomen? Dns v'itutu
ipe e rep gl'e. Et vnde pbamus. qd' ai dicit' ag'li.
ag'li debeat itelligi deus. Habes i libro q' appel
lat' genesis. Ven erut iqt duo ageli sodomā vespe.
sedet' lot' p' s'ubz ciuitatis. Is ai vidisset. sur
cepit & iuit obuia eis. Qd' plura? Suscepit. obse
quatus e eis. t' p'eg'nis. gsuetudie hospitalitatis
liberaty a p'iculo ciuitatis. & tepale euasit t'cediu.
& et m' gsecuty e p'mū. Dixit xp'iani sine dis
cretioe exhibe hospitalitate. ne forte tui domu
clausitib. cui hūanitate denegauitib. ipe sit de
xps. No aplius euageni. a p'posita actioe. Angli
venerut ad lot' & dixerut. Videte & aduertite.
qz ag'li loq' dicit' Qd' dixerut ag'li. Salua aiq;
tuā. noli respice p'p' tergu. qz neco p'oneb' manu
sup aratru & retro respices. ap'us e regno dei.
Ne stes i oi orca & regioe. Terreus nō t'hereas

Voluptatibz. si t̄ mōte saluū te fac. Spes tua deus
 sit. ne tu sil pereas ad sodomitas. Dixitq; loth
 ad eos. Videte hōez videte: nō eam sicut iudei et
 sabelliam. neq; lupietē. sicut arriam. s; oculos
 sanos habete. sicuti catholici xp̄iani. Auglōs vi
 dit. d̄m̄ itellepit. Qd̄ dixit agelis. Dixit at loth
 ad eos. Dn̄e m̄. qz seruus tuus inuit grām
 corā te z magnificasti misericordiā tuā. quā
 fecisti meci. ut saluaret̄ aīaz meā. magna
 res. Cū volo iudeū ferire: sicut ph̄m̄ces for
 tissimus vir. hasta vbi suū vibrauit z misit.
 factū ē ut p̄ iudeū ad sabellianū trāsiret. ar
 rianū q; p̄tēt. Qd̄ agit loth sc̄e. Auglōs videt.
 z nō vnu s; duos. z dicit dn̄e m̄. Ad vnu vbi
 facis. vnu patris. z nō metuis: ne alci iūria
 facē videaris. Absit. Recedite iudei. recedite
 sabelliam. qz nō videtis. recedite arriam. qz
 pat̄id videtis. Ego video qd̄ nō video. et qz video
 nec ḡt̄pno. nec erro. Quos video. eq̄les video.
 vnu rogo. nulli iūria facio: qz p̄em̄ z filiū
 nō diuidō. Nā ut itelligatis me nō falli. cū duo
 t̄p̄ vnu d̄p̄oz. videte vtrū duo. aut vnḡ t̄m̄cibz
 r̄spōdat̄ p̄obz. Metuit ut ī modica ciuitate z
 p̄p̄ia refugiu habet z vneret. R̄spōdet̄ ei.
 Videam̄ quot s̄t q̄ r̄spōderūt. Vbi libi s̄b̄se
 q̄it. Dixitq; ad eū. Quasi r̄s̄io singularis
 est. Adhuc sc̄p̄re. videam̄. Ecce etiā t̄ hoc sus
 cepi p̄ces tuas. z ne s̄b̄itā v̄b̄e p̄ q̄ locut̄ es.
 festina z saluare illi. qz nō potero facē q̄q̄.
 donec ingrediaris illuc. Videt̄ iudei. dicit aḡlin
 z esse deū. Audis arriane duos. p̄em̄ z filiū
 dicit̄. Nec tamē eū p̄em̄ q̄ filiū p̄t̄ sa
 bellianōs. s; p̄em̄ z filiū. Audis qd̄ dictū est
 suscepi p̄ces tuas. Audis qd̄ dicit. Nō s̄b̄itā

dm̄

vibe. eludis. nō poterō facē argi. Iudeus legat aglū.
Intelligat dñi. Sabellianus legat duos veisse. ar-
rianus legat unū respondisse. & nō agnoscit. si et-
zore fugiat. me ad ignē etnū pueiant. Si ut
pleniq̄ ordanū dicitū. aglū debē intelligi dñi.
lectionis hui⁹ sequētia recitamus. Igit̄ dñs iqt̄ pluit
sup̄ sodomā & gomorrā sulphur & ignē a dño. Et i alio
de celo. Qd̄ ē dñs a dño? nisi filiq̄ a pat̄? Et i alio
loco dixit dñs dño meo. id ē pat̄. dixit filio suo.
sod̄ ad dextera mea. donec ponā inimicos tuos
strabellū pedū tuorū. Itē i exodo. dixerunt iqt̄
moysi agl̄ dñi i flāma ignis. de medio. Et vidit
quī rubus ardebat igni. rubus at̄ nō glutebat.
Et dixit moyses. Transiē videbo hoc grāde visu
aut itaq̄ nō glutat̄ rubus. Cū vidiss̄ at̄ dñs
quī accedit vidē. vocavit eū dñs & rubo. Ego
ip̄e agl̄. ecce ip̄e dñs. Et seq̄t̄ dñs. moyses
moyses. At ille dixit. quō es dñs. At ei dñs
Ne accesseris huc. nisi solueis calceamentū
de pedib⁹ tuis. Tonus et̄ i quo stas tra scā est.
Adhuc audi qd̄ dixit ei. Ego sū deus pat̄ tuorū.
deus abrahā. deus ysaac & deus iacob. Et ideo
iudeus sic audiat agelū. ut intelligat De et
timeat dñi. Sabellianus sic offeāt̄ pat̄em. ut
nō negat filū. Ariarius sic fateat̄ pat̄em. ut
nō minuat filū. Ihesus etiā. sicut liber dicit
q̄ ei⁹ q̄stus ē noie. cū cot̄ hostes dmiraret.
i ip̄o q̄stus ē p̄ctū. vidit virū stāte cot̄ se. cui
gnatū knētē gladiū. p̄cepitq̄ ad eū & ait.
Nō es an̄ adāsaiōy. Qui vidit. Ne q̄p̄. si sū pat̄
cep̄ exerat̄ dñi. & nō adueni. Cedit ihesus
p̄ius i tra. & adoravit. Et nō seq̄re iudee dūcē
tūi. Videt. iterogat. adorat. visio gnumione
habet. Videt̄ ei⁹ & qd̄ agnoscat̄. & qd̄ nō agnoscat̄.

Ergo visio communione habet. interrogatio ignorantia.
 adoratio fide. Que vidit. hominem. Quis est iste homo?
 Ipse est. cuius contra inimicos gressus. perambulabat. p[er]nu[n]ciabat.
 desiderabat. et expectabat. aduentus eius. Et
 homo est ipse. Et quod cognosceret eum? Quis est iste p[re]s[er]v[er]s
 exercitus d[omi]ni. N[on]ne ipse est qui interrogatus i[n] eu[angel]io
 gelio quod esset. r[es]pondit et dixit. Principium et quod loquitur
 vobis. Quare fremuerunt gressus et populi meditati
 sunt inania aduersus d[omi]n[u]m et aduersus x[p]ist[u]m eius. Vides
 armatum. noli metue. N[on]ne contra te venio. si pro te.
 Quod non sum missus nisi ad oues que perierunt domus
 israel. Quod est istud quod vides. interrogas et adoras? Audi.
 hominem video. Interrogo quod video. et audio quod non video.
 Adoro non quod video. sed quod credo. quia fides ex auditu.
 auditus autem per verbum x[p]ist[i]. Quod ego quod et credo?
 Adoro et sequor. hominem video. si pro filiis hominum
 quod intelligo. N[on]ne quod michi coruscet. et t[em]p[us] de
 latebris fulgidi a quod splendet. Volo ad eum. quia venit
 ad me. Desirabo. que video. Hoc grande visu
 quod video. et homo est. et non est homo. Immo et homo est.
 Ipse manicheus. et plus quam homo est ipse iudeus. P[er]ge
 ihesu meus. dup[lex] meus p[er]ge. Quare non? Quod
 tu me i[n]quis. me acquiris. Ecce venio. hominem
 i[n]uenio. Interrogas. quod intelligo. Obscuri est i[n]vidu
 video. Tecta est facies moysi. Velamine i[n]pedit
 facie. latet veritas. non cognosco quod sit. Opus est
 et interrogatio. Dic tu homo. N[on]ne es an aduersarior[um]?
 Si aduersarior[um] est et homo est. inimicus est. Si non
 est. et homo est et saluator est. Per me venit. si ante
 me factus est. Si ihesus est. saluator est. Inter
 roget et istis istis. Interroget potius posterior. si
 tatu minor maiore. Interroget deficiens

placet
 b[ar]b[ar]is
 su

et q[ui]

Primo figura intelligit vultu

crefcente. figura utroque veritate. ut luceat dies
et imoveat tenebre tyales. Ecce vero. Hec q
sp̄s carne et ossa no habet. In quo. palpo dicitur car
ne. Quero. imoveat armatu. Adhuc latet mysteriu.
Interrogo vru. audio vbu. credo vcrū. imoveo
velu. adro deū. In eo qd̄ ih̄s vidit nec agnouit
furiosa gēte iudeorū significat. Et si videt agno
uisset. nūq̄ dñs gl̄a cruxipisset. In eo at̄ qd̄ au
diedo credidit et adraur. istu significabat plim
de q̄ sp̄m ē. Nō q̄ nō agnouit sermuit michi
i audiu auris. obediuit michi. Audi adhuc q̄ deū
negas genuisse filiu. Audi qd̄ dicat p̄r p̄saya
pheta. Nūq̄ ego q̄ alios parere facio. ip̄e non
parā dicit dñs. Si ego q̄ gnatione et ceteris t̄bus
stell̄ ero dicit dñs. deus tuus au dñs ē. filius meū
est tu ego hodie genui te. Qd̄ me stimulas arti
ane. Imides ai audis. hodie. Apd̄ deū nūq̄ crux
timus. nūq̄ hest̄mus ē dies. h̄ sp̄ h̄ hodie. Nō
m̄tū calis soluit̄ annis. nō succedebz̄ accē
dēbz̄ tr̄asigū̄ m̄sibz̄ diebz̄. nō hore mutāt̄
nō variāt̄ t̄pa vel momēta. vbi dies n̄. Emō
gcludit̄. nec t̄tas t̄choat̄. Audi adhuc iudeus
qd̄ p̄ pheta dñs dicit. audiat arriam̄s. audiat
et oēs q̄ filiu dei. a nō ēē. a ēē minora dicit.
Ego iqt̄ deus. et nō est alius. Et qd̄ de filio dicit dñs
si tu solus es deus. Audi adhuc. Qd̄ festinat̄.
In memetipō iram. Vbi ē iratio. nulla ē
dubitatio. In memetipō iram. q̄ dicit̄ de ore
meo iusticie vbu. Ecce habes filiu. Egd̄ dicit̄ de
ore meo vbu iusticie. et nō z̄utet̄. Ne fabellianus
dicit. qz̄ ip̄e ē fili⁹ q̄ p̄r. egressū vbu nō
z̄utet̄. Ne fabellianus dicit. qz̄ p̄r. p̄r est.

7. Istud legitur cartusie
188. i. festo purificac̄
1. secundo noct̄ no. q̄
lectio 17.

Filius filius e. Sileat aliquantulu hereticoz lo-
 qatib. nulla habet vicia. Impletur dm
 scieat. et filio dei a nullus adusabit. a q adusabit
 gopuere gfuadet. Egrediet ist de ore meo ius-
 tiae vbu. et no rictet. qz michi curuabit oes ge-
 nu. et cofitebit ois lingua. Et filius qd dudi g
 duo dici. mee st fimo me iustiae et ipiu. dge g
 Et qd postea. Ad eu venient. et gfuadet oes qze
 pugnat. Itc ne oes pagani. heret. indi. adusa-
 m et ipugnate filio dei. Ad eu venietis et gfuadem
 oes q ipugnatis ei. No pua de filio dei locuti su-
 mus. et resistetibz iqua cu potuim adusarib. no
 peccim. Quis volo ad eu incarnatione accedere
 et manicheus obsistit ipurus. qze. qz filiu dei
 no vlt dia etia hois filiu. Et ubi e qd scriptu est
 Korate celi desup et nubes pluut iustu. apratur
 tm et gmet saluatore. et iusticia orat fil. ego
 dms creau eu. Itc. Eae p mltis datz e nobis. filio
 datus e nobis. et frus e pncipaty sup humeru ei
 et vocabit no ei. amirabilis. gsilari. d. 2. fort.
 p futurum scli. pnceps pacis. Itc. Eae ego coapnet
 iustia et pariet filiu et vocabit no ei. emmanuel.
 Dicit dqb. Cu manicheo certare disposueras.
 no cu iudeo. Cot manicheu noua tela. no atiq
 st necessaria. Qze. Quia nouu. no veto accipit
 testamtu. Et michi q cot vtralsq suscepi certa-
 me. vndiq arma st nra. maxie qz ista noua
 ex veteibz st fabricata. Ergo et illa no abiacda et
 ista portada st. Quisib ei telis. dui si coadut adu-
 sari. Qzdo itaq iste feruadus e. ut loquet de eu
 gelio. no sileat de pphetis. Et ego ist manicheus
 nec moysen accipio n pphas. Et qd agit de paulo
 aplo. q i exordio eplie sue ad romos scripsit. paulo

24

sume

manicheos

34

filius dei erat. filius hois factus e. d. erat ho factus est.

Ite seruus ihu xpi. vocatus aplo p p g g u n s i e u a n g e
liu dei. qd ate p miserat p pphetas suos i scripturis
sap de filio suo. q factus e ei ex semine dauid scdm car
ne. Audis qz euangeliu p aplos suos no expellit?
nisi p pphas ate p m i r t e t? Audis q filius dei scdm
diuinitate, factus e filius hois factus ex semine dauid
scdm carne. Qd ei e i q pphete qz i i d euangelio?
Dixit ppha. Corate celi desup z mibes pluant iustu
Deiat agls z p d i c t v b u. A p l a t? Era. audiat ma
na. z g m i e t s a l u a t o r e. p a r a t i h m. p p h a d i a t. E t
ce vgo i v t e d g a p i e t z p a n e t f i l i u z v o c a b i t n o
ei e m a n u e l. H o c e t i a e u a n g e l i s t a a d d i c t. s e a n t u s
e z e p p o s i t d i a b. n o b i s a d e u s. f u i s t m a m c h e e
c o n a r i s a d u s a r i p p h e a s. E t e a p l o d i c t d e f i l i o s u o
q factus e ei ex semine dauid scdm carne. Qd pphete
p u d e r u t z p d i c e r u t. h o c a p l i v i d e r u t z p d i c a u e r u t.

Qui erat. factus e. Qd erat. Qd factus e? Pbu eat.
caro factus e. C u s a c e p i t h u a n t a t e. n o a m i s i t d i u
tate. factus humilis. mansit sublimis. Natus e homo.
no desinit ee deus. Natus e p u i l i s. l a t e s m a g n u s.
Q u i l i b e t a p l e c t i t d e u n a t u. n o h o r r e a t v g i s
p h u. D i a t c r e a t o r d e u s h o i s. f i l i u s h o i s. e d v i d
e q d e p m o u e t i m e a n a t i u i t a t e. N o s u l i b i d i s
g o e p t a a p i d i t a t e. E g o m r e m d e q n a s c e r e t f e c i.
e g o v i a m e o i t i n e i p p a t a u a r q z m u d a u i. I h a n c
q u a d e s p i a s m a m c h e e. m i t e m e a. s m a m u f a b
c a t a e s t m e a. S i p o t u i i q n a r i a i e a f a c e r e. p o t u i i
t u l l a i q n a r i a i e x e a n a s c e r e t. S i c u t t r a n s i r i
m e o. i l l u n o e c o r r u p t a v g i t a s. s i c m e a i b i n o
e m a c u l a t a m a r e s t a s. S i s o l u s r a d i u s c l o a c a m
s o r d e s f i c t a r e n o u i t. i q n a r i n o n o u i t. m l t o m a g
s p l e d o z l u a s e p n e. i q m e h u l i q n a m e t i o c c i r i t.
q u o a n q m u d a r e p o t e. i p e p o l l u i n o p o t e s t.

radiauit

potest

Gaude vnde sordet i vrgio mure. vbi no est coai
 bitus ai hoie pre. Vnde sordet ea. q nec coai
 pcedo libidine. nec parido passa e dolore. Vn
 ad qua sordet i domo. vbi nullus habitator accessit. Bo
 lus ad ea fabricator eiqz dno veit. veste qua no
 hebat iduit. possit. eaqz sicut inuit clausa re
 liquit. Sicut ille natus e solus e te mortuos liber.
 sic istus op q natus e vris pudor solus e ieger.
 Tua iobediens. meruit pena. maia obediens
~~offensa~~ pmeruit gram. Illa gustans phibitu.
 maledicta. ma her ore deo aglo. lndicta. Illa
 nobis exult morte. her vgo pepit vita. Qd agis
 manthee. Xpianu pzemis. no xpi defendis.
 Taceat imuda paritas. qz mudo nata e veritas.
 Velle adhuc pseq mantheu. s i festu patior ar
 rianu. q ofidit i vritu sua z i glar z d poteta
 sua. Ia qd ai alijs rudemq. nec ipi tacuimq.
 Ez ia seruato ipi d ordie. videamq q spicula ia
 aat. Nullus creat psona patetis. oib caro femu.
 Videt cotidie femu arsa videt flore. Qd expa
 uesat. Tales fructu deserta gimat tra. Agri
 las no acuso. s qro. Vbi michi estis o boni ag
 cole. Qd agitis. Qre vacatis. Videtis q malo
 ista plena sit tra. Hic spme hinc ebuli. hic
 femu surgit. Spmas i cedit. Ebulos eradica
 te. femu scate. bona seia spgite. No creat
 hiemps. et si habudat iqtas. vza tamc fer
 ueat raitas. Scrute hieme. qd motatis estate.
 Ez qbz dico. O vbi estis fontes lacmaru. Qbz
 agricolis loqit. Alii p mortu. alii fugati. tra e
 dita e i manus ipi. Tribulatio z necessitas i
 uenerut nos. Dne. da nob auxiliu de tribula
 tione. ut salu hoib non sit vana. sed vera.

Sur vsq
 ter arrianu.

Interogo, credis tunc xpi filium esse unum. dnm unum. credo ihs.
Quid dicit arruane? Interrogati q'so respondeas, nolo
despicas p'uultu. Nolo te forma gradis imuat. nisi no
magna protegat arma. Vni lapidis utitur. fronte
penetrat galeata. Dic michi qd' itrogo. Cre
dis t' deum p'cem oipotete? Credo iquis. Interogo.
Credis t' deum. et hominem natu de spu sco ex maia
vgie? Credo ihs. Bene factu. Adhuc itrogo. Si
tu p' deus e. ita x filius deus e. ita alius e pater
alius e filius? Et maxie. Eql' e p' filius? Eql'
e ihs. Qd' restat. Ecce ad oia q' itrogaui m' iudic
In eo qd' crede dicit deum p'cem. x deum filiu. tot' m' e
meu pagano. In eo qd' credit xpm deum. x homet
natu de spu sco ex maia vgie. meu e tot' iudeu
x mamrheu. In eo qd' credit aliu ee p'cem. aliu
filia. meu e tot' sabellianu. Age. Si meu es
t' oibz? i're linguas? Si vna e nobis heditas.
si possideamus. fr'es sumus. Ecce q' bonu x q' iocu
da. habitare fr'es t' vnu. Si bonu x iocudu e fr'es
habitare t' vnu? q' e noua fabia ape mirtu? Sil'
ad custodia me heditatis iugilem. heditas nra
pelata e nob. h' em' iudeos. h' em' iimicos. et ipi
possid' volut. no nobiscu. s' tot' nos. Neco sibi aq'
vsurpet. heditas ista. sic nobis dimissa e. ut idi
usa possideat. no p'ibz dissipet. Sil' colligamus
ne diuideo pdamus. Paup'as me sollicitu fut.
Rogo te noli foras p' me collige. me iapias spige.
Q' et meu no colligit. spigit. Q' si oblit' su cu quo
ageba. s' no su oblitus. Interogo arruam. que de
fido ee catholici. Dicit aqs. Ad oia q' voluisti res
pedit. t' i'risioibz illis. nichil incit' adasi. Qd' aplis
q'ris? Expecta fit. noli facile iudicare. habeo ad
huc qd' itrogo. Noli illate ato comitte. Ruisio
claret. virus latet. Qd' dixisti fit? Eql' e p'ri
filius? Eql' iquis. Eya mo vigila. mo manifestabit.

qd' latebat. Quomodo diu equale p'ri filiu? O/
 patre. an origie? p'tate an e'uitate. an forte
 utroq; Absit i'p' d'patre & p'tate est' em' et'
 nitate. Qd' ei fieri potest. ut **genus**. sit e'
 q'lib' igitur: an adest q' mecu' q'li cohoros a'bu/
 labat. Solus apparuit q' latebat. Necu' posside
 putabat'. diuid' volt. no' p'mitto sed. profus
 resisto. leges habet. ut testatoris voluntati t'orbz
 pareat'. **Si q' rot' voluntate testatoris fac' vo/
 luit carere h'editate. Sed silet leges te' arma**
Non. Prus ad hoc **labat'** laborat'. ad hoc pug/
 nat'. ut legibus seruiat'. **Testamentu' p'fero.**
 v'ba testatoris p' recito. si e' qd' diuidat'. ibi
 ducio. **Si no' e' qd' diuidat'. & ip'o testam'eto**
tibi resisto. Qd' habz testam'etu'. audi. **Pare**
mea do vob. pare mea i'liquo vobis. her est
 h'editas. **Et qd' e' ip'e testator. lege testame/
 tu' & meos.** Tu p'p'ia de dno loq'et'. ait. **Mag**
nificabit' usq; ad e'mos orbis ere. ut ait iste i' e'
ra p'p' pap. Gl'a t' excelsis deo. & i' tra pap. ^{voluntate}
no' diuisoribz s'c'e vnitatis. s' hoibz bone. Ip'e est
 h'editas. ip'e testator. ip'm q'nt' diuid'. **Qd' p'ris**
vnu'? Si vnu' diuiseris. integru' nichil habebis.
 O arruina h'esis vndel'. ip'ia me'p'. **Erubesc**
iudicate salomone me'p'. Nec vnu' vnu' me'
vndecunq; ceperu'. naq; p'ri p'dideat. no' p'misit
diuidi filiu' suu'. et tu diuidis d'ni deu' tuu'? Illa
 t'fi me'p'. tu p'ia. q' m'f'. Tu at' & me'p' & ip'ia.
 q' no' m'f'. **Qd' p'ris. p'focab' qd' no' p'ris ag'g'as**
Q'mo' alienu' lactas? q' tuudneras? V'sca tua
diuenerit. illu' t'innu'rit. Qd' dixit? Pare illi
p'ueru' vnu'. & nolite diuid' eu'. Felid'm'us est
s' melis ap'd illa' integru' gaudeo vnu'. q' diuisu'

¶ maior est filius minor? O pater. o iusticia. o equitas.
lugeat mortuum. filius meus est iust. Et quod puero
miser pater. si vita quam non habero aufero? Nolo
illius crudelis crudelis a puero repellere videri. si
magis cogor iudicium timere matrem. Date illi
puerum. meus est natus. si migrat ad illa totus.
apud me manet affatus. Date illi puerum. cum non
auferat vitam meorum. non diuidat integritatem. in
non eripit pietatem. sed dixit. Date illi puerum
et nolite diuidere eum. Ecce et ego dico. totum possidet et
noli deum diuidere. Non iust. Et si vis hanc pacem: sine
iudicio dide hereditate. Et quomodo habeo diuidere?
¶ hereditate. Quia pro maior est altera minor? Non sentio.
non facio pater. quia non diuidere pacem. Si et fracta fuit
pax. non est pax. Et quomodo apud te pax illibata
se potest? apud quod non est integra fides? Unde. quia mecum
non vis possidere. et pacem vis diuidere. hereditate non
pater optine. Postremo. si mortuo non pater. si pater
studet. vade et pelle iudicem. videri ad dictum
est. habet iudicem ordinatum. nolo in adducas ex
diuisis partibus alias atque alias partes. Non in artum gerit
si legitur necessarium est. Et ubi iust istum iudicem?
ubi at eum non invenio? Audi prophetam dicentem. Dominus
iudex noster. dominus legifer noster. Me stephenu iudicem
puerum. audi quod fecit. Dominus rex noster. ipse saluabit
nos. ecce habes iudicem. Si parum est. rex est ante
me est. Sic est et reliquum. ut non deferat eum. Celum et
terra iust ego impleo. et ecce ego vobiscum sum. usque ad
consumationem seculi. Et nobiscum est. et cum pater est. quia
nec patrem dimisit. cum ad nos descendit in nos de
ferunt cum ad patrem ascendit. Ipse et pelle. ipse dicit.
Dne dicit frater meo. ut diuidat mecum hereditate
audi iustum dominum. audi iustum iudicem. audi pacem.
Fugietis licet. Quid ait. Iudice. quod me gloriatur

iudice ac diuisore ut nos? **V**is diuidi pacē,
 & quis habet iudicē pacē? **J**udex tuus nolo esse
 Pax sū. lingue nō nom. noui. **C**onsentietibz
 affideo. lingue tes fugio. **S**i tu cū inimicis eēs
 p̄i meo iacobam te. p̄ me. q̄mō q̄ a p̄i meo
 separabis me? **C**ū eēs loq̄ ego veī ut educere
 te. **C**ū it̄ motes & siluas errares q̄mū te. it̄
 lapides & ligna inueni te. **I**n lapidibz offendebas.
 & hīs herebas. q̄ ligna & lapides adorabas.
Et ne lupoz feratūq; auid ore lamarenis.
 collegi te. humeris meis portavi te. p̄i meo
 reddidi te. **L**aboravi. sudavi. caput meū spi
 nis opposui. manū meas clavis obici. lacerā
 latq; meū aperuit. **T**ot nō dicā Turris. s; as
 petatibz laceratus sū. **S**anguine meū fudi.
 animā meā posui. ut te michi quāgerē. et
 tu diuidis me? **A**udi qd̄ r̄ndeat. **D**isiplo. qui
 filiū nō nouerat & p̄iē q̄rebat. **A**it philip
 pus dno. **D**ne onde nobis p̄iē. **N**ūq; nō &
 iste filiū sepabit a p̄iē? **I**a iqt̄ te nouimus.
 s; p̄iē tū nō nouimus. **E**t qd̄ vis? **O**stede
 nobis p̄iē & sufficiat nob. **E**t dno ad eū. **S**i
 velis & tu arriane audire cū aplo. errasti
 cū aplo. redi cū aplo. **S**it illiq; oburgatio.
 etiā tua curatio. **Q**d̄ ait dno aplo. **T**āto tpe
 vobiscū sū. & nō agnouistis me philippe? **E**go
 veī p̄i meo te applicare. tu noli me separare
Qd̄ quis. q̄i alim̄ preter me. **Q**d̄ videt me. videt
 & p̄iē. **T**anta ē i nobis vinitas. tāta ē fili
 tudo. tāta caritas. ut ego i p̄iē sū. et p̄i i me.
Seno sabelhane qd̄ musitas. a i arriano co
 cludē. a ab arriano me vocare festinas. **S**i
 i noie p̄iē & filiū & sp̄i sū. nō triū. s; vni
 di. **C**ū illi r̄ndeo. te nō p̄iēo. **Q**d̄ dixit dno?

Quia me videt. videt & patrem. Nihil dicitur. Quia videt
me. videt patrem. et ego sum filius patris & pater: Et
dicitur. Ego in patre & pater in me. et qui videt me. videt
& patrem. quia posino unam syllabam quod dicitur. Et patrem dicitur
~~videt~~ ceruit & filium. et quod demonstrat nec patrem
habere nec filium. Dicit michi arrianus. Patrem deum
dicitur. Et mater. ad filium: Ipse qui deum generat.
Hinc agnoscat. quia ad peccata et in carne ve-
nit de ipso dicitur propheta. Dicitur pusillanimes.
fortunatus & valere tunc. Ecce deus ubi volu-
it adducit et in butiro. ipse deus venit & saluabit nos
agnosce in eo quod te agnosce dicitur. si propheta non aduersus
quod dicitur dicitur de patre. Deus est. Quod filius? Deus est. Coeternus
est patri filius? Non. Ergo erat tempus quando non erat filius
secundum te. Si **O**erat tempus quando non erat filius. ergo
fuit tempus quando non erat filius. Si fuit tempus quando non fe-
cit filius. non omnia per ipsum facta sunt. In eo erat tempus quando
non erat filius. Si erat tempus quando non erat filius. iohannes
euangelista ~~debet~~ dicit non debuerat dicit. In prin-
cipio erat verbum. hoc in principio erat tempus. iohannes dicit.
Dicit per ipsum facta sunt. et arrianus dicit. Dicit arria-
ne unde scis quia erat tempus quando non erat filius?
an forte dicitur verbum. et iohannes unde scit. quia in prin-
cipio erat verbum? dicit super peccatum domini discubebat.
et tunc hauriebat quod in convivio christi bibebat. quia
in principio erat verbum. Tu tamen dicit michi. quando
in principio erat verbum. ~~vel~~ vel quando iohannes super peccatum
recubebat & a verbo discubebat. quia in principio erat
verbum. et verbum deus erat. arrianus verbum erat? Nescio
si audeo dicit verbum erat. Notum est ei & legitur quo tempus
natus. meritoque dicitur factus. Notum est etiam quomodo
vixit. quomodo mortuus fuit. et tunc non audeo
dicit arrianus. sicut de verbo & fuit & est. quia non tunc
fuit nec modo est. Et ut in omnibus excludat arrianus
audi quod per salomonem dicitur. Deus fecit ignem
& fines inhabitabiles sub celo. Cum pararet celum

ad eam illi, et p[er] pauca. Ego e[ra]m apud illu[m] dispo-
 nes. ego e[ra]m qu[on]i faciebat fortia fundameta tre
 ego e[ra]m cu[m] aggaudebat. Et dicit. De t[em]p[or]e agit.
 Utra fuit filij anq[ue] t[em]p[or]e erat esse t[em]p[or]e. dudu[m]
 p[er] p[ro]pheta[m] dicit, Et t[em]p[or]e i[er]t. Ad e[ss]e t[em]p[or]e.
 no[n] q[uo]d ex quo e[ss]e t[em]p[or]e cepit. No[n] sic ipse arna-
 ne no[n] sit. s[ed] ex t[em]p[or]e. anq[ue] fuit t[em]p[or]e. ubi e[ra]m, que
 re ia[m] qu[on]i no[n] erat q[uo]d ante t[em]p[or]a erat. In p[ri]ncipio e-
 rat v[er]bu[m]. Helu[m] greci logos dicit. Logos q[ui] t[em]p[or]e
 v[er]bu[m] significat & ratione. Vides q[uo]d q[ui] s[er]u[er]at
 de q[uo] tu aude[re] dice[n]s no[n] erat. aut si dicit[ur] aq[ui] de[us]
 sine v[er]bo. a[ut] sine ratio[n]e fuisse. ia[m] no[n] filio t[em]p[or]e.
 s[ed] & p[ri]ncipio ad[am]an[ti]s. Ego i[er]t ex ore altissimi
 p[ro]dum. Ad dicit. V[er]bu[m] & v[er]bu[m] h[oc] q[uo]d e[st]. Ioh[ann]es dicit.
 deus erat v[er]bu[m]. Ergo v[er]bu[m]. et cu[m] erat v[er]bu[m]. no[n]
 duo. s[ed] vnu[m] s[un]t. No[n] i[er]t. q[ui] v[er]bu[m] posterius est. co-
 cu[m] e[st] v[er]bu[m]. vnde apparet filiu[m] p[re] e[ss]e minore. Ne-
 gas itaq[ue] dei filiu[m] e[ss]e de[um]. No[n] ego i[er]t. Et p[re]m[ia] de[us]
 dico. & filiu[m] de[us]. s[ed] p[re]m[ia] maiore. filiu[m] minore. Et
 d[omi]ni p[re] maiore. filius minore. Dic m[hi]. q[uo]d video te
 calculari velle et[er]nitate. q[uo]d am[er] p[re]dit de[us] filiu[m]
 suu[m]. Vbi d[omi]ni natiuitat[em] filii de[us] legisti. Filii de[us] dico
 no[n] dico filii de[us] & ho[m]i[n]is. Vbi go d[omi]ni natiuitat[em] ei[us] ex
 p[re] legisti. Ia[m] q[uo]d mathematico creatoris p[ro]p[ri]u[m]
 collatione[m] q[ui]s[que] atq[ue] tractasti. Que t[em]p[or]a. q[uo]d ho-
 ras. q[uo]d mom[en]ta. q[uo]d m[en]s[ur]as. q[uo]d minutias mom[en]tor[um]
 natiuitat[em] illi[us] q[uo]d o[mn]ia codidit nouisti collegisti. Coq[ue]
 sciat rago. q[uo]d sciat h[er]etica no[n] i[n]g[er]io. s[ed] sup[er]sticio.
 De p[ro]p[ri]o uicio defiat calculatio. q[uo]d cu[m] audit[ur] sine
 uicio et[er]nitate. nulla ubi q[ui]t[ur] et[er]nitas. Et p[re] de[us] & filii
 de[us]. p[re] maiore & filii minore. ia[m] no[n] vnu[m] de[us]. s[ed]
 duo s[un]t d[omi]ni. Et duo s[un]t d[omi]ni & q[uo]d e[st] go q[uo]d dicit d[omi]n[us] p[er]
 p[ro]pheta[m]. Ante me no[n] e[st] format[us] deus & post me
 no[n] e[st]. q[uo]d dicit arriane. Cu[m] istas d[e]putas v[er]ba.
 Et p[ro]p[ri]o s[un]t. d[omi]n[us] ante me no[n] e[st] format[us] deus

liberū tibi erit h' vba p'ri tātūmodō applicare. Cū at' scit' & dicit et
et post me nō erit ē alius. a ip'e p'ri nō erit. a filius
deus nō erit. Si ei hor' tui dicit. atē me nō ē fortior
deus. nec addit. p'ri me nō erit. sed; te ut dixi. &
se p'riem & filiū negat deū. Itē si filius nō h' vba
p'riem suū & deū negat. & p'riem. Si ei nō diceret
ante me nō ē fortior deus. s; tātūmodō dicit &
p'ri me nō erit. possi; forsita dicit filiū solū fuisse
locutū. quod at' cū dicit. atē me nō ē fortior deus.
& p'ri me nō erit. p'riem suū nec deū dicit se nec
p'riem. Itē si p'rius nō h' vba. q' dicit. cui dicit. filius
meus es tu ego hodie genui te. Itē forte q' ab
sit. modato arguendū ē deus. s; filii vba nō oris
dicit. & quo dicit. p'ri meus usq; modo opar'. Itē
forte & iuriosus p'ri iudicandus ē & ignis. s;
nō q' ignis dicit'. Postula a me a dālio p'ri gētes
hēditatē tuā & possessionē tuā p'rius t'is & an
forte p'rius. a q' dicit nefamit. a fallē voluit. a ut
mitius nō de p'riā duramq; fuisse credēdo.
duos sibi q'fabulādos. id ē p'riem & filiū. et dicitē
p'ri. atē me nō ē fortior deus. adiungit & filius
dicēdo. et p'ri me nō erit. Inimica nō. an dina que
agnus. & scelus. p'rius dolor. p'ri p'ri hētica p'ri
uitas ip'ietas. Cū tu deū nō cupias. nos q' ad
blasphemias p'rius. Nō h' scā dicit ecclā. p'ri.
p'ri ē. filius. filius ē. Et ille. Nūq' nō fuit p'ri.
& iste. Nūq' nō fuit filius. Ambo et m. n' cepit
ē. nec desinit. q' p'ri loq't. filius loq't. q' vba
p'rius ē. Et q' filius loq't. p'ri loq't. q' p'ri vbi est
Ip'm vbi dicit. Vba q' ego loq't. a me ip'o non
loq't. Cōcedite q' creatori q' ip'e gressit c'ature.
& c' creatura si potestis capite creatorē. Ecce ignis
& splēdor. duo nō. Alter ex altero ē. nō. sine altero
albert ē. Ignis. p'ri. splēdor. filius. et ip'e si poss;
dicit. q' lūco a me ip'o nō lūco. s; q' me misit.
ip'e michi dedit ut lūco lūcā. Ignis et splē

dare mittit. Et sicut filius de patre deo dicit, pater
 meus est, ita ut splendor dicit si possit, ignis meus
 est, Et sicut ignis, splendor usque manebit. Iste
 ignis et splendor pater et filius. Unus sine coniuge.
 pater, alius sine matre, filius est, nec diuidi alter
 ab altero potest. Et non sit alter ex altero, tunc tamen
 alterius esse sine altero non potest. Hoc autem posse, a
 creatore ebutum est creaturam, quod potest ipse creator.
 Accedat paganus, accedat sabellianus, accedat
 arrianus, contemplet lucernam, in ipsa videat,
 quod in deo videtur non potest, Non facio iuniam, si aqua
 potest tamen creatoris cupio ostendere, potest ignis sine
 lucerna, offeram tantilla similitudinem, Spiritus est et
 lucerna pedibus meis oleum tuum dicit, et lumen scilicet
 meum. Et de deo dicit, Ignis et sumus est. Accedat
 ergo et lucerna diligenter considerate, utrumque
 fatuas tenebras emouete, Paganus tamen
 arrianus et illis sine coniugio esse patrem dicit et filium.
 Et quomodo natus est filius? Si reus non est ibi
 vide, Ipsi ignis et splendor esse quare medium, si
 nullum est medium, nullum est coniugium. Noli apostolus
 perstruere nolle medium, ne magnam peritiam
 credam, Accedat sabellianus, videat duos in unum
 ignis et splendor, Aliquid non recte dicit potest splendor
 ego in igne et ignis in me, sicut filius dicit, ego
 in patre et pater in me, Accedat arrianus, videat ipse
 et alterum ex altero, nec tamen nati posse alterum sine
 altero, Nec eorum prior, nec posterior, cocui scilicet pater et filius
 splendor et ignis, Nec ignis sine splendor, nec splendor
 sine igne esse potest, a tunc si placet mitte manum, dicit
 alterum ab altero, Unde in igne sine splendor, vel
 splendor sine igne, Absit, absit, arde tantummodo po-
 teis, separare alterum ab altero non potest. Sicut et ig-
 nis et splendor, alter ex altero est, nec tamen alter sine al-
 tero esse potest, ita pater deus et filius deus, alter ex altero est

nec esse alter sine altero potest. Nō illud ortu q̄ nō ē. s̄
 unitas atq; s̄b̄a vna ē. Ignis & splendor spales s̄t.
 p̄r at & filij sp̄m s̄t. Dico q̄ p̄r & filij d̄us deus.
 dico q̄ vni s̄t. Qualitas i. ple. vntas ē i. d̄munitate. *deitate.*
 Alterū facit. vni n̄ unitas. s̄ vni en̄ ostēdit ēē di-
 uinitas. Cū dico filij. alter ē. cū dico deus. vni ē.
 alius ē. q̄ filius ē. Aliud q̄d nō ē. q̄ de h̄ste
 Erubescite arriani. *Tunica* Tunica hoīs iā m̄
 dicati. i. cruce p̄cedis carmifices pilati nō s̄t ausi
 ḡsōdē. & vob̄ conamū caritatis dei i. celo sedentis
 p̄ma ip̄az caritate d̄m̄ didē. Et conamū. p̄tū potest
 conamū. Vos i. i. m̄ rursus. iā nō s̄a rursus.
 Itē p̄pheta d̄us dicit. Nō ē vlt̄ deus absq; me. *me*
 Deus iustis & saluab. nō ē p̄t. s̄t sabellianus epul-
 tat. Ut ei vni eūdeq; p̄tēz oīdat & filij. t̄ibus
 se testimonijs credit muniti. Et cōt̄ arriani. ut
 p̄bet alia ēē p̄tē. alia filij. alia p̄ferūt testio-
 ma & dicit. In t̄m̄ alij ē p̄r. alij filij. & alij maior
 & alij minor. ut p̄r dicit filio. dedi te i. h̄c
 # *tūta* clara ē atq; p̄p̄ua. ut h̄t̄ia eā op̄h̄dere
 nō valeb̄ atq; p̄p̄ua. v̄i corati nō i. eā possit a-
 bulare. s̄ potius oberrare. arriani illud. sabel-
 lianus aliud. q̄ le bellū. Qd̄ ad h̄t̄ catholici.
 anima iat̄ q̄ portat mea s̄t. in militat. alio cōt̄
 se pugnat. s̄ p̄ me. P̄t̄m̄ alio deficiat. & non
 alior̄ ad alior̄ trāseat. s̄ ad me. P̄t̄m̄ & ego
 aq̄d v̄i p̄t̄m̄ v̄t̄q; Tu arriane d̄as maiore
 ēē q̄ mittit. minore q̄ mittit. Interogo te & ego.
 q̄d ē maior. q̄ p̄dit. & q̄ p̄ditur. Itē. q̄d est
 maior. cui p̄parat̄ aq̄d aduenienti. an q̄ p̄parat̄.
 cui exhibet̄ officiu. an q̄ exhibet̄. v̄t̄q; si hom̄
 gen̄ i. i. roges. videbit illū ēē maiore. q̄ p̄ditur.
 vel cui officiu exhibet̄. Tu *m̄d̄* v̄i p̄bare *de*
 filij ēē minore. q̄ missus ē. Ego ostend̄ eū
 q̄ misit. p̄cedē eū q̄ misit. nec alior̄ eoz̄ dico
 # & filij dicit d̄us misit me. Quatū intelligo lup̄ ista gētud

maiorē. qz nō audeo dicē vl' minorē. **M**ayas
Mheta dicit. **H**i dicit dñs xps meo dñō. cui ap-
 prehedi de pterā. ut sbiciā aīe facē ei q' gētes.
Ecce iā filii missi romes ē pz. **A**d huc seq̄te. et
 dñs iā regū vīā. & ap̄ia an' eu ianuas. & porte nō
 claudēt. **E**cce ille q' miserat. p̄curator factus est.
Hi ē maior uel superior. **A**n̄te minorē ianuas
 ap̄it. **V**el qmō id faciet. nisi paululū q' p̄cessit.
Audi adhuc. **E**t porte iqt nō claudēt. **Q**uomōd' ē
Ego q' aīe ibo. **V**idēs qm q' miserat. & comitat'
 & p̄cedit. mittit. & nō discedit. **M**ay ē qz discedit
 vsq' & p̄cedit. **I**n̄ tu disēne q' sit maior. q' sit po-
 nor. **E**go nullā discretionē video. s; pot' h' eq̄lita-
 tē q̄spirio. **F**ilius dicit de pz. misit me. **P**z dicit.
 ego aīe ibo. **R**ecedat de medio discordiosa cala-
 mitas. **E**q̄litas hoc exhibet. nō disparilitas.
Ad huc seq̄te ut claris appareat. q' tu dicit. **E**go
 aīe te ibo & glōsōs fr̄e hūilabo. **H**ic esto & tu paga-
 ne. **A**udi qd dicit **M**heta. **N**ō m̄ ego ad' volū sap̄si.
Codex i q' her̄ septa legūt. i armario iudei hēt.
Inimicus meus. testis meus. **A**b ipō q̄re. ap̄i lege.
 & credē. **D**orsā iqt regū vīā. & glōsōs fr̄e hūila-
 bo. **N**ōne vidēs reges fr̄e q' aīe p̄seq̄bat' x̄anos.
 nō ēē p̄anos. **N**ōne vidēs eos q' hūilabat eccl̄as.
 hūiles it h̄re eccl̄as. **N**ōne vidēs eos h̄re de f̄iso-
 res q' hēbat p̄secutores. **E**go iqt aīe ibo. & glōsōs
 fr̄e hūilabo. **P**ortas creas cōtra. et vertes f̄icos
 q̄stiga. et dabo ē thesauras absconditos. & archana
 secretorū. ut scias qz ego deus. q' uoco nō tui de q'
 isrl'. **A**udiat sabellianus. **D**e q' dicit. deo dicit. **E**rgo
 duo s̄. q' dicit & cui dicit. **A**udiat atriāna. **E**go
 de q' & nō ē aph̄. op' me nō ē de q'. **D**ñs **Q**ui est
 ex quo cōt' istas duas h̄ses rēp̄tādo laboro. & pe-
 ne sū fangat'. **V**el d' med' h̄a. phator fortissie.

p[re]cep[ti]o ex[er]citus d[omi]ni. q[ui] dyabolu[m] vincit & scilicet, ap[ud]
 p[re]cedit arma & sicut & spurge i[n] adiutoriu[m] m[er]it[um].
 P[ro]cessurus ad p[ar]t[em] h[er]em[um] & victur[us] m[un]du[m] t[er]re[m] m[un]do o[mn]i
 zavit. n[on] t[ame]n v[er]it[ate]m i[n]p[er]at[ur] cu[m] e[ss]et op[er]ib[us]. s[ed] nobis
 p[ro]p[ter] q[uo]d venerat h[um]ilitat[em] magist[er]iu[m] exhiberet
 Et q[uo]d dixit: P[er] clarifica filiu[m] tuu[m]. ayodo arriano
 maledic[ti]s dicit, Vides q[uo]d minor e[st]. & claritate no[n]
 habet n[isi] p[re]m[ia] petiss[et]. Expecta ho[m]o q[uo]d festinas.
 Tu ho[m]o videt. i[n] q[uo] for[is] no[n] solu[m] p[re]s. s[ed] & agelis
 minor est. ho[m]o paret. deus latet. Tu in o[mn]ib[us]
 ho[m]o h[um]ile. ap[er]i oculos tuos & vide deu[m] s[ub]lime.
 No[n] agel[us] minor e[st]. s[ed] p[er] e[ss]e. P[er] i[n]t[er] clarifica
 filiu[m] tuu[m]. e[ss]e minor e[st]. Adhuc p[er]are. Et et
 filius tuus clarificet te. E[ss]e e[ss]e. Invenimus
 filiu[m] agnosce p[re]m[ia] atq[ue] orate ei[us] q[ui]ntu[m]
 no[n] ut putabat[ur] i[n]gratu[m]. Videamus q[uo]d de filio
 dicit & p[er]. Assup[er]it ih[esu]s petru[m] & iacobu[m] & ioh[ann]e[m]
 fr[atr]em ei[us]. eu[an]geli[um] v[er]ba s[er]v[er]e. et dixit illos i[n] mote
 exaltat[ur] forsu[m]. & t[ra]nsfigurat[us] e[st] an[te] eos. & re
 pleduit faces ei[us] sicut sol. vestim[en]ta at[que] ei[us]
 facta s[un]t alba sicut n[iv]is. Et ecce apparuit ei[us]
 moyses & helyas cu[m] eo loque[n]tes. Moyses &
 helyas. lex & p[ro]ph[et]e. cu[m] eo loq[ui]bat[ur]. q[uo]d de coenat
 locuti. Q[ui]s debet q[ui] p[ro]videt. manifestabat q[ui]
 p[ro]ph[et]abat, loq[ui]bat[ur]. Putas q[uo]d loq[ui]bat[ur]. ut uidi
 s[er]v[er]e co[n]m[un]er[et]. manichei q[ui]fuder[et]. pagani
 co[n]ter[et]. h[er]etici q[ui]m[er]et. catholici q[ui]ma
 zet[ur]. loquebat[ur] lex & p[ro]ph[et]e gra[ti]a. asputas & le
 mitas. Eror & m[er]it[um]. p[re]ceptu[m] & adiutoriu[m]
 flam[en]ta & medicus. v[er]ba & lup. p[ro] & iudex
 sententia & misericordia. Et q[uo]d p[er] her[et]ic[us]. Reidebat
 petrus dixit ad ih[esu]m. D[omi]ne bonu[m] e[st] nos hic e[ss]e.
 Si vis faciam[us] hic t[er]ra tabernacula. tibi v[er]u[m].

#hancera

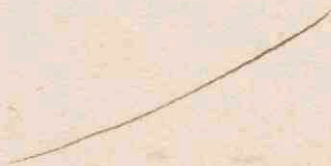
moysi unū & hebre unū. Quid dicit sic petre?
 mundus p̄turit & tu secretū petis? Vidēs q̄ tot
 gētes i unū querit? & tu q̄ queris? Vidēs
 tenebras mūdi? & tu lūmē abscondis? Neō accē
 dit lūcna & post eā s̄ modio. s̄ sup candelabz
 ut luceat oibz q̄ i domo s̄. Ista d̄m̄g totq̄ ē mū
 dus. lūcne accēssio. vbi i rat natio. candelabz
 cruce ē lignū. lūcna i candelabz luceb. x̄p̄s i
 cruce pedēs. Neō ei accēdit lūcna & post eā
 s̄ modio. s̄ sup candelabz ut luceat oibz q̄ i do
 mo s̄. Vidisti tu. videamz & nos. Tenebre s̄.
 nō offendamz i paganis. nō erremz i here
 tiis. luceat nob lūcna. doceat nos d̄m̄ i car
 ne. Videamz qd̄ dicit euāgelista. videamz si
 admissū ē ḡsiliū petri. Adhuc iqt̄ eo loq̄te.
 ecce nubes luada obducauit eos. et ecce vox
 de nube diceb. oēs audiamz. neō aures clau
 dat. audiat pagani irrisores. audiat iudei
 p̄scutores. audiat manichei fatasmātū
 sopniatores. audiat hēti errornei lingua
 tores. Isti audiat ut iſtruāt. illi. ut corru
 gāt. aut isti audiat. ne seducāt. illi. ut
 puniāt. Quid dicit vox de nube? H̄ ē filius
 meus dilect̄ i q̄ m̄ b̄i q̄ placuit. Vbi estis q̄
 q̄ adūsam̄ filio dei? Quid dicit. H̄ ē filius meus.
 et tu dicit. nō habz filium deus? Tu paga
 ne q̄ foris stas & i m̄m̄stas. it̄ huc t̄ i scola
 dei. ap̄i aures cordis tui. audi vocē d̄m̄. &
 discē filiū dei. Quid agitis iudei q̄ occidistis fi
 liū dei? Quo fugietis. vbi vos abscondetis? Quid
 mōt̄is. q̄ petre s̄ sup vob casure s̄? Et si i ca
 vernis petri vob abscondetis. Idē abstrahā
 vos dicit d̄m̄. Et & vos velle. it̄ te. ḡsiliū meū
 audite. desperare nolite. qm̄ s̄ i h̄c homi

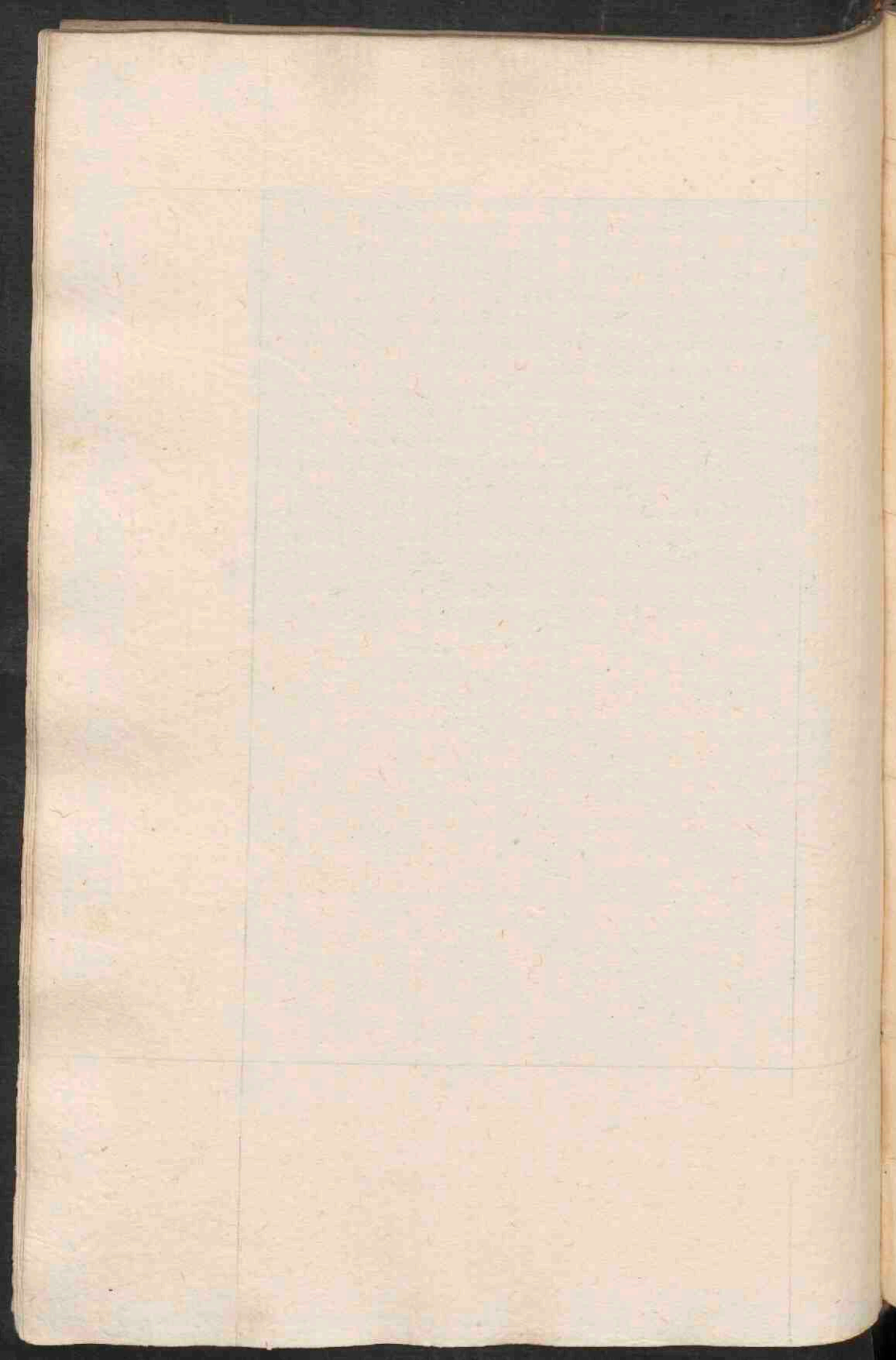
pacifico. **F**ecistis. occidistis. sanguine; xpi fudistis
i pculo estis. filio dei increduli fuistis. sed factu nō hēt
nisi ut crederetis baptizem & bibatit sanguis q̄ fudistis.
Nō ē qd̄ horreat. fuit hē sanguis medici. & fuit me
dicamentu frenetici. **Q**d dubitat. gustate & videte
qm̄ suavis ē dñs. **Q**id tu manasce. qd̄ fatalia somp
niant. **E**ugula & vide. umbula tonat. qd̄ tonat. hē
filius meus dilecti. **V**ide i tra hōis; verid. audi de ce
lo dñi verid. vide i tra hōis filiu. **A**udi de celo q̄ dicit
filii. **O**struq; vnde cō cognosce. id ē dñs & hōiem. filiu
dei & filiu hōis. vnu eudēq; cō hōis & deū. **A**gusce hē
hōis & placabilis deū. **F**ame ne offendas i petra. & mort
pccatis vna. **Q**id qd̄ tu somnias vaitas ē. qd̄ deus
tonat veritas ē. **A**udi tu sabellianc. audi de celo p̄m
vnde i tra filiu. & noli dice. id ē p̄ q̄ filius. **A**udi tu
arrianc. **I** p̄ p̄ i filio noli errare. s; sc̄re vnitatē
& vide dimitate. **D**ne audiam; qd̄ dicit de filio tuo.
Hē i q̄ filius meus dicit i q̄ m̄ bñ oplacuit. **E**t quid?
Ipm̄ audite. **D**eo gr̄as. **I**ncōmuit p̄p̄ ad dei. & dno
tu ē gl̄id petri. **E**ras ē de q̄. **E**na dñs. **G**ras ē deus
p̄. q̄ & filiu tuū ostidisti. & michi doctore dedisti. **R**e
cedat sabellianq;. **R**ecdat arrianus. **R**ecdat cetē pes
tes. **R**ecdat ois iiqua doct̄na. **D**ocet deus & nō ar
rianus. **D**ocet dei filius. & nō adūfarus. **D**ic dñs
meus ih̄s. **D**oc. ut dicit qd̄ dicit. **S**abellianq; dicit.
Ips̄ ē p̄ q̄ filius. **A**rrianq; dicit. **A**liud ē p̄. aliud ē
filius. **P** maior. filius minor. **A**dūfar. **D**amat.
lurgat. pugnat. t̄ hab̄ gōrgat. **P**p̄ cōt̄ p̄ p̄ dimitat.
Ille sanguis fudit ut idimat. **I**ste pecunia sp̄git
ut perimat. **S**pelūcā fabricat. **I**lle catholicū p̄ocat.
Xp̄iam paganiū vocat. **B**aptizato igitur baptisimū.
cōt̄ id qd̄ scriptū ē. q̄ semel lotus ē. nō d̄iget de nio
lauari. **I**lamat. hō panḡ sū. **Q**id me dicit cō qd̄ nō
sū. **I**lamat. fidelis sū. **I**lle dicit. **A**cape a me pe
cunia. **I**lamat. **I**deptus sū. **E**t ille dicit. **A**cape
a me dñm. **Q**id das a qd̄ ante aufers. **D**as pecu

mā, ut auferas grām, Das pecuniā, ut auferas vi-
 tā. Das pōū ut auferas quo emptus sū. **Q**d emis ab
 empto. Pōū meū, nō aurū meū, s; saguis ppi est.
 Nō me sed uos nō me deapit, Quāquāq; in gferas
 nō in tollis pōū meū, pecuniā tuā uai sit i p dno.
 Nā pōū meū nō habet pōū, Clamat hō, fidelis sū.
 Epufflas, Clamat i noīe pēis & filii baptisatū sū.
 Epufflas, **Q**d ego pōū i fernal, i q° p rēm & filiu
 & spū sūū epufflas, An forte nouā fidē, nouū bap-
 tisma, nouū deū de trāsmarinis ptilz caduepisti?
Dic mihi paulē, Doce diuini uirū perite, sponsi
 amice, hō utē nō uelit, mūdū subūat, fidei unitatē
 fūdit, unitatē diuidit, nō sibi gsentietē i baptisatū
 re gredit, **Q**d facio, In pōū ihū p euāgelū tu me
 genuisti, i ipō baptisatū sū, An forte ē aliud bap-
 tisma, & fides alia? Absit iqt, **O**na ē fides, unū bap-
 tisma, vna dē & p r omī, Si gō vna fides ē, ymo qz
 vna ē fides, unū bap tisma unū dē & p r, iā credidi
 iā baptisatū sū, iā p rēm habeo deū, qz i fessū pa-
 tior arriani, **S**ubici dūc meū i hū, acū gladio
 tuo, opra fenuū tuū potētissime, **O**mī potētissime
 egō, occide eōs i se, ut unū i re, & d smāt psequi
 me **S**abelliani te p rāgūt, arriani minuit,
 tu qd dno de te i p r dicit, ut te audiam, **C**ū te
 audim, ipm audim, **V**no ictu utrosq; parte
 adūfarios, **P**ereat iqt vaniloq; & mēas seduc-
 tores, arriang & sabelliang, nā ego & p r unū s
 sum, **Q**d dico unū, audiat arriang, qd dico, sum, g,
 audiat sabelliang, **R**ō diuidat arriang ~~unū~~ unū,
 nō delectat sabelliang sum, s; abo ueniat, et sit
 etiā ipi i nobis unū, sicut ego & p r unū sumus
Ergo si p r & filii unū sūt, ymo qz idubitatē unū
 sūt, nō duo dū, s; unū deus, **R**ō timicū aliqd pphā
 sctū, sed uerū dicit, deo dicte, **A**nte me nō est
 formator deus, & p r me nō est, **D**ocuit ~~omī~~ ueritas
 ueritatē, & gladio bis acuto, oēm perimit errore
Si adhuc hērici fluctāt, audiat catholici ~~diffini~~
 # nō dicit ego & p r unū sūt, s; unū & et ego & p r unū sum,

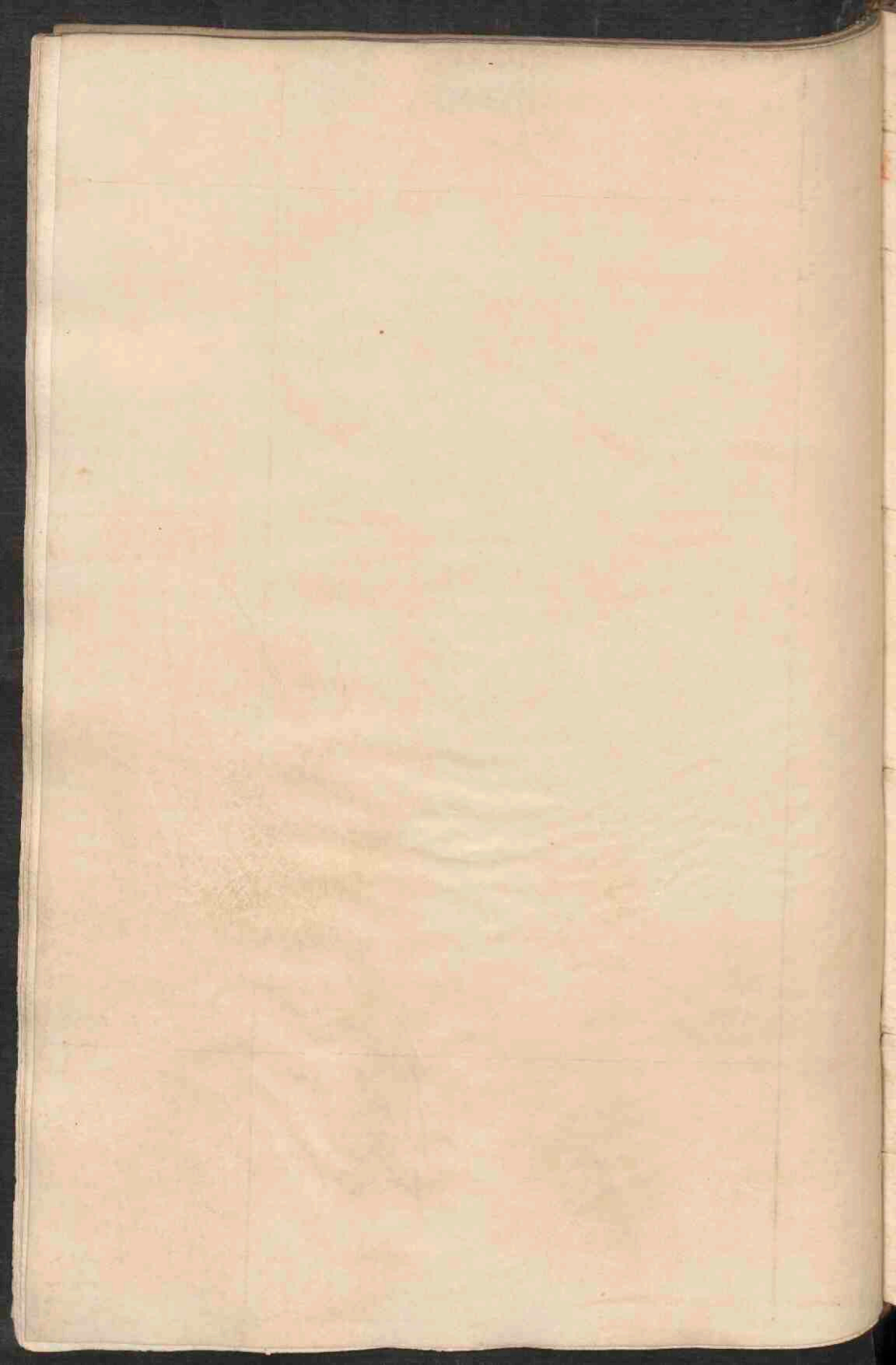
diffinitivā sententiā. quā qu sequat̄. Audistis patrem
qd̄ dicit de filio. audisti filium qd̄ dicit de patre nō de
se. Si q̄s vol̄ euāgelizauit. p̄ id qd̄ accepit. ma-
thema sit. Dicitur de patre & de filio qd̄ potuimus.
& quātū potuimus. si al̄ qd̄ digne potuimus. de spū
sco tacuimus. s; nō eū separauimus. Ad qd̄ et de patre
dicitur. etiā de spū sco dicitur. Est et̄ illis & cū
illis. eūlis vng. nō minor. aut eū deus. ad̄ adhuc
dicit̄ fatigatus. fatigatus. Qui spū sōm a patre & filio
negat. spū nō eē patris & filij. plenus ē spū imūdo.
vacuus spū sco. Ideo et̄ deus dicit̄ caritas. qz nō p̄tibz
diuidit unitatē. s; ineffabiliter coagulat̄ & emittit.
Ipa ē et̄ emittas vng deus. turris fortitudinis. a fa-
cie inimici. q̄ ardet̄ et̄ se custodit. Amen

Expliat liber b̄ti augustini epi. de q̄lqz geneibz
gostu. siue de cor̄ q̄qz q̄ gostu gr̄a. siue cor̄ q̄qz
bereset. Anno dmi. 1242 ip̄o die s̄c̄i patrati.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Hincipit epla beati augustini epi ad iulianam de professione
 Augustinus epi servus xpi. ser. // viduicatis.
 uosq; xpi. religiose famule dei iuliane. i duo
 duoz salute, sicut petitioni tue et i xpo dilectioi
 diuicius essem debitor. promissionis mee arripui ut cuiq;
 iter alias vrgentissimas occupationes meas de professione
 sicut viduitatis aliqd ad te scriber. qm et presente me roga
 do onerasti. Et cu hoc tibi no potuissem negare. sepe
 mea promissa literis flagitasti. In quo sane ope meo.
 cu aliqua legeris ad ad tua vel ad vram que simul t
 xpo vniuersa psona minime ptine. nec nec admonitioi. // debetis
 vite vre pte necessaria. no ideo libens superflua superflua
 iudicare. Iste qm literis quibus ad te. no tamen tantum
 do tibi scribende fuerit. sed ut alijs q p te prodescent.
 no vtiq; a nobis negligendu fuit. Quid ergo hic tue
 neis qd vobis necessarium vel magis fuerit. vel ia non
 sit. et tamen alijs esse pspexeris. nec habe te pigreat. nec
 dare ne legedu. ut et tua caritas sit vtilitas alioz. Tu
 igit i omni questione que ad ad vita morezq; ptinet.
 no sola doctrina. veru etia exhortatio sic necessaria. ut do
 ctina qd agendu sit nouerim. exhortatio at exortem
 ne pigreat agere qd agedu esse ia nouerim nouim.
 Quid ergo apud te docet. q id qd apud aplm legim. Scia
et scriptura. me docetne regula figit. ne audeamus sapere
plussq; oportet sapere. si sapiamus ve ipse ait ad cetera.
 sicut vnicuiq; deus pntus est mensura fidei. no sit ergo
mihi aliud te doce. nisi vba tibi doctoris et exponere.
 et de his qd dno deditur disputare. aut itaq; apud doctor
 getu. vas electiois. Dico at imptis et viduis bonu esse
 illis. si sit pmaserit sicut et ego. huc vba ita intelligit
intelligeda se. ut ut no existimemus viduas no oportet
impetras dici. quia nuptias videt expertas habe. inimp
taru a noue illas significat. que i no fut nuptias alli

gate sine fuerit sine no fuerit. qd' alio loco apert' ubi dicit
 diuisa est mulier inupta et ugo. Quando utiq; & uginē
 ad iugit' qd' mulierē inuptā nisi uidiā uol' itelligi?
 Unde etiā dicitur vno inupte noie. professionē utriq; ^{follicata}
 pfectū ^{di} dicit. Huc inupta est. ea que s' dñi. quo ^{follicata}
 modo placat dñs. Huc at inupta est follicata est ea
 que s' mudi. q'modo placat vno. Inupta certe. nō eā
 tñm itelligi uoluit. que nūq; nupsit: s; etiā eā que nup
 nuptiā uicū p uidiuitatē ~~lib~~ liberata. nupta esse
 desinit. Nā ideo et nupta nō dicit. nisi eā que uirū ha
 bet: nō etiā eā que habuit et nō habet. Quapropter
 uidiua die. inupta est. sed nō nō ois inupta. uidiua est.
 sicut et uginēs. ideo hic utriq; posuit. ubi ait. dico ad inup
 tis et uidiuis. tñ diceret. dñs dico inuptis. nō eis solis
 dico que uginēs s'. sed eis etiā que uidiue s': bonū esse
 est illis. si sic p mātērit sicut et ego. Ecce est bonū tuū
 et bono cōparatū qd' dicit ap'le suū. si fides adest. ymo
 quia fides adest. breuis est ista ~~et~~ doctrina. nec
 ideo cōpēnda quia breuis. s; ideo facilius et carius
 tenēda. quia i breuitate nō nō uilis. Nō et qualēcūq;
 bonū hic qmēdaret ap'le qd' fidei inuptiā sine ulla
 ambiguitate p. posuit. Quātū at bonū habeat nup
 tū fidei. id est. ppiāritū & religiosū cōiugatū.
 Hinc hinc itelligi potest. qd' at cū de fugienda fornicatiōe
 pcepit. ubi utiq; ~~et~~ cōiugatos alloquebat. Nescitis
 ut q' cōpa uia s' mēbra s' xpi. Tantū ergo bonū
 est fidelis cōiugū. ut etiā ipi mēbra s'nt ppi. Hoc at
 bono. qm melius est bonū qmētis uidiualis. nō hac
 professionē id agit' ut alēp aliqd' plus sit catholica
 uidiua. q' mēbra ppi. s; meliorē q' quāq; cōiugata
 locū habeat inter mēbra ppi. Dicit ipse idē ap'le.
 Sicut et i vno corpore unū mēbra mēbra habem. oia
 at mēbra nō eisdē actus habēt. ita multi vniū corp' q'
 sum q' ppo. singuli at aliter aliter mēbra. habēt
 dona diuersa. s' s' dñm grām que data est nobis.
 P'eo etiā cū qmōneret cōiugatos. ne debito carnalis

ut

qm p hōis fraudat et iuror. et p hoc alter cop negato
 sibi debito qm guali. p iēperatā suā reptatus a sacra
 na i fornicationē prolaberet. **H**oc at dico iquit sēdm
 veniā. nō sēdm ipeū. **P**olo at oēs hōies esse sicut
 meipm: si vnus qstq pā donū habet a deo. aliū sic.
 aliū at sic. **V**ides et qm gualē pudiciā. et thōi xpiani
 matrimoniale fidē. donū esse. et hoc a deo. vt illud qd
 vltia liberorū procreandorū necessitate modū cōcū
 bēdi aliquatenq cōcupisctia carnalis exē excedit.
 nō nuptiarū sit hoc malū. sed veniale sit ppter nuptiarū
 bonū. **N**ō et d cōiugio qd copulat liberorū procreandorū
 causa et fidē pudiciē cōiugalis et idissolubili qdū abo
 diuūt matrimonii sacramento que oīa bona sūt. sed de
 illo imodico carnis vsu qui i hūmitate cōiugū agnos
 cit. et iteructu boni nuptialis ignoscit. ait apłs.
Secūdu veniā dico nō sēdm ipeū. **S**ē. cū dicit. mu
 lier alligata. **E**st qdū vir ei viuit. qd si mortuus
 fuerit vir ei. liberata est. cui vlt mibat fatū i dno.
 beator at erit si sic pmatere sēdm meū cōsilū. satis
 opēdit hōm esse i dno etiā post mortē viri vtrū mde
 fidelē. sed i eod dno viduā beatorē. **H**oc est vt septu
 tarū nō tantū verbis. verū etiā op plis loqua loquar. hōm
 esse iust. s; anā beatorē. **Q**uippe hoc sūm oportet. vt
 noueris bono qd elegisti nō dāpnari scias nuptias.
 sed ppter eius honorari. **g**lā sicut bonū sē vn gūita
 tis qd elegit filia tua nō dāpnat vnā nuptias tuas.
 sic nec viduitas tua. cuiusq scādab. **H**ic et maxie
 cathafriganū et nouatianorū hēses et timuerūt. quas
 buas sonatibus nō sapientib; etiā tertullianus iplauit.
Dū scias nuptias tū illicitas maledico dte cōcidit.
 quas oīno licitas apłs sobria mēte cōcedit. **A**b hac sa
 ne doctna nullius idocti. nullius docti disputatione mo
 uearis. **N**ec ita optollas bonū tuū. vt qd malū nō est.
 tū malū crimineris alienū. sed fatomagis gaude
 de tuo bono. qto magis vides nō tantū illa deitari

vidualis

mala. sed quedā etiā bona superant. Mala sūt et adul-
teriu vel fornicatio. ~~Et sicut~~ ab hīs at illicitis valde
longe est. que voti libertate se obstruunt: et sibi etiā
licita ne liceat nō iperuo legis. s; cōsilio caritatis essent
Et bonū est pudicitia iugalis: sed melius bonū est cō-
tinētia ~~caritatis~~. hoc ergo melius. illius boni submis-
sioe honorat. nō illud bonū. melioris huius laude dap-
nat. ~~Quod~~ at apłs cū celibū et inuptatū quēdat et
fructū. quia cogitat que dñi sūt. qmōdo placeat do-
subiecti et ait. hoc at ad utilitatis vitam dico. nō ut laqu
vobis iūcā. id est. nō ut vos cogam. sed ad id qd' honestū
est. nō quia inuptatū bonū honestū dixit. ideo putare ei
debem; turpe esse viculū iugale. Alioqñ etiā pimas nup-
tias et cōdeprabim; quas nec cathastu cathastige nec
nouitiam. nec disertissim; eoz astipulator tarcullian;
turpe ausus est dicere. Sed quēadmodū cū ait. dico at
inuptis et viduis. bonū esse illis. si sic pmaserit. utiq;
bonū posuit pro meliore. qmōdo omē qd' bono et cōpa-
ratū melius dicit. etiā hoc pculdubio bonū est. Nā qd'
est aliud qd' ita dicit melius. nisi qd' magis bonū est?
Nec ideo ideo cōsequet. cū sensisse arbitriū malū esse
si inupterit. qm dicit. bonū esse illis si sic pmaserit.
Ita etiā cū ait. sed ad id qd' honestū est nō matrimoniū
turpe esse mōstrauit. sed qd' honestū erat honestius ge-
neralis honesti notie quēdat. quia honestius qd' esse
est. nisi qd' magis honestū est? Magis at honestū. utiq;
honestū est. Apłe que declarat hōc esse bono illo melius
vbi ait. qui dat nuptū bene facit. et q nō dat. melius
facit. Et hoc illo bto beatus vbi ait. beator at erit. si sic
pmaserit. Sicut ergo bono melius. et bto beatus; sic
honesto honestius est. qd' honestū voluit appellare. Absit
ei ut turpe sit. vnde loquēs apłe petrus ait. Qui vxoib;
vno tñ vasi firmiori et subiecto tēuere honore. qñ herē
dib; qñ. Et illas alloquēs subditas esse vitis suis exeplo
fave adhortat. Nā sic quedā iquit sō mulieres. que

i deū sperabat ornabat se. obsequentes viris suis. q̄ modo
 sacra obediētia abraige dnm̄ illa vocas. cui⁹ facte eris
 filie beneficia et nō timētes vllā p̄uolationē. Vi
 de et illud. qd' de iūpta paulus ap̄le dixit. vt sit sc̄a &
 coipe et spū. nō sit accipiēdū est. q̄si iūpta fidelis et casta
 et sc̄m̄ facturas subdita v̄ro. nō sit sc̄a coipe. sed tantū
 modo spū. fieri cō nō potest. vt sc̄ificatio spū. nō sit sc̄m̄
 etiā coip⁹. quo sc̄ificat⁹ vtiq; sp̄. Sed ne cuiq; nos pa
 tius argumētari q̄ hoc diuino eloq; probari viderem.
 qm̄ petrus sacra ḡmōraturus sc̄e iquit m̄ mulieres
 tantūmodo nō ait coipe et coipe; illud eiusdē pauli cō
 fidem⁹ vbi p̄hibet fornicationē ait. Nescitis qz coipa
 v̄a mēbra s̄ p̄p̄i? Tollēs ergo mēbra p̄p̄i. facā mēbra
 mēbris? Absit. Audeat. ergo aliq; dicē mēbra p̄p̄i sc̄a
 nō esse? Aut vō audeat a mēbris p̄p̄i. fideliū coniugata
 v̄a coipa separare? Vnde etiā paulo paulo post ait. Coip⁹
 v̄m̄ tēplū i vobis est sp̄ sc̄a que habitas a dō. et nō
 estis v̄r̄. Empti cō estis p̄cio v̄ro. Coipus fideliū. et mē
 bra p̄p̄i esse dixit. et tēplū sp̄ sc̄a. Vbi profecto vtriusq;
 sep̄us fidelis intelligit. Ibi ergo s̄ iūpta iūpta. ibi &
 iūpta. sed distincte mēbris. et tēplū tēplū mēbris mēbra
 p̄clata. quoz tamē neutra s̄nt a coipe separata. Qd'
 igit⁹ de iūpta loquēs ait. vt sit sc̄a & coipe et spū. ap̄liore
 iūptariū et i coipe et i spū sc̄ificationē intelligi voluit.
 nō coip⁹ iūptariū oīno sc̄ificatioz p̄mauit. Dicit itaq;
 bonū tuū. p̄mo mērito qd' didicisti bonū tuū plus
 laudari. quia est aliud bonū. quo sit hoc melius. q̄ si
 alit⁹ hoc bonū esse nō possit. nisi illud malū esset. aut
 oīno nō esset. Habet oculi i coipe maguū honorē. sed
 minorē haberet si soli esset. et alia minoris honoris
 mēbra nō esset. In celo ip̄a sua luce sol lunā superat.
 nō vt vituperat. et stella ab stella differt i gl̄a. nō diffi
 dit i sup̄bia. Idō ferit d̄y oīa. et ecce bona valde. nō tantū
 bona. sed etiā valde. nō ab aliud. nisi quia oīa. s̄nt et
 p̄ singula opa dicitur. Vidit d̄y qz bonū est. Vbi at

oia noiaata st. additu est. valde. et dictu est. vidit de q oia
que fecit. et eae bona valde. Meliora ei quedā singula
q̄ q̄ alia singula. sed meliora simul oia q̄ quolibet singu
la. Iusti itaq; doctina sana i eis te corpe sanu te faciat
p eis gnam. ut id qd' alijs melius habes i corpe et spū.
idē spū tuus qui corpi dnat. nec se extollat insolenter.
nec discernat iactet. Nec quia dipimy ruti bñm. anā
beniorē cū illa his nupserit. her vni vno cito viduata
dm vixerit. cōtinuo te etiā meliorē p pures esse q̄
ruti. Alia q̄pē ppheticis spūibus scāri scāri differe
dispensatio fuit. quas iubere obediētia nō gāpiscētia
gpellabat. ut ppararet p̄ls dei. i quo p̄mitteret p̄e
mitteret p̄phete p̄pi. Cū t̄ ipse p̄ls p̄ ea que i figura
gtingebat i illis siue i hys qui scāret. siue i hys qui illa
nescāret. nichil aliud essent. q̄ p̄phetia p̄pi quo quo
nasceret etiā caro p̄pi. Ut gē ille p̄ls p̄pararet. ma
ledict̄ ḡ habebat p̄ legis sententiā. q̄ nō suscitaret semē
i isrl. Vnde et scē mulieris accēdit nō cupiditate
cōcubedi. sed pietate p̄cedi. ut v̄issime ardat̄ corpi
nō fuisse querere. si probis possēt aliter p̄cedere.
Et v̄is vsus plurimū v̄marū cōtendebat̄ v̄pōm. cui g
rei nō gāpiscētia carnis. sed p̄uidētia generatiōis
fuisse causa illud ostēdit. qd' sicut scā v̄ris habere
p̄ls v̄pōis v̄mas. nō ita etiā scā feis licbat mis
eri maritis pluribz v̄mis. qm̄ tātō esset turpioris.
p̄tomagis appeteret. vnde nō esset fecundioris. Proinde
scā ruti. cū semē quale illo tpe necessariū fuit i isrl
nō habet i mortuo v̄ro. querunt aliquid de quo haberet
Hac itaq; bis cōiugata ideo anā vni v̄ro vidua bea
tior fuit. quia et p̄phetissa p̄pi esse meruit. quā arde
dū est etiā si filios nullos habuit. qd' qd' scriptura recita
do reliquit iactū. eo spū p̄uidisse p̄m̄ exp̄ḡie prop̄ie
esse v̄turū. quo potuit agnoscerē t̄ p̄uila. Vnde
merito etiā siue filijs si tamē eos nō habuit scādas
nuptias v̄causauit. quia nō nouerit nouerit iā t̄p̄

esse quo ppo nō officio parēdi. sed studio cōtinēdi. nec
 cōiugilibz fetādi v̄ visceribz. sed castificandis vidua
 libz moribz melius seruitur. Si vō etiā scēbat ruti
 p̄ sua carnē propagari semē vnde p̄p̄ carnē fuerat
 habiturus. et hinc factū nūbēdo exhibuit ministeriū.
 nō audeo iā dicere beatorē fuisse ānc viduitatē. q̄
 illius fecēditatē. Tu at̄ que et filios habes. et et i eo
 scēli fine viuis. quo iā tēpus est nō mittēdi lapides.
 sed colligēdi. nō aplectēdi si gēnēdi ab amplexu. cū
 clamet apls. **H**oc at̄ dico fr̄es. tēpus breue est. reliquit
 et est. vt qui habēt v̄p̄os t̄z nō habēt s̄nt. profecto
 si scēdas nuptias appetisses. nullū p̄p̄etie vel legis ob
 scū. nullū p̄p̄etie saltē carnale desiderū. sed solū
 t̄ontinētie fuisset idicū. fecisses a qd' ait apls. cū
 dixisset bonū esse illis si sic p̄māserit sicut et ego. cō
 timo q̄p̄e addidit. qd' si se nō gēnet. nubāt. **Q**ualo at̄
 nubē as q̄ v̄t. **H**oc aī dixit. vt effrenate libidinis
 malū nō p̄cipit et i turpitudinē flagitiorū cū exi
 peret. honestate nuptiarū. **G**ras at̄ dno. qm̄ pepe
 risti qd' esse noluisti. et et virginitas p̄p̄etie tue cōp̄e
 sauit dēp̄dū virginitatis tue. **N**ā diligēt̄ r̄rogata
 doct̄na p̄p̄ana et primas nuptias iā isto tpe gēnēdi nisi
 t̄ sit ipedimēto gēp̄ndas esse r̄spōdit. qd' et
 dixit. si se nō gēnet. nubāt. potuit dicē. si filios nō
 habēt. nubāt. **S**i post p̄dicationē r̄surrectionēq̄ xpi.
 quādo iā ex oibz gētibz filiorū sp̄ritualiter gēnēdoz
 tanta superet copia. tale officiū esset ex carne filios
 v̄ r̄propagare. quale p̄mis t̄poribz fuit. et qd' ali
 bi dicit. volo igit̄ iuniores nubē. filios procreare.
 matr̄ effemilias esse. nuptiarū bonū apostolica sobrie
 tate et auctoritē gēndat. nō procreandi officiū etiā
 eis qui que gēntie bonū capiūt t̄z ad obsequēdū
 legi iponit. **P**eniqz aut̄ cur hoc dixerit p̄dit cū
 adiūgit et dicit. **N**ullā occasionē dare aduersario

maledicti grā, Jā ē quedā conuerse sē retro, post sa-
thana. ut hīs uerbis intelligamus eas quas nubere
uoluit melius potuisse continere q̄ nubere. sed
melius nubē q̄ uero uere post sathanā. id est. ab expec-
tati illo uirginalis uel uidualis castitatis proposito. t̄ poste-
riora respiciēdo eadē f̄ fecerit. Proinde que se nō continet
nubat. anteq̄ continentia profiteat̄. anteq̄ deo uoueat.
qd̄ infra reddat. uere dāpnat̄. Alio q̄pe loco r̄ de talibus
dicit. Cū ei i delicias egerit. t̄ ip̄o nubē uoluit. habet̄ p̄ dāp-
nationē. qm̄ p̄mā fidē irritā fecerit. id est uolūtate ad
impūas a proposito continentie defluerit. Irritā q̄pe fe-
cerit fidē quā prius uouerit. qd̄ p̄seuerantia implere
noluerit. Sup̄uariū igit̄ bonū. semp̄ est qd̄ bonū. sed
i p̄lo xi f̄. Fuit aliqui legis obsequi. nūc est infirmitatis
remediū. In q̄busdā uō humanitatis solaciū. Filiorū
q̄pe procreationi operā dare. nō animo mox p̄ uolū
promissam feruēt. sed honesto ordine cōiugali nō est i
hōie ip̄robandus affectus. ip̄m tamē laudabilis t̄nt
cedit z uinat. celestia cogitās animo xp̄ianū. sed qm̄
sicut ait d̄s. nō oēs capiūt ubi hoc. que potest capere
capiat. et que se nō continet nubat. que nō cepit. delibe-
deliberet. que aggressa est. p̄seueret. Nulla adūsario
det̄ acrosio: nulla xp̄i subtrahat̄ oblatio. In iugali q̄pe
vinculo. si pudicitia conseruat̄. dāpnatio nō timet̄: sed
i uiduali et uirginali continentia excellentia numeris am-
plius cupit̄. expetit̄. Que expetita et electa. et uoti
debito oblata. tā nō nō solū capessere nuptias. sed etiā
si nō nubat̄. nubere uelle dāpnabile est. s̄ ut hoc de-
monstraret ap̄ls nō ait. cū i delicias egerit t̄ xp̄o nubūt.
sed nubē uoluit. Habet̄ igit̄ dāpnationē. qm̄ p̄mā fidē
irritā fecerit. et si nō nubedo tantū uolēdo. nō quia ip̄e
nuptie uel talū dāpnandē iudicat̄. sed dāpnat̄ pro-
positū s̄ fraus. dāpnat̄ fracta uoti fides. dāpnat̄ nō
susceptio a bono inferiorē. sed ruina ex bono superiorē.
Postremo dāpnat̄ tales. nō quia cōiugali fidē posterius
inierit. sed quia continentie primā fidē irritā fecerit.
qd̄ ut breuit̄ insinuat̄ ap̄ls. noluit eas dicere habere

dāpnationē. que post āphorū sātatiē p̄positū nubūt,
 nō quia nō dāpnāt. sed ne i eis ip̄e nuptiē dāpnari
 putat. Sed cū dīpisset. nubē volūt. gēmus addidit.
 habētis dāpnationē. Et dicit que. qm qm pōtē fide vri
 tā fecerūt. vt volūtāt que a p̄posito cecidit appareat
 esse dāpnatā. sine subsequat̄ nuptiē. sine d̄ sint. Prōde
 q̄ dicit talū nuptiās nō esse nuptiās. sed potius potius
 adulteriā. nō michi vidēt̄ satis acutē ac diligētē cōsid
 rare qd̄ dicit. Fallit eos quē similitudo veritatis. Quo
 modo et similitudo xpi dicit̄ eligere. qui xp̄iana sanctitate
 nō nubūt. Hinc arguēt̄ quidā dīceres. Si vtro suo
 vno que alteri nubet adulteriā est. sicut ip̄e dñs i euāge
 lio d̄ finit. vno ergo xpo xpo. cui mors vltiā nō domi
 nabit. que cōiugū eō elegat. si homi nubit. ad adulteriā
 est. Qui hęc dicit. acutē qd̄ mouēt̄. sed parū attendūt
 hęc argumētationē. quātā verū sequit̄ absurditas. Cū
 et laudabiliter etiā viuere vno ex eō cōsensu cōmētā fēta
 xpo vocat. iā scdm̄ istorū ratiōnē. nullo modo hoc fieri debet.
 ne ip̄m xpm qd̄ sentire nefas est adulteriū faciat. cui viuere
 marito nub̄ nubit. Prōde cū p̄mē nuptiē melioris mētū sine
 meriti q̄ sedē. absit vt fāudatū sc̄rū viduatū iste sit
 sensus. vt p̄p̄ eis vidat̄ quasi sc̄ndus maritus. sp̄m ei
 habebat & am̄ antea qm̄ vris suis fidelit̄ subditē ser
 uiebat nō carnaliter. sed spiritaliter virū cui eccl̄a ip̄a
 ip̄a cui⁹ mēbra s̄ cōiugē est. que fidei. sp̄i. caritatis integri
 tate nō i solis vginib⁹ sc̄d. sed etiā i viduis & cōiugatis
 fidelibus tota vgo est. Vniūse que eccl̄a cui⁹ illa oīa mē
 bra s̄ ap̄le dicit. Aptam vob̄ vni vno vginē ep̄s exhibere
 xpo. Mouit at̄ ille vginē cōiugē cōiugē vginē sine cor
 ruptiōe fētare. que i ip̄a etiā carne potuit mater sine
 corruptiōe procreare. Fit at̄ p̄ hac minus cōsideratū op̄i
 niōnē. qua putat̄ lapsariū capi lapsariū a xpo s̄o p̄posito fēta
 fētarū si nuptiēt̄ nō esse cōiugā. nō p̄uū malū vt a ma
 ritis sepat̄ & vno q̄si adulteriā sint nō vporēs. Et cū
 volūt eas sepatatas reddē cōmētē. faciūt maritos earū
 adulteros vno cū suis vporib⁹ vno adulteriā duperit
 Quapropter nō possū qd̄ dicere a s̄o p̄posito melior. lapsal

lapsas si nupservit fecias. adulteria esse no coniugia. Sed
 plane no dubitaveri dicere lapsus & ruinas a castitate
 sanctorum que vouet dno adulteris esse peiores. Si ei
 qd nullo modo dubitandu est ad offensionem xpi ptinet.
 cu mebru ei fide no seruat marito. quanto grauius
 offendit cu illi ipi no seruat fides & i eo qd qd' exigit
 oblatu qui no exegerat offeredu. Tu ei quisq no
 reddit qd' no iperio gpulsus. sed consilio comonitus vout.
 tato magis fraudari voti *augur* auget iustate. pcoming
 habuit vouedi necessitate. h'et ideo disputo ne arbitroris
 vel secundas nuptias crime esse. vel quascunq nuptias
 cu sint nups nuptie. malu esse. Sed itaq qd illas abs te
dapnatas dapnatas velis esse. sed spectas. homi ego
 continetie vidualis luculentius docet. cu pro illo vouedo
 et et proficedo possit contempere feie qd' et libet & licet.
 Sed post voti professione p'sentia ante firmadu et vi
 cedu est qd' libet. qz ia no licet. De tercio et quartis
 et de vltra pluribus nuptijs solet hoies moue qstione.
 Vnde vt breuiter respondea. nec est vllas nuptias
 audeo dapnate. nec eis verenda numerositatis inferre.
 Sed ne cuiq breuitas huius responsiois mee forte dis
 plicat. vberius disputate. reprehensore meu audire pa
 ratus su. fortassis ei aff affectat aliqua responsio
 ratione. quare scde nuptie no dapnet. tertie dapnet
 Ma ego sicut i exordio sermois huius admonui. no audeo
 plus sapere. qd oportet sapere. Quis ei su. qui putet
 definiedu qd' nec aplm vido definuisse. Aut ei. aulicis
 alligata est qdum vir ei viuit. No dixit pmq aut scde
 aut aut faus aut quouslibet. s; mulier igt alligata
 est qdum vir ei viuit. Si at mortuus fuerit vir eius
 libertata est. cui vlt nubat tatu i dno. Hactior at erit
 si sic pmaserit. Quid hinc sentetie qtu ad hac vid at
 tinet addi vel detra detrahi possit ignoro. Deinde ipm
 qd aplm aplozu ac magim magim et dnm audio saduacis
 respondere. cu pposuisset muliere no viuira. sed vel
 binuira. sed si dici potest septiuira i resuruetioe cuius

+ non ma
 gistru

In

futurum ^{effect} aut vixit. tempus ei eos aut. firans no frictes
 scripturas neq; vltu de. In resurrectione ei nec nubet
 neq; vixit dicit. no ei recipiet mori. sed erit equa
 esse angelis dei. For itaq; i resurrectione comodorant
 qui resurgit ad vita: no qui resurgit ad pena.
 Potuit ergo dic. errans nescies scripturas. neq; vir-
 tute dei. In illa ei resurrectione nulli nube et iste
 esse no poterit. deinde adde. quia nec aliqua ibi nu-
 bit. Sed nec ipam et videmus tot maritoy muliere
 vlla sua sententia significatioe dampnavit. Quapropter.
 nec contra humane vltudie sensu audeo dic. ut quies
 voluit viris mortuis nubiat sua. Per ep mo corde
 pter scriptur se auctoritate quota libet nuptias
 audeo condempnare. Qd at dico vniure vidue. hoc dico
 omi vidue. Beatior erit si sit pmaseris. Ma et illud
 no respiciet proponi solt. ut dicat qui potest. quena
 vidua meritis pferenda sit. vtru vniura que cu vix
 vixisset ducit cu marito filio procreavit saluis.
 que viduata cotinctia professa est. an ea que adoles-
 cetula ita ita duo duos anos amissis duobus viris.
 nullis ad cosolatione exstantib; liberis. cotinctia deo
 vouit. et i ea pferatissima scitare consenit. Hic
 se exerceat si possit disputado. et nobis aliqd demo-
 strado. qui de numero viroru. no de ipius qntitate
 viribus par pensat merita viduatu. Si ei dixit
 illi huius illa vniura esse pferenda. ut nisi actu-
 lerit specialit aliqua ratione vel auctoritate. profecto iucient
 iucient vultu animi no maiore vltute animi.
 sed carnis felicitate antepone. Ad felicitate qpe
 carnis ptinuit. et d du cu viro viuere. et filios pro-
 creare. Sed si no ea ob hoc ppa pponit. quia filios
 habuit. idipm certe qd du cu viro vixit. quid
 aliud q carnis felicitate fuit. Meritu pouo ane
 illius eo maxie gmedat. quia cu ea et cito extulit
 se vtru p p prolipa etate sua. d du cu carne con-
 flipit et ut vixit. Sic ei scriptu st. Et erat ana pperilla

Filia samuel de t'bu nser. Hec p'cesserat i dieb; multis. et vixit
cum viro suo annis septē a virginitate sua. Hec vidua vsq;
ad annos octoginta quatuor. que nō discedebat de templo. ieiunans
et orationib; seruens dno die ac nocte. Videt q'admodū dū scā
vidua nō solū eo p'cedat q' vniuersa fuit. v' verū etiā p' paucos
annos cū marito vixerit a virginitate sua. et vidualis cōtinētia
vniuersa vsq; ad tantā senectute tāta pietatis seruitute p'duxerit.
Constituamus igit' ante oculos nros viduas tres habētes sin
gula eorū que hinc terant oia. vna ponamus vniuersā. cū
desit et tanta et tanta prolipital' v' viduitatis. q' qd' dū
cū marito vixerit. et tantū studū pietatis. q' q' nō ita
ieiunans et orationib; seruiat. Altera que post prius mariti
b'icissimā vitā. etiā scdm cito amisserit. et diutius in
etate sit vidua. sed etiā ipā nō tantū de operā ieiunans
et absecrationū et religiosissime seruituti. Tertia que nō
solū duos viros habuerit. sed etiā cū ambobus singillarim
vel cū aliquo eorū diutius vixerit. et postiorate ante viduatā
i qua ~~scdm~~ quide si nubere voluisset. posset et filios pro
creare. suscepit cōtinētia vidual'. sed plus tēta i dēi
plus sit sollicita que illi placat' artitax nocte ac die sicut
āna ieiunans et absecrationib; seruens. Et q' cōtradiat quā
istatū sit meritis potior. q's nō videat i hoc ~~certamine~~
certamine palmā dandā esse maiori feruentiori; pietati.
Ita et tres alie cōstituāt'. quib; illarū trū lina in lina
illū singula desunt. Quis dubitet et eas meliores
esse. quib; prepolletus fuerit i suis bonis duob; pia hu
militas. vt altera sit pietas. Nulla q'd' istarū sex viduarū.
tue norme adequat'. Tu ei si hoc votū ad se senectute
vsq; p'duperis. oia tria potes habē. quib; ante meritū
excelluit. Illa et vniū virū habuisti. et nō dū tecū vixit
i carne. ac p' hoc si exhibueris obediētia vbiis apli dicētis.
que at v' vidua est et desolata. sperant i d' dnm. et p'
sistit i orationib; die ac nocte. atq; illud q'd' seq' sobria vigil
lania deuotauctis. que at i delicijs agit. vniū mortua est.
Oia illa tria bona que ante fuerūt. et tua erūt. Tibi at
sūt et filij. quos forte illa nō habuit. Hec ideo laudada es.
quia quia eos habes. sed quia nutrire atq; educare

studeo. Ut ei tibi nasceretur. fecunditate. ut uiuat felicitatis est. ut at sic istuatur: uoluntatis est et potestatis.
 In illis tibi hōies gratuletur: i hoc te mirretur. Anna pphetice facta. cognouit apud matrem uirginis ppriam. Te euangelica q̄ grā fecit matrem uirginis ppriam. Illa itaq; scā uirgo qua p̄p̄o uoluit et petere obulisti uidualib; ante matrisq; meritis addidit aliqd de merito uirginali. Nō ēi nichil inde nichil haberis que hāc habetis. et i illa estis qd̄ i uobis nō estis. nā ut scā uirginitas adimeret nūditibus uobis. ideo factū est. ut nasceretur ex uobis.
 Hec itaq; de meritis diuersis conuincatur diuersarūq; uiduali hāc hoc ope nō disputat. si id qd̄ ad te scribo. tibi tā tūmodo scribent. Sed qm̄ si quedā i hoc genere sermonis difficillime questio. aliqd̄ ap̄tius q̄ qd̄ ad te pp̄rie ptinet dicere uolui. p̄ter quosdā qui sibi docti nō uident nisi alienas labores nō iudicando conat̄ discutere. sed lacertando cōfunde. Deinde ut etiā etiā tūpā nō solū seruis qd̄ uouisti et i eo bono proficias. uerū etiā diligētius firmitusq; noueris id bonū tuū nō a malo nuptiarū distingui. sed bono nuptiarū anteponi. Nā q̄a qui uidualitū fecerū nuptias dāpnat. etiā si cōtinētia suā in multarū q̄b; tu ueris uerū abstinentia mirabiliter et feruenter exerceat. nō ideo te seducat. ut sentias qd̄ sentiant sentiat etiā si face nō possis qd̄ faciūt. Nemo ē ei uult esse freneticus. etiā si uideat fr̄ freneticū uires uirib; sanorū esse fortior. Precipue igit̄ doctrina sana bonitate propo si opoznet opoz opoznet q̄ munit. Inde est q̄p̄ qd̄ catholice femie etiā sepius nupte. nō solū uiuunt uidualis. sed et uirginib; hereticorū iusto iudicio p̄ferūt. Multi s̄ qd̄ de hīs trib; uirib; conuictū uidualitatis uirginis et uirginitatis uirginitatis questionū sumus simus. multū p̄p̄tates quib; disputando penetrāde q̄ solue dit. et maiore cura opus est. et copiosiore sermōe. ut ut i oib; eis recte sapiam. sed si quid aliter sapiam. id qd̄ nobis deus reuelat. Verūtamē qd̄ etiā illi q̄sequer̄ dicit ap̄le. i qd̄ p̄ p̄uam. i eo ambulamus.

Quoniam autem quod ad hoc ut ~~primum~~ de qua loquimur attinet
ut continentia coniugio preponamus. sciamus uo uirginitate etiam
continentia ~~et~~ gignit. uiduali. et ne aliquas nuptias. que
tamē non adulteria sed nuptie sūt. cuiuslibet nri modū ue
positi laude dāpnemus. multa alia de istis rebus dī dā
sūt a nobis ī libro de bono coniugali. et ī alio libro de scā
uiginitate. et ī opo ope quod aduersus faustū manicheū
quō potuimus labore cōscripsimus. Quā p̄uar. charū et p̄phat
capta coniugia mordacissime reprehendēdo septis suis quo
rūdā in doctorū aias aios a fidei sanitate de deo deuoluit.

¶ Deinde quoniam ī exordio huius opusculi. duo quodā necessaria
posuerū. et exequenda pollicitus sū. vnu quod ad doctrinā.
alterū quod ad exhortationē pertinet. Et priori parti ut potui
pro suscepto negotio non defui. ad exhortationē uicāmus.
ut quod bonū prouidet scit. etiam audet diligat. Quia tūc
illud prius admones. ut quā quātācumq; tibi iuste sentie
pie continentie dilectionē. beneficium dei tribuas. eius
grās agas. qui de spū s̄o tibi tantū largitus est. ut
eius ~~in~~ ī corde tuo caritate diffusa. licet rei licetia
tibi amor boni boni melioris auferret. Donauit em̄
ne liberet nubere cū liceret. et ut uā nō liceret etiam
si liberet. et ex hoc firmitus nō liberet. ne fieret quod
nō liceret. Quod factū nō est ~~aut~~ etiam cū liceret. tantūq;
meritis uidua p̄pi. ut filiā quā uideres uirginē p̄pi.
Dū ei tu oras sicut ana. facta est illa illa quod maria.
Hec dona dei esse quāto magis nosti. tāto magis es
de eiusdē domus b̄tā. Imo aliter nō es nisi quod habes
notis a quo habes habes. Attēde et quod de hac re ap̄l̄
dixit. Nos autē nō sp̄m huius mundi accipimus. s; sp̄m qui
ex deo est. ut sciamus que a deo donata sūt nobis. multi
quos habet multa dona dei: et ~~multa~~ nesciēdo a
quo habeant. ip̄ia uanitate iactant. Nemo est autē
donis dei beatus. qui donati ep̄istit igitur. Quia
et illud quod inter ~~scia~~ sacra misteria cor habet sursum
nubemur: ip̄o adiunāte id p̄ ualens. quo nubere

admonem. Ideo sequitur ut de hoc tanto bono sursu levati
 et cordis no nobis glam quasi miru viru tribuamq.
 si dno deo no nobis gms agamq. Hoc ei primo qd admonem.
 quia hoc dignu est. hoc iustu est. Recordaris hoc vba
 unde sint et ite. qua sanctione sanctione. et quata
 sanctitate qm dicit agnoscat. Tene igit et habe qd ac
 cepisti. et datori gms age. Quamvis ei accipere et habere
 habere tuu sit. id tunc habes qd accepisti. Qm supbiere
 et ex eo qd habebat quasi a seipso haberet ipse gloriante.
 veritas p aplm dicit. qd ei habes qd no accepisti? si at
 accepisti. qd glaris quasi no accepisti? Her me admo
 re copellat cauedi atq; deuitandi quoruda sermo sermo
 cuil p qui p aures et aures multoz serpere ceperunt. qd
 cu lacrimis dudu di est. timia gnd ppi. p quos suadet
 et ut nec ozo nobis ad deu nobis necessaria esse vide vidat
 ne itremq; i temptatione. Sic ei conat defende hois libe
 ru arbitriu; et eo solo etia dei gra no aduati. valeamq
 qd diuinitus iubet impleri. At p hoc sequitur ut frustra
 ut frustra dno dixerit. vigilate et orate ne tentis i tempta
 tione. et frustra cotidie i ipa dnuca orone dicamq. ne nos
 titeras i temptatione. Si ei m mē tutumodo potestatis est
 ne temptatione superem; et qd oram oramq; oramq; ne i
 tremq; uel titeram tēa. faciamq; faciamq; potius qd nri
 est liberi arbitrii atq; absolutissime potestatis. et uridamq;
 aplm dicite. fidelis deus q' no vos p mittat temptari sup qd id
 qd potestis; et resistamq; ei dicetes. ut qd peto a dno. qd
 i mea posuit pteate. Sed alit ut hoc sapit. qui
 sanu sapit. Proinde petamq; ut det. qd' ut habeamq; iubet.
 habeamq; iubet. Ad hoc ei qd' nondū habemq; iubet ut
 habeamq; ut admonet qd petamq; et qd nos cu iusserit posse
 iu uenerimq;. etia hoc unde acceperimq; intelligamq;. ne
 tlati et elati huius mundi spū nesciamq; que a deo donata
 et nobis. Proinde arbitū uoluntatis huanē ne nequaquā def
 derimq;. quādo dei grām quo ipm adiunat; arbitū no su
 pbia negamq; i gratā. sed gratā potius pietate pdicamus.
 Nri est ei uelle. sed uoluntas ipa' ut admonet; ut su-gat.
 et

et sanet^r sanet^r sanat^r ut valeat, et dilatat^r ut capiat, et
implet^r ut habeat, sicut si nos non vellemus, nec nos utique
acciperemus ea que dantur nec nos haberemus. Quis ei
haberet continentiam ut inter cetera dona dei de ipsa potius
loquar de qua ad te loquor. Quis ipse haberet continentiam
nisi volens, quia et nemo acciperet nisi volens, sed a quo
detur ut nostra voluntate accipitur haberi posse possit. si quis # et
attende scripturam. primo quia nosti verose quod legisti. Tu scis
tunc quia nemo potest esse continens nisi deus det, et hoc ipsum
erat sapientie, scire cuius esset hoc donum. Magna ista est
duo sunt numerata, sapientia et continentia, Sapientia scilicet
qua in dei cognitione formamur, continentia vero qua hic
solum non formamur, iubet autem nobis deus, ut et sapientes
et continentibus simus, sine quibus bonis iusti proficiunt esse non pos-
sumus. Sed postea oramus ut det quod iubet adiuvando et inspi-
rando qui commovet quod velle debemus precipiendo et vo-
cando, quod hinc dedit ut serviet oramus, quod autem nondum
dedit ut expleat oramus, tamen oramus et gratias agamus
de acceptis, et quod non nondum accepimus copiose quod accepimus
de acceptis ingrati non sumus non nos accepturos esse fidamus,
Quis enim dedit iugiter fidelibus ut continentur ab adulteriis
et fornicationibus? ipse dedit sanctis virginibus et viduis ut con-
tineantur ab omni concubitu; in qua virtute iam proprie vel in-
gritas vel continentia notatur. An forte ab illo quod deus
accepimus continentiam? sed a nobis habemus sapientiam? ~~et~~
Quid ergo est quod iacobus apostolus dicit, Fides autem vram indiget
sapientia, postulet a deo qui dat omnibus affluet et non
proprietat: et dabitur illi, sed de hac questione et in aliis
in opusculis nostris quantum adiuvit dominus multa diximus
et alia quantum potuerimus data oportunitate et dicimus, hinc
inde aliquid inde idem dicitur non volui propter quosdam fratres
nostros amicissimos et deo dilectissimos nobis, nec una
nec maliciose quod errori hinc implicatos, sed implicatos
tamen, qui putant et cum aliqui ad ad iustitiam pietatemque ex-
hortantur ergo exhortantur viros non habitura exhortatione
sua, nisi totum illud quod quod ut agit homo agat cum homine

i hoīs cōstituat potestate. nō adiuta dei munere. sed solo
 arbitrio ~~libero~~ libere volūtatis exerta. quasi posset esse
 ad p̄ficiendū opus bonū volūtatis libera. nisi dei munere
 liberata. **Hec** attēdit idipm etiā seipos dono dei habē
 qd ea facultate ephortat. ut ad capescedā viā bonā. hom
 hoīm volūtates pigritas epcurēt. accēdat frigidās. corri
 gāt prauas. aduersas cōuertat. ~~impugnantes~~ repugnantes
~~et~~ parificēt. Si ei possūt p̄suadere qd suadet. ut si
 her i volūtatis q hoīm nō nā agāt qd agit ut qd loquitur.
 Dimittat et eas potius arbitrio suo. Si at i eis her agit.
 ita ne tandē homo i hoīs volūtate tanta agit loquedo. ut
 et de illis nō agit aliqd adiuuādo. p̄mo vō quātalibet
 homo sermoīs facultate p̄pollent. ut sollicitū disputādi
 et suauite dicēdi i hoīs volūtate iherat veritate. mi
 trāt curitate. docēdo tollat errorē. exhortando torpore.
 neq; q plātat est aliqd neq; qui rigat. s; q i remētiū
 dat de q. Frustra ip̄e operariūs oīa molit. et extrinsecus;
 nisi creator intrinsecus latet operari. **Spero** ergo
 has literas meas merito v̄e excellentie curō i manū
 etiā taliū esse vēturus. Ideo et nō nulla hinc dicēda
 arbitratū sū. Deidē ut tūpa et q̄cuq; alie vidue
 ista legerit. vel cū legūt audierit. noueritis vos ad
 diligēdū et habēdū cōtinētie bonū plus proficere ora
 tioib; v̄is q̄ ephortatioib; n̄is. q̄m si qd vos adiu
 uat qd vobis etiā m̄a n̄i ministrāt alloq̄a. totū illiq;
 gratie t̄bueddū est. i cui; cui; manu s̄. sicut scriptū est.
 et nos et sermōes n̄i. Si ergo nondū deo vouisset
 iūctiā viduāle: ephortarem proferto ut voueres.
 quia vō iā vouisti: ephortamur ut p̄fueres. **Talia**
Talia michi tamē video esse dicēda: quib; eā diligāt
 et arripūt et que adhuc umbere cogitat. **Tunc** igit;
 iūctiō aplō. **Quē** mupta est iquit. sollicita est que
 s̄ d̄ni: ut sit s̄a et corp̄e et sp̄i. **Quē** at mupta est: so
 licita est ea que s̄ mundi. q̄modo placeat viro. **Nō** aut
 que sollicita est ea que s̄ mundi ut s̄a nō sit: sed certe
 minor est diuina sanctitas ex ea p̄te cura curari
 qua mūdāna cogitat voluptas. **Quē** itaq; iūctiōis

animi huius rebus ipsetur quibus placendum esset viro: colligere
quodammodo et redigere debet inupta xpiana Ten uentione
qua placendum est dno. ut videat cui placeat que dno placet.
Et utique tanto est beatior: quanto plus ei placet. Quanto ei magis
cogitat ea que mundi sunt: tanto minus placet. **Placete utique**
tota intentione speciosa forma pro filiis hominum. Et ei gratia
illi placetis que diffusa est in labiis eius. **Placete illi ea que**
pro cogitationis que occuparet mundo: ut placeret viro.
Placete illi qui displicuit mundo: ut placeret ei liberaretur
ex mundo. **Huius et speciosa forma pro filiis hominum** viderunt
homo in cruce passiois. et non habuit spem neque decore. sed
facies eius abiecta. et deformis posuero eius. Ex hac tamen
deformitate redemptionis nostri manavit precium decore mei.
sed decore herioris. **Quis ei pulchritudo pulchritudo filie**
regis intrinsecus. **Hac pulchritudo pulchritudo illi placete.**
Hac pulchritudine studiosa cura et sollicita cogitatione
componit componit. **Non amat ille fallaciam furcos: veris**
veritas delectatur. **Et ille si quod legisti agnoscat veritas vocat.**
Ego sum inquit via et veritas et vita. **Currite ad illum per illum.**
placere et illi opullo. vultis in illo cum illo. de illo. affertibus
veris et castissima castitate a viro tali amare amari.
Audiat hoc vobis etiam se proles tue auribus herior herior.
videre quantum te prestat in regno regis illius alia questio
est. **Inuenisti tamen mater et filia. cui conceptis nuptiis**
illa omnibus tu secundis pulchritudine castitatis simul
placere debeat. **Certe si mariti esset quibus placendum esset.**
in te forassee cum filia pueret ornari. nunc non pueret
agere quibus simul ornemini. quia non est criminosa. si
potius gloriosum. ut ab illo uno simul amemini. Simulatum
at candore ac rubore. et pigmentis illis non adhiberentis.
etiam si virum haberetis. non putaret dignos quos falleretis.
neque vos que fallere deberetis. **Autem** **Nunc ergo illi regi qui**
unice sponse cuius membra estis spem concupuit. veraciter
simul placete. simul iherete. illa. integritate vernali. tu.
conferentia viduali. ambe. pulchritudine spiritali. in qua
pulchritudine etiam illius auia socrus tua que in ore
semit est pulchra vobiscum. Vigore. quippe huius pulchritudine

in anteriora

dū exire dicitur ~~in~~ caritas. iugū i ea nō facit anōfitas.
 Habētis roboratū autē scām. et i domo x̄i p̄p̄o. quā de p̄se
 ueritatē cōsulatō. quomodo at̄ cū illa contra bella tēp
 tationū pugnadū sit. qd̄ agendū uel facile superet. qd̄
 qd̄ nūmimētū ~~sumēdū~~ sumēdū ne facile rursus isidiet.
 et si qd̄ huiusmodi est. **Doce** Doceet uos dicitur uitate iā
 uita amozu benignola. pietate sollicita. etate secura.
Præcipue tu consule i talibus cā. que expta est. qd̄ expta
 nō es. Nā proles uia illud canticū cantat qd̄ i ~~apocalypsi~~
 apocalypsi nisi d̄ges cantare nō possit. pro ambabus ^{magis}
 tamē uobis sollicitus orat q̄ pro seip̄a. **Hed** pro nept̄ solli
 cita est. cui uincēdarū tēptationū. spacū plus restat anoz.
Te at̄ uidet̄ eio suo uiciniorē et eiq̄ filie m̄rem q̄ si nuptā
 qd̄ iā nō licet atq̄ absit. u vidisset puto qd̄ parere cū illa
 erubuisse. **Quātū** est eiq̄ qd̄ iā tibi periculose restat
 etatis. que idō nō dixeris auia. ut sc̄arū cogitationū et
 opm̄ fetibus. cū filia possis esse frāda. **Non** **Non** itaq̄ ime
 rito magis pro illa sollicita est auia. pro qua et tu ma
 ter. quia et maūis est qd̄ uouit. et totū ei restat qd̄ modo
 modo cepit. **Sp̄audiat** d̄ne p̄os eiq̄. et sc̄e obsequamini
 meritis eiq̄. que carno uiri tui i uincta peperit. et fi
 lie tue i ~~senecta~~ senecta p̄ paruit. **Hed** itaq̄ pariter
 atq̄ ḡridier̄ uiri uiri x̄ uiri cōiugis i cuiq̄ coipe uno
 sp̄i uirinis. placeat moribz. istate olōnibz. **Præditus**
 dies nō reuertat̄ i futurū. et post hesternū p̄git ~~godicum~~
 godicum. et post h̄ godicū p̄uecturus est crastinus.
 et ecce oīa t̄pa et t̄palia trāscūt. ut ueriat māsura pro
 missio. Et qui p̄seruauerit uisū i fine hic saluus erit.
Si mūdus iā perit. nupta cui parit. aut corde p̄ parit.
 tura et carne nō paritura in cur. uubit. **Si** at̄. adhuc
 diuturnus est mūdus. cur nō magis amat̄ p̄ que factz
 est mūdus. **Si** iā d̄ficiūt illecebre s̄ ~~fructus~~ fructus sc̄ar
 lance. nō est qd̄ xp̄ianz uimz cupiditate cōquirit. **Si** at̄
 adhuc manebit. est qd̄ sanctitate ḡp̄nat. **Horū** duoz.
 i altero nulla sp̄s libidinis. i altero maior est gloria
 caritatis. **Quot** at̄ quātū s̄ ip̄i am̄ qd̄ uidet̄ uigere x̄
 flos. carnalis etatis. **Non** nulle femine nuptias cogitantes

et audenter optantes dū spernit aut differūt. repere
semerūt. ut eis in uia ~~uideat~~ uideat puderet apud
q̄ liberet. Multa at̄ nupte recentissima sua cōiunctio
i longinquo profectis uiris suis reditū corp̄ expectā
do grandine fide st̄: et t̄p̄ t̄p̄ cito uiduare aliq̄ nec
ueneantes. Et saltē senes suos annos suscipe
metuerūt. Si ergo uel spernitibz uel tardantibus
sponsis. uel peregrinatibz maritis carnalis concupis
cētia potuit cōtineri ne stuprū aut adulteriū cōmit
teret. q̄ aut̄ gineri nō potest. ne sacrilegiū cōmittat.
Si uel ~~repressa~~ repressa est cū feruere dilata. cur nō
opprimūt. cū friguerit amputata. Solus cū ardere
ferūt libidind. q̄ nō desperat eiusdē libidinis uoluptate.
Que at̄ impetrū castitatis de uouit.
ip̄am spem subtrahūt. que fomes amoris est. Unde
fucilius ~~compt~~ concupiscentia refrenat. que nulla
opportunitate succedit. Contra quā tamē nisi orat̄
ut superet illa ip̄a illicita exoptat ardētius. Delicias
igit̄ spirituales delicias carnalibz i sc̄a castitate succedat.
lectio. orō. psalm. bona cogitatio. opm̄ bonoz s̄c̄e sine
quāctatio. sp̄s futuri sc̄i. et cor sursum. **Parq̄ de q̄is**
om̄ibz ḡnerū actio p̄i luminū. a quo sine ulla dubita
tione om̄e datū optimū. et om̄e d̄nū p̄f̄m scriptura teste
descendit. Nā quādo pro ~~de~~ delecto delicias nuptiarū quas
i carne uirū habet aliarū carnaliū deliciarū t̄p̄ i solatio
usus assumit. qd̄ ego dicā que sequat̄ mala cū breui
ter ap̄le dixerit. uiuētē mortuā esse uiduā que i delicias
vuit. Absit at̄ a uob̄ uobis. ut diuiciarū cupiditate
capit̄ capiamini pro cupiditate nuptiarū. et i
i cordibz uis ~~no~~ nūm̄ uiri & amoris succedat. In
tudes cū hom̄i cōuersatione sepe expti samq̄. i q̄busdā
lasciua cōpressa. et arcuisse auaricia. **flōl flō flā** sicut
i ip̄is sensibz corp̄is acutius audiūt qui nō uident. et
tāgendo multa & discerunt. nec tāta uiuacitate tāgūt
qui oculis utūt. ubi intelligit̄ ep̄ vno aditu id est lu
minū repressa uentios sentiedi. cā ~~se se i alio~~ alios

Exerere

sensus propterea dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
 tunc ex altero conet ipse quod negat in altero: ita etiam
 sepe carnalis cupiditas a concubedi voluptate cohibita.
 maioribus viribus pecunie se porrigit appetitu. et illinc
 auersa. huc se ipse auiditior conuertit. In vobis autem at
 amor diuiciarum simul frigescent cum amore nuptiarum et
 pius usus rerum quas possidetis ad spirituales delicias conferat
 ut liberalitate vestra magis ferueat adiuuandis egenis. quam
 ditandis auaribus. In thesaurarum appete celeste et non mittit
 dona cupidorum. sed elemosine pauperum: que in unum modo
 dum orationes adiuuat viduas viduarum. Ieiunia que ac vigilie
 in quantum utilitatem non perturbat. si orado. psalendo. lege do.
 et in lege dei meditando consumat in deliciis delicias spirituales.
 etiam ipsa que videt laboriosa veritatem. **Nullus**
 lo ei modo sit onerosi labores amant amatum. sed etiam
 qui delectat sicut venditum. in amatum. piscatum. vide
 inuancium. negociatum. ludo aliquo sese delectantium. Inest
 ergo quod amat. nam in eo quod amat aut non laborat aut
 et labor amat. Et vide quod puerum et dolendum sit si delectat
 labor ut fera capiat ut cupa et faculus impleat ut pila
 pilae iacet iacet. et non de delectat ut deus acquirit
 acquirat. In omnibus sane spiritualibus deliciis quibus sunt
 fuerunt inuicem. sicut conuersatio carum. **causa** causa
 etiam debet esse: ne forte cum mala non sit per lasciuia. mala vita
 sit fama per negligentiam. Nec audietur si sine viri sine
 femine. quando propheta in aliquo negligentia sua per quam
 fit. ut in mala veniant suspensione. unde sua vita longe
 abesse sicut. dicunt sibi coram deo deo sufficere castitatem.
 castitatem. epistimatione quod hominum non ipudetur solum. ve
 tustiam audierit deprehendit. cum occidit animas aliorum
 sive blasphematum via dei. quibus secundum suam suspensionem
 quasi inuis que casta est deus. displicet vita scorum. vel
 etiam cum epistatione imitatum non quod videt. sed sed quod
 puat. Proinde quibus a criminibus flagitiorum atque facinororum
 vitam suam custodit. sibi bene facit: quibus autem etiam fama.
 et aliis misericors est. Nobis etiam necessaria est vita
 nostra. aliis fama nostra. Et utique etiam quod aliis inuicem

possidetis

in ministrans misericorditer ad salutē. ad nrām q̄ re-
 dūdet utilitate. Quid nō frustra apla. prouidē m̄ iquit
 bona nō solū corā dō. verū etiā corā ~~omnibz~~ hominibz. Itē dicit.
 Placere oibz p̄ oīa sicut et ego omnibz p̄ oīa placo; nō quē
 qd' michi vtilē est. sed qd' multis ut salui fiat. Itē quā
 quādā exhortatione dicit etiā. De cetero fr̄s q̄cuq; n̄ vca
 q̄cuq; la. q̄cuq; iusta. q̄cuq; casta. q̄cuq; curissima. q̄cuq;
 bone fame. si qua vtrūq; si qua laus. hec cogitate que di-
 dicistis et acceperitis et audistis et vidistis in me. Terribis
 quādmōdū inter multa et que exhortando cōmōuit.
 nō negleperit ponere. q̄cuq; bone fame. duobz q̄ vbi
 cūctā cōcluserit vbi ait. si qua vtrūq; si qua laus. Ad
 vtrūq; nāq; p̄tinēt que antea cōmōraui: bona fama
 vō ad laudē laudē. Puto q̄ nō ad laudē hominū pro magno
 sumebat apls alio loco dicit. michi at̄ nimū est ut a
 vobis diudicet aut ab huāno dic. Et ~~hūc~~. Itā glā nrā
 hec est. testimoniu cōsuetū nr̄. Sed illoz duozū. id
 est. bone vite. et bone fame. vel qd' qd' breuius dicit
 vtrūq; et laudis. v̄ vnu p̄ seipm̄ sapientissime vici-
 nebat: alterū p̄ alios misericordissime prouidebat.
 Sed qm̄ quātūlibet huāna cautela f̄t̄p̄a suspitiones
 malivolētissimas nō potest ex omi pte vitare.
 v̄ vbi pro epistimati epistimatione nrā q̄qd' recte pos-
 sumz fecerimz. Si aliqui ~~de~~ de nobis vel mala fin-
 gēdo v' male credēdo famā nrām ~~de~~ conāt: assit
 cōsuetū solaciū planeq; etiā gaudiū. q̄ merces nrā
 magna et est i oibz. Etā ~~ad~~ cū dicitur hōies multa
 mala de nobis. pie tamē iusteq; v̄cētibz. illa ei merces
 t̄p̄ stipēdiū est militāriū p̄ arma iusticie nō solū de p̄tra
 verū et sinistra. p̄ glām scilicet et ignobilitatē. p̄ itannā
 et bonā famā. Agite itaq; causā v̄m. et p̄senciat̄ cur-
 vite ut q̄phēdatis. et ep̄p̄lo vite. exhortatiōe q; sermōe
 rapite i eadē causā v̄m quālibz potueritis. Nō vos
 ab hoc studio quo multē multas ad imitandū exortatis
 frangat querēla ~~vano~~ vanozū qui dicūt. q̄modo sub-
 sistit genz huānū si oīa fuerit cōtinētes? quasi p̄ter aliud

alibi. Si hōibus
 placere. xpi fer-
 uis nō esset.
 Et verū.

decolorare

non retardet. nisi ut impleat p̄destinatus n̄is ille s̄oz:
 quo citius ip̄s. profecto nec terminus s̄li differet. Nec
 illud vos retardet ~~studia~~ ab studio suadendi alijs bonū
 v̄m. si dicat vobis. cū et nuptie bone sint. quomodo
 erūt oīa bona ī xpi corp̄e et ~~ma~~ maiora scilicet et mino-
 ra. si oēs ḡtinetie laudē atq; amore m̄tēt. Primo.
 q̄ q̄ conadū vt oēs sint cōtinētēs: tūc erūt vel p̄ pauce
 Neq; cī oēs capiūt v̄bū hoc. Sed qm̄ s̄ptū est q̄ potest
 capere capiat: tūc capiūt que possūt: si nec illis que
 nō capiūt taceat. Deū nec timere debem; ne forte oēs
 capiūt et aliquid de mino minorib; bonis. id ē. cōiuga-
 lis vite xpi desit ī corp̄e. Si cī oēs audierit et oēs ceperit.
 itelligere debem; horūm fuisse p̄destinatu. vt cōiug
 iugalia bona ī illorū m̄brorū n̄is etiā s̄ sufficiat. que
 tā multa p̄ hac vita trāserūt. Neq; cī nūc si oēs fuerit
 ḡtinetēs. honore cōtinētū daturū s̄ eis qui p̄carnatū
 fructū sibi cōiugali bono ip̄e itelligit: iā s̄ dominias
 honoris intulerūt. Habebūt ergo illis oīa ita bona suū
 locū. etiā si d̄icēps nulla velit nubere. vel nemo ducē
 vxorē. Pecune itaq; itate q̄b; potētis vt fiat qd' vob
 estis. et orate vigilante atq; feruēt vt adiutorio dep̄-
 tere ep̄celli et habūdatur miseritordissime gr̄e d̄ni p̄se-
 netis t̄eo qd' estis. vt p̄ficiatis ad id qd' eritis. Deū
 obsecro vos p̄ illū a quo hoc donū p̄ accepistis. et huius
 doni p̄mia speratis. vt me q̄ oīorū q̄ v̄s memine-
 ritis itere cū tota domestica domestica cōiugā v̄ā
 Ordinatissime ip̄e p̄mouerūt. vt matris v̄ v̄e iā gr̄m
 deū de orōne epl̄am scribere. Ad quā ip̄e p̄tinet maxie
 orando cōcurrere pro vobis que de se minis solitaria est q̄
 de vobis. Et vt ad te potius q̄ ad illā hoc de cōtinētias
 viduali. opusculū faceret. quia tibi superare adhuc
 restat. qd' qd' iā etas illius superauit. Virgo at̄ s̄cā
 proles tua v̄ā. si aliquid de sua professione desiderat.
 ex laborib; n̄is n̄is habet grandē librū. de s̄cā v̄gini-
 tate. quod legat. de quo etiā legē d̄ te cōmouerūt. qm̄
 multa cōtinēt v̄triq; necessaria cōstituti. hoc est. v̄ginali

puerit

atq; viduali. que hic p̄tea p̄ti tenuiter atq; p̄ti oīno
p̄ternuisti. quia ibi a copiosius disputari; p̄feruere
Igrana xpi. Amen

¶ Explicit liber vii augustini epi de bono & viduitate. Anno. 1049

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Omnis liber huius augustini episcopi. De bono coniugali.
 Roma unusquisque homo humani generis pro est, et
 sociale quoddam est humana natura magis habet
 et naturale bonum unum quam amicitiae. ob hoc ex
 uno voluit deus omnes homines adire, ut sua societate non
 sola similitudine generis, sed etiam agnationis vinculo tene-
 rentur. Quia itaque nature humane societatis copiosa vit-
 tutes, quos nec ipsos singulos gaudet deus, et tamquam
 aliege alienigenas gignit, si alteram eamit ex altero,
 signas etiam unius generis in altero, unde et illa detracta
 formata est, lateribus et sibi iungit quod per abulat et per
 quo abulat iungit, Consequens est gregis societatis in
 filio, quod una honestus fructus est, non generis matris et
 fete, sed gaudet, poterat ei esse in utroque sine tali compo-
 sitione alteri regere, alteri obsequere amicitiae quod
 et germana generis, nec nec opus est ut fructum, et in ea
 questione distincta sententia proferamus, Unde primo homini
 posset episcopi, quod benedixit deus dicens, crescite et multi-
 plicamini et replete terram, si non peccasset tunc mortis
 additione corpora eorum peccando mutuerunt, nec esse con-
 cubitus sine mortalium generis corporum possit, Plures
 et de hac re sententiae diuise fuerit extiterunt, et si exa-
 minandum sit deus diuinitati diuinam sapientiam, que
 nam eam potissimum agnoscit plures disputationis nego-
 cium est, Sine ergo sine coeundi proplexu alio aliquo modo
 si non peccasset haberi erant filios ex munice oportet
 tissimi carnis, qui potuit carne christi in utero virginali for-
 mare, et ut iam ipse fidelibus loquar, quod potuit apostolus
 ple sine gaudet dare, sine ibi multa mystice ac figu-
 rate dicta sunt, aliterque sic intelligendum quod scriptum est, implete
 terram et dominam eius, id est ut plenitudine ac perfectione vite ac
 peccatis id fieri, ut ipsum quod in emetum et multiplicationem quod
 dictum est crescite et multiplicamini in procreta matris et co-

pra virtutis intelligat. sicut i psalmo positum est. mul-
tiplicabis i aia mea virtute, nec data sit hoi plis ista
successio. nisi causa pccati futura eat i morte decessio.
Sicut corp9 no spiritale illis hoib9. s; pmo aiale eat
fem eat. ut obediencie merito postea fieret spiritale
ad immortalitate capescenda. no p9 morte que iu-
dia dyaboli intuit i orbē errarū z fca ē pena pccati.
s; p illā amutationē quā significavit apls vbi ait.
deinde nos vmetes q' zelus sum9 cū illis rapient i mu-
bib9 obuia xpō i aera. ut illa corpa pma gūgij z
mortalia fuisse intelligamus pma gfirmatioē. z tñ
no moitura nisi peccassent. sicut iminatio eat deus
cū si voluit minaret. qz volucabile corpa eat. qd'
tamē no accidisset nisi fiet qd' ille vetuisset. Ita
q' possit p gauditū talium corpm generatioē s'bsiste.
que vsqz ad certū modū haberet terremētū. nec
vergeret tñ i seniu nec i morte. donec illa bene-
dictiois multiplicatioē tra ipleret. Si ē vestibus
israhelitarū pstat deus p ānos q'dragita sine vilo
detimēto pñū statū. q'comagio pstatet corpb9 obe-
dictū pcepto suo felicissimū q'dā t'pamētū eti-
status donec i melius conuerteret. no morte hoib9
qua corpa ab aia defert. s; bea amutationē a mor-
talitate ad immortalitate. ab aiali ad spiritale q'li-
tate. harū sententiā q' pccā sit vel si alia vel si
alie pnt adhuc ex hñs vbiis scrupuli q're ac differē
longū est. Illud nō dicimus sōm istā q'ditionē nal-
cendi z moriedi quā nouima z i qua c'ati sum9
aliqd' boni ēē gūgij masculi z fete. cui9 g'fidatioē;
ita dina sp'cua g'mēdat. ut nec dimisse a viro
nibe liceat alio. q'dm vir ei9 vuit. nec dimisso

ab uxore liceat altera ducē. nisi mortua fuerit
 que recessit, bonū 9° gūgiū qd' etiā dñs ī euāgelio
 gfirmatū. nō solū qz phibuit dimitte uxore. nisi
 ex causa fornicationis. s; etiā qz vōt iūtatē ad mup/
 cas. Tur sit bonū merito queit. qd' videt nō m
 mirhi nō videt ppe solā filioz pcreationē. s; ppe
 ipāz etiā nālē ī dūso sexu societate, alioq; nō iā
 dicit gūgiū ī semib; pferri si uel amisisset filios
 uel mīme gemisset. nō vō licet ī bonū licet anoso
 gūgiū gūgio. et si emarcuit ardor etat' mē mas/
 culū & fetāz. viget tamē ordo caritatis it' maritū et
 uxore. Qui quāto meliores sūt. tāto maturius a cō/
 mptioē carnis sue. pari gsensū se gtime ceperūt.
 nō ut mētatē eet postea nō posse qd' vellent. s; ut
 laudis ee pūis noluisse qd' possent, s; 9° seruatū
 fides honoris & obsequoz iūcō debitoz. tāto sinceror
 qto pūator. et tanto scarriaz qto placidior castitas
 pseruat. Habet etiā id bonū gūgia. qd' carnalis
 uel iuuenilis ignitētia etiā si viciosa est. ad ppa/
 gādē plis redigit honestatē. ut ex malo libidinis
 aliq; boni faciat copulatio gūgalis. Deinde qā rep/
 mit & quodāmod viciū estuat gūpūctā car/
 nis. quā teperat parētales affect; it'cedit et qdā
 gūctas feruida voluptatis. cū ī corpō q sibi vir & mu/
 lier adheresūt. pē & mī esse meditat'. Huc accidit.
 qz ī corpō q sibi iūcō gūges debitū solunt. etiā si id ali/
 quāto mēperatū & igneientius expectat. fide tamē
 sibi iūcō debet. Qui fidei tānū vūctis iuris tribuit apls.
 ut eā pūctē appellaret dices. mulier nō habz pūctē
 corpis sui s; vir. s; vir at & vir nō habz pūctē corpis
 sui s; mulier. Huiusmōi at fidei violatio dicit adul/
 teriū. tū uel ppe libidinis ignitētia uel aliene gsensū cū
 altero uel alterā cont' partū gūgale gūbit' atq; ita

110

frāgilitas fides que i rebus etiā corporeis id est abieritis. mag-
nū aut bonū est. et id saluti q̄ corpali que etiā vita mā
ista ginetur certū est debē p̄poni. Et si et exigua palea
p̄ multo auro pene res nulla ē. fides tamē aī i negotio
palee sicut i auri smera seruat. Quō vō ad p̄m admittit
tendū adhibet fides. mirū si fides appellanda est. Ve-
ritas q̄libetq; sit. si et cōt̄ ipaz sit p̄q̄ sit. nisi aī p̄p̄ta
deserit ut ad verū fidē et ac legitimā redat. id est
ut p̄m emendet volūate prauitatis cor̄cta. t̄p̄ si
q̄sq; aī hōiez solus exphare nō posset. tūciat se sociū
iniquitatis. et aī eo pacificat ut sil' id faciāt. spoliūq;
p̄at qd' facinore gūisso totū solus auferat. Solet qdē
ille sibi. et fidē seruati nō eē q̄rit. Verū i ipā q̄zela
cogitare debz potius i bona vita ipi huāne societati
fuisse seruatiā. ne p̄da' ex hōie fiet. si sentit q̄ i
ique sibi i p̄a societate seruata nō fuerit. Ille q̄ppe
vōbiq; p̄fidus p̄ hōie seditione iudicandū ē reus qz.
Q̄s iō aī p̄p̄te facinoris p̄dā diuide nolūisset. ut hōie
aī ablata fuerat reddet eū p̄fidū nec p̄fidū diceret.
Ita mulier si fidē giugali violata fidē seruati adūctō.
vtrūq; mala est. si sine adūctō peior ē. poro si eā fla-
gitiū peccat. et ad castitatē redat giugalē. pacta et
ac placida adulterina resōdat. miror si eā fides vio-
latē uel ipā adulter putabat. Solet etiā q̄ri. aī mas-
culus et feia. nec ille maritū nec illa vxor alteri subinet
nō filioz p̄uadōz. si p̄p̄te i continentia solius ḡbitus
causa opulāt. ea fide media. ut nec ille aī altera
nec ille aī alio id faciāt. vtrū imp̄e s̄ vocat. Et
qdē fortasse nō absurde hoc appellari ḡmbiū. si vsq;
ad mortē alicui⁹ eoz id int' eos placuit et plus gene-
rationē. ḡm̄s nō ea causa giucti s̄nt. nec tamen
vitauerit ut vel nolit sibi nasci filios. uel etiā aliq;
oye malo agat ne nascat. Ceterū uel vtrūq; vō vni

hoc desit. nō incio p̄admodū has nuptias appellare
 possimq. Et si aq̄d sibi vix ad temp̄ adhibuerit don.
 alia dignā uel honoribq̄ uel facultatibq̄ suis inciat.
 quā opare ducat. ip̄o aū adule ē. nec aū illa quā
 cupit incire. s; aū ista aū q̄ sic cubat. ut aū ea non
 habet maleale q̄sortū. vnde & ista hoc scēs ac volēs
 iudice misceat ei vtiq; aū quo nō habi fedq̄ vxorū.
 Verūm si ei fide thori seruet. et aū ille vporē duxit
 nullē ip̄a nō cogit. atq; a tali p̄sus ope ḡtine se
 p̄aret. adulterū fortassis q̄dē appellare nō aude
 amq. nō peccare q̄dē q̄s dicit aū ei vno et vxor nō
 est miseri sciat. iā vō si ex illo ḡbitu p̄tū ad ip̄am
 attinet nō nisi filios velit. et q̄d vlt̄ causā p̄andi
 p̄t̄ iuita pacat. quibus q̄d m̄imonis ista ante
 p̄neda est. que tñ & si nō st̄ adule. vros tamē
 suos plerūq; iā ḡtine cupietes ad reddēdū carnale
 debitu cogit. nō desidio ph̄s; s; ardore ḡpiscēac
 ip̄o suo iure int̄perat̄ et v̄tēs. In q̄z tamē
 nuptis homi tñ ē hoc ip̄m q̄ nupte st̄. ad h̄o si nupte
 st̄. ut illa ḡpiscēac. darta ad legitimū vitulū nō
 deformis & dissoluta fluitaret. habēs de seip̄a v̄ro
 frenabile carnis īfirmitate. de nuptis at̄ idisso/
 lubile fidei societate. de seip̄a p̄gressū imodeate co/
 eudi. de nuptis modū caste p̄andi. Et si aū turpe
 ē libidinosē vti uel marito. honestū ē. tñ nolle mis/
 ceri nisi marito et nō parē nisi de marito. Si autē
 vsq; addo īḡtinet̄. ut ḡugibq̄ nec grauidis p̄cant.
 q̄d go ḡugati it̄ se imodestū v̄cādū gerūt. viciū
 est homi. nō culpa nuptiaz. Iā i ip̄a q̄ imoderatio/
 re exactione debiti carnalis. quā eis nō scdm̄ ip̄m
 p̄cipit. s; scdm̄ veniā apl̄s ḡcedit. ut etiā p̄t̄ causā p̄/
 andi sibi misceat. Et si eos p̄raui mores ad talē
 ḡbitū ip̄ellūt. nuptie tamē ab adulterio seu for

matrimonium defenditur. neque et illud propter nuptias amittitur.
si propter nuptias ignoscatur. Debet ergo sibi coniugati non solum
ipsius sexus sui commiseri fide liberorum procreandorum causa que
prima est humani generis in ista mortalitate societatis. verum
etiam firmitatis iuribus gaudere ad illicitos concubitus eui-
tandos mutuam quodammodo firmitatem. ut et si alteri
eorum Metu continentia placeat. et ex alterius consensu non possit
hoc et uxor non habet potestatem sui corporis si uir. filii et uir non
habet potestatem sui corporis si uxor. ut et quod non procreandorum
si firmitatis et continentie causa expetit. uel ille de ma-
rimonio uel illa de marito non sibi alterutrum negat. ne
per hoc cadat in damnum corruptelas temptare satana
propter continentiam uel aborum uel concubitus eorum. Coniugalibus et
concubitus generandi gratia non habet culpam. concupiscentie uero
sancite. si tamen cum coniuge propter thori fide ueritate habet culpam.
adulterium uel fornicationem uel seu fornicationem letalem habet
culpam. At per hoc melior est quod ab omni concubitu continentiam.
quam uel ipse in matrimonialibus concubitus que fit causa gignendi
Et quia illa continentia meriti amplioris est. reddere uero debent
coniugale nulli est criminis. exigere aut uel generandi neces-
sitate culpe ueritatis. fornicari uero uel merchari puniendi
crimines. cuius debet castitas coniugalibus. ne dum sibi quod amplius
honorat coniugi faciat ut unde dampnetur. Qui et dimittit
uxorem suam excepta causa fornicationis facit eam merchari.
usque adeo fedit illud iudicium imperiale quodam sacramento res
est. ut nec separationem irritam faciat. quoniam uincere uirum
uel a quo illicita est merchari si alteri impulerit. et ille habet
mali causa est que reliquit. Quorum autem si quodammodo licet di-
mittit adulteram uxorem. ita licet ea dimissa alteram ducit.
facit et de hac re sancta scriptura difficile modum. dicitur
apud ex precepto domini mulierem a uiro non debet discedere.
quod si discesserit manet in nuptiis. aut uiro suo reconciliari.
Cui recedat itaque et manet in nuptiis nisi ex adulterio uiro
non debeat. ne recedat ab eo que adulterum non est faciat eum

meritari. regaliari at vno vel tolerando si seipā gra-
 ne nō pōt. vel correctio forsitā iuste pōt. Quomodo
 at vno possit ēē licētia ducēdi alieī. si dū adulterā
 reliquit nō video. que si ita sūt. tñ valet istud sa-
 ciale vinculu quingū. ut cū causa pē ad colligēt nec
 ipā causa pē vādī saluat. possēt ei hē dimitte
 stēle vporē. & ducē dē q̄ filios hēat & tñ nō licet.
 Et nō qdē iā t̄pibz ac more romano nec supduo
 ut āplius habeat q̄ vna vna. & vtrq̄ illicita & adulterā
 vel illicito adulterā possēt plures nasci hōies. Sine
 illa alieī mulie vel ille alieī ducē qd tñ si nō licet sicut
 diuina iglā p̄stē vidēt. que nō sūt itentū qd sibi
 velit tāta furmitas vici quingū. qd neq̄ puto tāta
 valē potuisse nisi alieī rei maioris ex hac p̄tina mor-
 talitate homī qdā sac̄ mētū adhibet qd deserētibz
 hōibz atq̄ id dissoluē cupiētibz. i. causa illis maneret
 ad penā. Si qdē itūcēntē diuorā nō abolet illa
 p̄dātio imp̄ialis. ita ut sibi quingū sūt etiā sep̄ati.
 cū illis at adulterā gmittāt. q̄bz fuerāt etiā p̄ suā
 repudiū copulati. ut illa a vno si ille mulieri nec tñ
 t̄mitatē dei nri t̄ motē s̄tō ei talis ē causa cū vporē.
 Ceterū alie se hēē iura gētilū qd ignorat. vbi t̄po-
 sūo i pudio sine vatu aliq̄ aliq̄ vloris hūane & illa
 cui voluit nubit. Qui ḡsuetudini aliq̄ s̄tē p̄t ip̄ar
 hēitātē diuorā vidēt p̄mississe moyses de libello
 repudiū. qua t̄ re exp̄bratio q̄ app̄batio diuorā ma-
 gis apparet. Honorabiles ḡmptie t̄ oibz & chorū
 imaculatq. qd nō ut nō sūt dicimz bonū. ut t̄ formā
 t̄oibz p̄p̄tōe sic bonū alterū peius aut bonū ēit formā
 qz ē peius adulterā. peius ē alieī m̄imomū violare q̄
 mētā adḡre. & bonū adulterā qz ē peior t̄cessus. peius
 ē t̄ cū m̄ē q̄ cū aliena vporē ḡabē. et donec ad ea p̄
 uēiat. que sicut ap̄b̄ t̄p̄e ē etiā dīcē oīa bona erūt
 t̄p̄p̄tōe peioris. hoc at falsū ē qd dubitet. Nō ergo

duo mala s^t g^rmbū & g^rnceāa fornicatio. q^d alterū ē
peiq. s^t duo bona s^t g^rmbū & g^rnceāa quoz alterū est
melius. Sicut ista p^ralis sanitas & iⁿuallitas nō s^t duo
mala. quoz alterū peiq. s^t ista sanitas & iⁿmortalitas
duo bona s^t quoz alterū melius. Itē sacra & p^rmitas
nō duo mala s^t. quoz v^ritas peius. s^t sacra & castas
duo bona s^t. q^d castas melius. Naq^z sacra destruit^r
ut ait ap^ls & tⁿ hūc t^pi necessaria est. castas at^q m^uq^z
cadet. Sic & mortalis ista g^ratio p^r quā fuit nuptie
destruet^r. ab oī at^q g^rbitu iⁿuinitas & hūc āgelica
meditatio est & p^rmanet iⁿetⁿū. Sicut at^q ieiunū
sacra & sac^regoz. meliora s^t p^radia iⁿstoz. ita
nuptie fidelū anteponūt^r ipioz. Verūtāc^z neq^z
ibi p^radiū ieiunio s^t iⁿsticia sac^regia. neq^z nuptie
v^rgitati. s^t fides iⁿietati p^rpt^r. Ad hoc s^t iⁿsti p^radet
cū op^z ē p^radet. ut t^pi boni dⁿi q^d iⁿsti & equū ē
suis corpib^z p^rbeat. Ad hoc at^q sac^rlegi v^rinūt. ut d^eo
nib^z seruiat. sic ad hoc nubūt fideles. ut maritus
pudice copulet^r ad h^o at^q s^t v^rgēo ipie. ut a deo vero
formet^r. Sicut go bonū cāt q^d martha ^{aut occupata} ^{fuit}
m^ltu arca m^lsterū s^roz. s^t meli^z q^d mala s^roz ei^z
sedē ad pedes dⁿi & audieb^z v^rbū ei^z cū abe hospicio
recepisset. ita bonū susāne iⁿ castitate g^rugali lauda
tio. s^t tⁿ ei bonū vidue āne ac m^ltomag^rmaie v^rgē
anteponim^z. Bonū cāt q^d facieb^r que de s^rb^tāna sua
x^po ac discipulis ei^z n^ricia m^lstrabat. s^t meli^z q^d oēz
s^ram suā dimiserūt ut expediret^r eudē dⁿm seq^r
ret^r. In hūis at^q v^rimis bonis. siue que ista siue q^d martha
& maria facieb^r fieri nō possēt q^d meli^z ē nec alio
p^rmissio aut v^ricto v^rnde itelligedū nō idō malū pu
tandū esse nuptias. quā nisi ab eis abstineatur
nō p^t haberi v^ridualis castitas ā v^rgālis iⁿegritas.

Neq; si iō malū dāt qd' martha faciebat. qz nisi idē
 abstinēt soror ei9 nō facēt qd' melius erat. Aut iō
 malū ē suscipere iustū a' pphētā i domū suā. qz nec
 domū hzē debet. ut qd' melius est faciat q' vlt ad
 pfectionē seq' p'p'm sane vidēdū nobis alia bona
 nobis dēi dare. que p'p' seipā appetēda s't sicut sa-
 piēna. salū. aīaīa. aliaq; p'p' aliā nōīa. sicut
 doctrīa. pot9. ab9. sopn9. gūguū. gūbūg. hoz et qdā
 nōīa s't. p'p' sapiēnā doctrīa. quodā p'p' salū. sicut
 ab9. pot9. sopn9. qdā p'p' amicitīa. sicut f' gūguū v'l
 gūbūg. h'nc et s'bstītu' p'pagatō genēis huāni. i q'ō
 loc' etas amicalis magnū bonū ē. h'ns itaq; boīs
 que p'p' illud nōīa s't. q' nō ad hoc vlt' ad qd' p'p'
 qd' i'ntūta s't peccat. aliū viciat'. aliū dāpnabilū.
 q'z q' vō ab p'p' hoc vlt' p'p' qd' dātā s't. benefaāt.
 p'p' qd' ista bona cū op9 habem9 bene volum9. s' meli9
 ea nolum9 q' volum9. qz tūc meli9 nos habem9. et
 p' hoc bonū est nubē. qz bonū ē filios p'vcare. matre
 familias esse. s' melius ē nō nubē. qz melius ē ad
 ipām huānā societate hoc op'e nō egere. Ita et iā
 sese habet huānū genū. ut ali9 q' se nō g'inet nō
 solū p' nuptias occupans. s' mlros etiā p' illatos q'
 cubit9 lupinātib9 bono creatorē de malis eoz facietē
 qd' bonū qd' bonū est. ut nō desit mōsitas plis et ha-
 lūdācia successōis vnde s'cō amicitie g'rant'. Ex
 quo collig' p'mis p'mis t'p'ib9 genēis huāni mapie
 p'p' dēi p'p'm p'pagandū. p' que x' p'p' h'ctant' x' nāscēt'
 p'nc'ps x' saluator omī plōz uti debuiss' s'cō. iste nō
 p'p' se appetēdo. s' p'p' aliud nōīo nuptiarū. nō
 vō cū i' eādē scām x' sincerā societate vndiq; ex oib9
 g'etib9 copia spiritalis cogitatiois epulēt. etiā p'p'
 solos filios g'nubia copulare cupiēt'. ut ā pliore

gntineae bono potius utat admonedi st. **E**z noui q
mimuret. qd si iquit oes uelit ab oi gubitu gntis. unde
subsistit gens huamū. utina oes hor uellet dūtaxat
T raitak de corde puro & gsaēaa bona & fide nō ficta.
nūto atius dei ciuitas gplet ut acceleraret eming
feli. **Q**uōd si aliud hortari appareret aplm ubi aut ai de
loquet. uelle oes esse sicut meipm. aut illo loco.
hor duo frēs tēpū breue ē. reliquū ē ut q̄ habet uxo
res tēpū nō habentes sūt. et q̄ flet tēpū nō fletus. et q̄
gaudet tēpū nō gaudet. et qui utūt hor mūdo tēpū nō
utūt. **P**teit si figura hū mūdi. uolo uos sine solatu
dne ee, **Q**uōd s̄būgit. Qui sine uore ē cogitat q̄
st dñi. quomodo placeat dno. q̄ at mirimomo iūctū
est est. cogitat que st mūdi. quomodo placeat uoxi
& diuisus ē. quibet at imppta & ugo q̄ imppta est
solata ē que st dñi ut sit scā corpe & spiritu & actū
que at imppta ē. solata ē q̄ st mūdi. quō placeat
uoxi. **U**nde michi uidet hor tpe solos esse q̄ se non
gntinet giugari oportē scdm illā eiusdē apli serētia.
q̄ si se nō gntinet nubat. meliū ē si milie q̄ uxi. **N**et
ipō tamē pccm st nuptie. q̄ si i gpatioē fornicatioē
eligerēt ming pccm essent q̄ fornicatio. si tamē pccm
essent. **N**ūc at qd dicituri sumū adūsus euidentissimā
apli uocē dicitis. qd' uult faciat nubat. et si accepit
uore nō peccasti. et si impseit ugo nō peccat. **H**ic
certe go iā dubitare fas nō ē impptas nō esse pccm.
nō itaq; impptas scdm ueniā gredit aplō. nā qd' abigit
absurdissime dici nō eos peccasse qd' uera dat. s; illū
gubitu scdm ueniā gredit. q̄ sit p ignoscētia sola causa
pccadi & aliqñ nulla causa pccadi que nuptie fieri
nō cogit. s; ignosci iperāt. si tamē nō ita sit mi
nius. ut ipediat que se postposito esse debet tpa

oradi, **N**ec immoretur in eum usum qui est contra naturam de
 quo apostolus tacere non potuit. cum de corruptelis nimis immu-
 doz & impioz hominibus loqueretur, **C**oncubitus si necessarius
 causa peccandi inculpabilis & solus ipse imputabilis.
Ille autem qui ultra istam naturam progreditur, iam non ratio
 sed libidini obsequitur. et hinc tamen non exigitur sed reddere
 quingine fornicatio dampnabiliter peccat ad personam per-
 tinet quingine, **S**i autem tali concupiscentie subiungitur.
 reddere facit non plane imputari. **V**eritatem si magis
 in sua coniunctioe diligunt honestum quam inhonestum est id est
 quod imputari quam quod id quod non est imputari. hoc eis
 auctore apostolo secundum veritatem creditur cuius delicti non ha-
 bet hortatitios imputas. sed deprecator. si dei misericordia
 non a se auertat uel non abstinendo quibusdam diebus or-
 ransibus vacet. et per hanc abstinenciam sicut per ieiunia com-
 medat pro se suas. uel immutatio naturalis usum qui est contra
 naturam quod dampnabiliter fit in coniuge. **N**am cum ille na-
 turalis usus. quando placet ultra partem imputabilia.
 id est ultra propagandi naturam ueialis fit in uapore. in
 metere dampnabilis. iste est qui contra naturam expectabiliter
 fit in metere. sed expectabiliter fit in uapore. **T**antum ualeat
 ordinatio rationis & ordo nature. ut in rebus quibus ad utendum
 gressus. etiam cum modus excedit. longe fit tolerabilis
 quam in ea que gressa non sunt uel unquam uel rarus excessus.
Et ideo in re gressa immoderatio quingine. ne in re non gressa
 libido preparat toleranda est. **H**inc est etiam quod longe
 minus peccat qui libet assiduus ad uapore. quam uel
 rarissimus ad fornicationem. **C**um uero uirtus in medio mu-
 lieris non ad hoc gressu uti uoluerit. turpius est uapor
 si ipse quam in alia fieri permiserit. **D**eus ergo quingine est
 castitas peccandi & reddendi carnalis debui fides.
 hoc est opus imputari. hoc ab omni crimine defendit apostolus

dicēs, Et si accepis uxore nō peccasti. et si impie
vgo nō peccat. et qd' vlt faciat nō peccat mibat. Exi
gedi at debiti ab alio ab alio sepu imoderatoz Agres
sio. ppe illa q' sup' d' p' m' q' iugib' s' d' m' vena' g' redit'
qd' go ait. vgo q' impia ē cogitat q' d' m' s' t'. ut sit s' c'
corpe & spū. nō sit accipiēdū. ut putem' nō esse s' c'
corpe xpianā quigē castā. oībz que fidelib' dictū est. a
nescit qz corpa vā replū ē spō s' c' que habetis i' deo.
B' c' s' go etia corpa iugatorū. fide sibi & d' nō seruatiū
cui s' c' tati c' libet nec i' fidelē quigē obside. s' potius
s' c' tate uxoris p' d' esse. fidei vero at s' c' tate viri p' d' esse
i' fidei v' p' o' u' i' d' e' a' p' t' b' ē testis dicēs. s' c' tate ē a' v' o' u' t'
i' f' d' e' l' i' s' i' f' d' e' l' i' v' p' o' r' e. & s' c' t' a' t' a' ē m' u' l' i' e' r' i' f' d' e' l' i' s'
i' f' r' e' f' i' d' e' l' i'. p' d' e' illud dictū est s' d' m' a' p' l' i' o' r' e' s' c' t' a' t' e'
i' m' p' i' a' r' u' q' i' m' p' i' a' r' u'. cui merces etiā debet' a' p' l' i' o' r'.
s' d' m' qd' i' isto bono illud ē melius. qz & hoc solū co
gruat f' c' i' a' quō placeat d' nō. Neqz ei fidelis seruās
pudiciā iugalē. nō cogitat quō placeat d' nō. s' z
v' t' i' q' m' i' n' g'. qz cogitat etiā q' s' t' m' u' d' i'. quō placeat v' n' o'.
hoc et de illis dicē voluit. qd' possit habē quodāmod
de n' c' i' t' a' t' e' g' m' i' b' n'. ut cogit' que s' t' m' u' d' i'. quomodo
placeat v' r' i' s' s' u' i' s'. qd' v' t' r' u' d' e' o' i' b' z' i' m' p' i' s' d' i' p' e' r' i' t'.
d' d' e' t' a' l' i' b' z' q' l' e' s' i' t' a' m' u' l' t' e' s' t'. ut penes o' e' s' t' a' l' e' s'
putari possēt nō i' m' e' r' i' t' o' d' u' b' i' t' a' t' qd' d' e' i' m' p' i' s'
ait. Que i' m' p' i' a' ē cogitat ea que d' n' i' s' t'. ut sit s' c'
& corpe & spū ad o' e' s' i' m' p' i' a' s' p' a' c' t'. Cū sint quodā
vidue moīne q' i' d' e' l' i' c' i' s' v' i' u' n' t'. v' e' r' i' t' a' m' e' qd' a' t' t' i'
nec ad quādā d' i' s' t' i' c' t' i' o' n' e' & q' s' i' p' i' e' t' a' t' e' i' m' p' i' a' r' u' a' t' q'
i' m' p' i' a' z'. s' i' a' u' t' n' i' m' i' r' u' d' e' s' t' a' n' d' a' ē. que g' t' i' n' e' n' s'
a' i' m' p' i' u' s' i' d' ē a' z' e' g' r' e' s' s' a'. nō g' t' i' n' e' t' a' d' e' l' i' c' i' s'. uel
l' u' p' u' r' i' e' uel s' u' p' b' i' e' uel a' m' o' s' i' t' a' t' i' s' uel v' b' o' s' i' t' a' t' i'.
i' t' a' z' a' i' m' p' i' a' e' s' t' que i' i' p' s' o' q' s' o' b' s' e' q' u' i' u' g' a' l' i' n' o' n'
cogitat nisi quō placeat deo. ornado se nō i' t' o' r' t' i' s'

crimibus a' auro a' margaritis a' veste p'iosa. s' qd
 decet mulieres p'mittentes pietate p' bona conuer-
 satione. talia que gungia petrus q' ap'ls p'cipiendo
 desc'bit. s'lt' r'quit mulieres obaudiētes maritis suis.
 ut si q' nō credūt d'bo p' mulieris gūfationē sine lo-
 q'la lucri fieri possunt. vidētes timorē & scām gūsa-
 tionē vram. ut sint que nō a'fous ornāt' crīspa-
 tionib' a' cāidate auro. a' veste decora. s' ille abso-
 dūy cordis v'ri hō t' illa p'etuitate deti & modesti sp'is
 qui apud d'm loquētes est. n'ā sic queda' s'c' mulie-
 res q' i' d'no sperabat. ornabat se obsequētes v'ris
 suis. quomodo sara obedebat abrahā. d'm illū vo-
 cans. cy s'c' estis filie benefacētes & nō timētes
 vllū vanū timorē. Viri sili ranoē groides & caste
 vinctes cū vporib' v'ris. & t'p' vasi t'rtimiori & subiet-
 to t'buire honorē q'si h'edib' grē. et videte ne t'pediat
 orōnes v're. Itē ne v'ro gungia talia nō cogitāt ea
 que s'c' d'm quomodo placāt d'no. s' p' r'ara s'c' q' ne-
 gat & t'p'ā r'aritate pone oēs q' tales s'c' nō ut tales
 essent quēti s'c' s' iā quēti tales s'c' s'c'. Qui ei n'ri
 t'p'is hōies xp'iam. nuptiarū v'culo liberi valētēs
 ab oī g'ubitu g'ime. cū iā t'epus esse p'spicerēt. sicut
 s'c'tū est nō a'plectedi s' abstinēdi ab a'plepu. nō po-
 tius eligerēt. vel v'giale vel viduale g'imecā g'fer-
 uare q' t'bulanōne carnis. sine q' gungia esse nō pos-
 sūt. ut alia taceat' a' q' h' par ap'ls nullo iā cogēt. h'ua-
 ne soactat' officio sustinē. s' cū d'ntanc g'up'itōcā fū-
 erit copulati s' cā postea vicerūt. quia nō licet ita dis-
 solv'e gungiu' sicut licet bar colligare. Fuit tales q'les
 p'fiter' forma nuptiarū v'itū. ita ut vel pari g'sensu
 a'fcedat' celsiore faciat' gradū. a' si nō alio sūt tales.
 c'it q' talis est nō p'actor s' redditor debiti. servas t' oib'
 casta religiofāq; g'ordū. Illis vō t'p'ib' cū adhuc p'p'ent'

sacramentis saluus nro misterium velabat etiam q ante
nuptias tales erant. officio magandi nuptias copula
bat. no victi libidine. s; ducti pietate. q; q; si optio ta
lis daret q; lib; reuelato nouo testamento data e die
te dno. q; pt cape capiat. no eos dubitat etia cu gau
dio suscepturos fuisse. q; diliger' intelligit itent; legit
quomodo quingib; vtebat; et cu plures vni viro ha
bere licet quas castus habet q; ne vna q; lib; istoz
q; videm; q; scdm vena; pcedit apls. h; erat ei cas
i ope generadi. no i morbo desiderij. sicut z geres
q; ignorat deu. Qd' ta magnu est. ut mlti hodie
facili; se tota vita ab oi coitu abstineat q; modu te
neat no coeundi. nisi plus causa inrimonio copu
lent; Nepe mlros habem; h;ed; z sanos celestis h;e
ditat vt usq; sepul; gnetes sine exptos nuptias
sine ab oi tali gmpthone integros. Nepe imitabiles
st. que tande audiuim; iter familiaria colloquia
sine eoz q; quigari st. sine q; fuerit iudicacoe nobis
nig; se quig; ee gmpthi nisi sperado gceptu. Qd'
go papuit quigans apli. hoc e nuptiaru. qd' at vel
malit; gaudit a' qd' ipedit orones no cogit nuptie
s; ferit. Itaq; si forte qd' vtru fieri possit ignoro. ma
gisq; fieri no fieri posse existimo. s; tamen si forte ad
tepy adhibita gaubina filios solos ex eade gmpthoe
q; fuerit nec ista sit gnetio vel eoru nuptis ppo
neda est que vctale istud opat; Qd' ei nuptiaru " sit
gsideradu est. no qd' nubetiu z imoderatus nuptis
vctiu. Neq; ei si agris ique ac p;era i vasis ita
q; q; vtar. et ex eoz fructib; largas eleosimas faciat
io zapma iustificat. Neq; ei si alig ruri pino vel
iuste q;stro auarus iatbat. no culpa e iuris ciuilis
regula qua possessor legitimus factus est. n. tiramoe
factois p;uras laudabilis erit. si r;gia clemencia

turānis subditos trahet. nec vitupabilis ordo 2^gie po-
 testatis. si rex turānia p̄tate crudelitate feriat, aliud
 est nāq̄ iusta p̄tate p̄ iuste velleū. et aliud ē iusta
 p̄tate veri. Ita nisi gubme ad tēpus adhibite. si filioꝝ
 causa quābit. iustū faciūt gubmatū suū. nec iugate
 si aī maris lasciuūt impiali ordmī crimē iponūt.
 posse sane fci nuptias ex male giuctis honesto pla-
 cito ḡsepte. manifestū est. Semel at̄ tūc quibū in
 ciuitate dei nr̄i. vbi etiā ex p̄ma duoz hom̄ copula
 q̄dā sacmētū nuptie gerūt. nullo modo p̄t. nisi aī
 licuū eoz morte dissoluit. manet eī vīculū imp-
 tiarū. etiā si p̄les euz causa tūc est manifesta steri-
 litate nō p̄sēt. Ita ut iā facientibꝝ iugatis nō se
 filios habituros. separe se tamē vel ipā causa filioꝝ
 atq; alib copulate nō liceat. qd̄ si fecerit cū eis q̄bz se co-
 pulauerit adulterū gmetūt. ipi at̄ giuges manēte
 plane vxoris volūate. adhere alia vnde gēs filij
 nascūt. vniꝝ ḡmptioe ac seie. alit̄ at̄ iure ac
 p̄tate apud aīq̄s p̄tēs fas erat. verū & n̄c fas sit
 nō conē d̄p̄tū. Nō ē eī n̄c p̄magandi n̄citas q̄
 tūc fuit qm̄ & parietibꝝ giugibꝝ alias p̄t̄ copio-
 siorē posteritate sup̄ducē licebat qd̄ nūc certe non
 licet. Nā tūc t̄m̄ affert oportunitatis ad aliquid
 iuste agendū seu nō agendū tēporū secreta distinctio.
 vt n̄c melius faciat qui nec vniā duxit. nisi se cō-
 t̄nē nō possit. Tūc at̄ etiā p̄les iūlpabilis ducēbat.
 et qui se multo facilius ḡtinē possent. nisi aliud
 pietas illo tpe postulare. Sicut eī sapiēs & iustus
 q̄ iā ḡcipuāt dissolui & eē cū xpo. et hoc magis
 optimo delectat̄ nō iā viuēdi cupiditate. s; ḡsu-
 lendi cupiditate officio. sumit alimētū ut mane-
 at i carne qd̄ n̄c tūc est p̄t̄ alios. Sic miscē fci

Retractatiō

in re nuptiarū officiosū fuit tūc scis vīrū nō libi-
dimosū, Quid' ē est eib' hoīs ad salutē hoīs, hoc est
gaubus ad salutē generis, et vtrūq' nō ē sine delect'
tatiōe carnali, q' tamē modificata & t'pācia re-
frenate ī vsū nāle redacta libidō ēē nō potest,
Qd' est autē ī sustentando victu illicito abq', hoc ē
ī quercōda ple fornicariis vel adulteriniis gau-
bitus, hoc ē ī libidine nullā ple q'rentē illicitus
gaubitus, et qd' ē ī cibo licito nō nullus immoderatus
appetitibus, hoc est ī quercōda ventalis ille gaubitus, Si-
cut q'sanctus est mori q' ydolatriis v'sa, ita sanctus
ē defugi sine liberis q' ex illicito gaubitu stirpe
querē, Unde ei nascat' hoīs si parētū vicia nō
sectent', & dū rē colat honesti & salu erat, Gemē
et hoīs ex q'libet hoīe, dei creatura est, et eo male
v'ti hīs male erit nō ipm aliqū malū at, Sicut
at filii boni adulteroz nulla defensio adulterariū,
sic mali filii quigatoz nullū crimē ē nuptiarū,
Quid' sicut p'cedo t'p'is noui testamēti ex officio
gsulēdi alimēta sumētes quib' ea cū delectatiōe
nāli carnis acciperēt nullo modo opabāt' delect'
tatiōi eoz q' imolatio v'scabant, aut eoz qui
quib' licitas estas tamē immoderatus assunēbat
quoz delectatiō illa nālis neq'q' vsq' ad irratio-
nabile aut nefariā libidinē relapata, nec tur-
pitudini stuproz nec quigatoz itēperāe q'fe-
reda, Est eadē quippe vena caritatis mē spūri-
talis, tūc carnalis ple illa m'rem iherusalē pro-
pagandi erāt filii, s' diuisa p'īm opa nō facēbat
m'si diuisitas t'p'm, sic at' nō ē ēd' ut conret ut

carnales pphete simul nãe eãt ut carnaliter
 vesceret etiã não carnales apti. Quorũ go mĩc
 sũ q̄b9 dicit. si se não ḡtinet nubat não ḡpande
 sũ mĩc tũ etiã nubetib9 scãb ip̄e q̄d̄e mĩptie t̄oib9
 ḡetib9 ead̄e sũ filioz p̄vãdoz causa qua eãles
 libet postea fuerit ad hoc tñ istitute sũ mĩptie.
 ut ordme honesteqz nascant. sũ hoĩes q̄ se non
 ḡtinet tãp̄ ascēdit t̄ mĩptias gradu honestatis
 Quĩ at sine dubio ḡtineret. si hoc illis t̄p̄is
 ratio p̄m̄ississet quodãmodo descēderit ad mĩp-
 tias gradu pietatis. ac p̄ hoc ḡm̄is v̄torũqz mĩp-
 tie t̄p̄m̄ mĩptie sũ. qz p̄vãd̄i causa sũ equalit̄
 bone sũ. hĩ at oēs ḡm̄gati illis hoĩb9 ḡm̄gatis
 não sũ ḡpandi. habet eĩ istĩ p̄t̄ honestatē
 mĩptiarũ ḡm̄is ad mĩptias não p̄tineat sc̄dm
 veniã ḡcedat id ē p̄gressu uel illũ q̄ excedit
 ḡnerãdi nãtate qd̄ illi não habet. sũ neqz hĩ
 si forte iuciant q̄ não q̄rũt t̄ ḡmbis nec appe-
 tũt p̄t̄ nisi p̄t̄ qd̄ istitute sũ mĩptie coequari
 possũt illis hoĩb9. in istis eĩ carnale ē ip̄m̄ de-
 sideriũ filioz. t̄ illis at spiritalē eãt. qz sacra-
 m̄to illis t̄p̄ib9 ḡḡuebat. tũc q̄p̄e nullus pie-
 tate p̄f̄cũs filios habet nisi spiritalē q̄rit. tũc
 v̄o ip̄m̄ pietatis eãt op̄atio etiã carnalē filios
 p̄pagare. qz illis p̄li ḡnãtio nũca futuroz eãt
 t̄ ad disp̄sationē p̄phetiã p̄t̄ebat. Ideoqz não
 sicut vni vno etiã pl̄es licebat vxores. ita vni
 fere plures vnos. Nec plis ip̄is si forte illa p̄a-
 re possent ille ḡnãre não possent. Deculta eĩ

legere naturae erat singularitate que principat. subiecta vō
nō solū singula singulis. s; si ratio nalis vel socialis ad
mittat. etiā plura vni nō sine decore subdit. Neq; ei
sic habet vna seruis plēs dnos. quomodo plures serui
vni dñi. Ita dnoq; seu plurib; maritis vni
nulla legimus seruisse scāz ptes at; fecas vni vno legim;
cū gētes illiq; socialis sinebat & hīs ratio suadebat.
Neq; ei conu. natura imptiaz ē. ptes ei fecē ab vno
viri pnt. vna vō a plurib; nō pnt. hec ē pncipiorū vrb;
sicut mltē dīc vni deo rē s; dicit. ideoq; nō ē vrb;
de; aiāā nisi vna. vna vō aiā p multos falsos deos
fornicari pnt nō fecdari. Sed qm̄ ex multis aiāis
vna ciuitas futura est habitū aiā; vna & cor vni i
deū. que vnitatis nrē p̄fāo p̄ hac p̄gnationē futūā
est. vbi om̄ cogitationē nec latebit iōic. n̄ it; s; i
aliquo repugnabit. Adēa sac̄ mētū imptiaz hīs
nrē sic ad vni vni & vna vporē i ductū est. ut ecclē
disp̄tatorē nō licebat ordinarī nisi vni vporis vni.
Sed naturus itelleperit ~~qui~~ qui nec eū q; cathecumino
vel pagano habuit alterū. ordināū ēē consuetū.
de sac̄ mētō et agit nō de p̄o. Itā i baptismo p̄ā
oīa dmittit. si q; dicit. si accepit vporē nō p̄
casti. & si imptēit ego nō peccat. & qd; vlt; faciat nō
peccat multat. sac̄s declarauit imptiaz nullū ēē p̄ā
Itē sac̄ mētū at; s̄atē. sicut fecā etiā si cathecumina
fuit vicata. nō pnt p; baptismū i dei v̄ges d̄fēri.
ita nō absurde vltū est ai q; excessit vporū nūm si
gularē nō p̄ā aliquid gmisit. si normā sacā quādā
amissit. nō ad vrb; bone mētū. si ad ordinationē ecclē
siasticē signaculū necessariā. at; p; hoc sicut plures
vporēs antiquoz p̄ā significauerit factus vna
ex oīb; gētib; vnitatē vni vno s; dicit xpo. q; tūc
p̄fāct; ai reuelauit tenebrarū. et manifestauit

cogitationes cordis. & tunc laus sit unicuique a deo.
 Sic at manifeste se latebat dissonantibus. sua salua
 caritate inter eos q̄ vnu i uno futuro se. q̄ tunc vtriq̄
 mille erunt. Sicut ergo sac̄ mētū plālū nuptiarū illiq̄
 tps̄ significauit futurā multitudinē deo s̄biecta
 i tps̄ t̄renis oib̄ gētib̄. sic sac̄ mētū nuptiarū
 singulariū nri tps̄ significat unitatē om̄ nriū s̄
 uertā deo futurā i vna celesti ciuitate. Itaq̄ sicut duo
 b̄ plurib̄ q̄ ue feruire. sic a vno vno i alteri tra
 sire ḡmib̄. nec tūc licuit nec n̄ licet nec vnq̄
 licet. Apostatarē q̄p̄ ab vno deo. et n̄ i alteri
 adulterinā sup̄stitionē. N̄ malū est. Nec causa
 ḡ numerosioris plus fecerūt s̄a viri q̄ cargo dicit
 ferisse romang. ut tradēt vni v̄p̄o etiā alterius
 domū filis ipletū. In nri q̄p̄ nuptiis plus valet
 s̄tas sac̄ mētū q̄ fecunditas vteri. Et ergo illi q̄p̄
 s̄la gnationē q̄p̄ quā se institute nuptie ḡngunt
 nō opant̄ p̄rib̄. nullo alit̄ ip̄os filios q̄ vtriq̄ pa
 rētib̄. quāq̄ filii imolare iussus abrahā t̄cepit
 ac deuot̄ quē de tāta desparatōe suscepat vnicō
 nō p̄pat. nisi eo philiēte manū d̄ponēt quo in
 hēte leuauēat. Restat ut videamus s̄la ḡnētē
 nri ḡngētis illis p̄rib̄ q̄p̄ s̄nt. nisi forte iā vtr̄
 p̄ferēdi s̄t ab q̄b̄ nodū quos ḡferam̄ inuenim̄. Quia
 ei bonū cāt i illoz nuptiis. q̄ ē bonū p̄m̄ nuptiarū.
 cui p̄culdubio bonū ḡnētē p̄ferēdū ē. qz nō t̄i
 officio quēbat illi filios ex nuptiis. q̄li dicit̄ vtr̄
 ex quodā sensu nature mortalis successiōne. de
 cessiois iqr̄tes. Sed q̄q̄ bonū negat. ignorat d̄i. hoc
 om̄ a celestib̄ vsq̄ ad t̄rena. ab immortalib̄ vsq̄ ad
 mortalia ex creatore. hoc at sensu generadi nec
 h̄stie penitus caret. et maxie alit̄. quā i
 p̄optu ē cura iudificadi. et q̄dā ḡngioz silētudo

utru

ad simul percipiendū & impediendū. s; illi hoies istū naturē
mortalis affem. cuius suo quē castitas accedēte dei aditu
sicut qdā intellexerūt ī facenario fructū pōit lōge san-
tore mētēs supabat ad genū cū sed; carnē distigūe/
dū ab oib; gētib; sicut deo disponēte placuit. ut ad
pre ceteris ad eū pphetandū valet qd p̄m̄cabat ex q
etiā quē et ex qua gēte ess; ī carne veturū. Valde
gō mōz fidelū castis nuptiis apliā bonū eāt qd pater
abrahā ī suo femōe nō eāt cū manū subde famulū
iussit. ut de vxore que filio esset duēda miraret
p̄ones cū manū s̄b femōe hois & utras p̄ deū celi
qd aliud significabat. nisi ī ea carne que ex illo
femore origine ducit. deū celi eē veturū. Bonū
gō s̄ nuptie. ī qb; tāto meliores s̄ giugati. q̄to cast
tiores & fideliores deū timēt. maxie si filios q̄b car-
nalit̄ desiderāt. etiā spiritalit̄ nitant. ne qd pu-
rificat̄ lex hoiem & p̄ giugalē gubitu m̄bet. p̄cū
esse declarat. si nō ē ille q̄ s̄dm̄ veniā gredit̄ q̄ etiā
m̄nḡ ipedit orōnes. s; sicut m̄lta lex pōit ī sar-
mētib; & vmbrib; fumoꝝ qdā ī femē q̄si maritalis
iformitas. que formata corp̄ hois redditura est ī
significatioē posita ē vire iformis & erudite a q̄ ifor-
mitate qz oportet hoiem doctrina & forma & eruditioē
mūdari. In hui; rei signū illa purificatio p̄cepta
est p̄ semis emissionē. Neq; cū x̄i sompnis p̄cū
fit. et tñ etiā p̄st̄ illa f̄ purificatio. d̄ si & hoc p̄cū
q̄sq; p̄uet nō arbitras accedē nisi ex aliq̄ h̄modi
desiderio qd̄ p̄dubio ē falsū. Nūq̄ ē soluta mēstruū
p̄cū s̄ feciātū. a qb; tñ eas eadē legis vetustas p̄-
cipit expiari. Nō nisi p̄t̄ ipas maritalis ī marita-
le iformitate que f̄o ḡceptū t̄q; ī edificationē capis
addit̄. ac p̄ hoc cū iformiter fluit significari p̄
illā lex voluit anī sine discipline forma decenter

fluidū ac desolatū. q̄ formari oportet significat
 cū talē fluxū corpis iubet purificari. Postremo
 nūq̄ & mori p̄m̄ ē & a se sepeliri. Non etiam
 bonū opus huānitatis & tñ purificatio & idē mā
 data ē. qz & mortuū corp̄ vita deserere nō p̄m̄
 est. s; p̄m̄ significat aīe deserere ad iusticiā. Ho
 nū ip̄ se nuptiē. et cont̄ oēs calūpnias p̄t̄ rōe
 sana defendi. Nuptiū tñ scōz p̄m̄. nō q̄ nuptias
 s; quā ḡtinētiā quare t̄o. p̄mo nō nuptias nup
 tiis. Itā par̄ i oib; mūng ē mortali homi nature da
 ti. s; hōies q̄ nuptiis v̄t̄ illis hōib; q̄ loge aliter
 nuptiis v̄t̄ se quos ḡferā. qm̄ nō incio q̄ nā ḡtinē
 tes illis ḡugatis ḡferedi s; nisi forte abrahā se
 ḡtinē nō posset a nuptiis p̄t̄ regnū celoꝝ. q̄ v̄m̄
 cū plus pignā potuit it̄repidā imolāe p̄t̄ regnū
 celoꝝ. Continētia. nō corp̄. s; aī v̄t̄ est. V̄t̄es ar
 cū aliq̄ i ope manifestant̄ aliq̄ i habitu latent. sicut mar
 tur̄ v̄tus emicuit apparuitq; tolerādo passiones. s; m̄lā
 s; i eadē v̄tute cū q̄b; t̄ptatio d̄est qua id qd̄ it̄us est
 i ḡsp̄i dei etiā in homi p̄cedat. s; m̄t̄ eē tūc incipit. s;
 tūc inorescat. Itā cū eāt i iob p̄aētia quā nouerat de
 i & tūc t̄stomū p̄hibebat. s; hōib; inotuit t̄ptatiois exa
 mine. et qd̄ latēbat it̄it̄us p̄ ea que forisq; illata
 s; nō natū s; manifestū est manifestatū est. H̄ebat v̄t̄q;
 & t̄timotus v̄t̄ ḡtinēdi a v̄mo quā nō & abstulit
 paulus monēdo ut v̄mo modico v̄t̄ p̄t̄ stomachū
 & fireq̄tes suas it̄mitat̄. alioq; p̄uicose d̄cebat ut
 p̄t̄ salutē corp̄s fiet̄ i aīo d̄ap̄m̄ v̄t̄us. s; qz potēat
 ea v̄tute salua fieri qd̄ monebat. itā d̄layata ē corp̄
 v̄t̄itas bibēdi. ut manēt i aīo habitū ḡtinēdi. p̄t̄ ē
 cū habitū ḡtinēdi quo aliqd̄ agit̄ cū op̄s est. cū autē
 nō agit̄ p̄t̄ agi. s; nō opus ē hūc habitū circa ḡtinētiā
 que fit a ḡbitu nō habet illi de q̄b; d̄icit̄. si se non
 ḡtinēt m̄bat. hūc v̄o habet de q̄b; d̄icit̄. q̄ p̄t̄ capere

Sicut si sit p[ro]fiti ad bonis t[er]renis ad aliud necessarius p[er] h[ab]it[um]
habitu[m] g[er]ere quo eis no[n] obliuiscerent[ur] et quo possent
eis etia[m] no[n] uti si no[n] op[er]essent, nec q[ui]s eis bene utat[ur]
nisi q[ui] no[n] uti p[ot]est, q[ui] multi q[ui]d[em] facilius se abstinent ut no[n] utat[ur]
q[ui] temperet ut bene utat[ur]. Nec t[ame]n eis sapiet[ur] p[ot]est uti,
nisi q[ui] p[ot]est et g[er]eret no[n] uti. Ex hoc habitu paul[us] dicebat
G[ra]t[ia] et habundare et penuria pati. Penuria q[ui]lle pati,
q[ui]t[er]q[ue] homi[ni] est. s[ed] s[an]c[t]o penuria pati magnor[um] e[st]. Sic
et habundare q[ui] no[n] p[ot]est, s[ed] s[an]c[t]o at habundare, no[n] nisi eor[um]
est, q[ui]s habundantia no[n] corrumpit. Veru[m] ut aptius intelligat[ur]
quomodo sit veru[m] i[n] habitu etia[m] si no[n] sit i[n] ope. loq[ui]t[ur]
de ex[em]plo, de quo null[us] dubitat catholicor[um] xpianor[um],
d[omi]n[us] et n[ost]r[us] ih[esu]s x[rist]us, q[ui] i[n] veritate carnis esurivit ac fureit,
maduravit ac libavit, null[us] abigit eor[um] q[ui] ex eis euangelio
fideles st[ant]. Bene igit[ur] no[n] eat i[n] illo g[er]ere vitu[m] a cibo
et potu q[ui]ta eat i[n] ioh[anne] baptista. Veit ei ioh[annes] no[n] madurab[is]
neq[ue] bibes et dixerit d[omi]n[u]m hab[ere]. Veit ei filij ho[m]i[n]u[m] ma-
durab[is] et bibes, et dixerit, ecce ho[m]i[n]e vorax et potator mi-
amici publicanor[um] et peccator[um]. Null[us] no[n] talia dicit i[n] de-
mestros ei[us] p[re]s n[ost]ros ex alio g[er]e v[er]edi t[er]renis q[ui]tu[m]
ad g[er]it[ur] p[ro]fit, ecce ho[m]i[n]es libidinosi et imundi, amato-
res f[er]ax et lasciuarii, et t[ame]n sicut i[n] illo eat illud no[n] eat
veru[m], q[ui]s veru[m] eet q[ui] no[n] sicut ioh[annes] abstinet a ma-
durando et bibendo, ip[s]e ei aptissime veissimeq[ue] ait. Veit ioh[annes]
no[n] madurab[is] neq[ue] bibes, veit filij ho[m]i[n]u[m] madurab[is] et bibes
sine hoc i[n] illis p[ro]fit[ur] veru[m] est q[ui]s venit modo ap[osto]l[us],
x[rist]i no[n] g[er]it[ur] neq[ue] g[er]er[is] q[ui] dicit pagani magus eat,
venerat at t[ame]n p[ro]p[ter] h[ab]it[um] x[rist]i impias fac[er]e et filios p[ro]p[ter] ab
q[ui] dicit matthei mulierosus eat, et iustificata e[st] sapia
a filijs suis, q[ui] d[omi]n[us] sibi subicit ei de ioh[anne] ac de se illa
dixit iustificata e[st] iq[ui] sapia a filijs suis, q[ui] videt d[omi]n[us]
g[er]ere i[n] habitu ad q[ui] e[st] debere, i[n] ope at p[ro] veru[m] ac
t[er]m[en] oportunitate manifestari, sicut d[omi]n[us] p[ro]p[ter] e[st] s[an]c[t]o
m[en] i[n] ope apparuit, ecce d[omi]n[us] vo[ce] e[st] s[an]c[t]o i[n] habitu fuit.

Quo circa sicut non est impar melior continere in iohanne qui
 nullas expositas est nuptias. et in abraham qui filios generavit.
 et illi ei celibatus et illi nubium per tyrum distributio christi
 militauerunt. sed continere iohannes et ioseph. abraham vero
 in solo habitu habebat. Ex quo autem venit plenitudo temporis ut
 dicitur quod per capite capiat. ex illo usque adhuc et dicitur per
 utque in fine quod habet operatur. quod operari noluerit non se habere
 meretur. ac per hoc ab eis corruptum bonos mores collo-
 quibus malis tamen et vana ususque dicitur hoc xano conti-
 nentia et nuptias recusanti. Tu ergo melior quam abraham
 quod ille cum audiret non perturbetur. nec audeat dicere me-
 lior nec a proposito dilatur. Illud si non vult dicit. hoc non
 esse facit. sed dicit. Ego quidem non sum melior quam abraham. sed
 melior est castitas celibatus. quam castitas nuptiarum. quam
 abraham vana habebat in usu. abas in habitu. caste quippe
 iugalis vixit. Esse autem castus sine coniugio potuit. sed tunc
 non oportuit. Ego vero facilius non volor nuptias quam abraham.
 et sic volor nuptias quam abraham. Et ideo melior sum illis. quod per autem continentiam non potest quod ego.
 non illis quod propter temporis differentiam non fecerunt quod ego. Sed
 et ego non ago. melius illi egisset. si tunc agendum esset. Et
 si tale se iste sentit et nouit. ut salua et permanere in
 habitu ac sui virtute continentie si ad usum nuptiarum ex alio
 religionis officio descendisset. talis maritus et talis pater esse
 quod fuit abraham audeat plane respondere illi captioso
 interrogatori et dicere. Non sum quidem melior quam abraham. in hoc
 dicitur patet gratie continentie quod ille non cavebat
 et si non apparebat. sed si talis non alius habebat. si aliud
 ageret. dicitur plane iste. quod et si voluerit gloriari non erit
 impudens. vultusque ei dicit. si autem patet. ne quod cum videt a audit
 aliquid ex illo. aufert a persona sua nodum questionis et non de
 honore sed de re ipsa respondeat et dicat. et quod tantum potest talis est
 qualis fuit abraham. potest autem fieri ut minor sit continentie
 virtus in auro eius quam non volor nuptias quam abraham.

Et tñ maior ē i ope ei q̄ i aīo ei q̄ p̄tēa tenuit quā
castitate. qz nō potuit āphorē. sū & fēa imp̄ta q̄ cogitat
ea que s̄ dñi. ut sūt s̄a & corpe & spū. cū audierit ip̄u
dente illū p̄uicatorē dicēte. tu go melior q̄ sara.
Respondēat ego melior sū. s̄ h̄is q̄ v̄tute huius ḡtēnē
carēt qd' de sara nō credo. fēat q̄ illa cū ista v̄tute
qd' illi t̄pi ḡtēnēbat. quo ego sū īmūnis. ut i m̄co
etā corpe appareat. qd' illa i aīo ḡtēnēbat. Res
go ip̄as si ḡtēnē. nullo modo dubitādū est meliorē
ēē castitate ḡtēnē q̄ castitate imp̄ale. cū tamē
vtrūq; sūt bonū. hōies v̄ō cū ḡtēnē ille ē melior
q̄ bonū āph̄ q̄ aliū habet. Qui at t̄tūmodo qd'
m̄ng ē habz. id qd' ē āph̄ nō vtrūq; habet. In sepa
ḡta at s̄t ḡta. nō i ḡta s̄t & sepa ḡta. Nō op̄ari
at ex eo qd' habz i d̄st'butioē officioz positi est. nō
i ḡtēnē s̄tū. qz nec bono misericōdie corēt. q̄ nō
inēt misericōdis q̄bz possit misericōdis s̄tū. s̄t
accidit qz nō r̄s ḡtēnē hōies hōibz ex vno aliquo
bono. fēi et potērit. ut aliq nō habeat aliqd qd'
aliq habeat. s̄ aliud habeat qd' plurius estimādū ē.
q̄z i bonū obediēcie q̄ ḡtēnē. Nā ḡmbū
m̄s q̄ m̄s s̄tū d̄st'butiō d̄st'butiō. obediēcia v̄ō m̄s q̄
absoluit. s̄ go p̄ponat v̄go p̄m̄sū. s̄ tñ obediēcia
& m̄sūta que v̄go p̄manē nō possēt. s̄ tñ obediēcia
quā meliorē dicam̄ m̄ng laudabilē q̄ si v̄go cēt
d̄st'butiō. sicut v̄go ē v̄ō si ḡferas d̄st'butiō v̄gine
sobrie ḡngate q̄ dubitet eadē tēre sentēcia. Nūp̄tē
q̄p̄tē & v̄ḡtas duo bona s̄. quoz alterū maius. sobrie
tas at & v̄ḡtas. sicut obediēcia & ḡtēnē. Illa bo
na s̄t. h̄t mala. q̄p̄tē ē at h̄t oīa bona vel m̄ora.
q̄ magnū bonū cū magnū malo. qz i corpe h̄t bonū.
melius ē h̄t zachari staturā cū sanitate. q̄ golie cū
s̄brie. R̄e plane q̄ntz nō vtrū oīmodis obediēcia

vgo gūgare obediēti. s; ming obediēti q̄anda sit.
 qz z illa impudialis castitas ē. et iō bonū est. s; ming
 q̄ v̄gitalis. Tanto q̄ q̄ minor ē i bono obediēti.
 q̄to maior i bono castitate si alter alteri q̄get que
 monēda sūt iudicat q̄ p̄mo ip̄am castitatis z obediē
 cā q̄ans. videt om̄i v̄tutū quodāmodū m̄rem esse
 obediētiā. At p̄ hoc iō p̄t ēē obediētiā sine v̄gitate.
 qz v̄gitas ex ḡsilio ē. nō ex p̄cepto. Obediētiā v̄o
 illa dico. qua p̄ceptū ob̄quar. Idēq; obediētiā p̄ceptū
 tōy sine v̄gitate q̄d ēē p̄t. s; sine castitate ēē nō
 p̄t. ad castitatis nāq; p̄t. nō fornicari. nō merhari.
 nullo illiāto maculari. que q̄ nō obsequat. q̄ p̄ceptū
 tū d̄m faciūt. z ob hoc q̄tōz sūt a v̄tute obediētiā.
 V̄gitas at̄ q̄tā p̄t ēē sine obediētiā. qz p̄t f̄cā
 ḡsilio v̄gitalit̄ accepto z custo d̄ra v̄gitate p̄cepta cō
 tēp̄nē. sicut mltas sacras v̄gites nouim; v̄biosas.
 curiosas. ebriosas. linguosās. auaras. sup̄bas. q̄ oīa
 cōt̄ p̄ceptū sūt sicut ip̄am obediētiā criminē occidit
 euāḡp̄ nō solū obediētiā i obediētiā. s; obediētiā cō
 iugata ming obediētiā v̄gī p̄ponēda est. Ex hac obe
 diētiā p̄t ille q̄ sine v̄pore nō fuit. ēē sine v̄nico
 filio z a se oaso p̄at; fuit. V̄nicū ē nō i m̄ito
 d̄p̄eri. de quo audit a d̄no. In p̄sāt vocabur tibi
 semē. Quāto q̄ atius ut etiā sine v̄pore esset. si
 hoc iuliet̄ audiet̄. V̄nde nō frust̄ sepe m̄trant̄.
 nōnullas v̄tūsq; sepus ab oī ḡubitu ḡmētēs. nōt
 liget̄ obediētiā p̄ceptū. nō tā ardet̄ arripuerit non
 v̄tiq; ḡcessis V̄nde q̄d q̄ dubitat z q̄dellēc̄ s̄cōy illoꝝ
 p̄tū atq; n̄m̄ filias generatiū nō rē q̄ari m̄ares
 z f̄cās n̄i h̄is. q̄m̄is q̄ ab oī ḡubitu i m̄nes i v̄
 tute obediētiā. m̄ores etiā si illis hoīb; etiā i ha
 bitu ai defuisset q̄d iust̄q; ope manifestū est. De
 quāt; q̄ agnū p̄ucri cātant̄ s̄ cātācū nouū. sicut

Extractat

i apocalypsi scriptu est. qd rati mulieribus se no gaminauerunt.
no ab alia aliud. nisi qd vobis pmanerunt. **N**ec io arbitretur
se meliores esse pms pibylab. qd imptis ut ita dica
imptialit vbi se. Earu qdpe vsus sic se habet. ut si qd
icis p' gminatione carnis qd q' excedit grandi ncarate
q'us vcalit fm fuerit gaminatio sit. **N**ia id exinat
vat si oio no gaminat illa pgressio aq' gaminatone
miru si imunes essent pueri scptes agnu nisi vqies
pmanerut. **B**onu go imptiaeu. p ois g'eb x p ois
hoies i causa generadi est x i fide castitatis qd' at ad
plu dei p'iet etia i sanctitate sac' m'eti. p qua nefas
e etia repudio discedere alcei nubie. du vnt eius vuit.
Nia salte ipa causa pariedi. que ai sola sit qua imptie
fuit. nec ea re q' s'bequuntur p' q' fuit solut' v'iculu
imptiale nisi quibus morte. q'admodu si fiat adiatio
cleri ad plebe g'egada. etia si plebis g'ogatio no sub
scit'. manet tn i illis ordiatis sac' m'etu ordiatiois.
Et si aliq' culpa q'ly ab officio remoueat'. sac' m'eto
d'ni semel iposito no carebit. q'us ad iudiciu pmanet
Gonatiois itaq' causa fci imptias ita' apls testis est. vo
lo iqt' uniuersos nubie. **E**t q' si ei dicit'. vt qd. g'itimo
s'beat. filios parare. m'restamilias ee. ad fide casti
tate illud p'iet. vpor at no habet p'ate corpus sui s'
vnt. s'it' x vnt no hab' p'ate corpus sui s' mulier. ad
sac' m'eti s'atate illud. vpor a viro no discede. qd' si dis
cesserit mane impta. a viro suo r'caliari x vnt vporis
no dimittat. **H**ec oia bona st. p' q' imptie bonu st.
ples. fides. sacramentu. **N**ec p'le at carnale ia hor q'ie
q'ie. at p' hor ab oi tali ope imunitate quada p'etua
retine. atq' vni viro p'p'o spiritualu s'idi. q'elig e vtiq'
si i ea vocatioe sic v'at' hoies quomodo scriptu e. ut co
gitet q' r' d'ni. quomodo placat deo. id e. ut p'petuo
cogitet g'itinea ne qd ming habeat obediencia q' d'at'.
ty radiale atq' ut ita dia solet matre x plane ge

nerale sit anteq̄ p̄cedi ope exercuerit. illa vō ḡtinēda ī
 aī habitū tenuerit. q̄ p̄cedi p̄ obediēciā q̄ iusti & s̄a erat
 & ad oē op̄ bonū s̄ p̄ati. etiā si ab oī ḡabitū abstinere
 uuluerēt efficierēt. Quāto ē faciliū possent uel iustitiae
 uel exhortatiōe dei nō ḡabē q̄ p̄ p̄le vni aī p̄paga
 de ḡalēdo seruiebat obediēdo poterāt imolare. Sive
 cū ita sint h̄etias q̄d sine manicheis sine q̄cūq; aliis
 p̄dīq; ueteris testamēti pluriūq; calūpniat̄ vporibus.
 hoc ēē argumētū deputātes. quo eoz̄ ḡuicāt īḡtinētiā
 satis que resposū est. si tamē accipit nō ēē p̄am qd̄
 neq; conu^{er} naturā ḡmittit. qz nō lasāuēdi s̄ ḡignē
 di causa illis f̄cis v̄ebāt. neq; eoz̄ more. qz illis t̄p̄ib; q;
 ea factitabāt. neq; cont^{ra} p̄ceptū. qz nulla lege p̄hibe
 bant. Illas vō q̄ illiāte vsi f̄cis s̄ uel arguit ī scripturis
 illa sentētia uel nobis l̄cō indicādos atq; vitādos. nō
 approbādos imitādos v̄e p̄ponit. Nros at̄ q̄ iuges habet
 ḡtū possum; admonem; ne scdm̄ suā īstīmitatē de
 illis s̄as p̄dīq; audeat iudicare. q̄ p̄p̄as ut ait ap̄t̄s
 semetip̄os ī s̄uimetip̄is. Et iō nō ītelligēt̄es ḡtas v̄res
 habeat aīm; iustitiae cont^{ra} libidīnē seruiebat. ne carna
 lib; h̄etias motib; acq̄escat. eoz̄q; ī ḡabitū vlt^{im} gene
 randi n̄citatē p̄labi aut p̄gredi s̄mat ḡtū ordo nature.
 ḡtū mozt̄ ḡsuetudo. ḡtū legū s̄ata s̄bat. hoc q̄ppe
 iō de illis p̄dīq; h̄oīs suspiciat. qz ip̄e p̄ īcōtinēciā v̄t
 m̄ptias elegerit v̄t iugib; ītēperat̄ v̄tūt. At vō
 ḡtinētes uel marēs q̄ defectis vporib; uel f̄cis qui
 defectis v̄ris uel v̄ris q̄ pari ḡsensu cōtinēcia deo vone
 rūt. s̄ant sibi qd̄ mercedis d̄plius debē q̄ iugalis castitas
 posat. s̄ s̄cōz̄ p̄m̄ m̄ptias aut p̄hetice ḡugebat̄ q̄ neq;
 ī ḡabitū nisi p̄le. ne neq; ī ip̄a p̄le nisi qd̄ ī carne v̄t
 tūo xp̄o p̄ficeret red̄ebat. nō solū q̄ suo p̄posito nō cō
 tēpnat. uerū etiā suo p̄posito sine dubitatiōe p̄ponat.
 Queros q̄z v̄ḡtes ītegritatē ip̄am deo dicātes. m̄l̄to
 māp̄e ḡmonem; ut tāto nozt̄ h̄uilitatē tuendū ēē

q' in tra uerū uinūt. q'omagnū celi ē qd' uenerūt. Nepe
qd' septū est. q'ito magnū est. tato te humilia t' oibz. Nam
go ē de magnitudine corū aliqd' dicit. illoz de hūilitate mag'
na cogitare. Exceptis igit' q'busdā illis quingatis p'ribz
7 miribz s'ab. q'bz iō isti meliorē nō sūt. q'uis quingati nō
sūt. q'si quingati essēt ceteros oīno hui' sp'is quingatos uol'
p'g exptū gubnū g'nerēs. a se supari nō dubitet. nō q'tū
ab āna 7 fusāna. s' q'tū alie a beā maia s' supant'
qd' ad ipāy scām p'act' carnis itegritate loquor. Nāq'
~~ali~~ alia s' maie meito qd' ignorat. moros utaq' cō/
gruos. utaq' hui' tato p'posito adiūgat. ut de p'olletū
p'mio certā se caritate gerat. factos sane sibi atq' oibz
fidelibz dilectis 7 electis xpi mēbris. milis ab orūde 7
ocidete uenētibz. 7 si nū' se distate p' meitas gl'e luce
fulgetibz. hoc t' tamē magnū t' q' prestari ait. ut
cū abrahā ysaac 7 iacob uerūbat t' regno dei. q' nō p'p'
s'cluz. s' p'p'ter p'mū p'ces fuerūt

¶ Explicat liber b'i augustini ep'i. de bono quingali.

Incipit liber beati augustini de sancta virginitate.

Iheru de bono iugale nup edidimq. i quo etia xpi
 vgras admonimq atq; monumq. ne ppt exat
 leaa numeris aplioris qd' diuinitz acceperit. q tepnat
 i sui opatione pres z mres illi dei. hoies q; illos. quos
 ip' olua qmedat apls. ne supinat isertz oleator. qui
 veturo xpo etia filioy magatione seruabat. ido me
 vti iferous ee arbitret. qz iur diuino. qtineta co
 nubiu. et nuptiis pia vgras amepome. i illis q p
 parabat z pcurabat futua. q ne ipsei mirabiliter
 z efficaciter terminq. quoy etia vita iugalis pphetica
 fuit. Vnde no qfuetudie huanoz votoz atq; gaudioz.
 si valde phas ofilio dei i qbusda eoz feaditas honorari
 i qbusda etia feadari sterilitas meruit. hoc vo qbus
 dictu e. si se no ginet. nubat. no adhibeda e exhor
 tatio. s; ofolatio. Quib; at dictu e. q pt capere capiat.
 exhortadi st ne treamt z tredi ne extollat. No
 solu go pdicada e vgras ut amet. veru etia mo
 nada ne iflet. hoc isto sermone suscepmq. ad
 iuuet xps filius vgras z vgrim spsus vgrali vtero
 corpali natus. vgrali comulio spiritalit iugatus.
 Cu igit ipa vniuafa ecclā vgo sit despotata vni vno
 xpo sicut dicit apls. qto digna st honor mebra eia
 que hoc custodit etia i ipa carne. q' tota custodit
 i fide que imitat mrem viri sui z dm sui. Na
 ecclā q z mtr z vgo est. Cu ei integritati ofulimq
 si vgo no e. cui' ple alloqm si mtr no est. Quia
 corpali caput hui' corpis pepercit. ecclā spiritaliter
 mebra illis caput parit. In vtriq vgras feaditate
 no ipedit. i vt q feaditas vgras no adimit. Vnde
 cu ecclā vniuafa sit scā corpe z spū. nec tamen vni
 uersa sit corpe vgo s; spū. q' sanctior e i hūb me
 bris vbi vgo e z corpe z spū. Vpō e a i euagelio

quod mater et frater christi. hoc est sanguine carnis eius cum illi mater
carni fuisset et frater expectaret. quod non posset ad eum
adire pro tribu. respondit. Quae est mater mea. et frater
meus. Et extendens manum super discipulos suos ait. Spiritus
frater meus et mater mea quicquid fecit voluntate patris mei.
ipse michi frater et soror et mater est. Quod aliud nos docet.
nisi non carnalis generationis generum nostrum spiritali provenire.
nec ideo fratres esse homines. si in se et sanctis carnis antiqui-
tate iunguntur. si si eorum doctrine et moribus obediendo atque
imitando coherescunt. Beatus ergo magister papianus fidei
propheti. quod generatio carnis propheti. Maria et dicitur audire. huiusmodi
qui se portavit. ipse respondit. Immo beati quod audire verbum dei
et custodire illud. Denique de qua frater eius id est secundum
carnem generationis qui non in eam crediderunt quod profuerit illa
generationis. Sic et materna pietas nichil male profuerit
nisi felix christus corde quod corpore gestasset. Ipsa quod virginis
eius ideo generatio generatio et acceptio. quod non eam conceptus
christus viro violaturo quod servaret ipse propter. si propter
gaperet in deo dicata de qua nascitur elegit. Hoc dicitur
verba que sibi facti amantem angelo maria reddidit.
quomodo iam fiet istud quod virum non cognosco. Quod profecto
non dicit. nisi deo virginem se ante vouisset. Et quia
quod hoc israelitarum mores adhuc recusabat. de pro-
fata est viro non violaturo ablaturo. si potius contra vio-
letos custodituro quod illa iam vouerat. Quod etiam si hoc
solum dixisset. quomodo fiet istud. nec addidisset. quoniam
virum non cognosco. non quesisset utique propter sibi fi-
lium. quomodo facta paritura esset. si generaturo fuisset
Doteat et uberi virgo permanere in qua dei filius for-
ma ferri generati miraculo acciperet. si exemplo sanctis
futura virginis ne putaretur sola virgo esse debuisset.
que prole etiam sine generaturo gaperet meruisset vir-
tate deo dicantur cum adhuc quod esset conceptura noscitur.

ut i terreno mortaliq; corpore celestis vite imitatio voto fieret
 nec non pcepto, amore eligendi, non necessitate seruandi.
 Ita pp̄s nascendo de v̄gine, que anteq; sciret, q̄s de
 illa fuerat nasciturus v̄go statuerat p̄manere v̄gitali
 te scdm̄ approbare maluit q̄ sperare, ac sic etiā i
 ip̄a sc̄a i qua formā serui accepit, v̄ginitate libera
 ee voluit. Nō est q̄ cur dei v̄gines q̄risset, q̄ etiā
 ip̄a v̄ginitate seruata m̄res carnis ee nō p̄nt. Illa
 et solū v̄ginitas deceter parere possit, q̄ i sua natui
 tate p̄cem h̄c nō possit. **Verūtamē** ille vn̄q; sc̄e
 v̄gine p̄us om̄i sc̄m̄ v̄ginū ē deus, et ip̄e cū māia
 m̄res p̄p̄st, si p̄us ei facit voluntate. **Im̄** em̄
 māia laudabilibus atq; beatis p̄p̄i māter est sc̄d;
 supra m̄coram ei sententia, q̄p̄q; facit voluntate
 p̄us mei q̄ i celis ē. ip̄e m̄ct̄p̄ facit & soror et
 m̄r est. **Has** sibi oēs p̄p̄q̄tates i p̄lo que redimit
 spiritualiter prohibet f̄s̄ & soror & habet sc̄s v̄ros
 & sc̄s f̄os, qm̄ s̄ i celesti hereditate rohet̄s. **Māter**
 ei ē tota eccl̄a, qz m̄bra ei id ē f̄deles ei, p̄ dei
 gr̄am ip̄a v̄tq; parit. **Itē** m̄r ei ē oēs aīa p̄a f̄act̄s
 voluntate p̄us ei fecundissima caritate. **In** h̄is q̄ p̄p̄it
 donet i eis ip̄e formet̄. **Māia** q̄ facit voluntate
 dei copalit̄ p̄p̄i tātm̄oib; m̄r ē, spiritualit̄ autē
 & soror & m̄r. **Ac** p̄ hoc illa māia sc̄a nō solū sp̄a ve
 iū etiā corpore & m̄r & v̄go. **Et** māter q̄dē sp̄a non
 caput m̄r q̄dē ip̄e saluator, ex quo magis ille sp̄i
 ritualiter natus ē, qz oēs q̄ i eū crediderunt, i q̄b; et
 ip̄a ē, q̄c̄ filii sp̄i appellant̄. **si** plane māter ei
 q̄dē nos sum; qz cooperata ē caritate ut f̄deles i eccl̄a
 nater̄t̄ q̄ illi caput m̄bra s̄. corpore v̄o ip̄i cap
 tis n̄r. **Oportebat** ei caput m̄m̄ ip̄i s̄igne mira
 culū sc̄d; carnis nasci de v̄gine, q̄ significaret m̄bra
 sua de v̄gine eccl̄a sc̄dm̄ sp̄m̄ nascitura. **Sola** q̄ māia

et spu et corpe mater et uero et mtr ppi et uero ppi. Et
eclesia uo i sas regnu dei possessuris spu qd tota mtr
ppi et tota uero ppi. Corpe at no tota. si i qbusda uero
ppi. i qbusda mater. s no ppi. Et gungate qppe fide
les fere et ueritas deo dicat scis moribz et caritate de
puro corde. et qfacteria bona et fide no ficta. qz uoluntat
pns faciunt. xpi spiritualit mtr s. Que at gungali mtr
corpali parit. no ppo s ada parit. Et ideo currit
ut sac mtr ibi xpi mtria fiat pns caru. qm qd
peperit. norit. Hac dicit. me forte audeat fecunditas
gungalis cu uigali integritate gende. atq ipam manū
pone ac uigibz dei dic. illa i corpe duas res habuit ho
moradas. uigilans et fecunditate. qz et integra pmasit
et peperit. Hac felicitate. qm tota utreqz habere
no potuim pnt sumq. ut uos sint uigiles. nos uo
mres. uobis qd desit i pte. gfolat. seruata uigilans
nobis plus lucro amissa qz pte integritas. Hec uox
fidelit gungatorz ad sacras uigiles utiqz ferda esset.
si ppianos corpe pareret. et hoc solo esset marie
fecunditas carnis excepta uigilate pstantior q illa
ipm caput hoiz mtrioz. Hec at mtria illis capitis
parcat. ne uo etia tales si. hac uoce gendat qd ob hoc
tatu uiris uiguit atqz miset ut filios habeat. nichilq
aliud de filiis cogitat. nisi ut eos ppo lucrēt atqz id
mox ut potuerit faciunt. no tamē ppiam ex caru
carne nascūt. s postea fuit ecclā paritē. p hoc q
mtrioz ppi spiritualit mater est. cui etia spirita
liter uero est. cui scō ptu et mres qno ppianos
corpe pepererūt ut fiat q se corpe parere non
potuisse nouerūt p hoc cu cooperat uobz et ipē uigil
mres ppi s i fide saluet que p dilectionē operat.
Nulla qz carnis fecunditas sac uigilati etia carnis gparari
pt. Neqz et i ipa qz uigilans ē. s qz deo dicata ē honorat.

que licet i carne seruet^r sps tamē religionis ac deu-
 tione seruet^r. ac p hoc spiritualis ē etiā diuotio v̄gitas
 carnis quā vauet & seruet ḡtinētia pietatis. Sicut ei
 nemo ipudice vtit^r corpore nisi spū p̄us q̄cepta neq̄cia.
 ita neō pudiciā seruat i corpore nisi spū p̄us ista
 castitate. Poro at si pudiciā gūgialis q̄uis custo-
 diat^r i carne aīo tū i carne ēbut^r. quo p̄sīde atq̄
 rectore nulli p̄t ip̄ū gūgū caro ip̄a misceat^r. q̄
 tomagis ḡtoq̄ honoratus i di bonis illa ḡtinētia
 mīanda ē. qua integritas carnis ip̄i caroli aīe & cast
 nis vauet^r ḡfert^r seruat^r. Nec illarū q̄o f̄cūditas
 carnis que hoc corpore nichil aliud i gūgū q̄ p̄le
 requirit q̄ māp̄et p̄p̄o p̄ amissa v̄gitate q̄p̄ari
 posse cuededa ē. p̄ioribz q̄p̄e t̄p̄ibz v̄cturo scdm̄ car-
 nē p̄p̄o ip̄m̄ gēng carnis i āpla quada & p̄phetica
 ḡte necessariū fuit. Nūc at cū ex oī homī ḡtē
 atq̄ oībz ḡtēbz ad p̄lm̄ dei & ciuitate regni colorū
 mēbra p̄p̄i colligi possint sacra v̄gitate q̄ p̄t capē
 capiat. & ea tū que se iōtinēt mulat. q̄d' ei si
 aliq̄ mulier diues pecuniā hūc bono op̄i p̄dat
 p̄dat. ut emat ex diuisis ḡtēbz seruos q̄s faciat
 p̄ano p̄anos. Nōne vberius atq̄ m̄osius q̄ta
 libet feracitas mēbra ḡgnēda curauit. nec ideo
 tamē pecuniā suā p̄p̄e m̄neri sacre v̄gitate
 audebit. ac si p̄t f̄cedos q̄ nati fuerūt p̄anos p̄
 fiditas carnis p̄ amissa v̄gitate mēto q̄p̄abit.
 fructuosius ē hoc negociū. si magno pecuniario
 p̄no v̄gitas amittat^r. quo p̄ueri facēdi p̄ami multo
 p̄les emūant^r q̄ vni v̄tero q̄libet fertili nascerēt
 q̄ stultissime dicit^r. Habeat fideles nuptie bonū
 suū. de quo i alio volumie ḡtū v̄sū ē differuimus.
 & honorat āplius sicut ḡsueuerūt i sacris v̄gibz
 melius carū de quo isto sermos differuimus.

Ma ne i illo qdē debet gōnerū mētē se offerre gūgia.
q̄ ex eis v̄gēs p̄reāt. hoc nō gūgiū bonū ē. s̄ nā
tūre que sic diuinit̄ instituta est. ut quolibet hūano
v̄tūq; sepius gubū. sūe ordiāto & honesto sūe tūpi
& illicito nulla f̄cā uel v̄go nascit̄. Nulla t̄j sacra
v̄go nascit̄ ita ut sit ut v̄go nascit̄. etiā de stupro.
sacra at̄ v̄go nec de gūgio. Nec at̄ hoc i v̄gib; p̄di
cam; qd' v̄gēs nō. s̄ qd' deo dicite pia ḡtinēciā v̄gēs.
Nā qd' nō tēme d̄p̄erū. felicit̄ michi videt̄ imp
ta mulier q̄ v̄go n̄ nuptura. Habet ei iā illa. qd'
ista adhuc cupit. p̄ferri si nodū uel sponsa cuiq;
sit. Illa v̄ vni istud placē cui data. hoc multis inc̄ta
cui dada ē. hoc vni pudor pudiciē cogitationis
defendit a turba. q̄ nō adulterū s̄ maritū q̄rit
i turba. Illa igit̄ v̄go gūgate mētē p̄ponit. que nec
multitudis se amātiū amādā p̄ponit. cū amorē
vni; q̄ multitudinē iq̄rit. Nec se iā vni p̄ponit inc̄to
cogitās que s̄ mūd. quomōd placet viro. s̄ sp̄c
cosū forma p̄ filiis homī sic amāuit. ut q̄ cū sicut
maia gape carne nō passer. ei corde ḡcepto etiā car
nē itegra custodiret. hoc genus v̄gimū. nulla f̄cā
ditas corpalis p̄tulit. Nō est plis carnis & f̄cā
gūb si harū q̄rit. mater etia est. nō parit v̄
gēs sacras. nisi v̄go sacra v̄go illa que d̄sp̄sata
ē vni viro v̄ginē castā exhibē p̄pō. & illa nō toto corp̄
s̄ tote v̄gini spū nascit̄ s̄c v̄gēs & corp̄ & sp̄itu.
Habeat gūgia bonū sūū. nō q̄ filios p̄reāt. s̄ q̄
honeste. q̄ licite. q̄ pudice. q̄ socialit̄ p̄reant.
& p̄reatos parit. salubriter. & it̄at̄ educat.
quia thori fidē tūicē seruat. q̄ sac̄ mētū gūmbū
nō violat. hoc tamē oīa hūani officii s̄ munera.
v̄gialis at̄ itegritas. & p̄ piā ḡtinēciā ab oī gubū
immunitas āgelica portio est. et i carne corp̄

no. 67

no.

tribili incorruptionis penne mediatio & Sedat hinc
 ois feditas carnis. ois pudicitia gurgalis. Illa no
 e i pte. illa no e i etnitate. fecunditate etnate
 no habet libera arbitiu. pudicitia gurgale non
 habet celu. **P**fecto habebut magni aliqd pte ce
 teros i illa coi immortalitate. q habet ia no carnis ^{aliqd}
 i carne. **U**nde mirabilu desipiunt. q putat h9 gti
 nene bonu no se vtile ppe regnu celoy. s3 ppter
 pns scly. qd saluet gurgia fremis curis pluribz
 atq; artioribz distendit. qua molestia vgties & co
 timetes caret. qsi ob hor tatu melius sit no gurgari.
 ut h9 ipis ilapet angustis. no qd i futuru scly
 aliqd pfit. har vana letena. ne cordis pnt vaitate
 pulisse videat. adhibet ex aplo testimoniu ubi ait.
De vgtibz at pceptu no hco. gsilu at do. t9 miam
 fecit a deo. ut fidelis essem. **E**pistimo itaq; hor bonu
 ee ppe pnt necessitate. qz bonu e hor sic ed. **E**t
 ce iquit. ubi manifestat apls hor pnt nccitate
 bonu ee. no ppe futuru etnitate. qsi pntis ncc
 tatis ratione habet apls. nec pudes & gfulcs i
 futuru. cui ois cig dispesatio no e. nisi ad vita &
 etna voret. **D**ns go vitada e nccitas. s3 th
 que aliqd horz ipedit futuroz. que nccitate vita
 cogit gurgalis. cogitari que mundi st. quomo do
 placeat vit vpori. uel vpor viro. no qd ea se pa
 ret a regno dei. sicut st pccu. que ideo pcepto no
 gsilis pphict. qz dno pcepti no obedire. dapna
 bile. **S**z illud qd i ipso regno dei. aplius hze possit
 si aplius cogitaret quomo placdu eet deo. ming
 erit vtiq; cu hor ipm ming gurgii nccitate cogitat
Ideo de vgtibz iat pceptu dnu no habeo. **P**cepto
 ei qsq; no obseperat. zeus e. & debitor pena. pde
 vporo dnu uel nubc pccm no est. **S**i at pccm eet

no

no 64

precepto ueretur. **H**ecia preceptum domini de uigiliis nullum est.
Sed quoniam de uitiis remissi sue patris adenda est uita eterna
in qua est essentia quedam eterna in eternum uictura. **H**ec est quod dicitur
illi ebrius. cui sequere parum est libitum esse a patris. nisi
alius ipse liberatori uoueat quod non sit crims non uouisse
sed uouisse ac reddidisse sit laudis. **C**onsilium igitur de. **E**gi
mis dicitur. **G**secutus a deo ut fidelis eem. **N**on est tunc debet
fidele **g**ingra **g**siliu. quod non meis melius sed dei misericordia su
fidelis. **E**pisto itaque hoc bonum esse **g**ue pntē nccitate. ut
hoc igitur unde preceptum domini non habes sed **g**siliu deo est de uigiliis
epistola bonum esse **g**ue pntē nccitate. **N**on est autem quod pntis
tuis **g**ingra seruit nccitas cogat ut ea que dei se min
cogitet quod sufficiens adipiscere illi glorie que non est omni
quibus eterna uita ac salute manentia. **S**tella est a stella
differt in gloria. sic et resurrectio mortuorum. **B**onum est ergo hoc
sic esse. **D**einde adiungit idem apostolus et dicit. **A**lligatus es uxori
ne quod solutione **q**seris. **H**oc dicitur quod prius posuit
ad preceptum pertinet. **N**on est quod non licet facere. **N**on est licet di
mitti uxorem nisi ex causa fornicationis. sicut in euange
ipse dominus dicit. **I**llud autem quod addidit. solutus es ab uxore.
gsiliu sententia non precepti. **L**icet itaque facere. sed melius non
facere de quo **g**rimo stent. **E**t si accepis uxorem non peccasti.
et si nupsit uirgo non peccat. **I**llud autem prius cum dixisset.
alligatus es uxori. ne **q**seris solutione. **M**is quod addidit
et si nupsit non peccasti. **I**ta est super dicitur. **H**is autem que sunt
in **g**ingra **p**apio non ego. sed dominus uxorem a viro non discedat. **q**
quod si discessit. mande inupta a viro suo **g**aliari. **S**icut
ei potest non sua culpa sed mariti quod discedat. **D**einde ait.
Et uir uxorem suam ne dimittat. quod **m**giloning ex precepto
to domini posuit. nec ibi addidit non peccat. **P**receptum est et
hoc cui non obediunt parum est. non **g**siliu: quo si uti uolueris
minimam boni adipisceris. non mali aliud **g**ue **l**ib. **H**ecia
si dixisset solutus es ab uxore ne **q**seris uxorem. quod non
precepit ne malu fieret. sed **g**sulebat ut melius fieret

gimus stupuit. Et si accepit vporē nō peccasti. &
 si impseit vgo nō peccat, addidit. tamē t̄bula-
 tionē carnis habebit h̄ymoi, Ego at̄ pro vobis,
 hoc modo ephortās ad v̄gitatē ḡtinecā q̄ p̄tētā.
 ut aliquātilū a m̄ptis etiā de terrenis modesto
 fame nō t̄p̄ morosa ac molesta, aliud ē c̄ amittē
 carnis turpitudine. aliud h̄re carnis t̄bulationē,
 aliud ē c̄mis facē hoc laboris ē pati. quē plerūq̄
 hoies etiā p̄ officijs honestissimis nō recusat. s̄ pro
 habedo ḡugio, Jā hoc t̄p̄e qui nō p̄ carnis p̄p̄gme
 v̄turo p̄p̄o ip̄i p̄lis p̄p̄gatioē seruit̄. Ista t̄bu-
 lationē carnis quā m̄pturis p̄dicat apl̄s suscipē
 tolerāda. p̄stultū cēt ne metuet̄ i ḡtinetibz. ne
 t̄p̄tāt sathana i peccā dāpnabilia labent̄. Ad
 at̄ se dicit p̄c̄ q̄s dicit t̄bulationē carnis habituros.
 nichil michi it̄ri sanis occ̄rit q̄ cū noluisse ap̄p̄e
 & applicare v̄bis eādē carnis t̄bulationē quā p̄
 nūciavit eis, qua dicit m̄ptias i suspitioibz zeli
 ḡugalis. i p̄c̄cādis filiis atq̄ m̄c̄c̄dis. i timoribz
 atq̄ meroribz orbitatis. Q̄t̄c̄s ei q̄sq̄ cū se quibz
 viculis alligauit. nō istis t̄bat̄ atq̄ agit̄ affectibz.
 q̄s neq̄ nos exaggerare debem̄. ne ip̄is nō p̄ram̄
 q̄bz p̄c̄dū ep̄istimant apl̄s, Tātū p̄ hoc q̄ b̄iup
 posui tantū fieri lectore oportuit adūsus eos q̄ i hoc
 qd̄ s̄ptū ē. t̄bulationē at̄ carnis habebit h̄ymodi.
 Ego at̄ pro vobis. cōmptis calūpniat̄. qd̄ cas ex
 aliquo sc̄tēna ista dāpnant. velut ip̄am dāpna-
 tionē noluit dicē cū ait. ego at̄ vob̄ pro. ut videlicet.
 cū istis pat̄. at̄ aīc̄ sue nō peccat. s̄ m̄c̄c̄do dicit.
 Et si accepit vporē nō peccasti. Et si impseit vgo nō
 peccat. qd̄ de sc̄a s̄ptura credit̄ uel credi volūt. t̄p̄
 viā sibi nūmūt ad m̄c̄c̄di licēcā. uel ad defensionē
 sue p̄ūse opiniois. vbiq̄ aliud sentit̄ q̄ sana doc-
 trina postulat. p̄i qd̄ ei manifestū d̄mis libris platur̄

fuerit quo eorum gressus erroribus. hoc ad manum habet velut
santum. quo se aduersus veritatem quasi tuentes nudet dyabolo
vulnerados. ut dicat hoc auctore libri non verum dixisse.
alias ut infirmis preteret. alias ut gressores preteret.
sicut occurrerit causa que eorum propria sententia defendat.
ne atque ita dum ea que opinantur defendere quasi corrigere
maluit. scripturarum sanctarum auctoritate frange conatur. quo
vna et ovis cervinus superbie dureque frangitur. Unde secta-
tores et sectantes metue gremio et se facere vigitant
admonco. ut bonum suum ita proferat nuptus. ne malum
iudicet nuptias. neque fallaciter si pro fine veraciter
ab apostolo dictum nouerit. quod dat nuptum benefacit. et
quod non dat nuptum melius facit. et si accepit uxorem
non peccasti. et si nupsit uxor non peccat. Et paulo pro
beatior at est si proferat sanctum meam sententiam. Et ne
humana sententia putetur adiungit. Puto at et ego spiritus
dei habeo. hoc dicitur. hoc apostolica. hoc uera. hoc sana doctrina est.
sic elige dona meliora maiora. ne minora dampnet.
Melior est et in scriptura dei ueritas. quam in cuiusquam a carne
uigilans hominis. Sed castum est sic ametur. ut quod uerum est
non neget. Illa quod mali non possunt etiam de sua non cogitare
quod credunt apostolica lingua ex ipso loco ubi uigilans
corpore commedabat. a corruptione medaui uigine non
fuisse. Primus ergo ac maxime qui bonum uigilans eligit
scripturas sanctas firmissime teneat nichil esse meturas.
ac per hoc etiam illud uerum esse quod dictum est. et si accepit
uxorem non peccasti. et si nupsit uxor non peccat.
Nec putat in uita non magnum integritatis bonum si impu-
ne non erit malum. immo uero hinc sibi potius maio-
ris esse palma parata esse quod datur. quo non dampnari
si nubet timuit. Qui ergo sine iugio proferre uoluerit.
non tempore fouea peccata nuptias fugiat. sed tempore colle minoribus
boni transcedat. ut in maioris gremio more requiescat.
Ea quippe lege collis iste inhabitat. ut non cum uoluerit

qd emigret, mulier si alligata e qdum vixt et vivit,
 Veritatem ad gñerā viduale ab ipō tñ gradu
 pcedit. ppter vñale vō uel dñinadus e nō gñerā
 do petitoribz uel trāsitoribz pueniēdo petitores.
 Ne qd at putaret duoy opm boni atqz melioris cōlia
 fore pñia. pñia cont̄ eos differēdū fuit qd̄ aut apls
 Epistimo hoc bonū e ppter pñe nātate ita tē pre-
 tati s̄. ut nō pñt regnū celoy. s̄ pñt s̄m̄ pñs vñ
 nitate vñle diceret. tñ i illa vita etna nichil certis
 apñibz habituri eēt. q̄ hoc meli9 degissent. i q̄ dis-
 putatioē cū ad illud veniēng qd̄ id̄ apls ait. Ebula
 hōne at̄ carnis hēbūt hōmōi. Ego at̄ vobis pro. i akos
 ligatores tērim9. q̄ nō cōlēs pñe gñerāe nup-
 tias faceret. s̄ ead̄ oīno dāpnaret. Nā cū error vterqz
 sit. uel cōre s̄c̄ vōgitat̄ nuptias uel dāpnare. nūm9
 tūc fugiēdo duo isti erroribz adūsā fideē ḡligūt. qā
 vōitatt̄ mediū bono tenē noluerūt. Duo x̄ certa ra-
 hōne x̄ scripturā s̄c̄ā x̄ auctoritate. nec pñm esse
 nuptias tūc. nec eas bono uel giugalis gñerāe
 tūc uel etiā vidualis cōng. Alii q̄nc̄ appēdo vōgita-
 tē nuptias tñ adulteriū dēstādū eē putauerūt. Alii
 vō dēfēdo gñerāe. excellētū pñe gñerāe
 nichil mēeri apñius q̄ x̄ giugale pudicitia vō-
 luerūt. q̄si uel susāne bonū māie sit hūmālio.
 uel māie māie bonū. susāne dēbeat eē dāpnatio.
 Absit go ut ita dēp̄t aplis nuptis. ego at̄ vob̄ pro.
 tñ voluerit dīc̄. que pena giugalis i futuro s̄c̄o dē-
 beat. absit ut a danielē dē t̄pali iudicio libēatā
 paul9 mittat i gehēnā. Absit ut māitalis thorus
 ei pena sit ante t̄bimā xp̄i. cui fidē seruādo elegit
 sub falsa accusatioē adulteriū. uel p̄licari uel mo-
 ri qd̄ egit vxor illa. cyelis e michi iudē i man9 vras
 q̄ p̄ccare i ḡp̄cū dēi. **¶** Et dēg cā fūit nō qz pu-
 dicitia nuptiale seruat libēatur9. s̄ qz nuptiat
 dāpnatus. Et nūc q̄nc̄ castitas giugalis adūsus

calumniosos & imitatores nuptiarum scripturae sic ve-
ta munitur toties a spu scto cont. falsos testes susanna
defendit. toties a falso crimine liberat. & multo maiore
negotio. Tunc ei vni iugate. nunc oibz. tunc de occulto
& falso adulterio. nunc de vero & manifesto nubio cri-
mine tradit. Tunc vna mulier ex eo qd' iug' seniores
dicebat. nunc oes mariti & uxores ex eo qd' ap'ls dice
noluit accusant. Dapnatione q'ppe iugur vram ta-
cuerit. Ego at vobis pro. Quis hor nescit. Ille q' superi
dixerit. si accepit uxore no peccasti. & si nupsit vir-
go no peccat. Cur igit' i eo q' modeste tacuit con-
froz suspitanti crimine. et i eo qd' ap'le dixit iuguroz
no agnoscat defensionem. An eos dapnat tacitibz
quos locuz absoluit. Nonne ia ming' accusat' su-
sanna no de iugurio. s' de ipso adulterio. qd' doctrina
ap'lica de medaao. Qd' i tanto periculo facemz. nec
ta certu ap'licz est pudicitis nuptias no debi dap-
nari. Q' certu ap'licz e sciam scriptura no posse me-
tiri. Sic dicit aliq's. qd' hor p'riet ad sacra v'gitate
vel p'etua g'neria. cui' p'dicatio isto sermone sus-
cepta e. Cui respondeo p'mu qd' superi' comedozauit.
ex hoc glam maioris illi' boni ee maiore qd' ei'
adipiscendi causa bonu iugale tradidit. no p'mu
iugur' d'fer' deuitat'. alioq' p'etue g'nerae no p'
cipue laudari s' totu vituperari sufficit. s' p'p'ia
teno tenet' qm' nub'e crimine est. Deinde q' no huana
sententia. s' sed diue scriptura auctoritate ad ta excell'eb
donu hoies exhortandi st. no mediocter. neq' p'p'eu-
tibz agedu est. Neq' cuiq' ipa diua scriptura i aliquo
metu videat. Dehortat' et potius q' exhortatur
v'gites sacra. q' ea sic p'mane nuptiaru dapnatioe
opellut. Vnde ei g'fidat veru ee qd' scriptu e. et dat
nuptiu meli' facit. si falsu putat ee q' qd' iuxta

superius nichilominus scriptum est. et quod dat virginem suam bene-
 facit, sed ad loquere scriptura de impiarum bono dubi-
 tate crediderit. eadem celestis eloquii veracissima aucto-
 ritate firmate ad melius suum servet ac fidei alac-
 ritate transcurrat. Unde in satis per suscepto negotio
 dicens et quantum porcum demonstravimus. Nec illud
 quod ait apostolus. existimo autem hoc bonum esse propter penam nec
 cessitate sic esse accipiendum. tamen in hoc seculo meliores sit
 facere viget fidelibus conjugatis. in regno autem celorum atque
 futuro seculo presunt. Nec illud ubi ait de nubentibus.
 tribulationem autem carnis habebunt huiusmodi. ego autem vult
 pro. ita intelligendum. tamen impiarum penam et damnationem
 maluit tamen quod dicitur. Hanc quippe sententiarum singulas
 duo errores subinet tamen tamen non eas intelligendo tenuerit.
 illa et de penam veritate illi pro se interpretatur nubentibus
 non nubentibus quippe quod dicitur. Hanc vero vult dictum est
 ego autem vobis pro illi qui nubentibus damnationem presumunt.
 Nos autem secundum sanctam scripturam fide sanamque doctrinam.
 nec penam dicimus esse nuptias. et earum tamen bonum
 non solum infra virginale. verum etiam infra viduale continere
 nam institutum. penamque necessitate conjugatorum non quod
 ad vitam eternam. verum etiam ad excellentem gloriam et hono-
 rem. quod penam continere reservat impedire eorum meri-
 tum dicimus. Neque hoc tamen nisi eis quod se non continent et
 nuptias expeditur. tribulationemque carnis ex afflictu
 carnali veniente. sine quo nuptie continentur esse non
 possunt. nec tamen voluisse apostolus vobis prononciare. nec
 plenius applicare hominum infirmitati prece. sicut autem
 scripturam divinarum evidenter testimoniis. quod pro
 me memorie modulo recordari vultur valere valere
 rimum clarus appareat. non propter huius seculi penam vitam
 huiusmodi futura que in regno celorum permittit preterita
 continentiam diligenda. Quod autem hoc non addit tamen eo quod
 paulo post idem apostolus ait. quod sine vobis esse cogitat ea

que s^t d^m et quomodo placeat d^{no}. q^d at matrimonio
est quictus cogitat ea que s^t m^udi. quomodo placeat vx
ori. & diuisa est mulier inupta. et uigo q^d inupta est solli
cita est que s^t d^m. ut sit s^t corpe & sp^u. q^d at inupta
est sollicita est que s^t m^udi. quomodo placeat viro. n^o otia
ait curat ea que securitatis s^t iⁿ hoc s^old. ut sine g^o
moribz molestis tepus trasigat. neq^{ue} ad hoc diuisa
dicit inupta & uigine ab ea q^d inupta est id est distincta
atq^{ue} discreta. ut inupta iⁿ hac vita secura sit ppter
tpales molestias curandas. q^ubz inupta n^o caret. sⁱ
cogitat iqt que s^t d^m ut sit s^t corpe & sp^u. nisi forte
vsq^{ue} adeo q^usz iⁿspicet g^octiosus est. ut conet^r asserere
n^o p^{ro}pt^{er} regnū celoꝝ. sⁱ p^{ro}pt^{er} p^{ro}ns sc^{ilicet} d^{no} placē velle.
aut p^{ro}pt^{er} vira ista. n^o p^{ro}pt^{er} et^{er}na eē sc^{ilicet} corpe & sp^u.
hoc crede q^d est aliud. nisi miserabiliorē eē oibz hoibz
Et c^{um} ap^{osto}l^{us} ait. Si iⁿ hac vita tm iⁿ xp^o sperantes sum^{us}.
miserabiliores sum^{us} oibz hoibz. An v^o q^d frangit panē
suū esuriēti. si tm p^{ro}pt^{er} hac vira facit. multo est. et ille
eit prudēs q^d castigat corpus suū p^{ro} g^ometiā. q^d nec
g^ougio miscet^r. si nichil ei p^{er}dit iⁿ regno celoꝝ.
Post mo^{do} ip^{se} d^{omi}n^{us} audacis euidētissima h^{ic} sentē
tia p^{ro}ferēt. nā cū g^ougio n^o separadis nisi causa
fornicatis diuine ac tribilit^r loq^{ue}t^r. dixerūt ei
discipuli. Si talis est causa cū vxore. n^o expedit nubē.
Q^uibz ille. N^o eod^{em} caput v^{er}ū hac. Eut ei sp^uadnes
q^d ita nati s^ut. Eut at^{que} alii. q^d ab hoibz s^ut s^t. et s^t spa
dones. q^d seipos castrauerūt p^{ro}pt^{er} regnū celoꝝ. qui
p^{ro} capte capiat. Q^uid v^{er}acius q^d q^d luadius dici potuit.
X^pus dicit. virtus & sapiētia dei dicit eos q^d pio p^{ro}posito
ab vxore duada se g^otimerūt castitē seipos p^{ro}pt^{er}
regnū celoꝝ. et contra. huāna vanitas ip^{sa} teme
ritate g^octit eos q^d hoc faciūt p^{ro}ntē tātūmodo ne
cessitate molestiarū g^ogahūt deuitare. In regno
at celoꝝ ap^{osto}l^{us} q^uq^{ue} ceteris n^o habē. de q^ubz sp^uadnibz

loq̄t̄ de q̄ p̄ p̄sāā p̄phētā, d̄ b̄z se dicit daturū i domo
 sua ⁊ t̄ muro suo locū noiatū meliorē multo q̄
 filioꝝ atq̄ filiarū. nisi de h̄is q̄ seip̄os castrat̄
 regnū celoz̄, Nā illis q̄bz xp̄m̄ v̄m̄ ip̄m̄ virile
 mēbrū debilitat̄ ut generare nō possint. sicut
 s̄t̄ eunuchi dicitū ⁊ regū. sufficit itaq̄ cū xp̄iani s̄nt̄
 s̄nt̄ ⁊ dei p̄cepta custodiūt. eo tamē p̄posito. ut
 iugēs si potuisset habere. ceteris i domo dei cō
 iugatis fidelibz̄ adq̄ri. q̄ plē h̄ate pudicēq̄ suscep
 tā i dei t̄ore nutūt. docēt̄ filios suos ut ponāt
 i deo sp̄em suā. Nō at̄ accipe meliorē locū. q̄ ē
 filioꝝ atq̄ filiarū. Neq̄ ei uxores animi v̄tute.
 s̄ carnis n̄citate nō ducit. Contēdat s̄nc qui
 voluit de h̄is p̄phētā sp̄adombz̄ hoc p̄renūciasse
 q̄ corpe abscisi s̄t̄. Iste q̄ error. cause quā suscipimus
 suffragat̄. Neq̄ ei sp̄adnes istos eis q̄ i domo ei
 nullū habet locū p̄tulit de q̄. s̄ eis v̄tq̄ q̄ i filiis
 generādis iugalis v̄te meritū seruat. Nā cū
 dicit. dabo eis locū multo meliorē. ostēdit ⁊ iuga
 tis dari. s̄ multo īfiorē. Ut go q̄damq̄ i domo
 dei p̄d̄os futuros s̄t̄ eunuchos s̄dm̄ carnē q̄ plō
 v̄l̄ nō fuerūt. q̄ ⁊ ip̄os videmz̄ cū iudē nō faciāt.
 tamē fieri p̄anos. nec de illis dixisse p̄phētā. qui
 p̄posito ḡm̄eric iugia nō q̄retes seip̄os castrat̄
 p̄t̄ regnū celoz̄. Ita ne tāta demēcia q̄s̄ est
 cont̄ ius v̄itati. ut i carne f̄os eunuchos. me
 liorē q̄ iugati locū i domo dei h̄re credat. ut pio
 p̄posito ḡm̄eric corpi vsq̄ ad ḡt̄ptas imptias cas
 tigātes seip̄os. nō i corpe. s̄ i ip̄a ḡmp̄ificācē radice
 castrātes. celestē ⁊ āgelicā vitā i t̄v̄ena morta
 litate meditātes. iugatoꝝ mētibz̄ pares eē q̄tēdat
 ⁊ xp̄o laudāt̄ eos qui seip̄os s̄ castrāverūt. nō p̄pter
 hoc sc̄lm̄. s̄ p̄t̄ regnū celoz̄. ar̄stianz̄ cont̄ dicit.
 affirmās hoc v̄te p̄nti nō future. Q̄d aliud istis

reddat. ut ipm regnu celoy ad hac tpele vna t q mnt
sumq asserit ptine. Cur ei no t i hac tpele t tania
pgradiat' cura p'uptio. et qd hac assernoe furiosus
sta si regnu celoy aliqn ecclia etia que hoc tpe e ap-
pellat'. ad hoc utiq; sic appellat'. quia future vite
sempiternaq; colligit'. Huius go p'missione habeat vite
p'ntis & future. t oib; tamē opib; suis no respicit que
videt' s; que no videt'. Que ei videt' t'pale st. que
af no videt' etna. Nec sane sps scus tacuit. qd' cot'
istos ipudētissime atq; demēt demētissime p'curat'
aptū atq; igrūssū valet. eoq; q; beluinū ipetū ab o-
mili suo texpugnabili munitione repellēt. Cū et dip-
isset de spadonib; dabo eis i domo mea et i muris
meū locū noiatū. meliorē mltro q' filioy & filiarū.
ne qd' nimū carnalis existimaret aliqd' i hūis vobis
t'pale sperādū. q'mmo subierit. nomē etnū dabo
eis. nec vng' dicit. t q' dicit. Qd' tergiversaris
q' ipia caritas qd' t'giversaris. qd' serenitatis nebulas
tue p'isitatis effudis. qd' i t'pale s'p'antari luce tene-
bras vnde t'fidieris t'g'is. qd' t'pale t'p'atimodo vtilitate
p'mittis g'antib; suis. **N**omē etnū dabo eis. qd' ab
oī g'antū immet. & eoq; ipō qd' hūc sese abstinet ea
que s' dū cogitantes q'modo placeat dno ad t'renā
comoditate referri conaris. **N**omē etnū dabo eis.
qd' regnu celoy p'ter qd' seipōs castrauerūt s'ū spado-
nes i hac t'pale vita t'relligēdū eō g'edis. **N**omē et-
nū dabo eis. et si forte hac ipm etnū p' durno cona-
ris accēpe. addo atq; cumulo iulco. nec vng' dicit.
qd' q'ris āplus. Qd' dicit āplus etnū hac nomē. qd'
aliud e spadonib; dei qd' vng' glām quādā p'ā exel-
letēq; significat. **N**ō ei g'mētū multib; g'ius i eodē regno
& i eadē domo g'stinuit. **N**ā t' f' ideo fortassis t' nomē
dictū e. qd' eos q'bz dat' distinguit a ceteris. Qd' sibi go vlt
ignit ille denariis q' epe vnce t'mnato epl'it oib; reddidit
similit'. **S**ūc hūc q' x p'ma hora opati st. qd' utiq;

nisi ~~illud~~ aliqd significat qd oēs qñ habebūt. sicut ē ipā
 vita etna ipm regnū celoz. ubi erūt oēs qd de p̄stia
 ut vocant iustificabū glorificabūt. Oportet ei corrip
 tibile hoc dñe incorruptionē. mortale hoc idñe immorta
 litate. Sic ē ille denarius merces om̄. stella tamē dif
 fert a stella i glā sicut ⁊ resurrectio mortuoz. Hec s̄
 meta diuisa s̄oz. Si ei celū significaret illo denario.
 nōne i celo eē oibz ē gē fidelbz. et tñ alia ē glā solis
 alia lune. alia stellarū. Si denari⁹ ille p̄ sanitate cor
 poris ponet. nōne ai eē valens oibz membris qñ ē
 sanitas. ⁊ si usq; ad mortē p̄maneat parit ⁊ gl̄iet
 oibz test. Et tamē posuit d̄y mēbzū. singulū qñ corū
 i corpe prout voluit. ut nec totū sit oculis. nec totū
 auditus. nec totū odoratus. nec quādam aliud habz s̄ia
 p̄terat. qñs cōlit̄ habeat ai oibz sanitas. Itaq; ipā
 vita etna parit eē oibz s̄is cōlis denari⁹ oibz attri
 butus ē. Quia vō i ipā vita etna distincta fulgebat
 lumina meritoz. mlte m̄tio s̄ apud p̄m̄p̄t̄
 hoc denario qdē nō reparari. nō vinct aliud alio qñ
 lipius. In mltris at m̄tioibz honorat̄ aliud alio
 clarus. Rogite itaq; s̄a dei. pueri ac puellē. ma
 res ⁊ fēic. celibes ⁊ nupti. p̄gite p̄seruatiē i fidē.
 laudate dñm. dulcis. qñ cogitat̄ vberius. sperate f̄
 hōis cui seruiis itatus. Amate ardentius. cui pla
 cenis attentius. iulius acutis ⁊ hūnis ardentibz exp̄.
 tate dñm qñ ~~vos~~ veiet a nuptiis. vos offeretis ad
 nuptias agni cātici nouū qd cātabit i atharis vrb
 Nō vtiq; tale qñ cātat vniūsa t̄ra. cui dicit. cātate
 dñm cātici nouū. cātate dñm ois t̄ra. s̄ tale qñ
 nec potest dicē nisi vos. Sic ei vos vidit i apocalip.
 si vobis qdā p̄re cecis dilcū agnos q̄ discubē sup per
 tus eis solutus cāt. ⁊ bibebat ⁊ eructuabat mirabi
 lia sup celestia vltū dñi. Ip̄e vos vidit duodecēs
 duodena milia s̄oz athorēdoz illibate v̄gitanis i

corde. & qz sequimur agnum quousque ierit. scripsit ille de vobis quo
ire putamus hunc agnum. quo cum meo sequi vel valeat vel au-
deat nisi vos. quo putamus eum ire. si quod saluus vel prava
vbi credo sit g'una no gaudia h'g' scilicet vana ilamie m'edaces
nec gaudia q'sua i' ipso regno dei reperis no v'gibz. si a m'edez
omni gaudia forte d'ic'ctio. **A**udiam v'giniu' p'p'i de quo i' x'p'o
cu' p'p'o p'p'o p'm' p'p'i p'p'i p'p'i. **G**audia p'p'a v'giniu' p'p'i
no s'p' eade' no v'giniu' g'ius p'p'i. no s't' aliis alia. s' nullis
talia. **I**tem **H**ec sequimur agnum. qz & agni caro v'g'q' caro.
Hec ei se retinuit agnus. i' serit i' vita fetus qd' mater
no abstulit conceptus & natus. **Q**uero ei sequimur v'g'itate
cordis & carnis quousque ierit. **Q**d' e' ei sequi nisi imitari.
quia p'p'o p' nobis passus e' reliques nobis ex'p'l'u. si
aut' aut' ap'ld' petrus ut sequimur vestigia eius. **H**uc i' eo q'sq'
sequit' i' quo imitat'. no i' q'tu' ille filius dei e' v'ng' p'f'ca s't
d'ia. s' i' q'tu' filius ho'is que oportebat i' se p'bu'it imitanda.
& m'ita i' illo ad m'itadu' oibz p'p'om'z. v'g'itas at' carnis
no o'ibz. **N**o ei habet qd' faciat ut v'g'ies sicut i' q's' ia' f'oi
e'ut v'g'ies no s'nt. **S**equat' igit' agnum f'ed'les q' v'g'itate
corp'is amiserunt no q'ousque ierit. s' quousque ip'i potuerunt.
Possunt at' v'g'iq' p'p' eum i' decore v'g'itate i'cedit. **B**ti pau-
peres sp'u. imitanti eum q' d'ipit. d'ic'ct' a me q' misis
su' & h'ul'is corde. **B**ti lugeres. imitanti eum q' f'lebat sup'
iherlm'. **B**ti q' esurunt & situnt iusticia. imitanti eum q' d'ipit
meus obus e' ut facia' voluntate eius q' misit me. **B**ti
miserordes. imitanti q' volucato a lat'ombz & i' via iacti
seminius desperato q' f'bu'it. **B**ti mudo corde. imitanti
eum q' p'om' no fecit nec iuctus e' dolus i' ore & eius.
Bti pacifici. imitanti eum q' p' sup' p'secutoribz d'ipit.
p'z ignosce illis q' nesciunt qd' faciunt. **B**ti q' p'secutione
patunt' p'p'e iusticia. imitanti eum q' p' vob' passus e'. e.
lingues vob' ex'p'l'u ut sequimur vestigia eius. **H**ec q' imi-
tat'. i' h'is. agnum sequit'. si certe etia' iungati possunt
ire p' ista vestigia. et si no' p'f'ca i' eade' forma pone-
tes pede. veritatem i' eisd' semitis. **S**z ecce ille agnus
gradit' i' itinere v'g'iali. quomodo p'p' eum ibit qui

hoc amiserit qd' nullo modo recipit. Vos go vos ite
 ad eū v̄gnes eiy vos & illuc ite p̄ eū. q̄pp̄ hoc v̄nū. q̄
 d̄q̄. ierit seq̄m̄ eū. Ad qd' libz et aliud sc̄at̄ d̄m̄ quo
 quo eū sequat̄ possūm̄ hortari gurgit̄. p̄ hoc qd'
 irrecipitabilis amiserit. Vos itaq; seq̄m̄ eū tend̄.
 do p̄seuerat̄ qd' v̄uistis. ardet̄ fac̄e cū potestis v̄gitat̄
 bonū. a vobis pereat cui fac̄e nichil potestis ut redeat.
 videbit vos ceterā multitudine fidelū que agnū ad hoc seq̄
 nō p̄t. videbit nec iudebit. et tolerādo vobis qd' i se
 nō habet habebit i vobis. Nā & illud cānā nomū p̄m̄
 v̄m̄ d̄c̄ nō potest. audire at̄ potest et delectari v̄z
 tā excedēti bono. s; vos q̄ dicens & audietis. qz id q̄r̄t
 dicitis a vobis audiet̄ filius exultabit̄ iocūdit̄ qz reḡ
 nabit̄ de maiore cū v̄o gaudio nullus meror̄ est q̄b;
 hoc dicit. Agnus q̄pp̄ q̄ vos d̄c̄q̄ ierit seq̄m̄. nec
 eos des̄it. q̄ eū q̄ vos valet. s; qui oī potēte agnū laim̄
 & vobis p̄bit & ab eis nō ab̄it. cū est de oī i oībus
 & q̄ m̄ng habebit a vobis nō abhorrebit. vbi cū ml̄
 la ē iudētia ḡoib; ē differētia. **Pro** Presumite itaq;
 fide. roboram̄. p̄manete q̄ v̄uētis & redditis d̄no
 deo v̄o vota p̄t̄e ḡm̄ēne. nō p̄p̄ p̄ns sc̄lm̄. s; p̄p̄
 regnū celoz. Vos etiā q̄ hoc nodū v̄uistis. q̄ potest̄
 capē capite. p̄seuerat̄er c̄rite ut q̄phedatis. Tollite hos
 tas q̄sq; suas & iudic̄ i afa d̄m̄. nō ex necitate potes
 tate habētis v̄z volūtate. Neq; cū sicut nō mecha
 beris nō occides. ita dici potest. nōs m̄les. Illa exi
 gūt. ista offerūt. si fiat ista. laudat̄: nisi fiat illa.
 dāpnat̄. In illis d̄ns d̄bitū sperat̄ vobis. i h̄is at̄
 si qd' āplius exgauc̄itis i redēdo reddet vobis. Cogi
 tate q̄qd' illud ē. i m̄ro ei; locū notatū meliore ml̄
 to q̄ filiaz atq; filiarū. Cogitate illic nomē et̄m̄. q̄ ex
 plicat̄ q̄le nomē est. q̄qd' tamē est et̄m̄ est. qd' are
 d̄o sperādo & amādo potuistis gurgia deuitare non
 phibita. s; trāsuolare gessa. Unde hui; muneris
 magnitudo ad qd' capescedū p̄ v̄ris virib; hortati sum;

q̄to ē excellentius atq; diuinius. tācomagis admonet soli
ciuitate nr̄am. nō solū de gloriofissima castitate. verū
etiā de tutissima utilitate aliqd loquit. In q̄o p̄tine cō
tinēcie p̄fessores se quigatis cōparātes sōz. sēptuab
cōperit os ista ēē z ope z mercede z voto z p̄mo.
stati veiat i mētē qd̄ sēptū ē. q̄to magnus est hūilia
tōibz z corā deo incies grām. Hēsura hūilitatis cuiq;
q̄o mētura est ip̄i magnitudis data ē. cui rē p̄culo.
sa supbia. que āplius āplioribz īfidiat. Hāc sēptū iū
dēcia t̄p̄ fida. pedissequa. cā q̄ppe supbia ḡtino part
net vnḡ ē sine tali ple atq; comite. q̄bz duobz malis.
hoc ē supbia z iudēcia. p̄ īp̄abulus ē. Itaq; conu^{si} su
pbia mat̄ ē iudēcie mapie militat vniūsa disciplina
vāna. Hec ei docet hūilitate. qua z acq̄rat z custo
diat caritate. de qua nū dictū esset. caritas nō emulat.
velut sic cauta q̄remq; vnde fiat. ut nō emulem.
ḡtino s̄didit. nō īflat. t̄p̄ dicit. iā nō habz iudē
cia. qz nec supbia. Doctor itaq; hūilitatē p̄p̄is p̄mo
semetip̄m exmanuit forma serui accipis. ā silici
dine hom̄i s̄us. z habitu mētus ut q̄o. hūiliauit semet
ip̄m s̄us obediēs vsq; ad mortē. mortē autē crucis.
Ip̄a vō dōctna ei q̄ arte īsimet hūilitatē. atq;
huc p̄p̄iēde vehemēt īstiat qd̄ explicare facile pos
sit. atq; i hāc rē demonstrādā testiomia ḡta agere
hoc fac̄ conet. uel faciat q̄q̄ s̄orsū de hūilitate vo
lucit s̄bē. Huius at̄ opis aliud appositū ē qd̄ de tā mag
na rē susceptū ē. ut ei tā mapie sit cauda supbia.
Proinde pauca testiomia que d̄ns i mētē dare dignat̄
ex dōctna p̄p̄i de hūilitate ḡmemoro. q̄ ad id q̄ īedi
fortasse sufficiat. Sermo ei q̄ p̄mo p̄lip̄iore ad
discipulos habuit. idē cepit. Hic paup̄ ē sp̄i qm̄ ip̄oy
ē regnū celoꝝ. qd̄ sine vlla cōtrouersia hūiles itel
ligimq;. s̄idē cōtūmōis illis. iō papue d̄ns laudauit.
net se incisse i istū dixit tāta fidē. qz ille tā hūilit̄
credidit. ut dicit. nō sū dignus ut it̄. s̄ s̄b̄ tectū meū.

celoz. Nonne humilitate maxime commendatur commendatur. et
in ea mentium magnitudinis posuit uel cum zebedi filius. laqueum
eius sedum sublimitate suspensum. ita respondit. ut passus
eius calice bibendum potius cogitaret. in quo se humiliavit
usque ad mortem. mortis autem crucis. quod superius appetitum profiri
retentus postularet quod ostendit. nisi eis se futurum altitudo
dixit largitate quod cum doctore humilitate antea sequeret. In uo
quod exitum ad passionem lauit pedes discipulis atque gseruibus
quod eis fecisset magister et dominus. Quarta commendatur humilitate
cui commendate etiam tempus illud elegit quod cum maxime mo-
riturum et cum maximo desiderio querebat. hoc utique papae
memoria retentum quod magister inuitatus ultimam domo
strasset. et ille hoc fecit illo tempore quod utique potuit. et
aliis ante diebus quibus cum eis fuerat gseruatum quod si fieret
hoc ipsum quod tradit. si utique non sit acceptus. Tu ergo primum
omnibus sit custodienda humilitas. quia a christo primum appen-
dunt. cuius euangelium nemo diligit et timeat. quod non
cum doctore humilitate inciat. tunc maxime uirtus quibus
sectatores et gseruatores esse queat. quod magno aliquid
bono ceteris eminent. ut magnopere curet illud quod
primitus posuit. quod magno est humilia te in omnibus. et
coram deo merebunt gratiam. Proinde quod uictoria gtimonia
maxime uigilans magnam bonum est in sanctis dei. uigilantis
sime cauendum est. ne superbia occupat. Curiosas et uol-
tas malas inuistas paulus apostolus notat. et hoc uicium
uenire dicit ex ocio. Sicut autem iniquitate et otiose et discunt et et
caute domos non solum aut otiose et uolose loquentes que non
oportet. de his superius dixerat. iuniores autem uidual de-
mita. Tu et in delictis egerit in christo nubis uoluit. habentes
damnationem. qui primum fide uirtutem fecerunt. id est in eo quod
primo uouerunt et steterunt. nec tamen ait. nubis. sed
nubis uoluit. uirtus et carum reuocat a nubedo non
amor pelari propositi. sed apti de uolens. timor uenens
et ipse ex superbia. quod formidat magis hominibus displicere.

p̄ deo. **H**ec igitur que nubis noluit. et is non nubit. quia ipse
 non possit que melius nubent quod uenerit id est quod oculi
 ta flamma gaudiscentia ipsa glaciata vastaret. quod peccet
 p̄fessionis. et piget p̄fessionis p̄fectu nisi correptu cor dignat.
 et dei timore iustus libidine uicant in mortuis dampna
 de se que in delictis agunt. Unde dicit ap̄l̄s. quod at in delictis
 agit uicis mortua est. sicut in laboribus atque ieiuniis
 nulla cordis correctioe sup̄fluis et magis p̄fessionis quod
 emendatione deseruientibus. **N**o ergo talibus magna cura ihero
 in quibus sup̄bia ipsa gaudet et glaciata uoluit truetat. nec
 ebriosis a auaribus et alio quolibet dampnabiles morbi ge
 nere iacētibus. cum habeat corporalis gēneris p̄fessionē.
 moribusque p̄sibus a suo nomine dissonet. **H**ac magna
 solitudinem pie humiliat ipso. nisi forte in huius ma
 lis etiam etiam ostentare se audebat. quibus non sufficit quod
 eorum sup̄bia sup̄bia differunt. nec de huius ago in quibus
 est quod placere appetit aut elegantiore vestitu. quod tunc
 p̄fessionis uacat postulat. aut capitis legamento no
 tabili sicut pro tumidis umbonibus capillorum. sicut teg
 nibus ut ueteribus ut ~~rotto~~ netola sup̄posita appa
 reat. **S**unt nodus de humilitate. sed de ipsa castitate uel
 uigilate pudicitie danda p̄cepta sunt. **D**a michi p̄
 fectē uetua gēneria. atque huius et cuiusmodi omnibus
 carere uicis et maculis mori. **H**inc sup̄bia timeo.
 hinc tamen magno bono ex elationis timore formido.
 quo magis rest unde sibi placet. eo magis uereor.
 ne sibi placere displiceat quo sup̄bis resistit. humilibus
 at dat gratiam. **T**erte papua magistellum et uigila uic
 gēneris uigilat exep̄lu in ipso xpo gēneri est. sed ergo
 amplius gēneribus de humilitate papua. quod quod ille qui
 omnibus dicit. dicit a me. quod mitis sum et humilis. cum magi
 mūdine sua sup̄ gēnerasset idipsum uolens ostendere.
 quatuor. **M**itē nos. tantillus effectus est. **C**onfiteor. **I**te

tibi p̄ dñe celi & t̄re. qm̄ abscondisti hoc a sapientibz et
p̄udentibz & reuelasti ea puillis. ita p̄ qm̄ sic placū e
corā te. q̄ia michi tradita s̄ a p̄e meo. Et n̄cō ggnos-
cūt filiū nisi p̄. et n̄cō ggnosūt filiū nisi p̄ p̄em̄ m̄.
si filiū. et cui voluēt filiū reuelare. **Deite ad me oēs**
q̄ laborat̄ et onerati estis. et ego r̄ficiā vos. Tollite
iugū meū sup̄ vos & discite a me q̄ mitis sū & hūilis
corde. **¶** Doctrinā salutare. **¶** Iniquū dñm̄q; mortaliū
q̄bz mors p̄ oculo sup̄bie p̄pinata atq; trāstusa est.
noluit docē qd̄ ip̄e nō esset. noluit iubē qd̄ ip̄e nō
facit. **¶** Video te bone ih̄u oculis fidei q̄ aperuisti michi
t̄p̄ i ggnosce gēncis huāni clamāte & dīce. **Deite**
ad me & discite a me. **¶** Ad obsecro te p̄ q̄ fr̄a s̄ oīa
filiū dei. Et idē q̄ fr̄is eēt iter oīa filiū hoīd. qd̄ ut dis-
cāng a te vēim̄ ad te. qm̄ mitis sū iqt̄ & hūilis corde.
Hic t̄co redacti s̄ oēs thesauri sapiēcie & sciēcie ab-
scōditi ite. ut hoc p̄ magno discāng abs te. qm̄ i
mitis & hūilis corde. Ita ne magnū ē esse puū. et
nisi a te q̄ tā magnū eēt fieret. disci oīno nō posset.
Nō ei alit̄ inat̄ r̄q̄es aīe. nec i q̄eto timore di-
gesto quo magna sibi erat. qm̄ tibi sana nō eāt. Au-
diat te. & vēiant ad te. et mitis atq; hūiles eēt discat
a te. q̄ misericōdia & veritate tuā r̄p̄rūt tibi vūdo. tibi
nō sibi. Audiāt hoc laborat̄ & onerat̄. q̄ ita sacra
p̄mit̄. ut oculos ad celū levare nō audeat. Audiāt
p̄cutēs pectus ille p̄cor. & p̄iquas de loquūto.
Audiāt cōtūto. nō sū dignū cui q̄ tertū s̄m̄t sibi
r̄es. Audiāt & zachēus maior publicanorū. Audiāt
mildit̄ i civitate peccat̄. t̄ro larmosior pedibz
tuis. q̄to sūt alienior a vestigiis tuis. Audiāt m̄c̄
t̄res & publicani q̄ s̄bas & phariseos p̄cedūt
i regnū celoy. Audiāt oēs gēnis egroy. cū q̄bz tibi p̄ cime
s̄ obiecta quina videlicet q̄si sanis q̄ mediat̄ nō q̄rebat.
cū tu nō veneris vocare iustos. s; p̄corēs i peccat̄a.

Hi omnes qui quirit ad te facile miserant & humiliant coram te.
 in coram tuissimum vice sue & indulgentissime misericordie
 tue. quod ubi habundavit peccatum. superabundavit & gratia. Et
 respice agmina virginum pueroz puellarumq; sanctarum. In
 terra crudeli est hoc genus. illis tibi cum cernis vberibus
 pullulavit nomen tuum alloquenda lingua soluit. no-
 mine tuum velut lac stantem sue super infusa. Nolo per
 quod ex hoc minime dico. quod plus blasphemus fui et per
 scutor & invidiosus. sed misericordia gratiaque sua. quod igno-
 ras feci in incredulitate. primo etiam quod non suffragantur
 si tantummodo volentibus arripiedu propositi dicitur. Qui
 per corpore capiat. arripuerunt. non erunt. et per reg-
 num celorum seipos non quod minaturus est. sed quod hortatus est.
 castiterunt. His iudicia. hi te audiat. qui mitis es
 & humilis corde. hi gratia magni sunt. tanto humiliat se in omnibus.
 ut coram te memoret gratiam. Iusti sunt. sed non sicut tu iusti-
 ficas ipsum. Casti sunt. sed in peccatis nubes eorum in vultu a-
 luerunt. sancti sunt. sed tu etiam sanctus sanctorum. virginis sunt. sed nati
 ex virginibus etiam non sunt. et spiritu & carne integri sunt. sed
 vberum caro factum non sunt. Et tamen distat non ab eis quibus
 peccata dimittitis. sed a tempore agno dei qui tollis peccata
 mundi. qui mitis es & humilis corde. Nolo ego te cum ipse
 dico que appetitum carnale. nec usque ad gressum con-
 uictum relaxasti. que decessurum corpus nec successorum
 pagano indulgisti. qui fluit antea membra eterna in celi
 consuetudine suspensisti. non ego te ut distans humilitate
 ad publicanos & peccatores mitto. qui tamen in regnum
 celorum preducat superbos. non te ad hos mitto. Indigni
 sunt et qui ab inuidia voraginis libentis sunt. ut ad eos imi-
 tandos mittat illibata virginibus. Ad regem celi te mitto.
 ad eum per quem sunt homines. et qui creatus est per homines per homines
 ad sponsam forma per filios hominum. conceptus a filio hominum
 et filius hominum. ad eum qui dominas angelis immortalibus
 non dedignatus est seruire per mortalibus. cum etiam humile

nō uq̄tas s̄ caritas fecit. Caritas ē que nō + emulat
nō emulat. Iplac̄ nō q̄rit que sua s̄t. q̄ nō x̄p̄s nō
sibi placuit. s̄ sicut scriptū ē de illo. ab opprobria oppro-
brata ceciderit sup̄ eū. uade. uel ad illū. et disc̄e q̄
1 ē minus + humilis corde. Nō ibis ad eū q̄ oculos ad celū
leuare nō audebat onere iustitias. s̄ ad eū q̄ de celo
descendit p̄d̄ caritatis. Nō ibis ad eū que dñi sui pe-
des lacrimis irrigauit. querēs indulgētia grauiū pecc̄y.
s̄ ibis ad eū q̄ cū daret indulgētia om̄i pecc̄y. lauit
pedes seruoꝝ suoꝝ. Nō in dignitate uigilatis t̄t̄ t̄c.
nō tibi p̄pono imitadū publicanū humiliter accusante
delicta sua. s̄ timea tibi pharisēū superbe iactante
merita sua. Nō dico tibi. esto sicut illa. de q̄ dictū
ē. dimittit̄ ei pecc̄a multā q̄ dilexit multū. s̄ metuo
ne cū tibi modicū dimitti putas. modicū diligas.
Dietus iḡ tibi uelhemēt̄ ne cū agnū quocūq̄ ueris se-
cutura ē gl̄aris. eū p̄e timore supplic̄ seq̄ p̄ an-
gusta nō possis. Hom̄i tibi ē o cūa uigilatis. ut sic
quomodo uirgo est. sic om̄o seruās i corde uenata est. et
seruās i carne q̄ nata est. Conspicias tamē a timo-
re dñi. + p̄uicias sp̄m̄ salutis. Timor q̄d̄ nō est i
caritate p̄f̄a. sicut scriptū ē. Caritas foras mittit timorē.
s̄ timor ē hom̄i nō dei. Timorē t̄p̄aliū maloy nō
dimini i fine iudicij. Noli alit̄ sapere. s̄ time. Ama
dei bonitate. time ueritate. utriq̄ te sup̄bia ē non
fuit. amado et times. ne amatu + amate ḡuit
offendas. Nā que ḡuioꝝ offensa. q̄ ut sup̄bia illi dis-
plicias. q̄p̄ te sup̄bis displicuit. Et ubi magis debet
ē timor ille castus p̄manēd̄ i selm̄ seli. q̄ i te q̄ nō
cogitas que s̄t m̄di. quomō placias giugi. s̄ que
s̄t dñi. quomō placias dño. Ille aliq̄ timor nō ē i car-
tate. iste at̄ castus nō recedit a caritate. Si nō amas.
time ne percas. si amas. time ne displicias. ti-
morē caritas foras mittit. cū isto intro currit. Dicit

apls etiā paulus. Nō et accepistis spm̄ seruitutis ite
 rari t̄ timore. s̄ accepistis spm̄ adoptionis filiorū dei t̄ q̄
 clamamus abba p̄r. Illū et timore credo dīre q̄ datus
 est t̄ veteri testam̄to. ne amittent̄ sp̄alia bona q̄
 deus p̄miserat nodū sub gr̄a. s̄ sub lege adhuc ser-
 uis. Est etiā timor ignis et̄ni. p̄t̄ quē deuitādū dō ser-
 uire nodū ē utiq; p̄t̄ caritatē. Aliud ē et̄ d̄sidiū p̄m̄.
 aliud formido supplicii. Aliē voces. quo abito a spū tuo
 et̄ a facie tua fugiā. et̄ alie voces s̄. vna peti a dno
 h̄c regnā ut̄ habitē t̄ dno dno p̄ oēs dies vite mee.
 ut̄ ḡpler delectationē dno et̄ p̄t̄i t̄plū. et̄ ne
 auertas facie tua a me. et̄ d̄sidiū aīa mea et̄ d̄sidiū
 t̄ atq; dno. Illas voces habuit q̄ oculos leuare nō au-
 debat. et̄ q̄ rugabat lacrimis pedes ad t̄p̄t̄rādā veniā
 grauiū p̄t̄ōz. H̄c at̄ tu habito que sollicita es ea que
 s̄ dno ut̄ fās sis sc̄a et̄ corpe et̄ spū. Illis vocibz comitat̄
 timor dno castus p̄manēs t̄ sc̄lū sc̄lū. et̄ vtriq; generi
 dicendū ē. noli aliu sc̄p̄ s̄ timere ut̄ hō. nec de p̄t̄ōz
 suoz defensionē nec de iusticia p̄suptio se extollat. s̄
 f̄la et̄ ip̄e paulus q̄ dixit. nō accepistis spm̄ seruitutis
 iternū t̄ timore. tamē timore comite caritas ait. Cū
 timore et̄ timore nullo fū apud vob. Et̄ ea sentētia quā
 gmedraui. ne adūsus alce ramos t̄t̄tus sup̄bi et̄
 olcastro ip̄e vsus ē dīcēs. Noli aliu sc̄p̄ s̄ timere. ip̄e
 oīa mēbra p̄t̄i genēalit̄ admonēs ait. Cū timore et̄
 tremore vram et̄ ip̄oz salutē opamī. d̄sidiū et̄ q̄ opat̄
 t̄ vobis et̄ velle et̄ opari p̄ bona voluntate. ne ad vetus
 testam̄tū videt̄ p̄t̄ine qd̄ s̄p̄tū ē. seruite dno t̄ ti-
 more. et̄ exultate ei cū tremore. Et̄ que magis mēbra
 corpis sc̄a qd̄ ē ecclā curare debet. ut̄ sup̄ ea et̄ d̄sidiū
 sp̄s sc̄a qd̄ f̄p̄ v̄ginale p̄f̄t̄ia sc̄atē. Quomodo at̄
 et̄ d̄sidiū. vbi nō inuit̄ lacū suū. Qd̄ aliud q̄ cor hūilia
 tū qd̄ t̄pleat nō qd̄ resileat. vnde. qd̄ erigat nō qd̄
 deprimat. cū ap̄t̄issime s̄p̄tū s̄c̄. sup̄ q̄ et̄ d̄sidiū sp̄s

meus. nisi sup hūile q̄ntū & f̄mētē v̄ba mea. Jā iuste
viviū castē pudicē. v̄gīali s̄tate v̄vīs. et hūiliaris
audiedo. nūq̄ nō cōp̄tato ē vita hoīd sup eā. Nō tē
a p̄fidei elatione reuerberat. ve mūdo a scandalis.
nō tremisio neq̄ deputeris ī mltis. q̄m̄ refringēsit
cātas. q̄m̄ habūdat t̄q̄tas. nō p̄catis pectus qd' au
dis. quāq̄ q' se putat stare. videat ne cadat. Int̄
hec diuina mōstra & huāna p̄icula. ita ne adhuc
v̄gībz s̄as hūilitate p̄suade laboramq̄. An vō p̄t a
liud credēda ē p̄mittere diu. ut misceat̄ m̄to p̄fēs
siois v̄zē mlti & mltē casure. nisi ut hūis cadēbus
timor v̄z augēat̄. quo supbia q̄p̄mat̄. quā sic d̄q̄
edit. ut cōt̄ h̄at v̄ vna se tātm̄ hūiliauit̄ altissimq̄.
nisi forte reuera idō minq̄ timebis magis q̄ īflabēis.
ut modicū diligas eū q̄m̄ dilexit ut tradet̄ seipm̄ p̄
te. q̄ modicū tibi d̄m̄isit v̄m̄cti saluet̄ a p̄icāna r̄di
giose. pudicē. pia castitate. illibata v̄gīrate. q̄si vero
nō tu mltō ardentius diligē debeat̄ eū. q̄ flagitiosis
cōsūsis q̄m̄q̄ d̄m̄isit t̄ca. te at̄ cadē nō p̄m̄isit. Aut
vō ille phariseus q̄ p̄p̄t̄a modicū diligebat. q̄ modicū
sibi d̄m̄itti estimabat ob aliud hoc errore recabat̄.
nisi q̄ ignorat̄ dei iusticiā & suā querēs q̄stuerē.
iusticiā dei p̄bictus nō est. Vos at̄ gen̄ electorū.
& ī electis electū v̄gīnei chori s̄c̄pt̄os agnū. et iā vos
grā salui f̄i estis p̄ fidē & nō ex vobis. s̄ dei donū ē.
nō ex opibz. ne forte qd' extollēt̄. Ip̄s ei sum̄q̄ fig
mētū creati ī xp̄o ih̄u ī opibz bonis q̄ p̄parauit̄ de h̄ut
ī illis abulem̄q̄. Ergo ne h̄ut. q̄to ei q̄ donis ornatorē
estis. tāto minq̄ ornauētis. auertat̄ tā horredā n̄e
demēt̄iā. Proinde q̄m̄ verū v̄citas dixit. qd' ille cū
modicū d̄m̄ittit̄ modicū diligit. vos ut ardentissime
diligatis. cui diligēdo a gūgroy nepibz libei vacatis
deputate vobis t̄p̄ oīno d̄m̄issū q̄ q̄d' mali a vob̄
nō ē. illo regere q̄missū. Orli ei v̄i s̄p̄ ad d̄m̄i q̄m̄

ne euellat de laq̄o pedes v̄ros. & nisi d̄no custodierit
 ciuitate. tuamū vigilat q̄ custodit eā. Et de ip̄a ḡm̄e
 cia loq̄s apl̄s ait. volo at̄ oēs eē sicut meip̄m. s̄ vnq̄
 q̄s̄ p̄m̄ domū habet a deo. alius q̄d̄ sic alius at̄ sic. d̄s
 go donat ista. q̄s̄ dist̄buit p̄a vniciq̄s sicut vult.
 nepe deo apud quē nō ē iūstas. ac p̄ hoc q̄ c̄itate il
 le faciat alios sic. alios at̄ sic. homū nosse at̄ ipossi
 bile. ā oīno difficile ē. qui tamē c̄itate faciat dubi
 tate fas nō ē. Q̄d̄ itaq̄; h̄ed qd̄ nō accepisti. ā q̄ p̄a
 sitate diligas ming a quo apl̄s accepisti. Quia p̄ter
 hoc p̄mi sit cogitatio iduēde hūilitatis. ne a se sibi pu
 tet eē dei v̄go qd̄ talis est. ac nō potius hoc donū op
 timū desup̄ descēdes a p̄s̄ luminū apud q̄ nō ē trā
 mutatio nec momēti obūbratio. Ita et̄ nō putauit
 modicū sibi dimissū ut modicū diligat. & ignorās dei
 iusticiā & suā volēs ḡstare. iusticie dei nō s̄biat̄.
 In quo viciō eāt symon ille quē superauit mulier
 illa cui dimissā se peccā multa. qm̄ dilexit multū. Sed
 cautius & vicius cogitauit oīa peccā sic habēda it̄ dimittat̄
 m̄it̄ a q̄s̄ deo custodit ne cōmittat̄. testes s̄ v̄ros
 p̄arū d̄p̄cationū i s̄p̄tibus fr̄s q̄s̄ ostēdit̄ eā ip̄a que
 papit̄ a a deo nō fiet. nisi dāt̄ atq̄; adiuuāt̄ q̄ p̄a
 p̄t̄. q̄d̄ d̄at̄ et̄ petūt̄. si ea nō nō adiuuāt̄ ei q̄
 gr̄a p̄ fac̄e possimq. qd̄ tū genealit̄ maxieq̄; papit̄
 q̄ obediēcia qua custodiūt̄ mādāt̄ dei. et̄ tū f̄ h̄at̄
 tūcūq̄ optari. tu tūc̄ papisti mādāt̄ tua custoditi
 nimis. Deinde qd̄ seq̄t̄ v̄tinā d̄gāt̄ v̄ie mee ad custo
 diēdas iustificatiōes tuas. tūc̄ nō ḡfidat̄ dū īsp̄cio
 i oīa mādāt̄ tua. Q̄d̄ deū p̄cepisse supra posuit.
 hoc ut a se īplēt̄ optauit. hoc fit v̄tq̄; ne perretur
 Q̄d̄ si p̄m̄ facit. papit̄ ut peccat̄. ne defensioē
 & excusatiōē peccā peccat̄ sup̄biēdo. q̄ fecit dū vult
 nō vult peccat̄o operire qd̄ fecit. Et̄ hoc a deo pe
 tit̄. ut īelligat̄ nō fiet. nisi eo prestāt̄ a q̄ petūt̄.

Donec iſt dñs custodia ori meo. et ostium ginecne arca la-
bia. ~~Ne declinet declinet~~ declinet or meū i vba malicie ad ex-
cusandas excusationes i peccis. cū hoibz opatibz iustate.
Si go & obediētia quis madata seruamq. et peccētia nra
qua peccā nra nō excusamq. s; arctamq. optat. & peccētia
manifesta ē cū sit illo dāte habet. illo adiutate gplet.
Aptius etiā dicit p̄r obediētia a dño gressus hoīs di-
gūt & viā ei volent. Et de peccētia dicit ap̄l̄s. Ne
forte det illis det peccētia. De ipā etiā ginecne nō ap-
tissime dictū ē. et cū scire q. nos eē p̄r ginecne nisi deus
det. et hō ipm̄ eēt sapiēcie scire cui esset hoc donū. sed
forte ginecne domū dei est. sapiēcia vō sibi ipē homo
prestat qua illud donū nō suū s; dei eē gnoscat. p̄mo
dñs sapiētes facit cecob. et testimoniū dñi fidele sapiam
p̄stat puulis. Et si q̄s idiget sapiā postulet a deo q̄ dat
oibz affluēt & nō i propem̄ & dabit ei. Sapiētes
at v̄gēs esse deēt ne lapides earū extinguat. q̄modo
sapiētes nisi nō alta sapiētes s; humilibz gseuētēs. Dixit
ei hōi ipā sapiētia. Ego pietas & sapiā. q̄ habes qd̄
nō accepisti. noli altū sapē s; time. & noli modicū diligē
q̄si a quo tibi modicū dimissū ē. s; potius multū di-
lige a quo tibi futurū ē multū. Si et diligit cui donatū
ē ne reddet. q̄tomagis debet diligē cui donatū ē ut
habēt. Nā & q̄q̄ ab iūo pudicus p̄manet uel fit ab
ab illo corrigit. Nā & q̄q̄ a vicio pudicus fit. ab illo ter-
git. et q̄q̄ ab ipudico pudicus fit. ab illo gēit. Et
q̄q̄ vsq; i finē ipudicus ē ab illo desēit. Hoc at ille
oculto iudicio fare p̄t. n̄quo nō p̄t. & fortasse ideo la-
tet ut plus timeat & minus supbiat. Deinde iā scēd
hō grā dei se eē qd̄ est. nō iadat i aliu supbie laqū.
ut de ipā dei grā se extollēdo spernat ceteros. quo vicio
alius ille Pharisēus & de bonis q̄ habet grās deo agebat.
et tamē se sup publicanū peccā gfinē extollēbat.
Q̄id igit facēt v̄gō. qd̄ cogit ne se extollat sup eos

vel eas. q̄ hoc tū magno dono carit̄ careret, Neq̄
 et simulatioe de hūilitate s; exhibē. nā simulatio
 hūilitat̄ maior supbia est. Iaco scriptura vobis ostēd
 veare hūilitatē esse oportē cū dixisset. q̄to magnus
 est hūilia tei oibz. moxq; subdidit. & corā deo tueres
 Ogram. utiq; vbi se fallant hūiliare nō possit, Pro
 ide qd̄ dicimq. ē ne aliqd̄ qd' vgo p̄ veare cogitet.
 vnde se fideli mulier. nō tantū vidue. verū etiā co
 iugate p̄fere nō audeat, Nō ego reproba dīo. nā
 qd̄ nesciat obediētē mulierē obediētī vgnī p̄
 ponēdā. S; cū abe sint obediētē p̄cepti dei. ita
 ne trepidabit scām vgnitātē etiā castis nuptiis &
 ḡtinētiā p̄ferre cōnubi fructū ceteris p̄ferre
 tricens. p̄mo vō nō dubitet hac rē illi rei p̄one.
 Her tamē uel her vgo obediēs & deū timēs illi v̄l
 illi mulierē obediētī uel deū timētī se anteferre
 nō audeat. alioq̄ nō eēt hūilis & de; supbis r̄sistit.
 qd̄ vgo cogitavit occulta sicut dona dei. q̄ nō nisi
 nisi irogatio teptatiois etiā i semetipō vnicuiq;
 declarat. Ut ei ceterā taceā. vnde sit vgo q̄uis sit
 soluta que sit d̄m. q̄mō placeat d̄no. ne forte p̄t
 aliqua sibi icognitā mētē iimitatē nodū sit ma
 tura n̄rimonio. Illa vō mulierē cui se p̄ferre ges
 tiebat iā possit bibē calicē d̄m̄e hūilitatē. que p̄us
 bibedū discipulis amatoribz p̄limitatē opposuit.
 vnde ip̄ sit sit. ne forte ipā nodū sit tēda. iā
 sit illa crispina. Certe nisi assit teptatio de domi
 hui; sit demonstratio. hoc tū magnū ē. ut eū fuit.
 tū ceterū qd̄a itelligat. p̄hibet ei p̄clarissimū tes
 timoniū ecclesiasticū auctoritas. i quā fidelibz notū
 est. quo loco m̄res & quo defuncte s̄m̄oiales ad al
 turis sac̄m̄eta r̄tinet; S; qd̄ significet fecunditatē
 illa diuisitas. viderit h̄m̄ qui her meli; q̄ nō sint

dignit. siue v'gialis vita i cetero fructu. si i sexageno vi
dualis i cetero at quigalis. siue i cetero ferili
tas martio potius iputet sexagena g'nerie. cetera co
nubio. siue v'gitas accedete marano ceteru fructu i
pleat. sola vo i sexageno sit. quigati at ferens ceteru
ad sexagenu pueniat si m'ies fuerit. siue qd' p'babili
michi videt. qm' d'ne gra' m'ia se m'inea. et e aliud
alio mai' ac melius. vnde dicit ap'ls. imitami at dona
meliora. itelligedu e plura ee. q' ut i tres differencas
dist'bu' possunt. p'mu. ne g'neria viduale aut i nullo
fructu g'stituamq. a' ad quigalis pudicicie m'itu de po
mamq. a' v'gali gl'e coeqm'q. a' cetera martio uel i ha
bitu at etia si desit t'p'rationis ex am'e. uel t'p'astiois ex
p'ciencia co'stituta a'libz illaru cu' castians sine v'lo
tarem cetero fertilitat' accede existimemq. Deid' vbi ponim'q
qd' qd' m'li ac m'lie ita custodiut g'neria v'gale. ut
tame' faciat qd' d'ns ait. si vis p'fud' ee. vade & vede
oia que habes & da paup'ibz & heb'is thesauru' i celo.
& vbi sc'p'e me. nec audeat co'p' co'habitatione' socia'. i q'bz
neq' dicit aliqd' p'p'u. s' se eis oia gra. nichil ne putem'q
fructificationis accede v'gibz dei. cu' hoc sciut a' sine v'lo
frat' ee v'gibz dei etia si hoc no' faciut. Multa go' p' do
na. & alijs alia clarioza. ac sup'iora singulis singula. & alijs
alt' fructuosus donis potioribz s' potioribz. & alt' i'ficio
ribz s' pluribz. et q'admodu' it' se uel coequat' uel
dist'guat' i accipiedis etnis honoribz. qd' homi' audeat
iudicare. du' tamen g'stet & m'ia ee i'fita diuisa. & no'
ad p'sens t'p' s' et nu' p'desse meliora. s'z du' tres ar
bitror voluisse. fructificationis & g'nerare differencas.
ceteras itellig' t'ibi illis se. Na' & alijs eu'gelista solu'
g'nerauit ceterpla. nu'qd' ideo putadus e alia duo vt
i'probasse uel ignorasse. ac no' potius it'quida' itel
ligeda illis se. s'z ut dicit' reperam'q. siue ceterus
fructus sit deo deuota & v'gitas. siue aliq' modo g'nera

rancimq; sit illa fortitudo itelligeda distāda, nōo tñ
 q̄m̄ puto ausus fuit v̄gitate p̄ferre martirio, ac nōo
 dubitauit hoc domū occultū eē si exanimatus desit
 tēptatio, habet itaq; v̄go qd̄ cogitet & qd̄ ei p̄sit ad ser-
 uandā hūilitatē ne violet illā que superminet donis
 oibz, tūctate si q̄ vtiq; quecūq; uel pauca uel plura ut
 magna uel pua habueit, nichil est, habet ip̄
 qd̄ cogitet ut nōo t̄flet & nōo emulet ita se sc̄
 licet bonū v̄gitalē iugali bono m̄lto āplius &
 melius p̄fici, ut tamē nesciat, v̄trū illa uel illa cō-
 iugata iā p̄ri p̄ p̄sā possit, adhuc v̄o ip̄a nōo possit &
 t̄ hoc ei p̄cat, q̄ ip̄m̄itas ei tēptatioē nōo t̄rogat, si
 deus ei deus aut apl̄s q̄ nōo v̄o p̄mittat tēptat̄ supra id
 qd̄ potest, si facit ai tēptatioē etiā ep̄itū ut possit sus-
 tinē, fortassis q̄o illi uel illa iugalis vite t̄m̄ctes i ḡnē
 suo ḡnē laudabile modū, iā possit cōt̄ t̄m̄ctes ad ū
 q̄tate cogētē etiā lamiatu viscerū & effusioē sāguis di-
 m̄icare, illa nōo uel illi a p̄uicia t̄m̄ctes seq; castit̄
 tes que regnū celoz, nōo tamē valeat talia uel p̄ iusti-
 cia uel p̄ ip̄a pudicia sustinē, aliud ē ei p̄ uolūte
 ac p̄posito sc̄o nōo q̄t̄re suadet̄ atq; bladiet̄, aliud
 nōo cede etiā torquet̄ & feriet̄, latet ista i facultatibz
 & v̄ibz aīoz tēptata p̄adūt, ex eo qd̄ p̄uidet se posse hūi-
 liter cogitet qd̄ ignorat aliqd̄ p̄stātius se forte nōo pos-
 se aliqd̄ at qd̄ aliud qd̄ sibi gl̄ose notū est nec habet
 nec p̄ficiat̄ hoc qd̄ ip̄e nōo p̄t̄ posse, ita seruabit̄ nōo
 fallaci s; v̄ca hūilitate honore t̄m̄ctes p̄uicentes, et alt̄
 alim̄ ep̄istimātes impetore sibi, qd̄ iā dicā de ip̄a cau-
 tela & v̄gilitāā nōo peccadi qd̄ gl̄abit̄ se mudū esse
 a p̄co, Intēgra qd̄ ē ab v̄tes n̄ris sc̄a v̄gitalis, s; nōo
 iqt̄ mudus i sp̄at̄ tuo, Na itans aut̄ diei v̄m̄q; sup̄
 t̄rā seruat̄, & i fide iuolota quedā castitas v̄gitalis
 qua ecclā vni viro v̄go casta coaptat̄, s; ille v̄m̄q; vir

nō tantū fideles mēte & corpore v̄gēs. s; oēs dīno p̄mōs a spūi-
talibus vsq; ad carnales. ab aplis vsq; ad v̄ltimos vltimos pei-
tētes. t̄p̄ a sūmīs aēloꝝ vsq; ad t̄mōs eoz docuit orare. et
ī ip̄a oratōe dīcē admonuit. dimitte nobis debita n̄ra si-
cut & nos dimittim; debitorib; n̄ris. vbi p̄ hoc qd' petim; qd'
etia nōs eē mēmerim; oñdit. Neq; a p̄ eis debitis q̄
totius p̄v̄itē v̄itē ī baptismo p̄ eis pacē nobis dimissa
Oeē q̄fidim;. nos p̄cepit orare dīcēt. dimitte
nob; debita n̄ra sicut & nos dimittim; debitorib;
n̄ris. Alioq; h̄c orōne cōtēctum potius vsq;
ad orōne orare dēberet. Cū ḡo baptizati eā orat̄ p̄positi &
v̄el plebis pastores & greges. sans oñdit. h̄c v̄ita q̄
tota tēptatō ē. nēmō se t̄p̄ ab oib; p̄mōs imūne dēbē
glāri. P̄vide etiā v̄gēs dī n̄re p̄phētib; qd' sequūt
agnū quocūq; ierit. et p̄coꝝ p̄gatiōe p̄f̄a & v̄gitate
seruata quo nō redierit amissa. s; q̄ eadē ip̄a apoca-
lypsis v̄bi talis tali reuelati s̄t etiā h̄c eos laudat. q̄
ī ore eoz nō s̄t mētū mēdaciū. Meminerit etiā ī
h̄c eē v̄itō. ne se etiā audeat dīcē nō habē p̄c̄m.
idē ē q̄p̄e iohēs q̄ illud vidit hoc dixit. Si dīcēim; qd'
p̄c̄m nō habem; nosip̄os d̄cipim; & v̄ritas ī nobis
nō ē. qd' si q̄fessi fuerim; delicta n̄ra. fidelis ē & iustus
ut dimittat nob; p̄c̄m n̄ra & p̄get ab oī iūstite. qd'
si dīcēim; qm̄ nō peccāvim;. mēdaciū faciēim; eū
& v̄lū eī nō eī ī nob;. hoc certe nō illis d̄ illis s; v̄anis
oib; dicit vbi & v̄gēs se debet agnosce. Sic eī erūt
sine mēdaciō q̄les ī apocalypsi apparuerūt. et p̄ hoc q̄dū
nōdū ē ī celesti sublimitate p̄f̄ectio vituperabiles faci
ī h̄uilitate & q̄fessio. s; rursus ne p̄ orationē h̄m̄
sentētiē q̄d' cū mortifera securitate peccaret. s̄q;
t̄ h̄edū p̄mittet t̄p̄ moꝝ dēlectus facili q̄fessione p̄c̄m
gimio subieat. filioi mei h̄c s̄p̄si vob; ut peccāto.
& si qd' peccāto aduocātū habem; apud p̄c̄m ih̄m
pp̄m iustū. et ip̄e p̄p̄iator ē p̄coꝝ n̄roꝝ. Neq; ita
a p̄c̄o t̄p̄ rediturus abscedat. nec se h̄remōi s̄ociat

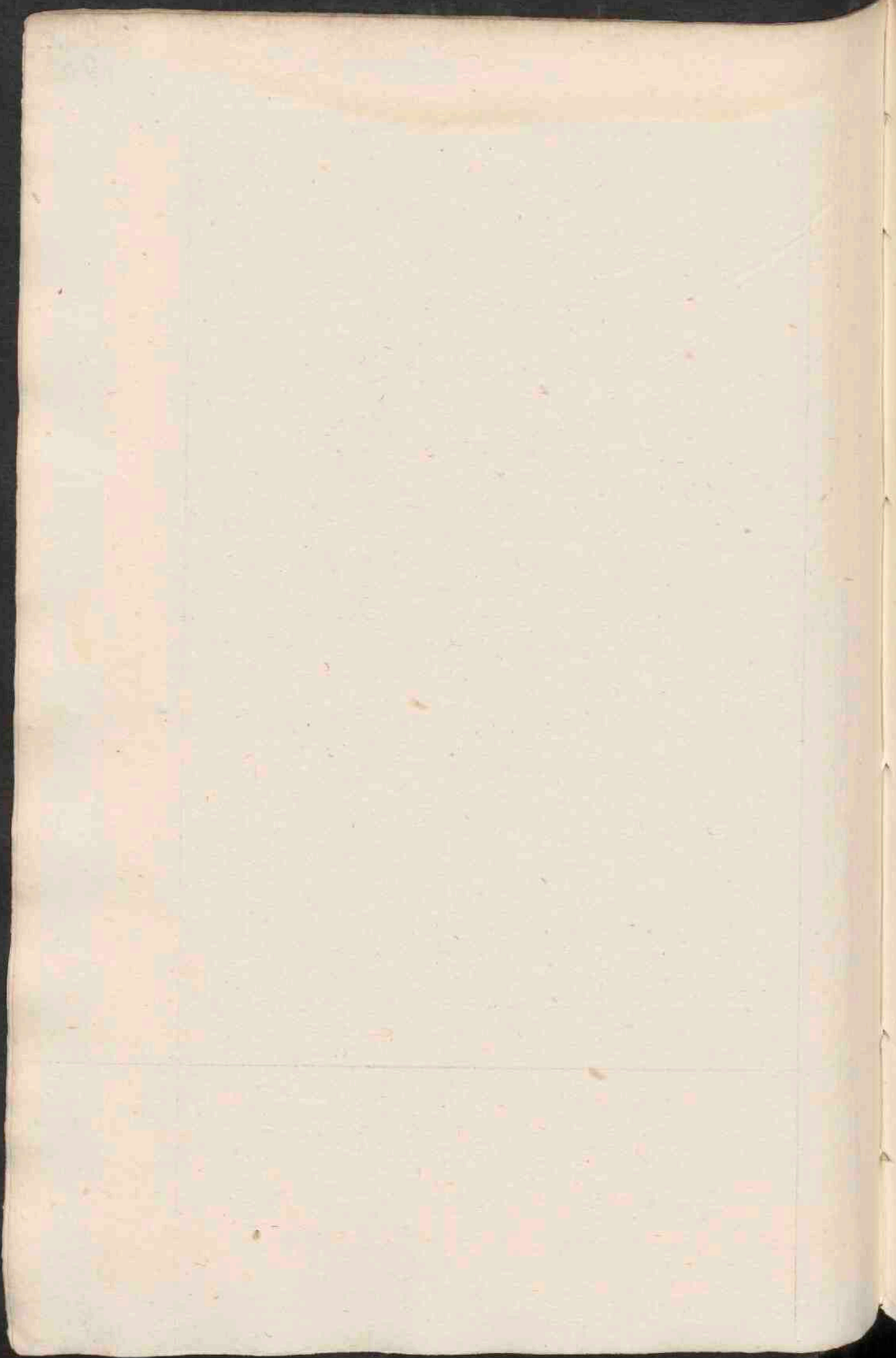
pacto uigilate et castigat, ut oia gñeū magis q̄ caud
 delertet. si q̄ etiā satagētibz uigilātibz q̄ ne paret
 Abcepit q̄dā modō ex huāna fragilitate pctā gñis
 Pua q̄uis pauca. nō tamē nulla. eadē ipā fuit mag
 na et gñia. si eis supbia inuenit et podq̄ adiecit,
 Acedit at que habem⁹ i celis si pia humilitate p̄mā
 tota facultate purgat. si nō q̄cedo ei eis. q̄ asserit hōiem
 posse i hac uita sine ullo pctō uiuē nō q̄cedo nō ḡ dico.
 fortassis ei ex nrā misēria magnos uētū et gparates
 nosmetipsos nobismetipsos nō intelligim⁹. vni scio qd'
 ita magis q̄les nō sum⁹ q̄les nodā epp̄i sum⁹. q̄to
 magni s̄. tātō humiliter se i oibz ut corā deo inueniat
 grām. quilibet ei magni s̄ nō ē seruus maior dno
 suo. uel discip̄s magro suo. Et utiqz ille ē dñs qui
 dicit. oia michi t̄ dita s̄ a p̄re meo. Et ille ē magr
 q̄ dicit. uenite ad me oēs q̄ laboratis et distate a me.
 et tamē qd̄ discim⁹. qm̄ michi sū et humilis corde. Sic
 dicit aliq̄. nō ē hoc iā de uigilate s̄ de humilitate scri
 bere. q̄si uō q̄cūqz uigilat at nō illa q̄ sedm̄ deū ē a
 nobis p̄dicada suscepta ē. qd̄ bonū q̄tū magnū vi
 deo. tātō ei ne pereat fure supbie p̄timeo. Nō
 gō custodit bonū uigilante. nisi de⁹ ipi q̄ dedit et de⁹
 cultas ē. Custos gō uigilat cultas. loans at hui⁹ aq̄
 todie humilitas. ubi q̄ppe habitat q̄ dixit. sup humile
 et q̄tū et t̄mētē uba sua r̄q̄sē spm̄ suū. Qd̄ itaqz
 alienā fēa. si bonū qd̄ laudari uoles totius custodiri
 curam. etiā loat p̄paratē custodi. fidet ei dico nec i
 michi nec uasat timco q̄ ut meū sibi timeat
 falliatqz monco facili⁹ sequit̄ agm̄ et si nō q̄cūqz
 ierit. ete quisqz poterit quigati humiles q̄ supbe uigies
 Quo ei seq̄t̄ ad q̄ nō uolt accedē. a q̄modo accedit
 ad que nō uelit. ut distat qm̄ michi ē et humilis corde
 illos p̄ide seq̄tes agm̄s q̄cūqz ierit ducit. i q̄bz p̄us

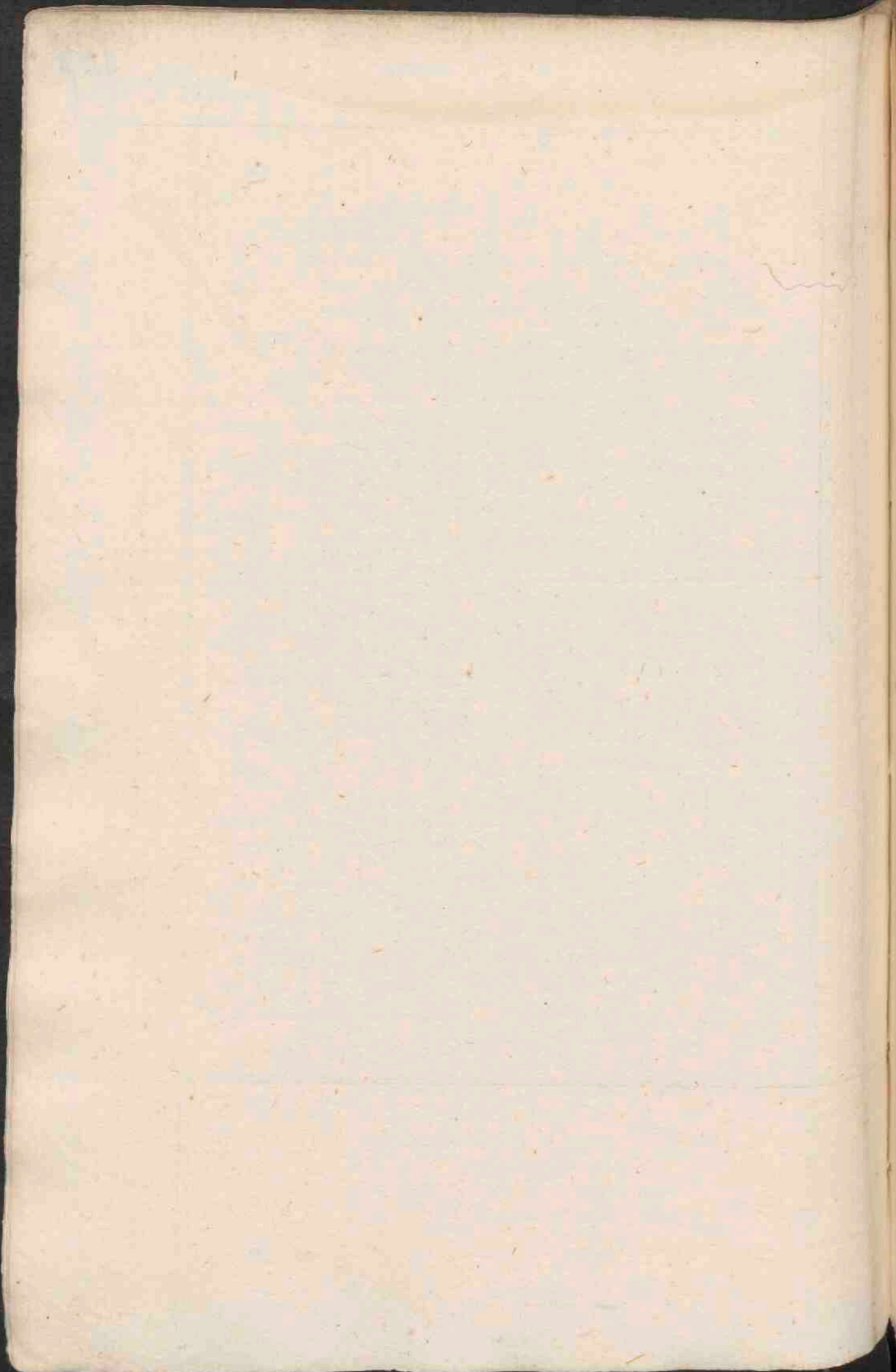
ne vbi capud inclinet tueneat, Ma & iuda supbus & dolosus
gloriosus hoc dixerat. Dne scqr te qmz ierit. Qui zel
pondit. Volpes foueas habet & volacilia celi nidet.
filius at hois no habet vbi capud suu reclinet. Ar
gucbat noie volpui astuta dolositate. et noie vo
lucru & vetosam elatione. i quo qeset no pia non
inueibat humilitate. ar p hor missy locutus e deu qui
se promiserat no vsq ad queda pueru. s oino quo
ierit secuturu. Quappter hor agit omes dei hor agit.
scqm agnu qmz ierit. s pins ad eu p scqm vete
& distat qm mins e & humilis corde. Humiliter ad humi
vete si amant. et ne discedatis ab illo ne cadatis
Qui ei timet ab illo discedi rogat & dicit. no veniat
michi pes supbie. pgrte via sublimitat. pede humi
tatis. Exultat humil se ptes que discedere no piguit
adiacetes. Dona cu illi seruanda qmittit. fortitudine
vram ad illa custodite. qd mali ipso custodiete qmit
tatis. tpe remissa ab illo putate. ne modicu volis epul
timates dmissa. modicu diligat. & tederes pectora
publica nos ruinosi iactantia gremians de viribus
vris exptis caute. ne qz ferre aliqd potuistis implem.
de teptis at orate. ne supra q potestis ferre teptem.
Existimate aliquos i occulto superiores. qbz estis i se
manifesto meliores. cu alioz bona forte ignota vob
benigne credut. a vob nota. no gpanoe mimuat
s dilcoe firmat. Et q forte adhuc desit. tato dat
facilius gto desiderat. humilis. pferat e i mo vto
plicat vobis expeplu. cadetes at augeat timore vrm
Illud at amate ut mitemi. hor lugete ne flemi.
Iusticia vram nolite stantie. de vob iustificare st
dite. venia pnis donate alienis. orate p vris fu
tura vigilado vitate. pccata gfito delete. ecce ia ta
les estis ut p fite atqz seruate vgitati. ceteris etia
moribz ggruatis. Ecce ia no solu hominidib. sacficiis
dyabolicis & abhominatiobz. furis rapinis. fraudibz.

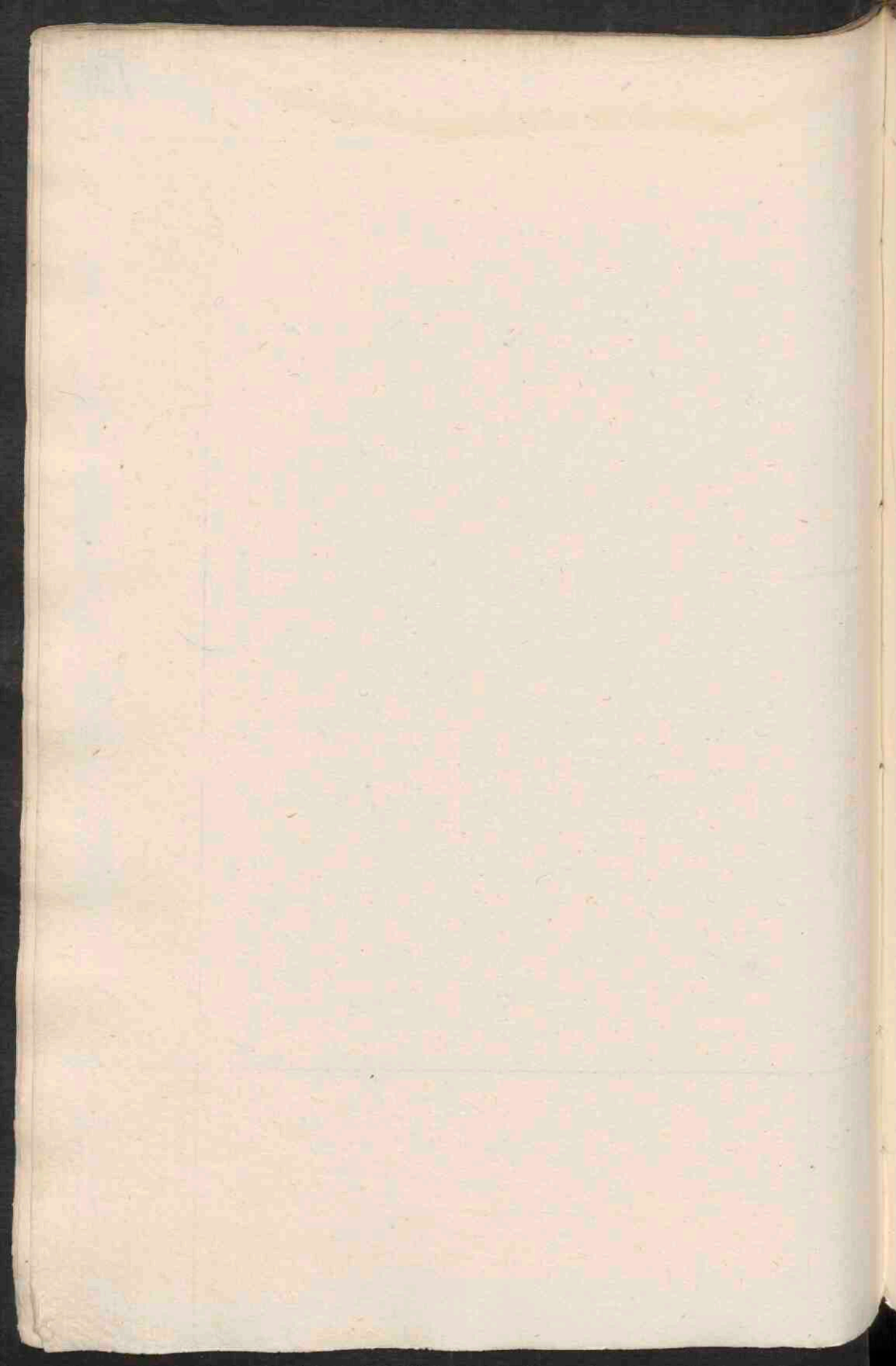
net eū metutis. ne de falso forsū offendatis. Si 5°
magnū amorē quibus debetis. eū p̄p̄tē que cōiuges h̄re
noluistis p̄tū amare debetis. Totus vobis figat̄ i cor
de q̄ p̄ro vobis fixus ē i cruce. totū tenent i aīo v̄ro
q̄c̄id noluistis occupari quibus. Parū vobis amare
nō licet p̄p̄tē q̄d̄ que nō amastis et q̄d̄ licet sicut
amātibz m̄tē etiā hūilē corde nullā vobis supbia
p̄timeſco p̄ro modulo utiqz v̄s & ~~ſat̄ate de ſat̄ate~~
de ſat̄ate qua ſāmoniales p̄p̄tē dicim̄. et de hūi
litate qua q̄ſeruat̄ q̄d̄ magnū dicim̄. ſatis locuti
ſumqz. Dignū at̄ illi tres p̄ueri q̄bz r̄hingerū i igne
p̄bebat. vos de hoc opusculo n̄ro v̄b̄oz q̄d̄ m̄is ſōge
breuius. ſ; p̄dē auctoritatē m̄lto gradus i v̄no quo
ab eis honorat̄ d̄qz. admonēat. Nā ſc̄l̄ati hūi
litate i dei laudatoibz quingētes aptiſſime docuerūt.
ut tāto q̄ſqz caueat ne ſupbia decipiat̄. q̄to ſunt
ſanctius aliq̄d p̄ſiteat̄. Deinde vos q̄ laudate eū q̄
vobis preſtat ut i ardore medio ſc̄li hūi q̄m̄s cō
iugio nō copulem̄. nō tamē vram̄. Et orātes etiā
q̄ nobis. hūiliate ſā & hūilē corde d̄no d̄m̄. v̄m̄
dicite & ſup̄palcate eū i ſc̄lā amē.

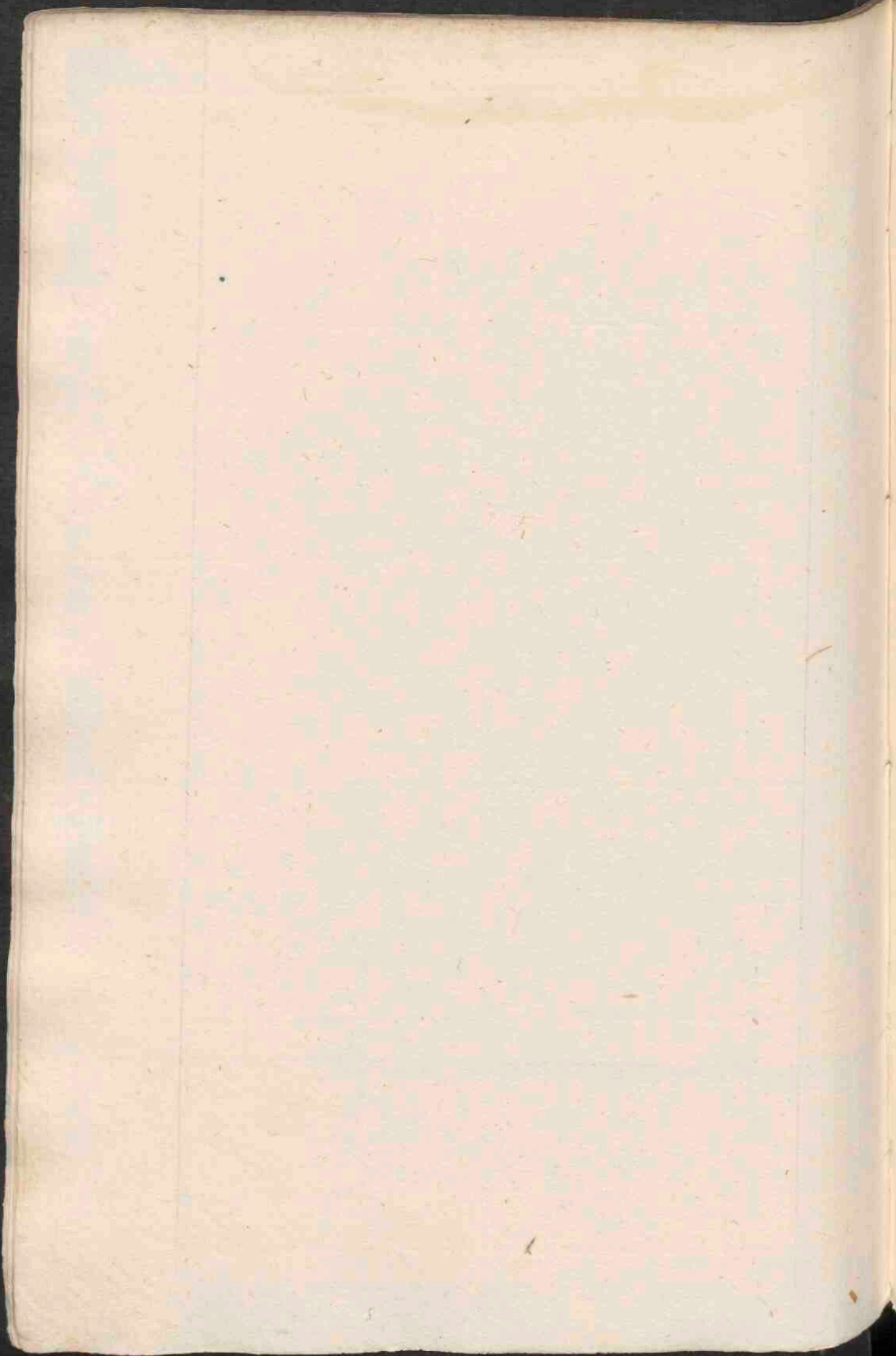
¶ Explet liber b̄n̄i auguſtini epi de ſc̄a v̄ḡitate

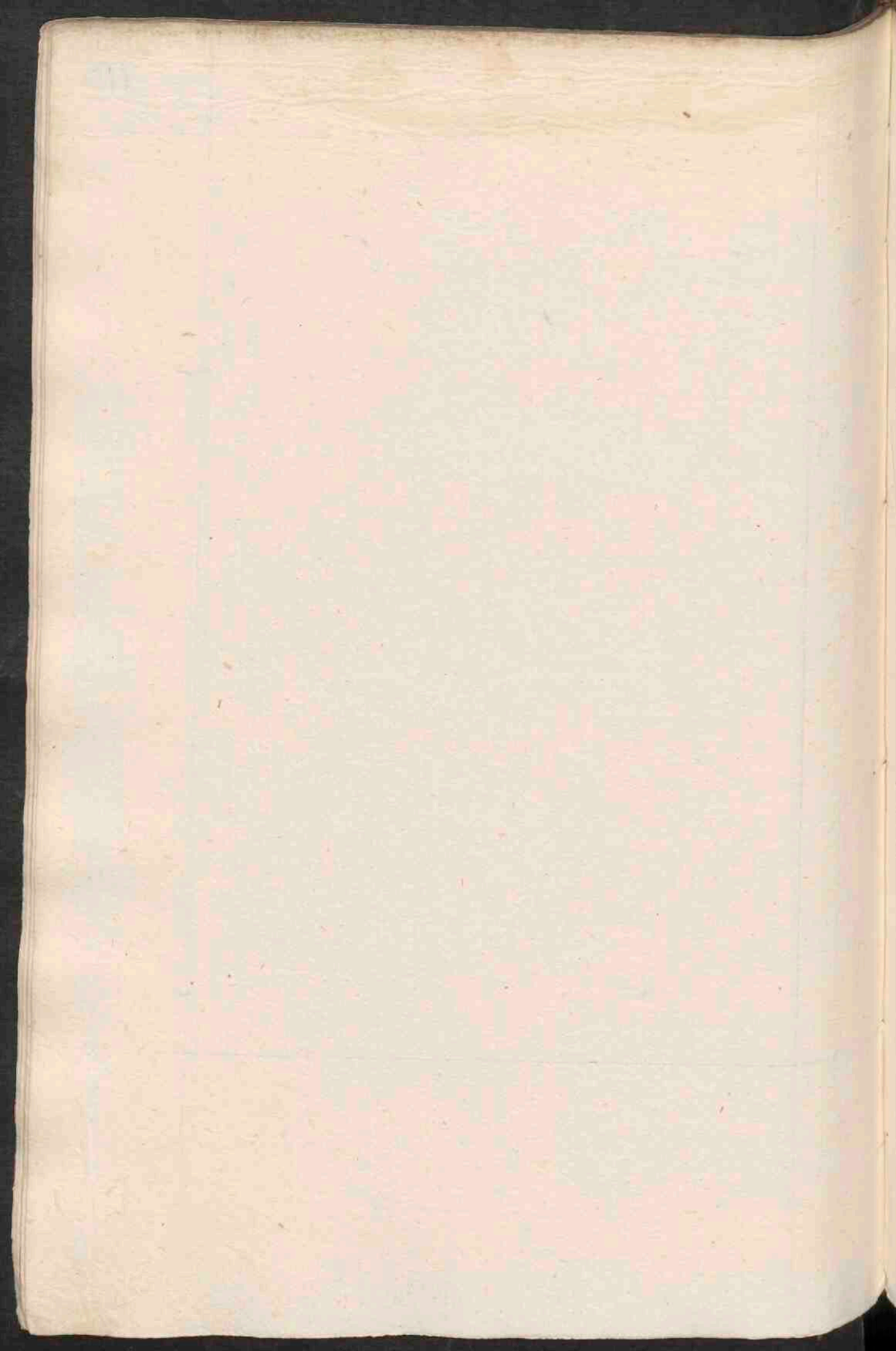
The first part of the book is a history of the
 country from the first settlement to the
 present time. It is a very interesting
 and useful work. The second part
 is a description of the country and
 its resources. It is a very
 interesting and useful work. The
 third part is a description of the
 country and its resources. It is a
 very interesting and useful work.

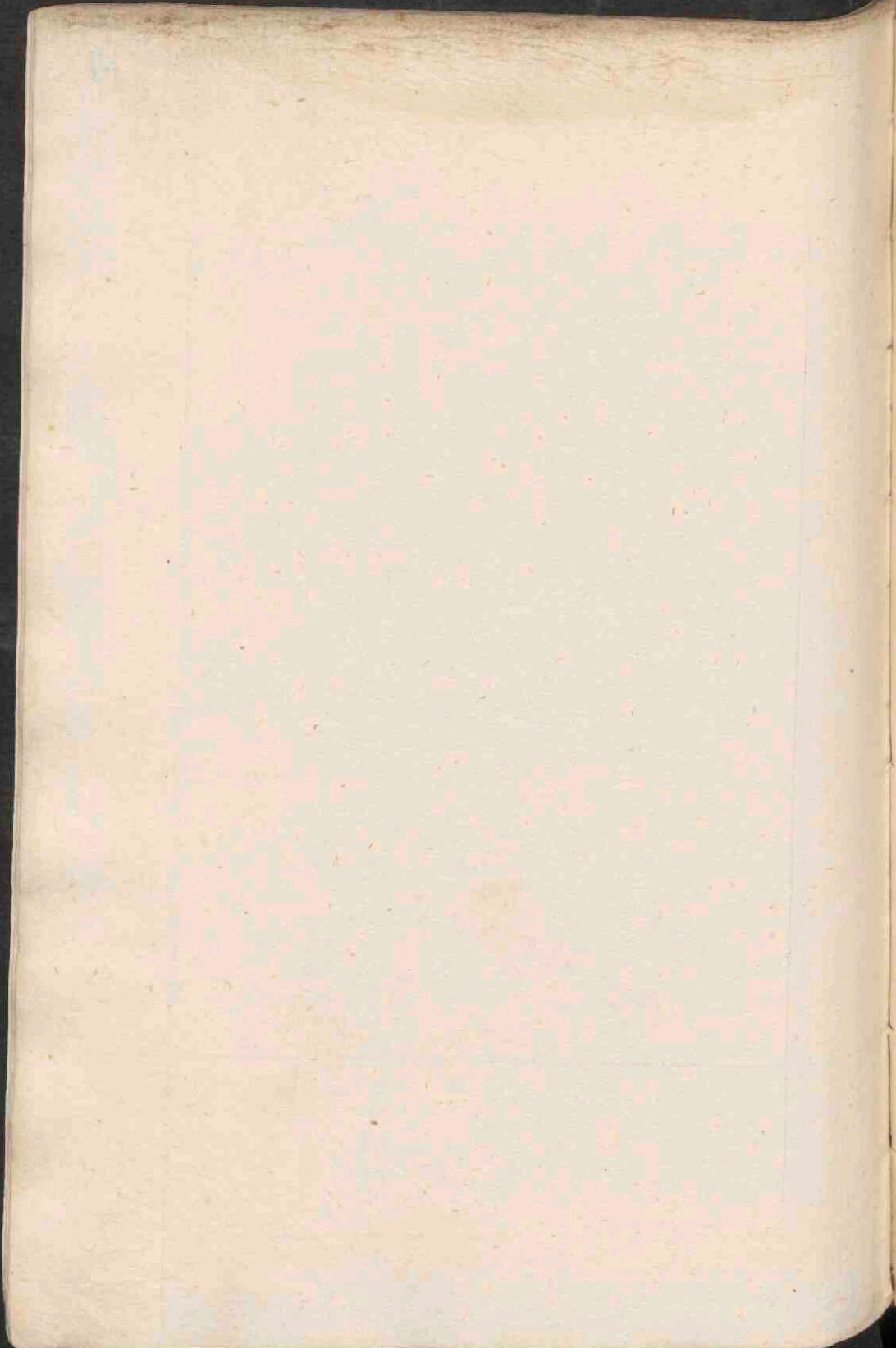

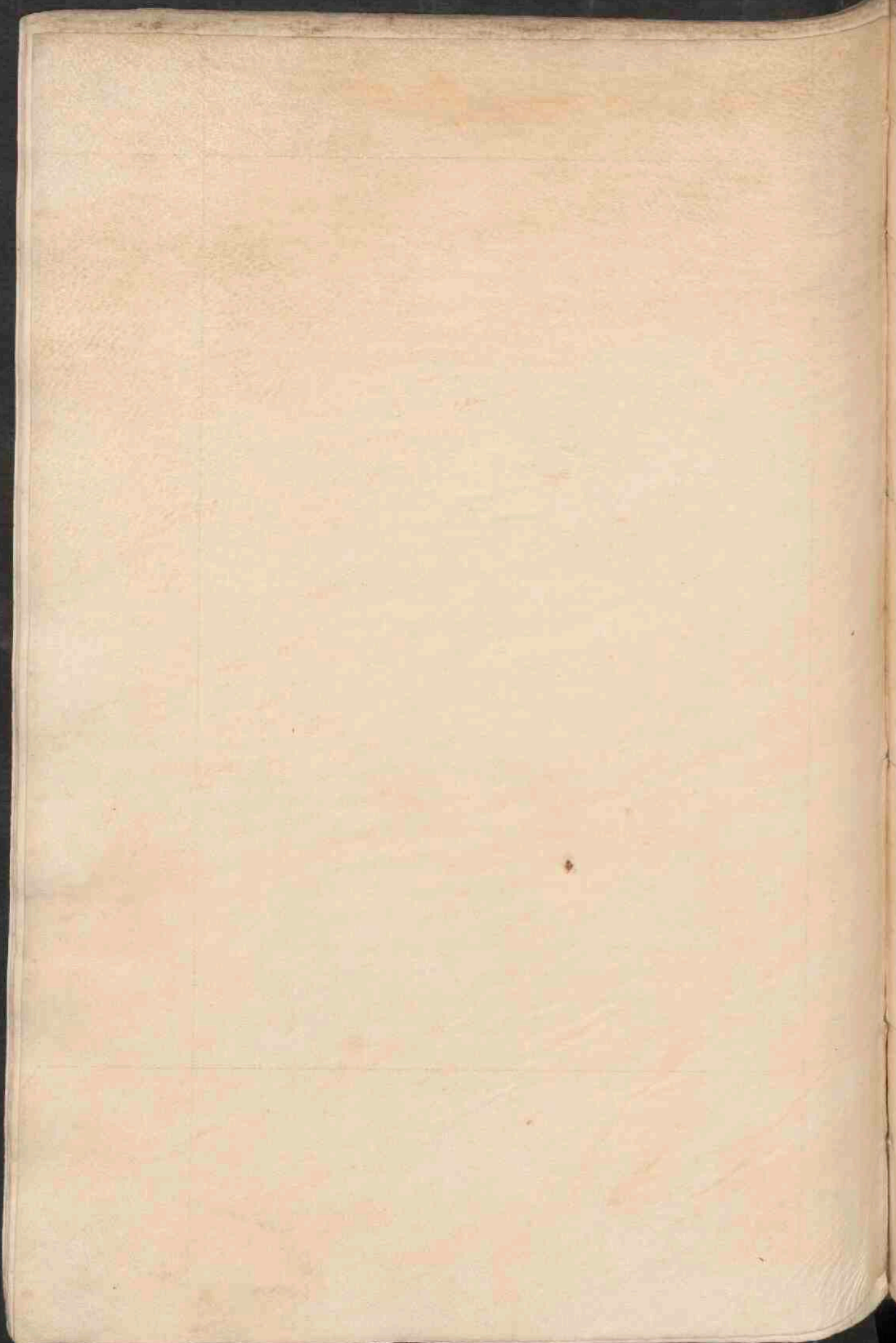

Quapit tractatus bti augustini epi i libro de adulterinis coniugijs

q̄stione

Scripsi duos libros de adulterinis coniugijs. quā-
tū potui scdm scripturas. cupies solue difficult-
lima q̄d vtrū enodatusime feceri. nescio. vmo
vero nō puerisse ad h̄ rei p̄fectione sentio. quib̄ mul-
tas finis eis aperueri. q̄d indicare poterit. q̄sq̄ itelli-
gēt legit. Huius op̄is liber primus incipit. Prima q̄stio
est frater polleti. Sed̄ at sic. Ad ea q̄ michi scripse-
ras. Incipit liber primus de adulterinis coniugijs.

Prima questio est frater dulastice polleti. carū
questionū q̄s ad me scripsit. tāq̄ consulendo tractas-
tis. q̄d aut apl̄s. huius at̄ q̄ sit i coniugio papio nō ego. si dñs
mulierē a viro nō discedit. Q̄d si discesserit manere
imp̄ta a viro suo reconciliari. a vir uxore nō dimitt-
tat. vtrū ita sit accipiendū. ut ea prohibuisse nubere
itelligat̄ q̄ sine causa fornicationis discessit a viro.
Id et sentis. an sicut ego sensi i eis libris q̄s ante pli-
mos ānos de sermōe evāgelico scripsi quē sc̄d̄ mat̄heū
habuit saluator i morte illas imp̄tas manē p̄ape-
dit a viro sius ea causa recesserit que sola p̄missa
est. id ē fornicationis. Vidē et tibi tūc a viro discede-
te femina nubere nō debet. si nulla viri fornicatione opul-
sa discesserit. nec atcedis. si nulla vir ei causa for-
nicationis habuerit nō eā discedit manē imp̄ta. si
ōmno nō discedere debet. Nā si vtrūq̄ p̄cipiat̄ ut si a x
viro discesserit imp̄ta p̄maneat. nō discedit aufe-
rat̄ licētia. si nubendi. q̄d si ita ē dat̄ licētia feib̄
que ḡtinetes esse voluerit nullū maritorū expecta-
re ḡsensu. ut q̄d dñi est mulierē a viro nō discedere
eis p̄ceptū esse videat̄ q̄ possunt eligere nō ḡtinentā.
si tale dimortū q̄ liceat eis i aliorū imp̄tijs p̄uenire.
Vidē q̄ dilexerit nullū desiderare ḡbitū. nullū
ferre ḡbitū licet eis viros suos eā sine vlla for-
nicationis causa relinquere et que imp̄tas sc̄d̄ apl̄s
p̄manere. Et viri filij. qui forma ē i vtrūq̄ si ḡtinetes

esse voluerit. etiam ab uxore non consentitibus desere-
rat eas. et sine ullis impediens permanebit. Tunc et
eis ut putas alia quingua licet et inquit si forni-
cationis causa divorcium nascetur. Cum vero ista causa non
est. superest secundum id quod estimas. ut aut quinguis non dis-
cedat a quingue. aut si discesserit sine quinguo maneat.
aut ad pristinum quinguum revertatur. Nulla ergo causa non
existente fornicationis cuiuslibet quingui licebit unum de tribus
eligere. aut non discedere a quingue. aut si discesserit sic perma-
nere. aut si non sic manserit non alterum querere. sed potius
se reddere. Et ubi est quod idem apostolus nec ad tempus va-
cet orationi nisi ex consensu voluit quingues fraudare
carnali iure debito. Quomodo saluum erit quod aut
propter fornicationis aut uniusquisque uxorem suam habeat. et
unusquisque virum suum habeat. uxori viri debitum reddat.
sicut et vir uxori: uxor non habet potestatem sui corporis
sed viri. sicut et vir non habet potestatem sui corporis. sed
mulieris. Hoc quomodo verum erit. nisi quia nolite quingue
non liceat quingui continere. Nam si licet mulieri sic
dimittere virum ut maneat inupta non viri habet
sed ipsa sui corporis potestatem. Quod etiam de viro intelligitur.
Deinde cum dictum est. quicunque dimiserit uxorem suam
sine causa fornicationis. facit eam meretricem. quo-
modo deum intellecturi sumus nisi prohibitu esse homini
dimittere uxorem si nulla causa fornicationis extiterit.
Et dictum est. Quare. Ne sicut faciat eam meretra-
ri. Utique ideo etiam. si non ipsa dimiserit sed dimissa
fuerit. est meretricem si inupta. Propter hoc ergo tam magis
malum non licet homines dimittere uxorem nisi ex cau-
sa fornicationis. Tunc et non ipse dimittere facit
adulteram. sed dimittit adulteram. Quod si ergo dicat

dimitto quod uxorem meam sine ulla causa fornicationis
 si continentur permanerebo. ideo ne dicemus cum ipse fecisset
 quod fecit. Quibus hodie dicitur quod voluntate domini hodie
 tunc intelligitur, quoniam nec continentur causa coniugii vo-
 luit quod sola causa fornicationis excepit. Redeamus
 igitur ad ipsam apostoli verba dicitur, hiis autem quod sunt in coniugio
 papio non ego sed dominus. uxorem a viro non discedere. quod si
 discesserit maneat inupta et eum velut iterogemus
 et tunc potest quodammodo de generali. Cur dixit apostolus
 quod si discesserit maneat inupta. licet ne discedere. an
 non licet. Si omnino non licet. cur papio discedere ut
 maneat inupta. Si autem licet. profecto est aliqua causa quae
 licet. Hec antiqua non invenitur nisi quae sola salutaris
 excepit. ideo causa fornicationis. et per hoc non papio
 apostolus mulierem si discesserit maneat inupta. nisi quae
 illa causa discedit a viro quae sola ei discedere licitum est
 a viro. Vbi et dicitur papio non discedere quod si discesserit
 maneat inupta: absit ut contra hoc preceptum faciat quod
 sic discedit ut inupta permaneat. Nisi ergo illa del-
 ligatur cum licet discedere. non autem licet nisi viro forni-
 catione quomodo mulier inupta si discesserit permanere.
 Quibus est quod dicitur si discesserit mulier a viro non fornicati-
 onem inupta permaneat. cum ei nisi a viro fornicatione
 discedere omnino non licet. Sensus itaque iste tunc quantum
 adusertur viri coniugali ubi dominus nec continentur voluit
 suscipi. nisi pari gloria atque consensu puro quod iam
 intelligas. Per se per ipsam paulo aptius proloquimur. et
 quasi continentur ante oculos. Ecce placet continentur
 mulieri. viro non placet. Discessit ab eo mulier
 et cepit vivere continentur ipsa sicut casta mensura. si
 factura quod dominus non vult adulterum virum quod cum se non
 continentur altera quod. quod sumus dicitur mulierem

msi qd dicit eadē sane doctrina. Redde debuit viro me
dū quis vnde aplius honoris ille vnde dapnetur meuit.
H^o et illi dicimus si te nolere qmē se voluisti. Nō et habes
ptate corpis tui si ille. sicut nec ille habet ptate corpis
sui. si tu. Nolite tūc fraudare n̄ ex q̄sensu. Sū her atq;
h^o pla q̄ ad h^o ptineat dicimus placet me tibi ut nobis
mulier ex ista ratioe r̄ndat. ego aplz audio dicere
p̄cipio mulierē a viro nō discede. Qd si discessit manē
imp̄tra. a viro suo r̄galiari. Ecce discessi. Nolo r̄galiari
viro. s̄ imp̄tra p̄maneo. Nō et ait. si discessit manē
imp̄tra. donec viro suo r̄galiari. s̄ manē t̄q̄ imp̄tra
a viro suo r̄galiari. hoc et iq̄ fiat. a illud vnu e duob;
eligedi p̄misit. nō at t̄ h^oz alit̄ cōpulari. Manere
imp̄tra eligo ac sic p̄ceptū ipl̄eo. Corripe argue t̄pa
vtere q̄ volueis sanctitate si imp̄sero. Qd hūc q̄dica
msi apl̄t apl̄m. Nō tū intelligis. Neq; et p̄ceptū si a
viro discessit imp̄tra manē mulierē. nisi eā au dis
cedē licuiss̄ illa vna videlicet causa q̄ ibi p̄tea taata
ē q̄ necessaria ē. h̄c fornicatiois. h̄c et sola de q̄m̄gr
exepit. cū de d̄mittēda loq̄retur vxore. dicit q̄ intelligit
tale for̄m etiā a viro esse seruāda. qm̄ nō solum mulier
nō habz ptate corpis sui. s̄ vir. s̄ sibi et vir nō habz ptate
corpis sui s̄ mulier. Sū ḡm̄arū arguē de fornicatioe
nō possis. q̄ modo te putas q̄ alio discedis nō mul̄do
exausare a q̄ tibi nō licet oīno discedi. Sū h̄ a nob̄ mu
lier audieit. puto qd nob̄ ea sic nolis eā sic r̄ndē. ut
dicit se p̄tea se manē imp̄tra qz sine vlla viri forni
catioe discessit. Nā si ille fornicat̄ est. nō solum sibi discedē
verū etiā mul̄ licuiss̄. Neq; q̄ ille h̄c dicit. cū ip̄e si ve
re d̄d̄at̄ istā mulierib; licētiā d̄re. Q̄p̄isti et. Sū vir
vxore adulterā d̄m̄s̄cit. et alterā d̄p̄elit. mulier tū
ol̄p̄brū h̄bet. Si at mulier. sup̄ dicta causa virū di
miserit. et alterū d̄p̄elit. nō vir tū s̄ et mulier ob

plura habet. Cuius sine me rone reddes. dicit et quod ideo ea
 discessisse. ut alium sibi virum sibi coniungat. et si talis forte fuit
 quod ab eo discessit. facile ei viris quod per qua est in morbi
 viciis vniuersis. si at et ipsi dimiserit. et alii nupsit. magis
 magisque dicit ea inositate vniuersis appetisse. Har reddi
 ratios concludit et dicit. Hinc ergo pertractat vel etiam discessit
 discessit opus meliore virum tolerare. a inupta manere
 Homine plane dedisti consilium mulieribus. ut cum sciat sibi esse
 permissu. si adulescentis viros dimiserit. alijs coniungi. non
 tamen faciat propter obprobrium. sed potius toleret etiam aduulter
 ros viros. ne etiam videatur. har occasioe multas velle
 miseri. eo quod difficile sit. ut non tamen faciat mulier
 cum vniuersis quibus fuit quod dimiserit. qui valde in hunc modum
 sit perclusus viri. Cum igitur nos dicimus etiam illi mulieri quod
 virum fornicate dimiserit aliam mulierem non licere. tu autem
 dicitur tibi quod de. si non expedire vtriusque pauldubio dicimus
 etiam quod fornicate virum dimittit mulierem non debet. Verum
 hoc est. quod nos qui coniuges abo iam sit mulieri si a viro
 fornicate discessit. dicimus non licet aliam mulierem a viro
 at fornicate non fornicate non licet. omnia non discedit. Tu
 vero dicit si mulier a viro non fornicate discessit. non
 licet ei aliam mulierem propter preceptum. si at a fornicate discessit.
 non ei expedire propter obprobrium. mulierem itaque non inupta dis
 cede a viro sine fornicate sine non fornicate permissu.
 Porro hinc apostolus primo per apostolum dicit. quod mulierem non permissu
 a viro non fornicate discedit. restat ut etiam per prohibeat
 si discessit mulierem quam permissu a fornicate discedit. De
 quod dicit si a viro discessit non nubat. eademque condicio discedit
 permissu ut non nubat. Si ergo elegerit non nubere. non est
 tunc non prohibeat discedit. sicut illa dicit quod dicit si se non conuenit
 nubat. har vniuersisque condicio. non conuenit permissu ut tamen
 nubat. Si ergo elegerit mulierem cogi non potest conuenit. Sicut ergo
 ista rationes appellat mulierem. ut possit quod non conuenit non esse
 dampnabile. sic a viro illa discedit inupta appellatur

licet

licet

permanere, ut possit quod discessit non esse culpabile. Culpabile
autem a viro non fornicate discedit etiam si impura perman-
serit. Illa ergo manere impura potest si discessit quia forni-
cate discedit. Quae cum ita se habeat, si comodo ibell ex
eius apostoli, ut mulieribus dicimus, nolite discedere a viris
vris etiam pudicas, et si discedere volueritis, impure mane-
te oes quibus placuit continere etiam non consentientibus viris
existimabunt sibi licere discedere. Quod proculdubio quod permittit
non debemus, restat ut quod dictum est, si discesserit manere
impura, de illa dicta dictum docere debeamus cum licere discedere
non utique nisi a fornicate didicimus, ne si aliter docuerimus
obscure continere, potest bene vana quingia, et contra miseri-
cordissimum dei preceptum, dimissos a continentibus mulieribus
continentes viros, vel a continentibus viris continentibus mu-
lieres et adulteria appellamus. Illud ergo quod dicitur non debet
primis ipso quod exponitur a nobis, sed tamen alibi ait, quicquid
dimiserit uxorem suam, non ex causa fornicationis et aliam
duxerit meretur, si hoc modo intelligendum est, ut quicquid causa
fornicationis dimiserit et aliam duxerit non meretur,
non videtur in hac causa par fore esse mariti et uxoris
quod quod mulier etiam si causa fornicationis discessit a viro
et alii nupsit meretur. At si par forma est in utroque
utroque meretur, si se alteri nupsit etiam cum se a fornicate
non discesserit. Par vero esse forma in hac causa, viri
atque uxoris mulieribus ibi ostendit apostolus quod sepe generaliter
dicitur est, Vbi cum duxerit uxor non habet potestatem corporis sui
sed viri, adbeat atque autem sibi et vir non habet potestatem sui corporis
sed mulieris. Cum ergo ita se possint deus cum fornicationis
et non potestatem qualiter ut quicquid dimiserit uxorem suam, et
aliam duxerit meretur, si et ille meretur est quod dimissa
fornicate muliere, alteram ducat. Eodem quod illud quod maius
est, hoc debet generaliter dare voluit, quod autem est adulteria esse quod
negat uxorem non fornicate dimissa alteram non ducit

q̄ si fornicatōe dimiserit et tūc aliā duxerit. Nō qz illd
 adulteriū nō est. s̄ qz ming ē. vbi fornicatōe dimissa.
 alia ducit. Ita sili locutio vsus ē ead ap̄ls iacob
 vbi ait. facti igit̄ bonū faci et nō faciē peccū ē illi
 Nūq̄ iō nō peccū ē etiā illi q̄ nescit bonū faci et ideo
 nō facit. Vtiqz peccū est. S̄z hō ḡm̄s si etiā facit. et
 nō faciat. nec illud iō nullū. qz ming. Vt go eodē mō
 vtrūqz dicam. sicut q̄cūqz dimiserit vxore excepta
 causa fornicatiōis et aliā duxerit mechatur; ita q̄cūqz
 facit bonū faci fa et nō facit. peccat. S̄z q̄admo dū h̄
 rōe dici nō p̄t. ergo si nescit. nō peccat. Sicut ei peccū
 etiā ignoratū. q̄m̄s mōza q̄ factū. ita nec illud
 rōe dici p̄t. Ergo si causa fornicatiōis dimiserit. et
 aliā duxerit. nō mechatur; Est etiā ei mechano etiā
 eoz q̄ alias dicit̄ dicit̄ p̄ fornicatiōe prioribus.
 s̄ vtiqz minor q̄ eoz q̄ nō p̄ fornicatiōe dimittit
 et alteras ducit. P̄t q̄ppe sicut dictū est. facti bonū
 faci et nō faciē peccū ē illi. eodē mō et illud dici. di
 mittedi vxore sine causa fornicatiōis. et aliā du
 cēt. mechatio ē illi. Q̄admodū igit̄ si duxerim q̄cūqz
 mulierē a marito. p̄t eam fornicatiōis dimissa dux
 erit. mechatur. P̄dubio verū dicim. nec tū illū q̄ iō
 p̄t eam fornicatiōis dimissa duxerit ab hō eimē ab
 solvim. s̄ vtrūqz mechos ē. nūmē dubitamus.
 Ita ei q̄ p̄t eam fornicatiōis vxore dimiserit et aliā
 duxerit. mechū p̄m̄iam; nec ideo tū eū q̄ p̄t eam
 fornicatiōis dimiserit et aliā duxerit. ab huius pecc
 labe defendim. Ambo ei licet alim alio ḡm̄s me
 chos tū ē ḡnoscim. neqz ei q̄sq̄ ita ē absurdū ut me
 chū neget esse q̄ duxerit eā. quā maritū p̄t eam for
 nicatiōis abierit. cū mechū dicat eū q̄ duxerit eā q̄
 p̄t fornicatiōis causa. abiecta ē. Sicut ḡm̄s iō abo
 st̄ mechū. vnde cū dicim. q̄cūqz mulierē p̄t causa

fornicationis dimissa duxit merchat. de vno qd̄ ipoz
dicim9. nec tñ ideo merchari negam9 eū q̄ eā duxit.
quā p̄t̄ eam fornicationis marit9 dimisit. ita cū abo
sit merchi. et ille saluet q̄ dimisit vxore suā p̄t̄ eam
fornicationis et alia duxerit. et ille q̄ p̄t̄ eam forni
cationis vxore dimissa se alteri copulauit p̄fecto qñ
de vno eoz nō ita itelligē debem9 q̄si ex hoc alter
merchus negat9 sit. qd̄ alē express9 sit. S; si hoc
cūa tñ marthe9. qz expressa vna sp̄ci. alterā tacuit
fecit ad itelligēdū difficile nūqd̄ nō alij gualit̄ idipz
ita gplexi s̄. ut de vtr9 possit itelligi. **N**ā sc̄d̄ mar
cū sic scriptū est. Quāq; dimisit vxore suā et alterā
duxit. adulterū q̄mittit sup̄ eā. Et si vxor dimi
serit vtr9 suū. et alteri imp̄serit. merchat. Sed; lucā
sit. eū q̄ dimittit vxore suā. et ducit alterā. merchat.
et q̄ dimissa a viro ducit. merchat. **Q**uod ḡ nos sum9
ut dicam9. est q̄ merchat. vxore suā dimissa alterā
duxit. ē q̄ h̄o facit nō merchat. cū euāgelij dicit. oēm
merchari q̄ hoc facit. **Q**uod si q̄cūq; hoc fecit id est
oīs q̄ hoc fecit. ut vxore suā dimissa alterā duxit
duxit merchat. sine dubitatione. vbi s̄. abo et p̄t̄ q̄
eam fornicationis dimittit vxore h̄o ē si q̄cūq; dimi
serit. h̄o ē oīs q̄ dimittit. nō at̄ sicut nescio q̄re vtr9
est euāgelij sc̄d̄ martheū v̄ba p̄ferre p̄missi qd̄ sc̄d̄
ē et alia duxit et sic dixi merchat. S; h̄ v̄ba posui
q̄ i s̄māe illo plixio legūt. q̄ dñs habuit i mōte. h̄c
ē tractatū suscep̄tū. tunc v̄ba illor̄ ita legūt. ut
posui. id ē q̄cūq; dimisit vxore suā excepta causa
fornicationis facit eā merchari. et q̄ soluta a viro
duxit merchat. **V**bi et si nōnulla exemplaria v̄bis
dūsis eūdū sensū habet̄ it̄p̄tati. nec tñ ab eo qd̄
itelligit̄ discrepat. **A**lia q̄ppe habet̄ q̄cūq; dimiserit
alia oīs q̄ dimisit. itēq; alia excepta causa forni

canoib. alia p^r causa fornicatioib. alia nisi ob causa
 fornicatioib. Itē alia q^d soluta a viro duxit merchat^r
 alia q^d dimissa a viro duxit merchat^r. Vbi puto q^d
 videas nichil itē ad vna eadēq^m smaz. q^uis illud vlt^m
 idē q^d dimissa a viro duxit merchat^r. i eo finis que
 d^{eu}s fecit i motu. nōnulli cadros et g^ri et latini
 nō habeat. credo p^rca. q^u et ibi explicat^r hic sens^u
 putari potuit q^d sup^r d^{eu}m ē fact^r eā merchat^r. Q^o
 modo ei dimissa fit mercha. nisi fiat q^d eā duxerit
 merch^r. Vbi vō q^d ip^se posuisti vnde tibi visa est nō
 merchari eū q^d p^r eā fornicatioib^u vxoris dimi
 sēit et alia duxit obscure q^d p^rca itē. vnde non
 minor t^r eis itelligēdis laborare. loctore. si nō sūt
 i eo finis d^{eu}m q^d tūc a me tractaba^r q^u h^usp^ri. que
 cū legeres te mouerūt. alibi q^upe idē matheus eā
 d^{eu}m dixisse narrant. nō cū illū p^rxiū faceret i motu
 finone: s^{ed} cū it^rrogat^r a pharis^ris v^{er}ū licet ex q^uoq^m cau
 sa dimittē vxorē. S^{ed} q^d n^{on} mⁱⁿg^m itelligit^r ap^d matheū
 ap^d alios euāgelistas itelligit p^r. Q^u p^r cū legēim^{us} in
 euāgelio s^{ed} matheū. q^uoq^m dimisit vxorē nisi ob for
 nicationē a q^d mag^r i g^ro legit^r p^r eā fornicatioib^u
 & alia duxit merchat^r. nō debem^{us} g^rimo putare illū
 nō merchari. q^d p^r eā fornicatioib^u dimisit et alia
 duxit. s^{ed} adhuc a bigē don^t eū^m s^{ed} alios euāgelis
 tas a q^u hoc narratū ē q^uilam^{us}. Q^u si ei s^{ed} ma
 theū nō q^d ad h^uc rē p^rinet dictū est totū. s^{ed} ita
 p^r dicta ē. ut itelligēt^r a p^rca totū. Q^u t^r explana
 tes matheus & lucas ut clarescet plena s^{ed} totū d^{eu}s
 maluerūt. Cū itaq^m p^rimū nō dubitātes v^{er}ū esse q^d
 ap^d matheū legit^r q^uoq^m dimisit vxorē p^r causa
 fornicatioib^u et alia duxit merchat^r. q^u si et n^{on}
 v^{er}ū t^r iste merchat^r duxit alterā vxorē q^d p^rca

causam fornicationis potest dimisit. an autem qui dimissa uxore
alteram duxerit. ut ibi sit etiam ille qui fornicatione dimisit. no-
ne sciamus? unde respondetur nobis quod quibus ut^{ur} ille sit mecham
et ille non sit. Quia dimisit uxorem suam. et aliam duxerit
adulterium committit. Nonne etiam sciamus? lucam dicit nobis. quid
abigitis ut^{ur} ille qui propter causam fornicationis uxorem dimisit
et aliam duxerit non mecham^{us}. Quis qui dimittit uxorem suam
et ducit alteram mecham^{us}. De p^{ro} h^{oc} quod factum non est ut etiam
quibus dicitur ubi de una et lactes ab uno sensu eadem^{us} sua
dissentire dicam^{us} restat ut mattheu intelligam^{us}. a p^{ro} totum
significare voluisse. eadem^{us} tunc tenuisse suam. ut dimittens
uxorem et alteram ducens non quod mecham^{us}. id est qui propter fornicationem
non dimisit. si autem qui dimittit uxorem suam et ducit alteram
sciamus. quod dimissa a viro ducit mecham^{us}. quod non est verum.
Quomodo mecham^{us} nisi illa^{us} quod qua duxit eo unctae a quo
dimissa est adhuc uxor aliena est. Si etiam siue non aliena
miserit^{ur} uxori utique non mecham^{us}. Mecham^{us} autem aliena est
quod cui miserit^{ur}. Porro si aliena est. hoc est etiam a quo dimissa est.
etiam si propter causam fornicationis dimissa est non dimittentis
uxor esse cessant. Si autem illud esse cessant. iam huius est cui
alteri miserit. Et si huius non mecham^{us} et uideri dicitur. si ma-
ritus. Sed quod non cum marito dicit separata si mecham^{us} adhuc
illa illud est a quo etiam causa fornicationis aliena est. Et ideo
quocumque etiam ipse illud dimissa ducit uxorem. quod tunc alieno ma-
rito gaudeat adultera est. Unde et fieri potest ut adulter etiam
ipse non sit qui operatur adulterare quam duxit. Iam non illud
videmus quod dicit apostolus ceteris et ego dico. non dicitur ad ipara
solus. hoc est ubi non alio xami fuerat quingia locutus. Sed
michi visum est enim monedo dixisse. quod et quibus fidelis etiam quibus
quingie hanc potuit fidelis. non fieri hoc non dicitur phibet^{ur} omnino huius
non licet. monet ergo apostolus quod possit esse in^{ter} et occasio lucra
dicitur. ut fidelis quingies et reliquos si fidelibus promissa lucra
non utat^{ur}. Tibi autem videtur fidelis qui dimittit a fidelibus non

16 ap^{osto}l^o h^{oc}
lib^{er} 10°
20°

licet. quod verat apls. cu ego dicit licet qd h^o no verat. no
 tñ expedire. qd hoc ne fiat monet apls: q reddidit etiã
 ratione cur fieri no expediat qm̄ licet. Quid et facte
 igt mulier si vnu saluu faacet. Aut vnde fact vni si vx
 oris salua faacet. Cu etiã supis dixissi. **F**ideliu ei e vñ
 fidel p muliere fidele. et factica e mulier ifidelis p
 vnu fidele fr̄: h^o e xam: alioqui igt filii vni imudi esset
 ut at fact. sic ad luquidib quibz. et filioz xam etiã xpo
 excepis q ta puenent videt hortat. Cur go no expediat
 ifidelib quibz dimitti a fidelibz causa eudet expressa est.
 No et pte videt cu filioz quibz seruadit. s ut acquirat
 i x^o z credi ab ifidelibz quibz apls verat. Multa st autē
 facta no mltre lege s libera caritate. Et p̄ i mro offi
 cis ḡiora q cu licit nobis etiã no ipedi. cu causa dilec
 tionis ipediunt. Vnde por ipse dñs cu se tburu no debere
 monstrassi. salut tñ. ne scandalizaret eos. qbz ad etna sa
 lute geret hōem qulabat. Ia vñ apls qadmodu apls
 ista qm̄det q vñ testat cu dicit. Cu ei liber sim ex
 oibz om̄ me seruū feci. ut ples lucrifacere. cu paulo supis
 dixissi. nuq̄ no hēm̄ licetā maduradi z bibedi. Nuq̄ no
 hēs licetā sorore muliere araduradi sicut et ceteri apli.
 et fr̄s dñi et cephas. An ego seli z barnabas no hēm̄
 ptate hō opandi. qbz militat suis supediis vniq̄. Et r
 platar vinea et de fructu illi no edet. Quis pascet g
 ge et de lacte ḡm̄ no papit. Et paulo p̄. Si alii igt
 ptatis vñ ptipiat cur no magis vos nos. Bz no sum
 vsi hac ptate. s oia tolletam. ne qd ipedi metu dem
 euagelio xpi. Quid p̄ pauca. Que go igt michi m̄es
 et. ut euagelizas sine sup̄tu ponā euageliu. ut non
 abutay ptate mea i euagelio. Cotinuo s̄m̄ p̄ qd paulo
 antiocheno rami. Cu ei liber sim ex oibz om̄ me sum feci
 ut ples lucrifacere. Itē alio loco de qbz q ad etna p̄net
 oia igt michi licetā st s no oia expedit. p̄a michi
 licetā st. s no ego nulli qbz redigar ptate. Et ita v̄tū

vbi

et vobis etiam, dicitur et hoc et hoc et hoc ~~diffinitio~~ variabit. **Ite**
alibi de hoc ipso. **Oia** michi licita s^t si no oia expedit,
Oia michi licet, si no oia edificat. **Nec** qd' s^um e' qrat
sⁱ qd' alio d' e', atq; ut ondet vnde loqretur, o'c iqt qd' i
macello veit maducare, nichil interrogat p'p' q'nam
Et tñ alibi dicit, **No** maducabo carno' i'f'm, ut s'ic
meu no scandalize. **Iteq;** alibi, **Oia** qd' munda, sⁱ malu'
e' ho'i, q' p' offensione maducat, qd' e' oia munda' q' d'ur,
Et qd' e', sⁱ no oia expedit ipm est, sⁱ malu' e' homi
q' p' offensione maducat ita ondit ea que licita s^t
id e' nullo p'cepto dñi phibet' sicut p' expedit potiq' esse
tractada, no p'cepto legi, sⁱ q' silio caritat' h' sⁱ q' aplius
erogat', sanctio q' ondat ad stabulu' samaritani illis
miseratioe p'ducto est, Et ideo dicit' no a dno p'cipit
q'uis dno moneat' offerri, ut ratio intelligat' esse gra
tiosa, q' t'omagt' ostendit' esse t' debita, sⁱ ~~hinc~~ ea q' h'nt
talita s^t, ut q'uis sit licita no expedit, no i' eis dicit
p' bonu' est hoc, sⁱ illud meli' sicut dicit' est, q' dat imp
tu bene facit, et q' no dat impu' meli' facit, sⁱ e' v' q'
licet, et h' aliqui, aqñ illud expedit, **Na** ill' q' se no g'ntet, v' q'
expedit mibe, et qd' licet expedit, que at' non' voverit
g'nticad, nec licet nec expedit, Porro d'icod' ab i'f'eli g'
iuge licet, sⁱ no expedit, mane at' cu' illo si cohitare g'nt'
et licet et expedit, q' si no licet expedire no possit, **Et**
g' ad' licet e' no expedit, expedire at' qd' no licet no potest
at' p' hoc no oia que licita s^t expedit oia v' licita no
expedit, sicut ei oib' q' xpi sanguine redemptus e', ho' est
no cu' oib' q' ho' e', xpi sanguine redemptus est, ita o'c qd' no
licet no expedit, nec cu' o'c qd' no expedit, etia no licet
Sic q' licet licita q' no expedit, sicut apl' teste didimus
sⁱ t' id qd' illicitu' est, et io no expedit, atq; t' id quod
licitu' est, nec tñ expedit qd' t' sit, aq' vniuersali regula
diffinire difficile est, sicut ei' q'sq; dixit, o'c qd' factu' no
expedit p'm' est, o'c at' p'm' illicitu' est, ergo o'c qd' no

expedit illatum est. Et ubi erit illa q̄ p̄licata esse sed
 nō expedire ap̄l̄s dicit, si oē q̄ nō expedit illatum est
 nō est. Et p̄t q̄ vetū dixisse ap̄l̄s dubitare nō possumus,
 et ad̄ p̄tā esse licita dicit nō audemus, restat ut dicam⁹
 fieri ad̄ q̄ nō expeditur, et tū si licitū est nō esse p̄tā
 q̄m̄ q̄m̄ nō expedit nō sit utiq̄ faciedū. Ad̄ si absurdū
 videt̄, ut ad̄ fiat q̄ nō expedit, et dicit̄ p̄tāse q̄ fecit
 intelligendū est. Hoc ei q̄suetudis sermōis absurdū q̄ ita
 late patz, ut etiā immēta q̄m̄ sunt ratiois exp̄ta, tū
 plerūq̄ dicam⁹ debē vapulare cū peccat, peccare ar̄t̄ie
 nō est nisi ei q̄ vnt̄ rationali voluntatē arbitrio. Quod
 i oibz ~~creaturis~~ mortalibz, ~~et~~ animatibz nō nisi hoc est
 animū att̄butū. Et aliud ē cū p̄t loq̄m̄, aliud cū vba
 ex alijs rebz trāfferēdo vel abutēdo mutuant̄. Ut igit̄
 si possum⁹ emere it̄ id q̄ licet et q̄ nō licet, atq̄ ideo
 nec expedit ad̄ q̄ ita sine distiguē, ea michi videt̄ licē
 2 expedit q̄ p̄ iusticiā q̄dē que totā deo ē p̄mittit̄, si p̄t
 offensione hominē ob hoc impediat̄ a salute vitada p̄
 ea vō q̄ nō licē licē, et ideo nō expedire q̄ sit ip̄a iusticia
 vetat̄, ~~ut~~ facieda nō sunt, etiā si ab eis q̄d̄ i noticiā
 fuerit plata laudet̄. Ad̄ si ita ē, ideo nō nisi illic ita
 p̄hibet̄ a dno, ut ea q̄ licita s̄ et nō expedit, non
 legis v̄mulo, si libera dilectionis beneficētia ~~caueat̄~~
 caueat̄, Quo circa si dimittit̄ infidēle q̄m̄ nō liceret
 hoc fieri dno p̄hibet̄, neq̄ id ap̄l̄s p̄hibet̄ dicit ego dico
 nō dno. Nā si p̄t fornicationē carnis, p̄mittit̄ hō a
 iuge separi, q̄t omaḡ i iuge mēt̄ fornicatio detesta
 da ē, id ē infidelitas, d̄ q̄ scriptū est, Quis ecce q̄ se longe faciat
 a te p̄bit, p̄didit̄ oem̄ q̄ fornicat̄ abs te. Et q̄ ita licē
 tū est ut nō expedit, nō p̄t iugū separare offensi
 hoīes ip̄az, doctrina salutis q̄ illicita p̄hibet̄ exhortat̄,
 ut superiores atq̄ peccanti seade infidelitate imaneat̄
 infredit ap̄l̄s et monedo fieri vetat̄ q̄ ita licitū est, ut
 nō expedit. Si ei recedē ab infidelibz vxoribz vel maritibz
 fidelibz viri vel fere nō p̄hibet̄ a dno, ut neq̄ iubeat̄

na si dimittere tales iuges uideret nullus locus esset
consilio monentis apli ne hoc fieret; nullomodo ei qd dñs
iubet seruus boni fieri phibisset. Na aqñ dñs hoc
pertram phaz iussit et factu e. Dimiserunt israhelice
uozes alienigenas qd tñ hñs potuerunt. p qd fiebat
ut et ipi ad alienas seduceret deos. no ut ille p ma
ritos uero deo acciperet. Modu ei tanta gra saluatoris
illuxerat. et pmissis tpalibz uereis testameti. adhuc
Thabat illis pli multitudo. et ptoa cu bona trena que
p magno expecebat a dno. uideret etiã hñs habudare
q multos falsos deos colebat. bladiis uozu prius eos
reuerēbatz offende. deinde ducebāt et cole. Unde ius
serat dñs p san moysen ne qd uozes alienigena daret.
neite go quas duxerat dno phibete. dno iubete dimi
serunt. Tu uo cepisset genibz euageliu pdicariã quictos
gentiles genibz cepit iuges. ex qñs si no abo ederet.
si uoga una. et israhel cu fideli. qsentiret habitare.
Nec phiberi a dno debuit fidelis. ifideli dimittere
nec iuberi. Ideo saluz no phiberi qz iustia pmutie
a formate disced. et ifideli hois formatio e maior
t mer. Nec uera e pudicia cu iuge dia pt. qz oē qd
no e ex fide pmiu est. qñs uera fidel habeat pudia
na etiã cu fideli iuge. qno habet uera. Ideo at nec
phibei debuerunt fideles ab ifidelibz sepam. qz no cot
iussione dñi gentiles fuerunt abo ~~quiti~~ quiti. Qm
go ab ifideli fidelis disced nec phibi nec iuber dñs. io
ut no ~~dis~~ discedat apl p iuber. no dñs: hñs utiqz spz
san i qd dare possit uale et fidele qsilu. Unde cu
dixiss de muliere cui uix mortuus fuit. beator at
eit sic sic pmauit foz meū qsilu. ne qd ho qsilu tñ
huam et no diuinu qtepneda putaret. adueat.
Quo at ad et ego spm dei habeo. pmau itelligedu
est etiã ipa qno a dno iuberit. si a sō famulo
ciã uulit suadet. eode dno iprate suadeti. Absit ei

ut quisq^m catholicus dicit. qm suadet sps s^{cs} no d^{ns}
 suade. cu et ipse d^{ns} sit. et usq^{ue} h^{ic} sunt opa t^{er}
 tatis. Dicit t^{er} d^{ns} v^{er}g^{ib} p^{re}ceptu dⁿⁱ no habeo. q^usilu
 at do. no ut hor q^usilu alienu existimem a d^{no}
 cu q^ummo scit^r et dicat. t^{er}q^u misericordiam a deo q^usecut^r
 ut fidel^r essem. Sed^r de^u q^u dicat fidele q^usilu. i eo
 spu q^u aut. puto at q^u et ego spm dei habeo. Per^u
 tam^e aliud est dⁿⁱ iubet^r ipm. aliud q^userui. sed^r
 misericordiaz caritat^r. q^u illi est a d^{no} ist p^{er}uata atq^{ue} dona
 ta fidele q^usilu vbi aliud fare no licet. Hic aut^e
 licet. ita sane ut ipm licitu p^{er} q^u expediat p^{er}
 v^o no expediat. Expedi t^{er} q^u no solu p^{er} ist
 cia que cora deo est p^{er}mittit^r. s^{ed} etia hoib^z nullu
 ex hor ist p^{er} dⁿⁱmetu saluti ist fert^r. velut cu dat q^usilu
 no iubedi apl^s v^{er}g^{ib}. vnde p^{re}ceptu dⁿⁱ se no h^{ic}
 testat^r. licet aliud fare id est iube et min^{us} q^u q^ume
 ac bonu t^{er} ten^e ist p^{er} h^{ic}. Ist p^{er} q^u licitu etia ex
 pediat. qm i uetita et illicita. ruitura carnis in
 firmitate sic excepit honestate iubedi. ut q^uis
 magis expediret. magis q^u honestu est. si v^{er}go co
 silu quo p^{re}ceptu ea no opellit arripet. T^{er} at
 no expediat id q^u licitu est. qm p^{er}mittit^r q^u. s^{ed} v^{er}sup
 ipius p^{er} tatis aliis affert ist p^{er} dⁿⁱmetu saluti. Sicut
 est vnde la dⁿⁱ loq^um. discessio q^uis fidelis ab
 ist fidele. qua no p^{er}hib^z d^{ns} p^{re}cepto legis. q^u cora illo
 ist istta no est. s^{ed} p^{er}hib^z apl^s q^usilio caritatis q^u ist de
 lib^z affert ist p^{er} dⁿⁱmetu salutis. no solu q^u p^{er}uicio
 s^{ed} ist istme scandalizat^r offensi. v^{er}u etia q^u ist alia
 q^uingia cu accidit v^{er}u^{er}itib^z q^uis. a q^uba dimittit^r
 adulterinis nexib^z colligati difficillime resoluit^r.
 ideo hic vbi id q^u licet no expediat no p^{er} dici. Si
 dimiserit ist fidele bene facit. s^{ed} q^uo dat melius

si no dimiserit melius facit.
 sicut dicitur q^uo dat
 dat ist p^{er} h^{ic} facit

facit q̄ qm̄ illud nō solū utriq̄ p̄t licet. Unde ^{ad nichil} m̄chil horū
p̄cepto d̄m̄ q̄s̄ appellat̄. s̄ etiā utriq̄ expedit. aliud plus
aliud minus. Unde ^{ad} id q̄ plus expedit ofilio apli q̄cūq̄
p̄t capē p̄notat̄. hoc at̄ ubi d̄ d̄mittēdo uel nō d̄mit
d̄mittēdo ifideli gūgio q̄nt̄ utriq̄ q̄d̄ p̄t licitū ē
p̄ iusticiā q̄ corā deo est. et iō m̄chil horū p̄hibz d̄ns. s̄
nō utriq̄ expedit p̄t ifirmitates horū. Et ideo id
q̄d̄ nō expedit apls p̄hibz d̄atē sibi d̄no liberā p̄hibēdi
locū. qz neq̄ id q̄d̄ monet apls p̄hibz d̄ns. neq̄ id q̄d̄
p̄hibz apls n̄bit d̄ns. Qd̄ n̄ ita est neq̄ cōt̄ p̄hibitiōne
d̄m̄ apls d̄q̄d̄ moneret neq̄ q̄ iustitiā d̄q̄d̄ p̄hibet
p̄m̄d̄ ē h̄ns duabz causis vna d̄ m̄bedō uel nō m̄
bedō. alia d̄ ifideli gūgio d̄mittēdo uel nō d̄mittē
do d̄q̄d̄ silē ē v̄bis apli. d̄q̄d̄ dissimile. Silē q̄d̄ illud
q̄d̄ et ibi d̄icit. p̄ceptū d̄m̄ nō h̄eo. ofiliū at̄ d̄o. et hic
d̄icit. ego dico nō d̄ns. Et sic ē et p̄ceptū d̄m̄ nō h̄eo
t̄le ē nō d̄icit d̄ns. et q̄le ē ofiliū at̄ d̄o. t̄le ē ego dico.
Illud at̄ dissimile ē. qz d̄ m̄bedō et d̄ nō m̄bedō p̄t d̄ici
hoc bene fieri. illud meli⁹. qm̄ utriq̄ expedit. minus
aliud. maḡ aliud. Et vō d̄ gūgio fideli d̄mittēdo uel
nō d̄mittēdo. qm̄ v̄bis horū nō expedit. aliud expedit
d̄ici nō oportet. q̄ d̄mittit bene facit. et q̄ nō d̄mittit
meli⁹ facit. Et d̄ici oportet ne d̄mittat. qz et solicit
nō expedit. Si gō possum⁹ d̄icē meli⁹ esse ifideli gūgio
nō d̄mittē. q̄ius licet et d̄mittē. q̄admodū recte
d̄icim⁹. meli⁹ ēē q̄d̄ et licet et expedit. q̄ id q̄d̄ nō
licet nec expedit. H̄ns d̄ causis factū est. ut exponēs
d̄m̄ f̄m̄onē q̄ pluri i mōte habuit ubi v̄tū ē ad
q̄stionē d̄ gūgioz d̄mittēdis uel nō d̄mittēdis
adhibuit etiā aplias testimoni⁹ d̄icere ofiliū esse
apli. nō p̄ceptū d̄m̄ ubi ait. ceteris at̄ ego dico nō d̄ns
monēs eos q̄ h̄ebat gūges ifidels ut ofentiētēs
habitatē secū nō d̄mitteret. Qd̄ v̄tiq̄ monēdū nō
10

110
 iudicium fuit. qz nō rāto pōdē p̄hibēdi s̄t hōies facē
 licita q̄uis nō expediāt. quāto pōdē p̄hibēdi s̄t il
 licita. Si at̄ alioibi apl̄s etiā illa q̄ iudicā s̄t mo
 nere dicit̄ est: hoc fecit p̄cedo infirmitati. nō p̄u
 dicādo iussioi. Vnde si dicit. nō q̄fudā vos hec scri
 bo. s̄ ut filios meos hānos moneo. qd̄ habz q̄tōis
 vbi ait. ego dico nō dñs. Itē vbi ait. Ecce ego pau
 lus dico vob. qz si cōcedam. xl. vob̄ nichil p̄derit
 nūq̄ etiā hic dicit ego dico nō dñs. Nō s̄t itaq̄
 ista filia. qz etiā illa q̄ iubet dñs nō est tōignū neq̄
 grū si eadē monet ap̄ apl̄s. q̄onemq̄ ei q̄ caros
 hēnq̄ ut faciāt dñi p̄cepta nēl iussa. Cū vō ait
 ego dico nō dñs. satis ostēdit dñm nō p̄hibē. qd̄ ip̄e
 p̄hibebat. P̄hibuiss̄ at̄ dñs si eēt illiatū. Ergo scōz
 ea q̄ sup̄ dñm diximq̄ m̄l̄tūq̄ v̄samq̄. licitū eāt p̄
 iusticiā. s̄ etiā licitū nō eāt faciēdu q̄t̄ liberā be
 nivolētia. Cū at̄ cū placet nō ita licē qd̄ nō ve
 tat dñs s̄ apl̄s. q̄admodū s̄ licet nō. qd̄ vetat dñs
 cū exponē voluiss̄ qd̄ sibi vellet qd̄ ait. ego dico
 nō dñs cū alloq̄ret̄ fideles q̄b̄ eēt q̄nges fideles
 dixisti qz dñs iussit ne q̄ngia sibi met̄ dñse z̄ligi
 ois copularet̄. Et ip̄s adhibuiss̄ testimoniu dñi
 dicit̄. nō accipies filio tuo vxore & filia d̄ alie
 ingenarū. ne f̄ducas eū p̄ d̄os suos et peccat
 āia ei. Addidisti etiā v̄ba apl̄i vbi dicit. q̄m̄ber al
 ligata ē q̄d̄m̄ iur̄ ei v̄p̄eit. qd̄ si mortuus fuit
 v̄r̄ ei q̄ libeata ē. cū vult t̄m̄ iubat i dño. qd̄ ita
 exposuiss̄. ut adiungeres id ē xp̄iano. De d̄ sc̄ntiq̄
 eb̄ et austi. hoc ē ḡo dñi p̄ceptū tā i veteri q̄ i nouo
 testamēto. ut nō nisi v̄m̄q̄ religiois et fidei q̄ngia
 sibi maneat copulata. Si hoc ḡo ē p̄ceptū dñi tā
 i veteri testamēto q̄ i nouo et h̄o iubet dñs. h̄o dicit

apostolus in non nisi unius religionis et fidei maneat copu-
lata quingia que sunt hoc domini missu tot sua doctrina tot
precepta veteris ac novi testamenti iubet apostolus ut diuise
fidei quingia maneat copulata. Quod paulus quibus gentium
predicator et apostolus in quingio positus non solum monet
sed etiam iubet. ut si unus alius quingibus et didisset alium
non credens se cum habitare consentiente non dimittet
hunc ubi sunt aliud hoc aliud se illud satis eundem
videt. Illud et de hunc quingibus agit quod sibi primitus
copulata ne iubet seia non sine religionis viro. vel
ut tale durat vxore. Id et ut dicitur iubet de daret
apostolus uniusque populi testamentum. Hoc autem diuisum esse
quibus abimat. ut agit non de quingibus. sed de quingibus.
dubio quippe unius eiusdemque infidelitatis fuerunt qui
quinti sunt. si euangelium cum veris alio sine altera. vel
altera sine altero credidit. Si ergo aliud est hoc quod sine
scrupulo ullius dubitationis apparet. aut fidele cum
infideli in quingio permanere. non et dicitur ut apostolus iubet.
nisi forte isto loco vocat quod cum fideles ipse aut
an vult experimetur accipe eius qui habuit in me loquitur
christus. Et uniusque dominus est christus. Intellectus ne quod dicitur.
an in hoc explanando aliquo diligenti innotescit labor.
Aliter non ne ipsam. ut. quod in aspectu consideranda
planoque finis ponamus. Ecce quingibus duo unius
infidelitatis. ita fuerunt qui iuncti sunt. nulla de hunc
questio est que pertinet ad illa domini missione doctrinaque
apostolica. et precepta testamenti veteris et novi quo
prohibet fidele cum infideli copulare quingium. nam sunt
quingibus. et adhuc sunt abo infidelis. Adhuc tales
sunt quales fuerunt antequam uigerent quales quingibus sunt
Deit euangelium predicator. cadit eorum a unius a vna.

si ita ut fidel' cu' fideli habitare q'sentiat. Iubet fidel'
 dñs ne infidel' d'mittat. an nō iubet? Si dixeris iubz
 reclamatur apl's ego dico nō dñs. Si dixeris nō iubz
 tam req'ro. Neqz illa michi responsur' es quā tuus
 lris vidisti. qz dñs phibet fidel' les infidelibz iugi. Iur'
 ei nullomodo ē ista causa, de iā m'itib' loqm' nō de
 iugedib'. Si g' tu tam nō incisti cur nō vetat dñs qd'
 vetat apl's. cernis ei iā ut existio. nō ēē ipaz quā ēē
 putaueras. vide forte illa sūt q' michi visa ē et tūc ^{illud}
 p'fereda et ut d'fendeda. ut saluet' itelligam' dñs
 dic' qd' habz corā illo nullomō trasgrededa iustina
 id ē qd' ita vetat d' iubet ut aliud facē oīno nō liceat
 Qd' ar' volēt' p'atit' ita p'mittit. ut nec agat'. nec
 p'mittat'. id licet seruoꝝ suoz q'silio locū dare
 uel id pot' d'suadeat qd' viderit expedire. Teneat'
 h' g' p'mittit ac magis ne q'mittat' illicita. vbi at
 aliqd' licitū ē. ut aliud facē nō sit illicitū fiat qd' exped'
 Illa igit' q' dñs ita dicit ut dñs. id ē nō mouens co-
 silio. s' dominat' ip'io facē nō licet et iō n' expedit.
 Dñs itaqz p'cipit vno a muliere a vno nō discedē.
 qd' si discessit ea vnaqz causa q' discedē licitū ē. ma-
 ne' i'mpta. a vno suo i'galitari. mulier ei sub vno
 vno marito iusta ē legi. et vnicū vno vocabit' adultera
 si fuit cu' alio vno. qm' mulier alligata ē qd' dñs
 vno ei vnit'. Unde si vxor d'misit vno suū. et
 alij i'mp'sit merchar'. et q' d'missa a vno ^{duccit} i'mp'sit
 merchar'. Ideoqz ex eodē p'cepto dñi. et vno vxore. et
~~vno~~ ne d'mittat. qm' q' d'misit vxore suā p'ter
 tam fornicatōis fuerit ea merchar'. S' si p'p' h'at
 tam d'misit etiā ip'e sic maneat, oīs ei q' d'mittit
 vxore suā. et ducat alterā merchar'. Hec q'stituta
 dñi sine vlla retractatōe seruanda sūt. habz ei h'
 iusticia q' corā illo ē. sine iubet' hōies' i'p'obent

cu adultera

et ideo dicitur non oportet propter offensioem hominum, a ne impediat
hominem ab ea salute que est in christo non esse servanda. Quibus et
christianus audeat dicere ne homines offenda sed homines in christo agra
faciam meritari uxorem meam ut ego ipse merchus faciam. potest
et fieri ut ~~altera~~ uxore quod dimiserit xana ita temptet
ut alius faciat quod nodum reddidit cupiens in impietas quere.
punitur se futura esse xana non fallat. si si ei impetit
hoc omnino factum. Hinc itaque in quibusdam causis potest
suggerere ille reprobator. Quis dicitur quod dimiserit dmi
serit uxorem suam pro causa fornicationis et aliam duxerit
merchaturus. Tu autem quod dimiserit pro causa fornicationis uxorem
si aliam duxerit non merchabitur. Hinc tunc suggerenti
crudelis corde respondet, merchabitur quod illi quod pro
causa fornicationis uxore dimissa alteram duxerit: si
etiam illi quod uxore fornicate dimissa sibi aliam copulavit
non ideo non merchabitur. quia merchabitur illi. si merchatur
quod est quod pro causa fornicationis dimittit duxerit, nec ideo
non merchatur quia eadem duxerit quam dimissa pro causa forni
cationis inuenit. Et propterea quod scriptum est apud mattheum
positum est. quoniam totum a parte significatum est. exponitur esse apud
alios quod totum generaliter expresserunt. Sicut legitur apud mattheum
quod dimiserit uxorem suam. et aliam duxerit merchaturus
Et apud lucam omnino quod dimiserit uxorem suam et ~~aliam~~
alteram duxerit merchaturus. Non est et alios duxerit merchaturus
alios non merchaturus, quod dimissis uxore duxerit alteram.
si quod dimiserit omnes propter quod dimiserit uxorem suam et ~~aliam~~
aliam duxerit. merchaturus cum sine vlla exceptione dixerit
Sed si hoc videtur ille xanus reprobatori intelligens licuisse
quod sibi dimittit adultera. si aliam duxerit non licet quod si
dicitur ille reprobator. committit hoc peccatum ut asserat aia
christo in morte fidelitatis positae fecit. quia parum est si tibi imp
serit fieri xana. Quod aliud xanus ad ista videtur debet et
dicit. nisi se non posse si hoc fecerit eadem iudicium quod
merchaturus merchaturus apud ubi ait. et sicut dicit nos

qda dicitur. faciam mala ut veniant bona. qm iudicium iustu
 est. Quomodo at potest salubri xana qm illo a quo
 ducit. est adultera. No solum at merchandu no est qd
 facit no qda. si ois q dimittit uxore sua et ducit al
 tera. et si ptea ducit ut faciat xana. si etia qsqus
 no alligatus uxori qmencia deo voueit. nullo mo debz
 ista opesatioe peccare. ut ideo credat uxore sibi ee
 dueda. qz pmissit q imptias ei appent futura se ee
 xana. Et qd ei cuiqz angz vouisset licet at id se nung
 facturum voueit no licet si tm id voueit qd vouendu fuit
 sicut est ppetua vgitas vel qmencia pcepta ambidia so
 lutia vicio augali vel ex ofensu uxoris et carna
 lia sibi debita. et tunc relaxantur. fidelibz castisqz qungibz
 qd altera sine alia. vel altera sine alio voueri fas no
 est. Itz go et si q alia st q rectissime vouet. cu hoies voue
 rit nulla qd tunc impeda st q sine vlla qditioe vouerit
 qz et ho dnm pcepisse intelligedu e vbi legitur. Vouete et
 reddite dno deo vris. Unde et apls de qbda q qmencia
 vouet et ptea nubet volut qd eis angz vouisset vnglic
 bat. habet qd iat damnatione. qm pma fide vritu fecerit
 Nichil go expedit qd illicitu est. et nichil qd pphz dms
 licitu e. Quic at nullo dmi offrigete p prepto i ptate di
 missa st i hns audiat apls i spid sco qmoneb et q
 siles. ut vel meliora capiat. vel ea q no expediat
 teneat. Ibi audiat dices. pceptu dmi no heo qsilu
 at do. et ego dico no dno. Ibi si meliora elegit q au
 dit. soluta est ab uxore no arat uxore. qz et si accepit
 uxore no peccat. Ibi vgo no nubat. q ei no dat nuptu
 meli q fat et q dat nuptu bn fat. Ibi beatioz sit mulier
 sic pmanedo q mortuo suo i ptate habz. cu vlt nubet
 tm i dno. Qd duobz modis accipi pt. a xana pmaneb.
 a xano nubet. No ei spe reuelati testameti nomi tena
 gelio. vel vllis aplis litteris sine abigurate declaru

et recolo vtrū dñs p̄hibuit fideles infidelibz iungi. q̄uis be-
atissimū cyprinus inde nō dubitet. nec Tleuibz p̄cā q̄stionat
at iuge cū infidelibz vialū m̄mōmū atq; id eē dicat p̄stine
gētibz mēbra xpi. S; qz de hīs q̄ iā quieti s̄ alia q̄stio est.
audiat et hīc apls dicit. Si q̄s frater habz vxore infidele.
et h̄ q̄sentat habitare cū illo. nō dimittat illā. et si q̄ mu-
lier habet virū infidele. et h̄ q̄sentat habitare cū illa nō
dimittat virū. Et sic audiat ut q̄uis fieri leati sit. qz hō
nō dicit dñs. nō tū fiat. qz nō expedit. Rō et oīa expedire
q̄ licita s̄ aptissime docet apls sicut sup̄ iā ostendim; p̄pter
quodlibet cū fornicatiois genū sine carnis sine sp̄s. ubi 2
infidelitas intelligit. et dimisso viro nō licet alibi nubere
et dimissa vxore nō licet alterā ducere. qm̄ dñs nulla ex-
ceptioe fr̄ dicit. si vxor dimiserit virū suū et alii nupserit
meret. et oīs q̄ dimittit vxore suā et ducit alterā me-
chet. Hīs ita p̄ modulo meo p̄mittat p̄tractat atq; dis-
cussis. q̄stione tū de quibus obscurissima et implicatissima
eē nō nescio. nec audeo p̄fici oēs simus ei q̄ uel i hō ope
uel i alio me adhuc explicasse uel iā posse vigeat ex-
plicari. Illud at vnde me idē i alia scōda q̄stio dū exp̄si-
masti. seorsū etiā ego m̄ enotare curare si michi aliud
q̄ tibi visū eē videt. Sū vō eadē etiā sit m̄a s̄ma nō hinc
ē dūmā disputare. Carthaginiis gō i hinc vix vltio q̄st-
tutis. seu morbo seu casu at si q̄z q̄stio sit. ut q̄uis adhuc
vniat p̄cā sibi tū baptismū uel ad interrogatū vnde responde-
re nō possit. p̄sit eis q̄ eoz iā p̄notā voluntas ē i fide ḡana.
ut eo mō baptizēt. quomō baptizāt infidēs q̄ voluntas
adhuc nulla patuit. Nō cū p̄cā dāpnāe debem; oēs
q̄ timidius agūt q̄ nob̄ vidēt agi oportē. ne de p̄cāna
q̄seruo cōdita p̄mōmū i p̄uōdū q̄ cautū iudicare vo-
luisse vnde iudicem. Datis q̄stio i hōbz respiciendū est
illud apli ubi ait. vna q̄sq; vtrū p̄ se ratione reddet deo
Nō gō aplū mō iudicem. Sicut et q̄ uel i hīs uel etiā
i illis obseruandū putat qd̄ dixisse dñm legitimū nolite
faci dare canibz. neq; p̄uat̄ nigritas vras ante portās.

Et ista saluatoris vba reuerentes baptizare no audet eos
 qd se inde nequerit. ne forte qm gerat voluntat' arbi-
 trum qd' de pmi' dia no pt. i qd' adhuc ronis nullus e
 terribile est usus, s; no solu ~~in edite~~ e. nec i fine vite huius
 baptizari catholicum velle veru' etia si voluntas ei
 terra est. nullo satis e nolent dare q' volent negante.
 vbi velut nolit an sic no apparet. ut tunc dubit e sit en
 si possit velle se potius fuisse dicitur ea sac' meta pape
 sine qd' ia edidit no se oportet exire de corpore. Si autem
 dno vbi aut nolite sandare carmbz. hoc e qd' isti comedu
 putat uellet intelligi no ipse suo e dno dedit qd' i sua
 ille pnia sine culpa datt' cu dignis idigna accepit.
 Qu' cu ho dicit dno e dda est significare voluisse. qd'
 luce sac'ne spual' imunda corda no portat. Et si porta-
 da doctor igessit que no ree accipit. qz no capuit
 uel iphesiois moribz lacrat uel qre pndo gadrat. Si
 et b' ap'ls. q'ius ia renatus in adhuc pmi' lac dedit
 dicit se dedit. no est. nec du poterat iqr. si nec qd'
 adhuc potest si deniq' ipse dno elect' ap'ls dicit. adhuc
 multa habeo vob' dicere. si no potest illa portare modo
 q' tomio possut p' q' q' de icorpora luce dicitur
 imunde metes iproy. s; ut sermo nr ad h' hor potius
 claudat' vnde sup'it exordiu. ego no solu alios cathe-
 cuminos. veru' etia ipos q' vinctu' quingis copulati
 retinet' ad vltima q'ortia cu saluos corpe no admittant
 ad baptismu. tu si desperati iacuerit nec p se m'ere
 potuerit baptizados puto. ut etia ho p'cu cu ceteris
 lauacro ignanois absoluat'. q' ei ob id vtru' fortassis
 ad vltime carnis illecebra usq' ad baptismu statu-
 rat' detinet'. Si at ab illa desperatione recreati potuerit
 vnde a faciat qd' statuerat a' edotti obrepabur a' d' corp'
 toribz si et q' etia facti de baptizant' talibz debet. q' ante
 baptismans eade q' reghationis est causa. si forte peccate
 amede vite piculu' potu'pauit. nec ipos ipos ei exhar

puta sine armi sine pasci esse velle dicitur mater etia.

Expositio lib. primo. quodlibet liber secundus.

Ad ea que michi scripsit frater religiose pollen in resp
sera no pui volumine & hinc q vnicuique quibus aliis
copulato. qd ai motuisset dilectus tue addidisti dicit ad
libella tua ena hinc me rinde desideras. Et cu facere
disponere addidit et ego ad meum ita ut vna liber esset
ena respotiois mee ipse illud dicit qd aliquid era pui
flagitantibus fratribus et nesciantibus nris qd vbi est dicit ad
27 dicit. **I**ur finit ut alio seorsu opusculo ad ea q addidisti
rinde appelleret. **N**o at q addidisti aduicta si fini optulit
tuo. si vbi vna e et iterum est capi. hoc pmi illud
e cu ad arbitrio me rinde debet qd i hinc legit apli
vbi vbi ait. **S**ecus ut dico ego no dub. mulier e vio
no discedit. qd si discessit mane imptra a viro suo re
galiari: no putas ita dicit ee si discessit ut a viro for
mice discessit intelligat q sola causa discedit licet e:
si potius existimas a pudico et no missa mane imptra
ut possit ei regaliari si acme ille voluisti. ne vna ad
formicatu id e ad aliena se vnicte ducda ipa no rega
liata q pellet. **S**ecus si a no formice discessit putas
ei no papi ut imptra pmaneat. si hoc ea face si gtimeb
se voluit no ut prepti violati tunciat ee si impseit
q tibi videt forma. et a viro ee frada ut vxore no di
mittat excepta cu fornicationis. **S**i at dimisit ma
neat sine quingio. ut pudice regaliat possit vxori. si
forte gtimea illa delegit. ne vxoris caste regaliacoem
refugies. ipse illa comit mechari. si se no gtimeb vnicte
illo impseit alteri. **S**i at fuit ab vxore formice disincta
ia cu nullo prepio ut se gtimeat detinet nec omo mo
chari. si vna illa altera ducit. qm id qd ait apls
id mulier alligata e legi qd vi vna cu vna qd si
mortuus fuit vna cu libeata e. cu vlt mibat: sic libe
ligedu existimas ut si vna fuit formicatus p mortuo
depuet et vxore p mortua. et io licet cu libe coru ty

post morte ipsa p[er] fornicatione quing[ue] aliter. Quid tunc
 sensib[us] q[ui]d dicit[ur] abs te q[ui]o. v[er]u[m] q[ui]q[ue] duxit muliere[m]
 q[ui] viro alligata e[st] destitit adu[er]s[us] habere sit. Quid ubi ex
 istis no[n] vidi. q[ui]o et mulier vincte vio vocabit[ur] adul
 tera si fuit cu[m] alio viro. q[ui] mulier alligata e[st] q[ui]d vi
 ei vivit. h[oc] at[que] videtur si ei cu[m] vio vincte no[n] est sine
 v[er]o adulteri[us] crime aliter m[er]ito. p[er] se si alligata est
 q[ui]d vi ei vivit: nullamo[m]o nisi vio mortuo soluta
 d[omi]na e[st] ab h[oc] v[er]bo. Porro si mortuo q[ui]lib[et] cor[por]is
 maritu[m] et vxor e[st] h[oc] v[er]bu[m] soluit[ur] et p[er] morte[m] habeda
 est. sicut dicit[ur] et fornicatio p[ro]p[ter] dubio est ab hoc et
 mulier soluta q[ui] fuit fornicata. Neq[ue] et dicit[ur] potest h[oc]
 alligata vio: q[ui] ab illa fuit soluta. At p[er] h[oc] p[ro]p[ter] q[ui]
 fornicato alligata vio e[st] destitit q[ui]q[ue] ea duxit et
 adult[er] no[n] e[st] et. Et videt[ur] q[ui] sit absurdu[m]. ut io no[n] sit
 adult[er] q[ui] duxit altera[m]: p[ri]mo v[er]o q[ui] est monstruosu[m] ut
 ip[s]a mulier est adultera. h[oc] no[n] est p[ro]p[ter] vio vxor
 aliena s[ed] sua. Soluta e[st] p[er] adulteri[us] p[ro]p[ter] quing[ue] v[er]bo
 cu[m] ia[m] misisset quing[ue] no[n] h[ab]et. no[n] adultera cu[m] adultero
 si est vxor p[ro]p[ter] cu[m] marito. Q[ui] modo g[er]it v[er]bu[m] mulier
 alligata e[st] q[ui]d vi ei vivit. Et vi ei vivit. q[ui]
 nec a corp[or]e excessit. nec fornicato e[st] q[ui] tu p[er] morte[m]
 vis deputate. et cu[m] ia[m] ei mulier alligata no[n] est. ia[m].
 Neq[ue] att[er]dit q[ui] sit h[oc] g[er]it apl[us] dicit[ur]. Mulier alligata
 e[st] q[ui]d vi ei vivit. An forte dicitur q[ui] vivit q[ui]d
 vi ei. si ta[m] vi ei ia[m] no[n] est. q[ui] tu e[st] destitit q[ui]
 illa p[er] adulteri[us] quing[ue] v[er]bu[m] soluit. Q[ui] modo igit[ur] vi
 vincte viro vocabit[ur] adultera si fuit cu[m] alio viro. q[ui] q[ui]
 vi ei ille ia[m] no[n] e[st] v[er]bo quing[ue] p[er] iudicis adulteri[us]
 ia[m] soluto. Quo et vincte viro. nisi suo vocabit[ur] adul
 tera si fuit cu[m] alio viro. At si vi ei e[st] ia[m] destitit no[n]
 v[er]u[m] vincte viro vocabit[ur] adultera si fuit cu[m] alio viro
 Et nullu[m] h[uius] v[er]bu[m] m[er]ito e[st] cu[m] viro suo. hoc q[ui]
 sentit no[n] e[st] certis q[ui] a apl[us] sentiat. Quid q[ui] no[n] ip[s]e
 sentiat. si h[oc] scit[ur] illa q[ui] sentiat. q[ui]nta g[er]it antec[ed]entia

ch[ar]a

q[ui]

no

si vis carē hęcina. et noli dicē mortuū virū vel mortuā
 vxorē hoc loco debē intelligi etiā fornicatē. Quāobrem
 sed; doctrīnā sanā. mulier alligata ē q̄dū vir ei⁹
 ut idē modō nodū corpe ~~et accessu~~ abcessit. Mulier et
 sub vno vno marito iuncta ē legi. hō ē i corpe distin-
 to. Si at mortuus fuit. hō ē de corpe exierit. euacuata
 ē a lege viri. Igitur vincte vno vocabitur adulterā si fuit
 cū alio vno. Si at mortuus fuit vir ei⁹ libera ē a
 lege ut nō sit adulterā si fuit cū alio vno. Si at mor-
 tuus fuit ~~vir ei⁹ libera ē a lege~~. V' vba apli toties
 repetita. toties iuncta vca s̄: vna s̄: sana s̄: p̄lea
 s̄: Nullus vni p̄terioris mulier ~~et vxor~~ ee capit.
 nisi prius ee desinet: ee at desinet vxor prius. si
 moriatur vir ei⁹ nō fornicat. Late igitur dimittitur
 quā ob hęc causā fornicatiois. si manet vinctū pu-
 doris. p̄tē qd' sit reus adulteri. q' dimissa duxit etiā
 ob hęc causā fornicatiois. Sicut et manente i se sac-
 mēto ignatiois exigitur. q' reus cūm s̄met illo sac-
 mēto caret. etiā si nūq' igitur deo. ita manente
 i se vincto fideis gūgal' vxor dimittit' ob causā forni-
 catiois. nec carebit illo vincto. etiā si nūq' igitur
 vno. Carebit at si mortuus fuit vir ei⁹. Reus vero
 exigitur ideo nūq' carebit ignatiois sacmēto etiā
 nō igitur. qm' nūq' morit' deus. Remanet itaq'
 ut si s̄pe s̄d; apli volumus. nō dicamus virū adulteri
 p' mortuo deputādū. et iō licē vxori ei⁹ alij nubē.
 Quāuis sit mors adulteriū nō corpi. si qd' p̄m̄se
 atē. nō tū de ipā i morte loq̄ba' apli cū dicebat. qd'
 si mortuus fuit vir ei⁹ nū vlt' nubat. si de illa sola
 q' de corpe exiit? Qm' si p' quāq' adulteriū gūgala sol-
 uit' vincta. sc̄d' illa p̄uersitas quā cauedā esse
 mōstrauit. ut et mulier p' iudiciā saluat' hoc
 vincto. q' si soluit' libeā erit a lege viri. et ideo qd'
 i s̄p̄tē hęc dicit' nō cit' adulterā si fuit cū alio vno.

100

qz p adulteriū liberata ē a pōre vno. Qd' si ita ē a vca
 ta dicitur ut null' qd' nō dico x'ans s' hūan' sensus ad
 mittat. pfecto mulier alligata ē qd' vir ei' vivit
 Qd' ut apt' dicit. qd' vir ei' i' corpore est. Pari g'of'it
 et vir alligatus ē. qd' mulier ei' i' corpore est. Unde
 si vult dimitte adultera. nō ducat altera. ne qd' illa
 culpā. ip'e q'mittat. Sibi et mulier si dimittat ad
 ulterū. nō sibi copulet alterū. alligata ē a qd' vir
 ei' vivit. Nec a lege viri nisi mortui libeat. et nō sit
 adultera si fuit cū alio viro. Qd' at dura ē videt. nō p' v'
 adulteriū rēonict' quig' quip. si fidelis ad sit q' non
 est dura. Sicut ei' adhuc deputant' adulteros. qd' vel
 baptisimat' ablutos. vel p'ma d'm'g'oe sanatos. H' ē
 ma' i' veteri dei lege null' sacrifici' mūdabāt. q' noui
 testamēti s'g'ue sine dubitatioe mūdāt. Et ideo tūc
 o'modo s'hibiti ē ab alio q'tamiatā viro i'ape uxore:
 quip' dauid saulis filia. quā p' e' d' mulier' ab eo
 se p'ata dederat alci' t'p' noui testamēti p'figuratoe. sine
 sine auct'noe rēp'it. Nūc at p' ea q' x'ps ait adulte.
 nec ego te o'depnabo. vade deinceps iā noli peccare.
 qd' nō intelligat debē ignoscē vniū qd' videt deū ignouit
 se deū aboy. nec se iā debē adultera d'ce. cui' p'ceit'
 emē d'na ē d'it miserat' ad elecū. S' h' fidelis se p'
 exhortet. ita nō ut nōnulli medic' fidei. vel potius
 i'mia v' fidei e' d' m'et'ores peccati i' p'mitate d'ati
 mulierib' suis illud qd' de adulte d'ulgētia d'ns fecit au
 ferūt de codicib' suis q'si p' p'missione peccati ē bueit
 q' dicit iā deinceps noli peccare. a' ideo nō debueit mu
 lier a medico deo. illū p'at' r'missioe sanari ne offe
 deret' istam. Qd' ei' q' b' illud f'm d'm displicet. ip'i
 pudici s't. et eos seueros castitas fat'. S'z pot' ex illo
 s't hom' m'io. q' d' d'ns ait. q' sine p'at' ē vniū. p'or i' illa
 lapidē iaciat. nō nisi qd' illi q's'ctia t'riti r'cesserūt. et
 t'p'raue x'p'm atqz adultera p'seq' d'fiterūt. isti at' z
 egroti medicū r'phedūt. et i' adulteras adulteri se i'unt.

Quibus si dicitur non quod illi audierunt quod sine peccato est, quod est
sine peccato: sed quod sine isto peccato est, sicut in illa lapide murmurat:
cum vo foris cogitaret quod dicitur: quod adultera non accide-
rat: quia illi misericordia dei peccat: ut adulteri viverent. Sed
cum hoc eis dicitur, non solum morti voluit deus: sed etiam scelerati.
si irascantur: illis peccati: et loquitur atque videtur, Sed nos viri
sumus. An vo sexus viri dignitas hoc suscipiet iuria, ut
cum aliis seipsum pro uxore nostras si quod admittimus: hinc de pe-
nis mulieribus appetere oportet: quod si non propter magis debet
illatitas accipias viri: si non propter magis debet
magis debet mulieribus suis ad exemplum vult hinc se plus quod
viri sunt. Si non propter magis debet a libidine superari quod
viri sunt. Si non propter magis debet lascivietati carni ferri
viri quod viri sunt. et tunc et indignatur si audiat adulteros viros
penam siles adulteris suis penas. et cum tunc quod eos pu-
mri oportuit. quod tunc magis ad eos pertinet et virtute vivere
et exemplo regere faciat. Christianis esse loquitur quod fideliter audiant
caput mulieris viri, ubi se agnoscat dicitur, illas autem commi-
tes esse debet. Et tunc conceda viro illarum me concedo quod tunc
non vxor seque mutatio. Sed isti quod displicet ut si viri
et vxore par pudicitie fore fuerit, et potius eligunt magis
in hac causa mundi legibus se dicit esse quod christi, qui iura
foris, non esse ab his seque pudicitie moribus: viros videtur
obstringere. Legatur quod ipsam a hominibus non vixit: quod de hac
re ostenderit, ubi matrem vxoris de alio adulteri crime
accusare non sinit: cum moribus suis non probuit castitatis
exemplum: ut alio daptaret si abos pro ipudicos a fluctu
ipsa quod, Nam super dicitur ipudicos vixit se quod apud iugo-
ziam leguntur. Nam tunc hinc meo nullum pro cause
pudicitie, Neque ei si penes te culpa fuit ut in iuramento
soluatur et sed, lege iuliani pro cupasia vxor tua mulier
pro hinc et ipudici meo adulteri daptata est, nisi esset esse
quod, Habet autem oculos hinc tunc an tu pudice vixeris
illi quod bonos mores colendi auctor fuisse, pro quod mundi
videtur esse, ut pudicam virtutem ab vxore exigat quod ipse

no exhibi; Que res e viru p' dagnare no ob opesatio
 ne emip mueru res it' vtrug' p'ponē. vel am' facti
 tolerans; s; her' obfignada p' p' de q' etene amittat
 q'ro castiores q'nt celest' p'ria et sonens n'geloze
 Que di' ita fit unq' minor e. ac no potius maior
 et peior viroy # ipudicia. q' i' ill' e' supba et h'ctio/
 sa iactacia. No igit' exhorreat viti. qd' adult' p'p' agn
 igneunt. s; potio agnoscat etiā p'ctm' suū et sili morbo
 laborates ad eundē saluatorē supplicii pietate affigiat. et
 qd' illa foy legit. etiā sibi naturū ee fateat'. Adulte
 roz suoz suscipiat' medicina' adulterare ^{no desinat'} in
 Laudet i se dei p'actū. agat' penitentia sumat' dilige
 tia. mitter' de pena feriat' et de sua ipunitate smaz.
 q' b' g'fidat' am' tractat' si q'is q' dicit. qe' malū. qe' pi
 culū. qe' volū. qis salū fidelit' e' h'itūm' cogitet'. no' ^{atq' p'gnata}
 eit turpis neq' diffial' etiā p'p'et'ia' adulteria' igalia
 tio q'ingū. vbi p' claus' regni celoꝝ no' dubitat' fieri
 dmissio p'coꝝ. no' ut p' q' viri d'mortū adulteria' inuocet'.
 s; ut p' q' p' q' d'mortū adulterā no' vocet'. Perū ecce no'
 fiat nec' opellit. q' forte lex ad' hūm' s'li verat' s'dm'
 etene amittat' modū vbi cogitata no' e' abolitio emmū
 p' sanguis s'm'. Suscipiat' q' o' m'era. quā nulla lex
 phibet. i' alia no' eat' adulteria. Et qd' ad nob' si salū
 dina miscatioe m'udata marito igaliter' adulteria. dū
 no' igaliter' adulteris no' alia fiat' ali' q'ubia q' q'ū
 aut' esse adulteria. Mulier' ei alligata e' q'dm' vir' ei
 vniū. Ecce q' q' et vir' alligat' e' q'dm' mulier' e' vniū
 s; alligatio fit ut alijs q'ing' s'm' adulterina copula
 tioe no' possit. Vnde nec' e' ex duob' q'ingibz e' q'ior
 adulteros fieri. si et illa adult' impseit et ille adul
 terā duxit. q'us ei sceleratus merchet' q' no' causa
 fornicatiois vxore d'missa alterā ducit. qd' gen' ad
 ulterū q'mcoꝝant matheus. tū no' solū ipe merchat'
 s; sicut' e' apd' m'atū q'atq' d'misseit vxore sua et alia

duxit ~~meretricem~~ adulterium committit super eam. Et si uxor dimiserit
virum suum et alii nupsit meretricem. Et sicut est apud iura.
omnis qui dimittit uxorem suam et ducit alteram meretricem. et qui
dimissa a viro duxit meretricem. De quibus testimonium scriptum est
libro superiori differui. Si uides michi. Et tunc est uice pauca
est. et ideo qui fornicationes quibus dimiserunt. qui non possunt equalia
et non se preluari videtur. ut lege christi non humana. si fornicatione
punitur. **S**ed si quis ad idem est peruenit. multas quod etiam hic
possunt ab utraque lege christi fornicatione punitur non humana. et tunc non
propter illos angelus christi punitur vel mutare delictum. ~~Et sic~~
quod sola illorum quod etiam punitur. et quibus causa fornicationis
videtur dimittitur. si alias ducit non sinitur. qui tunc pauca
est. atque ad id laudem debet adhortari non lege appellari. Itaque si
dimissa adultera non ducit alteram. nisi quod etiam sicut punitur
habetur hominum ignominia. **S**i autem quod plura sunt ubi si quod etiam
hominum ignominiam velimus admittit. nec nobis est adulteria facienda
punitur. **Q**uod si etiam de dicitur et inamabili modo tenentur. ~~corpus~~
quibus quod gauribus impeditur. **Q**uod si captivitas uel vis ad ea
per et ita ut sicut uice maritus uxorem et sibi copia denegat.
Censetur ne admittenda ignominiam nimirum et punitur da ad
ultima. **Q**uod si hoc quod uide interrogatus est dominus. ~~non~~ fuitque sic non
debet. si ad duriciam cordis illorum mores promississe dari libellum
in repudium et quibus causa dimittit quibus. **N**on est lex christi
fornicationibus displicet qui uxores lasciuosas. inuidiosas ipsas
fastidiosas. et ad reddendum debuit quibus difficile diffillimas. et
pudico seposito abire uoluit et alteras ducere. **I**am quod quod ipsorum
ignominiam lege christi horruit. ad eorum lex christi arbitrium commuta
da est. **I**am uero si maritum reliquit uxor uel maritum uxorem
non causa fornicationis si potius gaudere sicut ignominiam in
repudium propter hoc datur. quo uirum non est adulter uel adultera
si aliter copulatur. **S**i non est ut dicitur dicitur. et hoc ubi sit
dictum est ad quod quibus dicitur. ~~duxit~~ uxorem suam dimiserit det illi libellum
in repudium. ego autem dico. quod omnis qui dimittit uxorem suam excepta
causa fornicationis fecit eam meretricem. et qui dimissa duxerit
adulterat. **E**cce dimissa est non dimisit. **E**t quod quod pauca
est fornicatione cessit et nupsit. et tunc adulter adultera dicitur
ambo rei ab eo dampnandi sunt. et qui nupsit uno marito. et

q̄ dicit eā tūc ma viuit maritus. Nūqd h̄ lege xpi
 dicitur hūana. qz ostendit rēa tūc em̄s atqz punitur
 qz vir nulla ei⁹ pcedete fornicatiōe dimisit. Et qz
 paucorū ē gēn̄s. dimittēdo opulit milib. Cū nō h̄c
 dicitur habēdū esse p̄ mortuo q̄ male dimittēdo. qm̄
 gale vltim̄ cupit. Nā q̄ ratiōe dicitur es eū cupisse
 vltim̄ quigale. q̄ licet sit mech⁹ nō dimisit vxore. et
 eū nō cupisse q̄ etiā castā dimisit vxore. Ego at̄ dico
 utroqz manē hoc vltim̄. qm̄ mulier alligata ē vno
 q̄ dū vir ei⁹ viuit siue gēn̄s siue mech⁹. et iō
 mechari eā q̄ dimissa nup̄sē. et mechari eā q̄ di
 missa duxit siue a mech⁹ siue a gēn̄te sit dimis
 sa. qm̄ mulier alligata ē q̄ dū vir ei⁹ viuit. Et nō
 de q̄r̄l̄ idōnētia disputam⁹. Qd̄ ei videt̄ hūc⁹ iustis
 mulieris q̄r̄la. q̄ dicit dimissa sū nō dimisi. et qm̄
 gēn̄s paucorū ē nō me gēn̄tū me fornicaret nup̄sē
 et dicit mech⁹ qz nup̄sē. Nūqd p̄ hūc⁹ q̄r̄l̄ iustā
 q̄r̄la lege cēlebim⁹ mutada esse dīa: ut istā nō
 iudicem⁹ adulterā. Absit. Et r̄ndē eā nō debuisse
 dimitti. qz fornicatiōis causa nulla p̄cesserat verū
 dicit. Nā p̄cān̄ meū ei⁹ dū⁹ expressit vbi ait. q̄
 dimisit vxore suā excepta causa fornicatiōis facit
 eā mechari. Et nūqd ista ideo mulier p̄p̄ca nō
 peccant. qz p̄s dimittēdo ille peccant. Qd̄ ergo
 ei p̄dest qd̄ de lege xpi mulier iōnēs q̄r̄l̄ nisi ut
 nūm̄rās punitat. Itā nō etiā illa videam⁹
 q̄ alio loco i⁹ p̄nēs ~~addit~~ ~~addit~~ addidisti. meqz ad
 ea r̄ndē voluisti vbi te mouet et miserans hōi⁹
 q̄ curare eā cū adulterā etiā si nō iōnētia. ete
 filioz p̄cedoz nēcitate opellit. si nō licet ei sic eā
 dimittē. ut ea vniēte alterā ducat. Pude r̄e mo
 uerētis si adulterū nō eēt. q̄ius adulterā vna vx
 ore alterā ducit. Si at̄ adulterū ē. ut ea q̄r̄l̄ dīsp̄n
 tata docuerūt qd̄ obediūt p̄cedoz filioz causa.

No et est p[ro]p[ri]a flagitioru[m] p[ro]mittenda p[ro]hibita. Et v[er]o t[ame]n cau[er]e
d[icitur] sine p[ro]p[ri]is mori q[ui] eligenda i[n] posteru[m] v[er]u[m] q[uo]d no[n] s[er]u[er]e
adulteri quos n[on] e[st] p[ro]p[ri]a morte s[er]u[er]e mortis et m[er]ita
te d[omi]nari. **S**ed p[ro]p[ri]o[rum] filio[rum] ista m[er]ita. etia[m] no[n]
adulterio s[ed] castissimas f[er]ias cogit dimitti. si forte s[un]t
stilles et adulteras duci. q[uo]d e[st] certissimo no[n] plac[et]. **Q**u[er]e
si causa i[n]g[er]e[n]s. no[n] e[st] exausanda adulteria. p[ro]p[ri]o mag[is]
m[er]ito exausant[ur] p[ro]p[ri]o[rum] causa filio[rum]. **A**lli q[ui] e[st] i[n]f[er]m[us]
tati. h[oc] e[st] i[n]g[er]e[n]s. voluit ap[osto]l[us] s[er]u[er]e honestate imp[er]i
ariu[m]. **N**o et att[er] si filios no[n] h[ab]et nubat. s[ed] si se no[n] g[er]it
nubat. **F**ilio[rum] q[ui]e p[ro]p[ri]o[rum] q[ui]e[st]at[ur] q[uo]d i[n]g[er]e[n]s m[er]ito
decedit. **N**o v[er]o i[n]g[er]e[n]s v[er]u[m] e[st] quicquid at no[n] e[st]
v[er]u[m]. **E**t i[tem] fit p[ro] h[oc] bonu[m]. ut illud p[ro]p[ri]ale sit malu[m].
Cu[m] s[un]t g[er]o imp[er]ie causa g[er]andi i[n]stituta ea causa fie
bat p[ro]p[ri]o[rum] q[ui] t[ame]n officiu[m] g[er]andi f[er]is. si no[n] illat m[er]ito
bat. **E**rat e[st] t[ame]n queda[m] p[ro]p[ri]a n[er]itas q[ui] no[n] e[st]
q[ui] q[ui] t[ame]n p[ro]p[ri]o[rum] sicut s[er]u[er]e e[st] q[uo]d v[er]u[m] t[ame]n s[er]u[er]e. **E**t
t[ame]n g[er]andi ab ap[osto]l[us] q[uo]d no[n] e[st]. **D**e q[ui] t[ame]n loquit[ur] ap[osto]l[us]
ait. **D**e r[ati]o f[er]is t[ame]n p[ro]p[ri]o[rum] e[st]. **I**tem e[st] ut et q[ui] habet
v[er]o[rum] t[ame]n no[n] h[ab]et s[er]u[er]e. **V**nde ut r[ati]o dicit[ur]. que
p[ro]p[ri]o[rum] cap[er]e capiat. q[ui] at no[n] se g[er]it et nubat. **C**u[m] g[er]o e[st]
i[n]g[er]e[n]s p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum] filio[rum] i[n] imp[er]ias d[omi]nari
officiu[m]. ut at v[er]u[m] imp[er]iale i[n]g[er]e[n]s s[er]u[er]e v[er]u[m]
ut ab eis q[ui] se no[n] g[er]it no[n] t[ame]n p[ro]p[ri]o[rum] s[er]u[er]e s[er]u[er]e s[er]u[er]e p[ro]p[ri]o
n[er]itate quicquid fiat p[ro]p[ri]o[rum] filio[rum]. **C**u[m] g[er]o no[n] dicit[ur]
ap[osto]l[us] si filios no[n] h[ab]et nubat. **Q**u[er]e s[er]u[er]e h[oc] t[ame]n g[er]it
di ab ap[osto]l[us] no[n] e[st] n[er]e filios p[ro]p[ri]o[rum]. **E**t q[ui]e dicit[ur]
si se no[n] g[er]it nubat. **V**er]o p[ro]p[ri]o[rum] ne p[ro]p[ri]o[rum] co
gat[ur] adulterare. **S**i g[er]o se g[er]it vel nubat ut generet.
Si g[er]o se no[n] g[er]it h[ab]et nubat ne t[ame]n p[ro]p[ri]o[rum] generet. a
turpis g[er]itudo no[n] gen[er]et. **Q**u[er]e h[oc] p[ro]p[ri]o[rum] v[er]u[m] dicit[ur] m[er]ito
faciat et quicquid h[ab]et. **I**llate naq[ue] et turp[us] e[st] a
l[eg]itima legitima v[er]o[rum] g[er]itudo. q[uo]d faciebat o[mn]ia filio[rum] n[er]e
et o[mn]idit illu[m] p[ro]p[ri]o[rum] h[oc] d[omi]nari. **P**ro]p[ri]o[rum] naq[ue] filio[rum] ip[s]a et
e[st] p[ro]p[ri]a et n[er]e et legitima causa filio[rum] imp[er]ariu[m].

110

110

ac pp̄ ho q̄ pp̄ tōmēā q̄m̄ḡt̄ q̄m̄ḡt̄ nō sic debet
 tpare malū sūū. ut bonū ext̄m̄nēt̄ impiari.
 id ē pagano nē filioz. De tōm̄ctibz q̄p̄ loq̄bat̄
 apl̄s ubi ait. Volo ar̄ immoz et mibe filios p̄c̄are
 m̄r̄ss̄familias ēē. Nullā dāe occasionē adūsario
 maledicti grā. iā ei q̄dā ḡise s̄ retro p̄sathaniā.
 Cū itaqz dicebat volo immoz p̄ mibe. ho utiqz mo
 nebat pp̄ r̄m̄nā ḡm̄ēāe filiaēdā. Si ne forte
 ab eis sola carnal' ḡcupie cogitaret̄ īfinitas cū
 tū modo eet ope ḡm̄b̄s seruēdū. impiari at̄
 uel ḡp̄nē' uel negligēt̄ bonū ḡm̄mo s̄m̄ḡt̄.
 filios p̄c̄are m̄r̄ss̄familias ēē. Q̄ vō eligūt̄ ḡm̄ē
 aq̄d v̄qz meli' eligūt̄. q̄ q̄ impiari bonū. h̄ est ḡ
 neratio filioz. Vnde si eligūt̄ ḡm̄ēā ut bono
 impiari meli' capessat̄. q̄to pot' eligēdā ē ut
 adultēiū t̄m̄cat̄. Cū ei dixiss̄ apl̄s qd' si se nō ḡ
 tinet mibat. meli' ē ei q̄ iqt̄ mibe q̄ v̄ri. Nō
 dicit meli' merhari q̄ v̄ri. Nō ē iqt̄ ad qd' ex
 hortent̄ eos q̄ iqualit̄ timet̄ q̄m̄ḡibz adulteris p̄c̄
 tēdō sanāt̄ nisi ad ḡt̄r̄ custodiēdā ḡm̄ēā. qm̄ mu
 lier alligata ē q̄dū sine merh' sine castis v̄ri
 ei v̄rit. merhar' vō si alci m̄p̄sēt̄. Et v̄ri alli
 gata q̄dū sine merha sine casta v̄ri ei v̄rit
 merhar' si alū duxerit. H̄ nāqz alligatio q̄n̄ q̄dē
 nō soluit̄. etiā si p̄ r̄pudm̄ ḡm̄x a casto ḡm̄ge se
 parat̄. m̄ltōm̄ḡ soluit̄ si nō sepata merhet̄
 ac p̄ h̄ nō eā soluit̄ nisi mozs q̄m̄ḡis. nō i adul
 tēiū t̄m̄ct̄. s̄ corpe excūt̄. Q̄ pp̄ si r̄cessit̄ mulier
 ab adultēo v̄ri et ei iqualit̄ nō vult maneat ī
 m̄pta. Et si dimiserit v̄ri adultēiā mulierē et eā
 nō vult r̄ape nec p̄s̄ p̄s̄t̄t̄. custodiat̄ ḡm̄ēā.
O Et si nō ex voluntate eligat̄ patioris boni. t̄c̄e
 ex necessitate vitadi p̄m̄ciosi mali. Ar̄ p̄ h̄

a qd'

viue

exhortaret eam si vxor eet i la gnoe ifanabili atq; du
 tno eam si alitubi eet corpe fepata q' mariti non
 poffi a cede, **P**rimo ad ho exhortaret eam si mulier
 voleat q' hinc q' ius q' difciplina qz no ex q' fenfu
 cu pudicu pudica dimittet, **P**uro et xamū netne
 zluetari. adulteriū ee q' nel dū abfente. uel g'net
 vniē cupiēe fua vxor. alii g'net h' fere, **S**ig^o et
 dimiffa adulta. adult' e' ai alia. qui no ille a ille.
 fi ois q' dimittit vxore fua et ducit altera mercha.
Sig^o fi a gurgali virlō d'minis ming appetit vna
 froy. exhorreat' pena merchor. et hōre falte fre
 net' occupā. fi amōe no eligit' g'netēna. **S**i ei vbi
 est timor opet' labor. vbi e' labor e' et et amor
 fco et g'fandū e' de nris vrbz. fi oro aduigeda ana
 tibz ut iplcat boie q' det' a mal'. **R**udeamus ad ill^o
 vbi putas maritos ad qm puniēds adulteras fine
 vlla miferātioe q'pelli ai volut eas mori. fi eis
 vniētibz no eis licet adulteras dūe qua crudelita
 te volēs exaggerāe dixit. **N**ō m' videt' amāntie
 p' h' d'minū ee fenfu. vbi benignitas et pietas ex
 cludit'. na utur dicit q'li mariti' p'p'ea. debeat
 p' adulteris fere. qz licet eis adulteras dūe dūe
 ut fi no licet. no p'nt ut licet. **Q**uimo pena
 eabz debet p'fne miferāz. ut et ipi p' fuis p'cis
 miferāz q'fequat'. **E**t m' romag' h' eis faciedū e'
 q' dimiffis vxorbz adulteris cupiūt vniē g'netet
Tato q'p' debet ee miferātorioes. q'ro volut ee
 fanchozes. ut a caftitate i fepis fuada d'mit' dūi
 mto adiuuet'. dū caftitate ab vxorbz violatā net
 ipi ihuānitas v'ficut'. **E**t magie vox i' d'mca e'
 eis e' i mēoria iuocada. q' fine p'co e' p'or i illā
 lapidē iaciat. no q' fine ipō p'co e'. qm loqm de pu
 dias vris. fi q' fine p'co e'. **D**' si ee fo dixerit
 fepos feducit et veritas i eis no e'. **P**orro
 fi fe no feducit. et e' i eis veritas no erit q'

crucea foucitas, Factus ei se no ee sine pccō. di-
 mittit. ut dimittat eis. n ab eis benignitas
 et pietas excludit. qd qd et hoc excludit si pccō
 gurgū ab eis iperet veliam licētia libidōis nō cura
 pietatis. id ē ut pccōa pccat. qz licet eas adulteras
 ducē. et nō potius pccōa. qz voluit et sibi dnm pccō.
 dicitur itaqz meliqz et honestus yana demqz pccō
 sioē dignus. ut pccat adulterū sagū vxoꝝ qd sp
 tu ē eis dnm dmitte iusticiā pccō tuo. et tūc
 pccati t pccā soluet. hō hōi qgnat nā. et adno
 qnt medelā sup hōiꝝ silem sibi nō habz misericō
 et de pccōis suis de pccat qd nō ipē cō sū. qgnat nā
 cūdiā. qd pccat pccō illiqz. Et de euāgelio. di-
 mitte et dimitte vob. ut possit ducē. dmitte
 nob debita nā sicut et nos dmittebz debitoribz
 mris. et de aplo. nulli malū p malo reddet. et
 si qd sit hōi i septuagis sup. qd ad vlassedū. qd hu-
 manū dūm exat. qz yana ē mīhgat. dicitur qd
 ista meliqz dicitur. quā ut dicitur tū adulteras istas
 dmitte et eam sanguinez nolite qre. Et qd dolo-
 ris ex eam flagitiis hētis qsolabūt. alie qd duc-
 ducitis. Meito si vellez istas de vinctū mō
 aufite. si eam vna ipedimēto eet qd qd mīng
 alias ducētis. Nūc vō istis vinctūz cū licet vob
 alia mīnōmōia pūde. qd eas tātoꝝ vltis or-
 cidē. Si dicitur. nōne attēdis. qd nā susio loꝝe
 sit a caractē yana. qd et flm dicitur eis licē qd nō
 licet hō ē istis vinctūz copulet. Et si pccōa illis
 pccerūt. nō pccat pccō pietate si pccō aham mīp-
 tiarū libētia pccat. pccō mo qro abs te vō mīnō
 to yana licet vel sed veterē dei lege. vel scdm
 zōnas leges occidē adulterā. saluet meliqz est
 ut ab vōqz se tēpet. id ē et ab illiāto illa pccatē
 supphāo. et ab illiāto illa vinctū gurgio. qd si

aliteru[m] eligi p[er]seuerat. satius e[st] ei fac[ere] q[uo]d licet. ut
adultera p[er]mittat[ur]. qua[m] id q[uo]d no[n] licet. ut ip[s]a v[er]ba. ille me
chet[ur]. Si at[er] q[uo]d veru[m] dicit[ur] no[n] licet hoc x[rist]o adultera q[ue]
uige occide. si t[ame]n dimitte. q[uo]d e[st] ta[m] demer[itis] q[uo]d ei dicit[ur]. fac[ere] q[uo]d
no[n] licet. ut tibi liceat q[uo]d no[n] licet. Si ei ut[er]q[ue] sed[er] leg[is]
x[rist]i illicita sit. sine adultera occide. sine illa uiuete altera
duci ab utroq[ue] abstinendu[m] est. no[n] illicitu[m] p[ro] illicito faciedu[m].
Si ei factu[m] e[st] q[uo]d no[n] licet. na[m] fac[ere] adultera[m] et no[n] faciat
hominadu[m]. ut uiuete uxore altera ducat et no[n] h[ab]eat
sanguine[m] fideat. Q[uo]d si e[st] ut[er]q[ue] nefariu[m]. no[n] debeat altera
p[ro] alio p[ro]fite. si utru[m]q[ue] vitare. Sic uideo q[uo]d ab ignominia dicit
possit q[uo]d uulgi q[uo]d dimitte et uine p[er]mittit adultera[m]. si
altera duxit quadiu illa por[ro] uiuit p[er]petuus adulter e[st].
Nec agit peccata fructuosa a flagitio no[n] recedeb[is]. h[ic] si
cathecumino ad baptis[m]u[m] admittit[ur]. q[ui] ab eo q[uo]d ip[s]e d[icit]
no[n] mutat[ur]. n[on] equalitari peccat[is] p[er] seade[m] neq[ue] p[er]seuerat[ur].
Si at[er] accusando adultera[m] occidit. h[ic] p[er]m[itt]it q[ui] trasactu[m]
e[st] et i[st]o no[n] p[er]manet[ur]. et si cathecumino factu[m] e[st] baptis[m]u[m]q[ue]
abluat[ur]. et si a baptizato peccata et equalitioe sanat[ur]. Si
u[er]o p[er] ista dicitur[ur] simu[m]. adultera[m] no[n] e[st] adultera[m]. q[uo]d sine
dubio q[ui]mittit[ur] si uige adultera[m] uiuete altera ducat. Si h[ic]
adulteri q[ui] e[st] excepto. neq[ue] no[n] dubitab[is] e[st] adultera[m]. si q[ui]q[ue]
duxit uiuete uxore a viro suo p[ro] libellu[m] r[e]pudi[um] sine ulla
admitti si cathecumino e[st]. nec uult[ur] agi peccata si
baptizato h[ic] fiat no[n] congedo uel relinquo q[uo]d fiat.
si eu[m] uoluit et ponent occide[m] q[ui] duxit uxore. ut h[ic]
satis uel baptis[m]ate diluat[ur] uel peccato soluat[ur]. arguta
era h[ic] adultera[m] no[n] p[er]maneat euacuata mulie a lege
vni p[er] morte[m] vni. si de trasacto q[uo]d factu[m] e[st] p[er] peccata
sanctat uel equalitioe delectat[ur]. Nonc ista e[st] accusanda
lex u[el] t[em]p[or]e appellat[ur] f[er]i hominadu[m]. na[m] sine cr[im]ine formica
no[n] r[e]pudiata duci dicit[ur] adultera[m] e[st] adultera[m]. Sic ei
si paru[m] q[uo]d loq[ui]t[ur]. act[us] d[icitur] multa g[ra]uora dicit p[er] ip[s]e
dixit. Na[m] du[m] tu no[n] vis e[st] adultera[m]. si alie ducat[ur] d[icitur]
missis q[uo]d adulteris. h[ic] inuisti. q[ui] si h[ic] adultera[m] ducit[ur] g[ra]u
cogit[ur] ma[n]t[ur] occide[m] adultera[m] q[ui] vna r[e]pudiat[ur] alteras

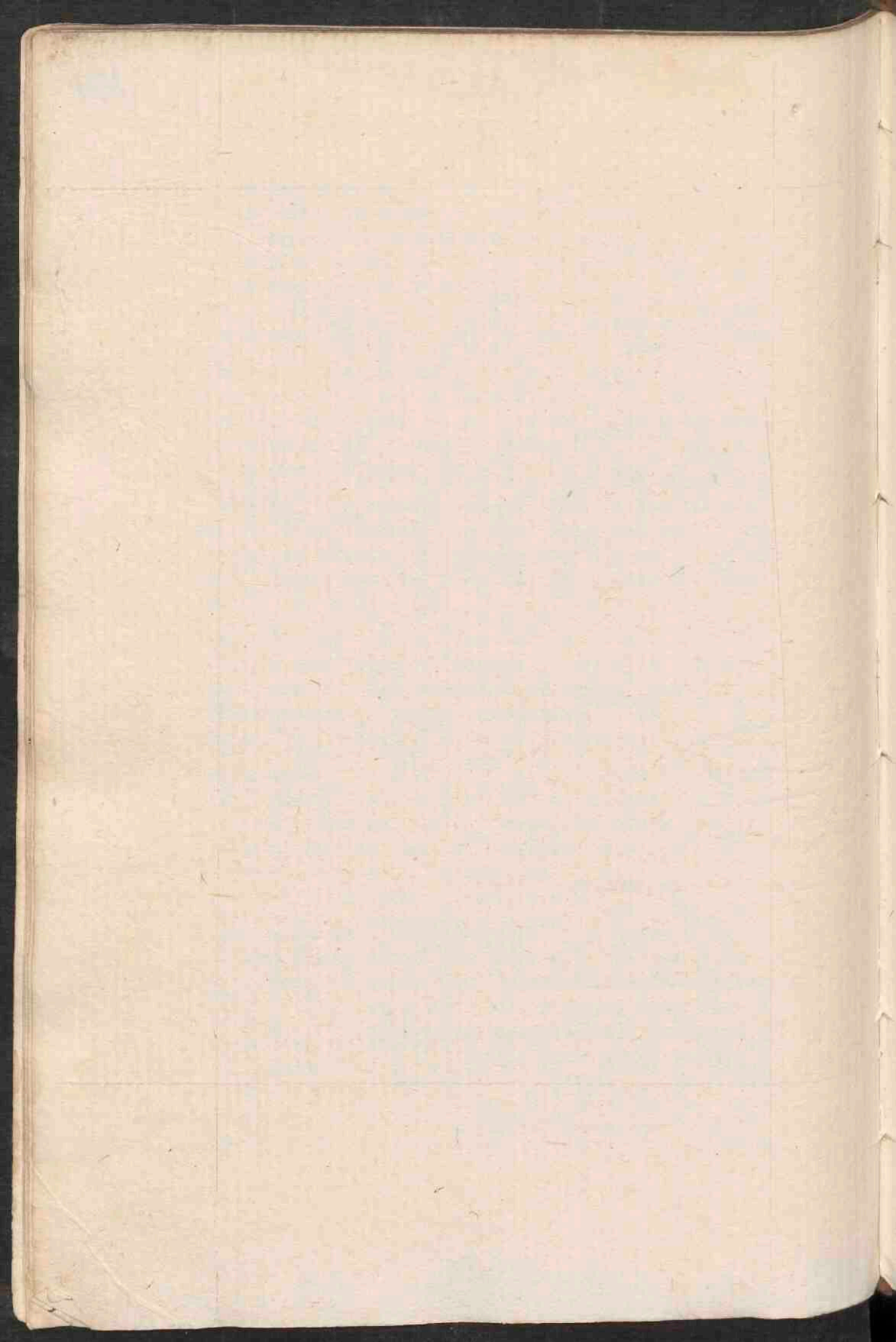
caudū ne dicat vni uxores suas qđ ppe alias imūdi-
les causas sine nequt merhari cogit et ab eis vitulo
gugali p fornicatione sicut putat soluto liceat eis al-
teris dūcē. et ex eo qđ illas merhari cogēt. a baptis-
mate abluī a peccata sanari. qm ill' et gra et medi-
cina negabit qđm cū adulteris vniūt. si potib' ppe
tam fornicationis ipudiat' alteras duxerit. Nisi forte
dicat nōmē posse uxore suā merhari fac. si pudica ē.
et tū dūc. ois qđ dmissit iqt uxore suā ppe tam forni-
cationis fac eā merhari. **¶** Itaq' p'bra qđ' est pudica qz cū
cū vno tū dmissa cogit p tota nōtia vno pore alci
copulari. et hoc ē merhari. **¶** Qd' si hostia nō fecit. tū
ille tūcū i ipō ē fac opulit et hoc ei dē p'caū etiā si
illa casta pmaneat ipurabit. **¶** Bz qđ nesciat q' sint
rarissis q' un pudice vniūt cū vniū ut etiā si ab eis
dimittat' alios nō q'rat. **¶** Inopabile q'ue mēto
mū ē aphor feciā q' cū pudice adherent maritis.
tū si dmissis fuerit a marito nō differat mū. **¶** Cū
gō c' diderit hōies dno dūctē. ois qđ dmissit uxore
suā p' tam fornicationis. frū eā merhari si c' dicit
et tū dūcti mulie fornicare hōe vno ei' alterā dūcē
q' q' voluerit ppe alias q'libz molestias carē uxore cū
iucty ē p'us eā merhari fac sine fornicatione dimit-
tedo et tūc dūcti alterā cū fuit illa merha mūendo.
at sic a pore p'caū q' eā merhari fac sine p' baptis-
mū sine p' peccata libeāt. sine suo adulterio sibi
haliē videat. q' quā p' p'caū adulterū tūc hū soluto
mūmonii vitlo alterā dūcti. **¶** Qd' q' dō si fuit machi-
nata. et uxore suā merhā fecit facit. et ipē q'uis p'
adulterū gūges alia dūcēdo merhus eū. **¶** Nichilq' illi
p'caū q' tūc c' dicit. et nō pot' q' nullo ex'pto aut q'
i' h'rat uxore suā. et alia dūcti merhar'. **¶** Q' b' ois
q' fidet'. atq' tractat' restat. ut ab eis q' h' fidelit' au-
dūt dicat' nob' qđ dno dūcē ē. **¶** Si tal' ē causa cū uxore
nō expedit mū. **¶** Q' b' et nos qđ respō dēam'. nisi ad'
ipē rūd'. nō oēs capiūt vbi hor. s' q' b' datū est. **¶** Sūt
enī emchi qm de matris vtero sic nati sūt et sūt emchi

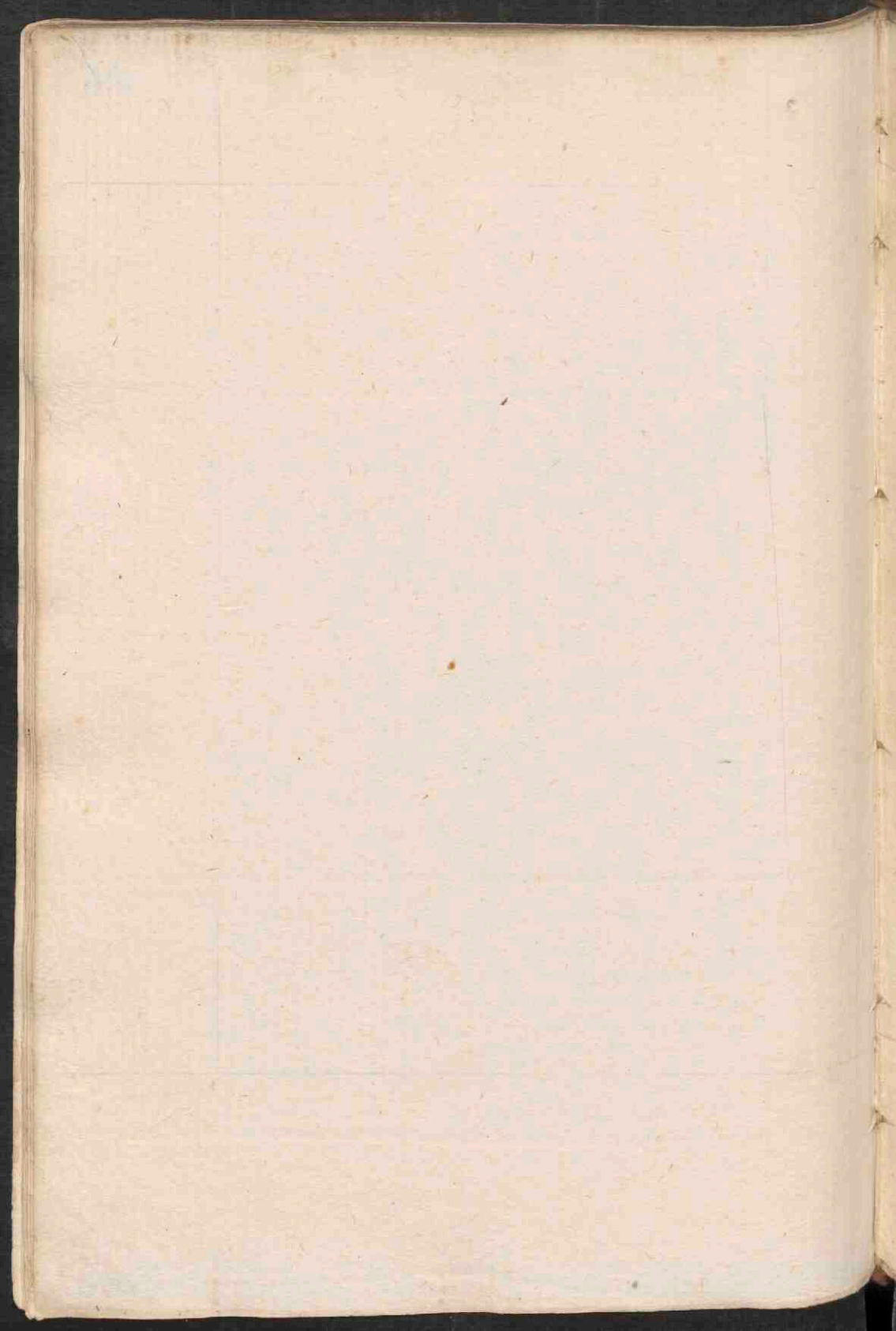
~~Ammonitio~~ q' fit' ab hoibz. et fit' emmuchi q' seipos cast'
 uerut' p' regnu' celoz. Quia p' cap' capiat, Ergo q'
 p' capiat qd' no' oes capuit. P'nt' at' cap' q' h' hor
 prestat' misericordia oculta s' no' iusta. S' i' h'is oibus
 q' seipos cast' uerut' p' regnu' celoz. alii fit' q' i' ut' q'
 seuu' g'bitu' nesciunt. alii q' expti et auisi fit' p' q' d'e
 illate. p' q' d'e hanc expti. Porro hii q' hanc expti fit'.
 q'da' fit' q' no' hanc nisi. q'da' et hanc et illate. S'ut' q' p'
 i' eis q' quing' t'm sua sunt. fit' at' q' et supra q'libet
 et alias fit'as. s' q' p' g'bitu' quing' seipos castrat'
 p' regnu' celoz a' morte amittit' quing'as. a' ex g'fen
 su cu' eis g'tinera' p'fitet' a' ex ueritate d'mortu'
 ne uiuis quingibz se aliis copulato adulteria p'petret'.
 castrat' seipos p' regnu' celoz. no' ut' clariores ibi
 ee possit. s' q' alit' ibi ee no' possint. Na' p' no' ista ne
 cessitate se g'tinet. s' h'oi appetitioe melioris. possit
 ibi ee etia' suata pudicia quingali. g'uis i' p'mis
 minoibz. tamen itus. Q' uo' p'ca se g'tinet. qz poribz
 quingibz uiuis timet' aliis quingari. maiore debet cu'
 ra g're p' salute q' p' g'esserut' illi a' q' g'tinera' p'
 p' mun' dilecta e. aphor' d' q' p' t'ur' ibi erut' si adul
 teri no' erut'. S' at' no' g'tinet' adulteri erut'. qz vme
 tibz quingibz p'st'mis no' quingibz alteris sed adulteris
 adhebit'. Et si a' regno celoz abertit'. ubi erut'. n'
 ubi salu' no' erut'. hos igit' alloq'ur' q' fac' debet
 si heret' quing'as d'm' no' languore marretes. n' llo
 ro sibi iacessibili absentes nositate illata g'tinetes.
 hoc faciat si habuerit' quing'as adulterina' ignatioe sor
 detes. et p' h' a' suo g'fortio d'mortuetes no' alia q'rat' q'
 uingia. qz no' erit' quingia s' adulteria. Cu' ei par forma
 sit u' d'ulo uiri et uxoris. sicut' uxor uiuete uo uoca
 bit' adultra si fuit' cu' alio u'no. ita et uir uiuete uxo
 uocabit' adult' si fuit' cu' alia mulie. Et si ei g'uius q'
 p' cam fornicatioe. ois t'm q' d'miserit' uxore sua et

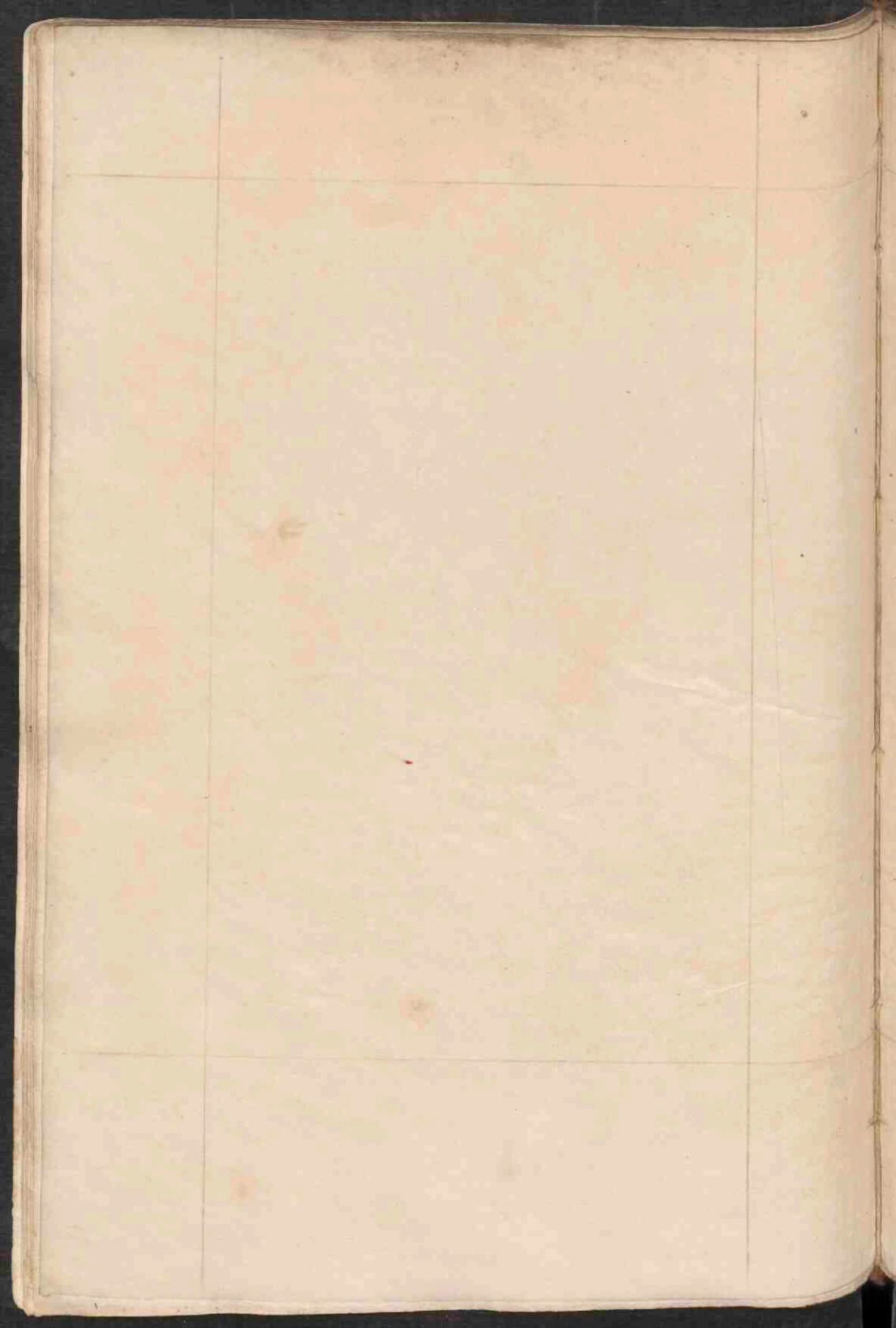
et alia duxit mechatur. **N**o eos preat sarana gmenae
lemp est si xpi erit. **X**pi est si fides adit q' sperat
a ubere qd' iussit, **N**o eos frangat qd' eoz gmenaa ne
cessitat esse no volutat qz et illi q' ea volutate delegant
fererit ea ee naitat. qm ia sine dapnatioe ab illa de
mare no pnt, et q' i ea naitate strusi st' faunt eu ee
volutat si no de seipis. s' de illo a q' e homi de q' fidit.
Illi ad ea gferendit causa maioris gle. ut aplius
ad' ineret: ita ad ea gfererit cura salut' nouis
sine ne periret. **V**triq' pmaneat. ut q' t' ad' pue
nerit ambulat usq' i sine ferueat studis suphaet
votis. qz z ill' salus cogitanda e. ut ab eo qd' volutat
arripuit eade timeat et istis gla desperada no e
si t' eo qd' naitas itulit psiste delegat. **F**ici ei pt ut
deo frate et hortate gntate et iplere huangi melius
muret' affus atq' ita xoueat sine gungis et
sine villo gubum atq' imuda libidis attractatioe
p'eneratissie vnie. ut si sepata gungia loci duce
alias moriedolaffuerit. claudat' ee voto qd' patet
ex liato. et qd' ear ex naitate treptu fiat caitate
p'fom. **T**alib' p'fco id rethuet' qd' ill' quel parui
gensa cu gungib' ho ponerit. uel null' gungib' al
ligati. **H**ic q' manus bonu gmenaa delegerit. **S**i
~~si gmenat' no at ua se gmenat.~~ ut si moriat'
q'z vna gungali ipedunt' alias duce cogit' p'ferto
etia si p'us ipi i tli gmenaa de coipe abscedat
no eis ipuunt' nisi ad pudiciaa gungale p'p' qua
no fiant faunt qd' faceret si licet. **H**ar g'p' itatioe
gmenet' vnie parui e ad accipienda illa q' liberius
eliqu' gmenae p'mia. s' suffiat ad' cauda adul
teia. **H**ec at me de v' q' sexu meincis dice. s' maxie
p'f' vnos. q' p'ha se f'is supiozes arbitrat' ne pu
diciaa pares ee dignet' i q' etia perire debuerit
ut eos ille tq' sua rapua seqret'. **Q**u at lex p'hib;

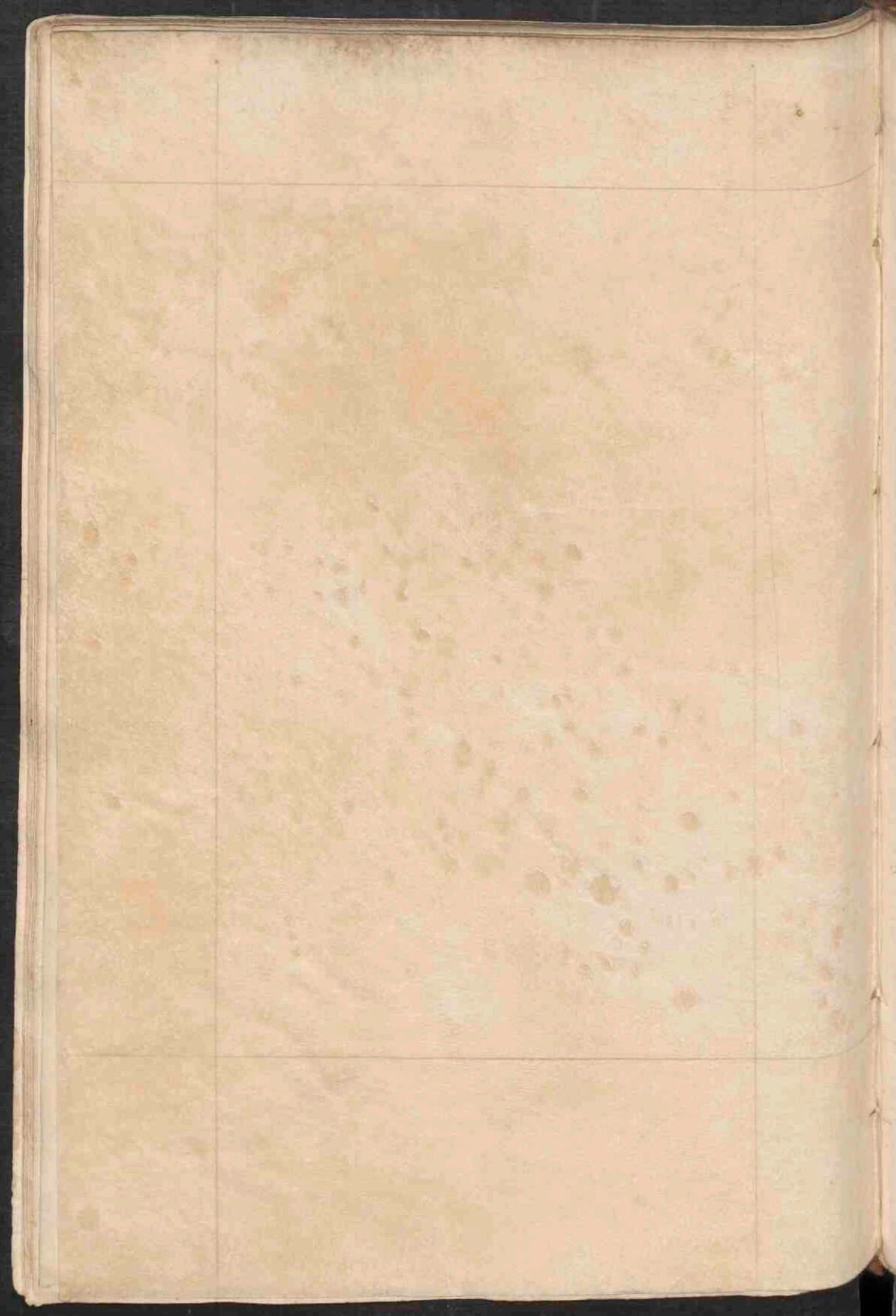
adulteria si obsequiuntur carnal' infirmitat' admittat
 excusatio mult' sibi no' esse infirmitat' perendi apud
 occasio. Neque enim carne no' habet fac' ab ipso tale
 ad noluit hoc. q' si eis q' vult se liceat. S'z absit
 ut melioris se eius t'p' honori debeat' q' pudori de
 e' h'it'. cu' honor iust' d'nti. no' vicio debeat'. Quia
 imo cu' a seip' vtiq' h'it'ib' carne causa flagrat castita
 te. ut q' ab vici' d'ntissie p'gnat' peregrinat'ur
 velut eis ab adulterio quib' i'gramatas feruore
 transigere iunct' et plurim' pudissie transigat
 maxie s'ce q'ru' mariti negociadi q'rib' occupati
 iuuenes adolescentulas deserunt. et vix aq' senes ad
 ancillas r'nt' corp' euictus quic' no' ee ipos
 sibile. q' se no' posse causat'. Si a no' poss' h' infirmitas
 homi'. multo min' id poss' s'ce infirmitas ferari. Unde
 istos q' vult no' putat excell'cia. nisi peccadi h'ca
 q' trem' h'ne adulterinis quibus heredo perat' det'm.
 salena eis p'one' e'na g'nera' d'ntoz. q' pleriq' ad
 eade' fortuna' s'ceda' capiunt' iunct'. eaq' suscepta
 vsq' ad debitu' fine' dno' adiuuat' pducit. Dicim' q'
 eis. Q' si vos ad h' s'cedu' pl'oz viol'cia capem'.
 h'one' susceptu' caste' custodiet' officiu' i'pete' q'asi ad
 i'pet'ada' v'nt' a dno' de q' n'q' antea cogitastis.
 S'z illos i'q'ur' honor pl'im' d'olat'. R'nde'. Et vos
 timor' multo'aph' modet'. Si h' et' mlti' n'istri de
 i'pete' atq' i'op'itate' i'positu' susceptu'. sperantes se
 illustrius i' xpi' h'editate' fulge'. quatomag' vos adid
 teia' cauedo' v'nt' g'ntet' debet'. metuetes no' i' reg'
 no' de' m'ing' luc'. s' i' g'el'ena' ignis' t'no' ard'. hec
 atq' h'ymol' eis ut possim' dicim' q' quosimodo a
 se d'cedet'ib' nel' i'pe' adulteria' d'ntissie quibus alias
 volut' d'ce'. et cu' phibet' infirmitate' nob' carius
 opponit'. S'z ia' libet' iste' d'ced' q' e'. et cogad' q'
 ut a' eos teptari no' sinat' sepano'ib' quib'. a
 ita' sinat' sinat' ut timor' p'cl'at' salut' fiat illis
 a'phozis. sine' p'bat'ib' p'bat'ozis occasio' castitat'.
Explicat' lib' s'ap' b'ni' aug' d' epi' de adulterinis quibus.

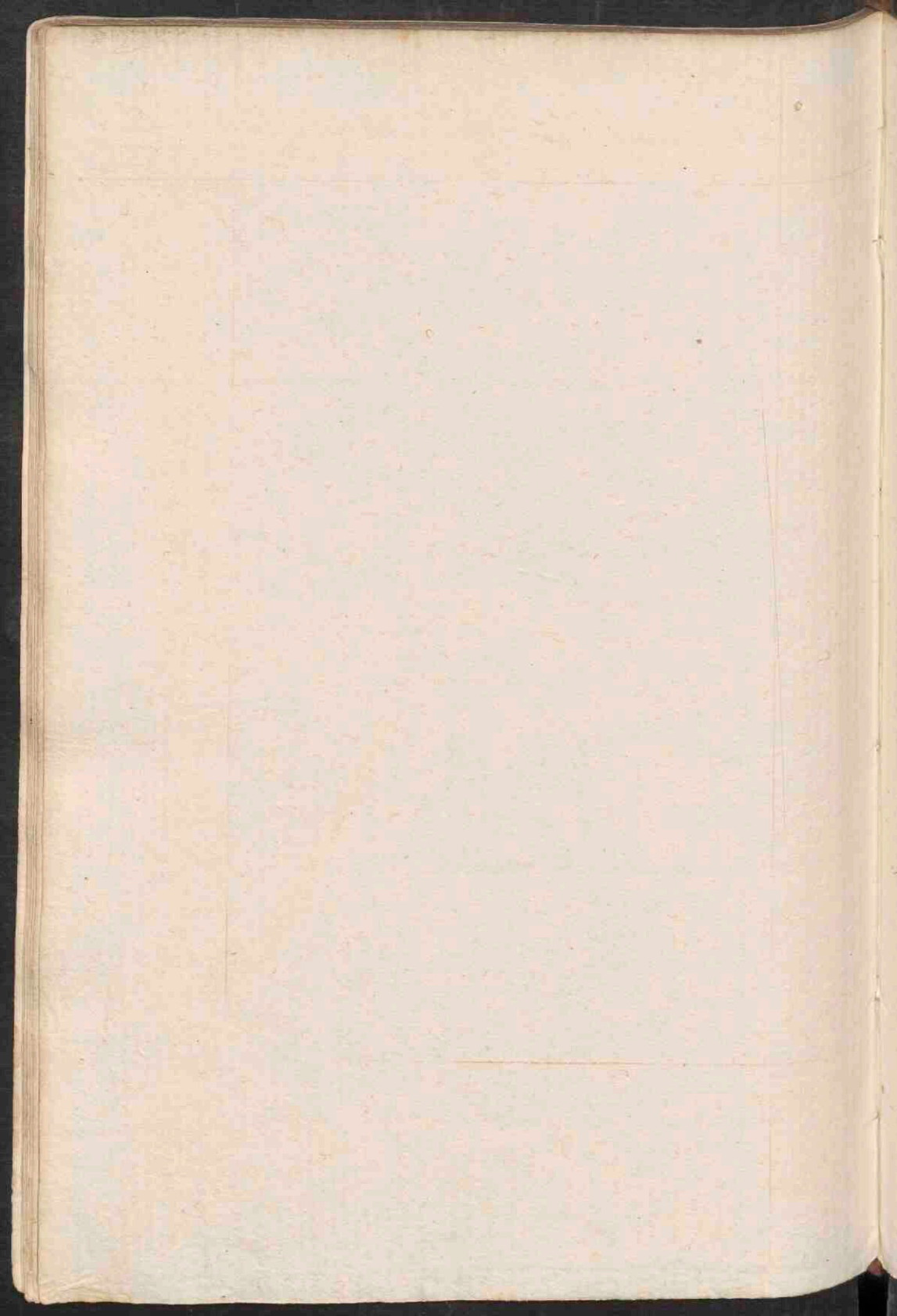
[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

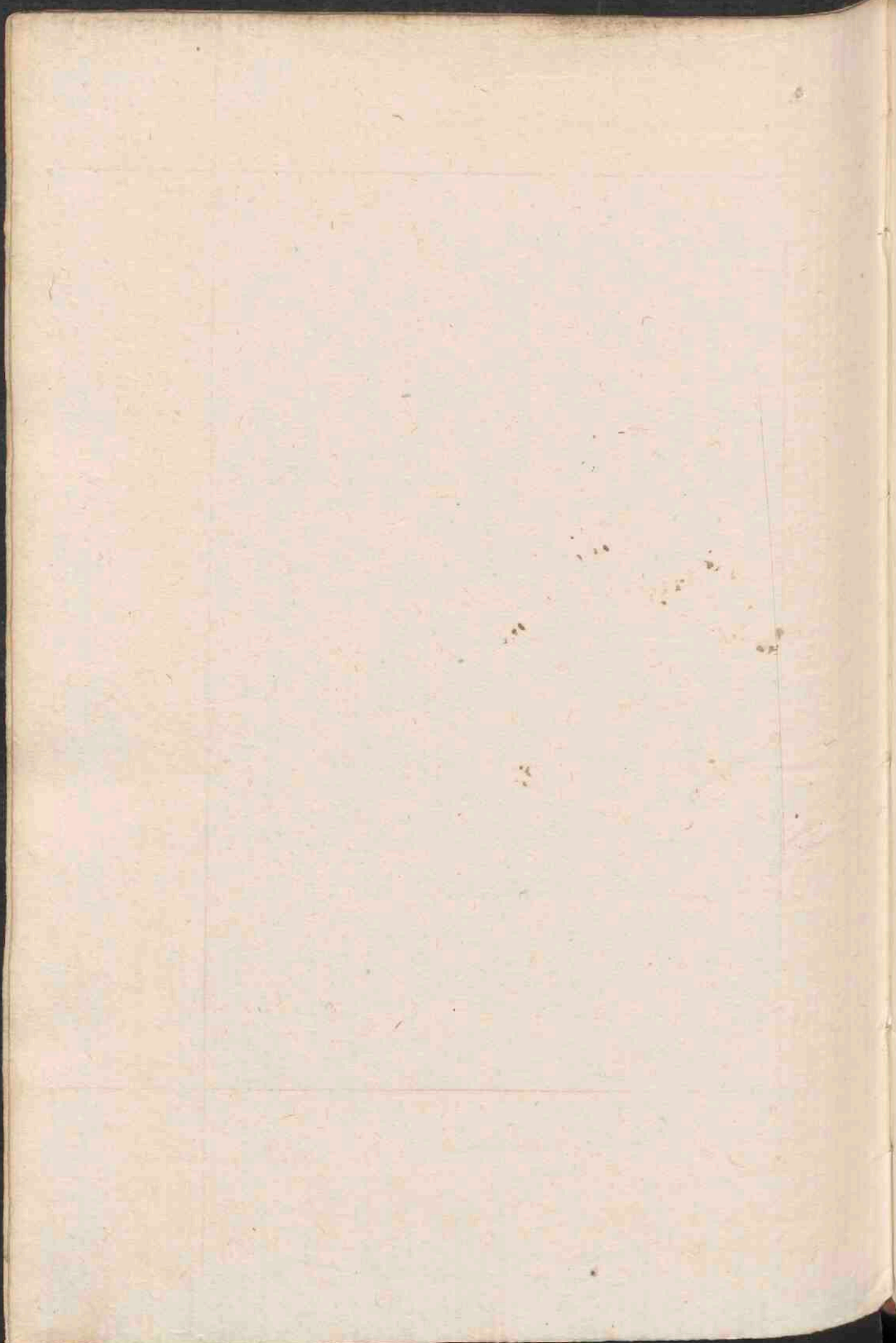

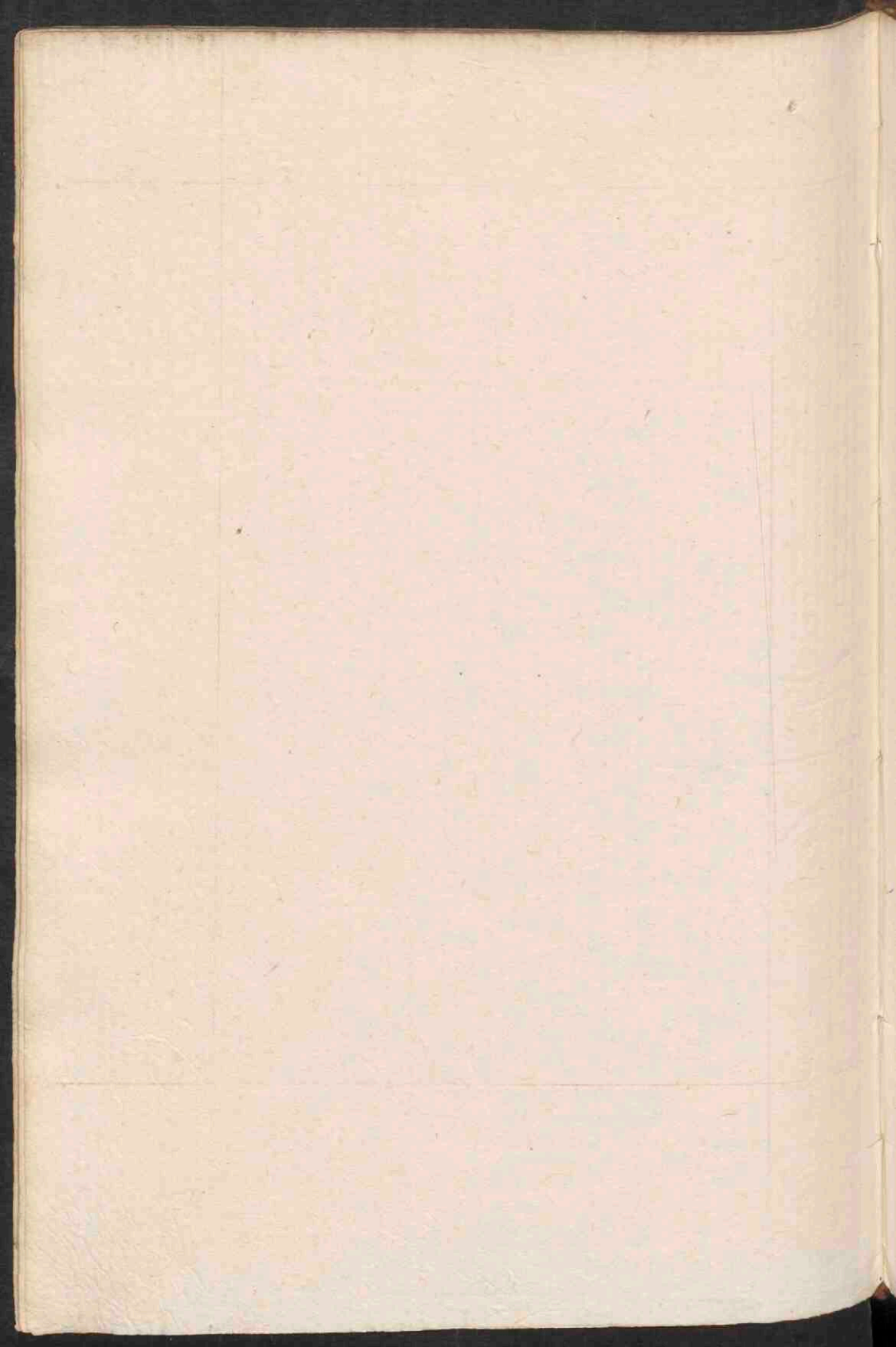

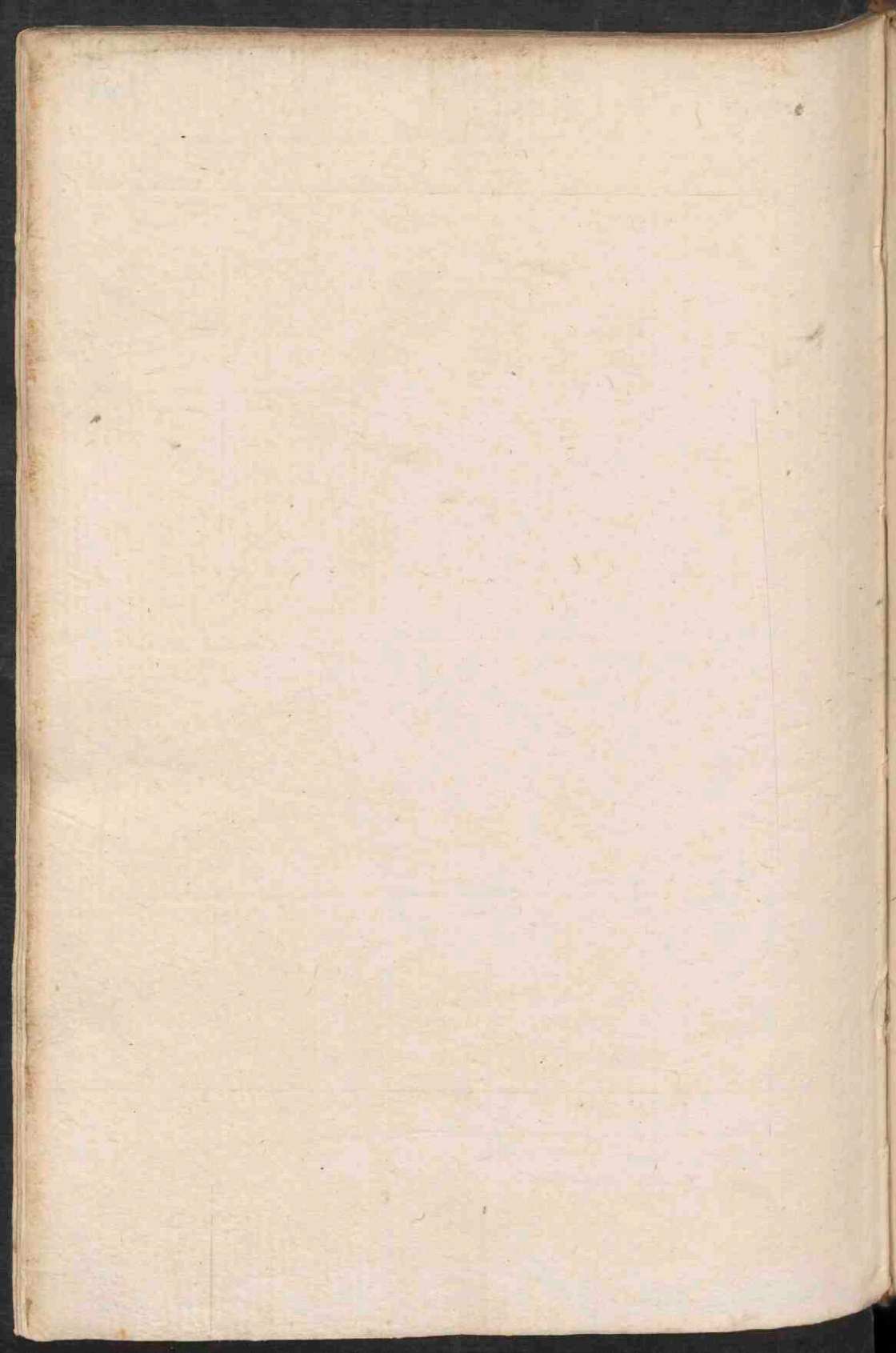

144

Et cū spū tuo. **Orem.** Obsecro te dñe: da michi

sic distincte et aperte pferre oraciones: ut omīs hō

audies me: inde gaudeat: hic letetur: et ego fructū

ex hoc ualeā ^{in hoc mō} ppetere. uel ualeā pape ex hoc. uel ex hō

uatos: puctos. Et de eleuatis circosflexos. Et sine face q̄lis
ficiet solet i sine v̄sus.

Ite ad oia q̄ sup̄i9 noim n̄. m̄h̄
ualet. q̄m si q̄m loz̄ iuenit pauciores sillabas i l̄c̄ura sua.

q̄ for̄ sup̄d̄c̄a req̄rit. fingat i cor̄te suo mlt̄as alias sillabas.

Dnā sic
c̄arat̄ r̄ix
et ip̄onat eas illis q̄s
iuenit septas. i. sic ad
for̄m r̄āmas̄ pot̄t̄ p̄uic̄re.

te missa ē. Deo gr̄acias. paschali

te missa est alleluia alleluia. Deo gr̄as̄ alleluia alleluia.

ualeam papere. **De** omni m^om ih^om xp^om filiū tuū

qui tecū uiuit et regnat i unitate sps sc^o ds. p oīa

Sciam
sic solet

secula seculoz. **Ame.**

Emm

Qui tecū uiuit et

regnat i unitate sps sc^o ds. p oīa sc^o sc^oz. **Amen.**

In comertacōibz sic
pnuiciat. **Et** sic qm

De xp^om omni m^om. **Amen.** factos d^o oroz i rōuēci

